

Vlaams
Parlement

stuk **1770** (2012-2013) – Nr. 5
ingediend op 7 december 2012 (2012-2013)

Beleidsbrief

Onderwijs

Beleidsprioriteiten 2012-2013

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Kathleen Deckx en de heer Jos De Meyer

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Erik Tack;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

mevrouw Gerda Van Steenberge.

Stukken in het dossier:

1770 (2012-2013) – Nr. 1: Beleidsbrief
– Nr. 2 t.e.m. 4: Moties

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.....	5
1.1. Hervorming van het secundair onderwijs	5
1.2. Loopbaandebat	5
1.3. Deeltijds kunstonderwijs	5
1.4. Cao-onderhandelingen	5
1.5. Andere hervormingsdossiers.....	5
2. Eerste vragenronde – schriftelijke procedure	6
3. Tweede vragenronde – mondelinge procedure	6
3.1. Werkwijze.....	6
3.2. Advies van de Vlor	6
3.3. SD 1. Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen	7
3.3.1. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	7
3.3.2. Tussenkoms van mevrouw Kathleen Helsen.....	7
3.3.3. Tussenkoms van mevrouw Elisabeth Meuleman	8
3.3.4. Tussenkoms van mevrouw Ann Brussee.....	8
3.3.5. Tussenkoms van mevrouw Gerda Van Steenberge.....	8
3.3.6. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert.....	9
3.3.7. Antwoorden van de minister	9
3.3.8. Replieken	11
3.4. SD 2. Kansen geven aan elk talent.....	12
3.4.1. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	13
3.4.2. Tussenkoms van mevrouw Kathleen Deckx	14
3.4.3. Tussenkoms van mevrouw Goedele Vermeiren.....	14
3.4.4. Tussenkoms van mevrouw Fatma Pehlivan	14
3.4.5. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn.....	14
3.4.6. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert.....	15
3.4.7. Antwoorden van de minister	16
3.5. SD 3. Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving	17
3.5.1. Tussenkoms van de leden	17
3.5.2. Antwoorden van de minister	18
3.6. SD 4. Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt	18

3.7.	SD 5. De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden.....	18
3.7.1.	Tussenkomst van de heer Jos De Meyer	18
3.7.2.	Tussenkomst van mevrouw Ann Brusseel.....	19
3.7.3.	Tussenkomst van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	20
3.7.4.	Antwoorden van de minister	20
3.8.	SD 6. De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken.....	22
3.9.	SD 7. Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden	22
3.10.	SD 8. Investeren in duurzame en moderne infrastructuur	23
4.	Moties.....	24
	Gebruikte afkortingen	25
	Bijlage 1: Schriftelijke vragen van de leden aan de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	27
	Bijlage 2: Schriftelijke antwoorden van de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	71
	Bijlage 3: Bijlage bij OD 2.1: De weg naar automatische toekenning studiefinanciering.....	163
	Bijlage 4: Bijlage bij OD 2.1: Toekenning studiefinanciering: wat na 2013-2014?	167

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 15, 22 en 29 november 2012 de beleidsbrief Onderwijs – Beleidsprioriteiten 2012-2013, ingediend door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1770/1).

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Minister *Pascal Smet* verklaart niet in extenso te zullen ingaan op de beleidsbrief, maar zich te zullen beperken tot een vijftal belangrijke dossiers voor het komende werkjaar. Inzake de meeste van deze dossiers zijn er al heel wat voorbereidende discussies en consultaties geweest, hetgeen tot een zekere rijping van de geesten geleid heeft. 2013 zal volgens de minister dan ook cruciaal zijn in deze.

1.1. *Hervorming van het secundair onderwijs*

In het dossier van de hervorming van het secundair onderwijs wordt er momenteel gewerkt aan de analyse, aan de verbeterpunten, aan de doelstellingen van de hervorming en aan de eigenlijke hervorming. De werkzaamheden zitten op schema. Ten laatste in het voorjaar van 2013 zou er een duidelijke kadernota worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het moet duidelijk worden welke stappen er kunnen worden gezet, op korte en op langere termijn. Het is de bedoeling de kwaliteit van ons onderwijs ook in de toekomst op peil te houden en toponderwijs te bieden voor iedereen. Zowel de sterke als de zwakke leerlingen moeten voldoende keuzemogelijkheden krijgen en moeten kwalitatief ondersteund worden. De minister is er zich ten volle van bewust dat dit een ambitieuze doelstelling is. Geen enkele van de voorgaande regeringen is erin geslaagd om op dat vlak beslissingen te nemen. Samen met dit parlement, of toch alleszins met de meerderheid in dit parlement, hoopt de minister dit dossier tot een goed einde te kunnen brengen.

1.2. *Loopbaandebat*

Een tweede belangrijk dossier dat momenteel ter tafel ligt, is dat van het loopbaandebat. Dat raakt aan een aantal belangrijke thema's zoals de werkzekerheid van jonge leerkrachten, de zijnstroom (waarmee men opnieuw tot een zekere vermannelijking van het lerarenberoep zou moeten kunnen komen), de taakomschrijving, de jaaropdracht en de bestuurlijke schaalvergroting. In dat dossier wil hij de komende maanden de nodige vooruitgang boeken en dit natuurlijk liefst in overleg met de sociale partners.

1.3. *Deeltijds kunstonderwijs*

Een derde belangrijk dossier is de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs. Hierover zou er nog in deze regeerperiode een decreet moeten worden gestemd. Dit proces zit op schema. Er is er een klankbordgroep opgericht, er is al een heel overlegparcours afgelegd en nu wordt er gewerkt aan een memorie van toelichting.

1.4. *Cao-onderhandelingen*

De cao-onderhandelingen vormen een ander belangrijk dossier. De minister heeft enige tijd geleden het eisenbundel van de vakbonden ontvangen. De komende maanden moet er hierover worden onderhandeld met de vakbonden en de werkgevers. De cao zal ingaan vanaf september 2013. Daarvoor werd – zoals vermeld in de toelichting bij de begrotingsopmaak (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/8) – het nodige geld uitgetrokken.

1.5. *Andere hervormingsdossiers*

In de komende onderwijsdecreten zullen de nodige stappen worden gezet voor de concrete realisatie en de omzetting van de talennota. In november en december 2012 zal er

werk worden gemaakt van het dossier leerzorg, zowel wat de dringende maatregelen als andere maatregelen ter zake betreft. Aan het concept rond leeradvies, oriëntering, toekomstconsortia, huizen van het Nederlands en leerwinkels wordt nu insgelijks de laatste hand gelegd.

Er zijn nog andere dossiers, onder meer pIE.O (project Innoveren en Excelleren in Onderwijs), de uitrol van de integratie van de academiserende opleidingen, het verder uitwerken en ten uitvoer leggen van een Vlaamse kwalificatiestructuur met beroepscompetentieprofielen en het op stapel staande decreet op de hbo5-opleidingen. Inzake het STEM-actieplan hoopt hij dat de Vlaamse Regering deze week een stap voorwaarts zal kunnen zetten in de uitvoering door het aanduiden van de leden van het platform (de betreffende namen liggen ter tafel).

Voor wat de capaciteitsproblematiek betreft, drukt de minister de hoop uit dat hij de komende maanden van Eurostat uitsluitsel zal krijgen over de DBFM-operatie. Er werd een nieuwe procedure uitgewerkt, met extra middelen (cf. de toelichting bij de onderwijsbegroting). De criteria voor de reguliere middelen werden opnieuw bekeken, samen met de minister-president. Met verzekeringsmaatschappijen en met Febelfin wordt intussen bekeken hoe men het geld op een andere manier kan aanwenden om, los van de grote operatie, die moet leiden tot de bouw van 200 scholen, nog bijkomende scholen te bouwen.

Het moge dus duidelijk zijn dat er heel wat werk aan de winkel zal zijn. De minister heeft er alle vertrouwen in dat – samen met het parlement – de nodige beslissingen zullen kunnen worden genomen.

2. Eerste vragenronde – schriftelijke procedure

Na enkele mondelinge tussenkomen tijdens de vergadering van 15 november 2012 werd, op suggestie van de minister, door de commissie beslist om – in een eerste ronde – over te gaan tot een schriftelijke vraagstelling. In een tweede ronde kan de beleidsbrief dan meer thematisch worden besproken.

De mondeling en schriftelijk gestelde vragen van deze eerste vragenronde zijn terug te vinden als bijlage 1. De schriftelijke antwoorden van de minister werden opgenomen als bijlage 2.

3. Tweede vragenronde – mondelinge procedure

3.1. Werkwijze

Minister *Pascal Smet* bezorgde schriftelijke antwoorden op de talrijke, gedetailleerde vragen en rekest voor de verdere bespreking op een ruimer, politiek debat. De *voorzitter* bedankt de medewerkers van het kabinet van de minister en de administratie Onderwijs en Vorming en looft de gestructureerde aanpak. Hij attendeert op het advies van de Vlor. Op vraag van mevrouw *Marleen Vanderpoorten* bevestigt de *voorzitter* dat alle schriftelijk ingediende vragen en antwoorden aan het verslag worden toegevoegd. De leden kunnen repliceren op de antwoorden.

3.2. Advies van de Vlor

Minister *Pascal Smet* laat weten dat de Vlor afstand neemt van de toon die is gezet in de recente discussies en krantenberichten, van de stelling dat de geplande hervormingen de onderwijswereld weinig vertrouwen inboezemen en dat het Vlor-advies bijzonder kritisch zou zijn. De Vlor wilde in zijn advies wijzen op duidelijkheid over het besluitvormings-

proces, op de manier waarop verder overleg zal gebeuren en welke beslissingen op welk niveau zullen worden genomen in prioritaire dossiers. Er wordt gevraagd keuzes te maken op basis van realistische budgetten. De Vlor wil zijn rol verder kunnen spelen en is niet de facto tegen hervormingen.

3.3. *SD 1. Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen*

3.3.1. *Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* roept de vraag op of de overheid in verband met burgerschapseducatie (OD 1.1) wel kan volstaan met stimuleren – omwille van de pedagogische vrijheid – in plaats van beleid op te leggen. Zij peilt naar de krachtlijnen van het minidecreet betreffende de rechtspositie van de leerlingen dat blijkbaar gekoppeld wordt aan de al lang aangekondigde herziening van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (Participatiedecreet). Dat leerlingen in scholen leren omgaan met democratie is op zich al burgerschapsvormend, merkt ze op. Bij de studentenparticipatie in het hoger onderwijs is haar vraag over het studentenstatuut niet beantwoord.

Wat vredesopvoeding betreft (OD1.2), wil ze weten welk beeld de minister tegenover de internationale taskforce heeft geschetst van de holocausteducatie in Vlaanderen. Zorgen de pedagogische begeleidingsdiensten ook effectief voor de doorstroming naar de scholen van hun contacten met het Bijzonder Comité Herinneringseducatie?

Er is een tweede discussietekst over de vernieuwing van het deeltijds kunstonderwijs uitgebracht (OD 1.5). Daarin is ook sprake van een drastische verhoging van het inschrijvingsgeld. Wordt die in één keer doorgevoerd of stapsgewijs? Moeten inrichtende machten die niet het maximumbedrag vragen, het verschil bijpassen? Tegelijk wijst de minister een verhoging van het inschrijvingsgeld voor het hoger onderwijs tot op het niveau van de Franse Gemeenschap af. Het lid vindt dat tegenstrijdig. Tot slot in dit verband wil ze weten wie de trekkers zijn van de expertisenetwerken. Het expertisenetwerk in Lier is het enige waarvan ze weet dat het dko de trekker is.

Mevrouw Vanderpoorten informeert tot slot naar de voortgang in de voorbereiding van het al lang aangekondigde decreet leerlingenbegeleiding (OD 1.6).

3.3.2. *Tussenkoms van mevrouw Kathleen Helsen*

Mevrouw *Kathleen Helsen* heeft begrip voor de vrees van de Vlor dat samenwerking tussen het dko en het leerplichtonderwijs tot gevolg heeft dat dit laatste de ontwikkeling van creativiteit meer en meer zal doorschuiven naar het eerste (OD 1.5). Dat klopt wellicht als men denkt vanuit de instellingen, maar het lid zelf denkt vanuit de positie van het kind, dat maximaal kansen moet krijgen. Welnu, door de samenwerking als strategische doelstelling van het dko te laten vallen, zal de talentontwikkeling op dit vlak volgens haar niet vergroten, evenmin als de participatie aan het dko. Zij vraagt de minister daarom te bekijken hoe die doelstelling toch kan bewaard worden.

In zijn antwoord op de vraag over de wetenschappelijke basis van de visieontwikkeling over leerlingenbegeleiding (OD 1.6), verwijst de minister alleen naar het onderzoek over het zorgbeleid op scholen. De andere onderzoeken maakt hij niet concreet. Het lid vindt dat de evaluatie van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB-decreet) en de bevraging van ouders en leerlingen in elk geval niet kunnen genegeerd worden. Een brede benadering is nodig. Daarom pleit zij ervoor dat niet alleen de pedagogische begeleidingsdiensten en de VDAB om een reactie wordt gevraagd, maar ook de welzijnssector. Als men de leerlingenbegeleiding echt grondig wil hervormen, moet men verder ook de evaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten

in rekening brengen, terwijl in de huidige planning de visie klaar is voor die evaluatie. Het lid pleit ervoor dit als een geheel te bekijken.

3.3.3. *Tussenkoms van mevrouw Elisabeth Meuleman*

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* wil graag van de minister horen dat hij uit de reacties op de discussietekst over het dko (OD 1.5) heeft begrepen dat er onvoldoende steun voor bestaat en dat een aanpassing van de nota nodig is. Zij treedt mevrouw Helsen bij in haar pleidooi voor samenwerking met het leerplichtonderwijs, die nodig is voor de drempelverlaging. De minister gebruikt al te vaak de pedagogische vrijheid als excuus om geen beslissing te nemen of om geen kader uit te tekenen. Deelname aan de genoemde samenwerking, de brede school, initiatieven in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs of inclusief onderwijs worden allemaal overgelaten aan de vrije keuze van de scholen. Is er nog een minister van Onderwijs nodig als die alleen maar faciliteert? Het huidige beleid wijst veel te weinig de richting van de wenselijke evolutie aan, oordeelt het lid. Ook de deelname van kansengroepen aan het dko laat hij in feite over aan de academies. Of plant hij andere initiatieven om die te bevorderen?

3.3.4. *Tussenkoms van mevrouw Ann Brussee*

Mevrouw *Ann Brussee* betreurt, gezien de bezorgdheid van het veld, dat de actuele vragen over de hervorming van het dko (OD 1.5) niet werden geagendeerd op de vorige plenaire vergadering van 21 november. Zij heeft weinig waardering voor het argument dat het 'maar een discussienota is'. Ondertussen verschijnen er wel berichten in de pers. De voorgestelde stijging van het inschrijvingsgeld vindt zij in tegenspraak met de wens om kansarme kinderen dingen te bieden die ze thuis niet krijgen. Van een socialistisch minister had ze iets helemaal anders verwacht. Het gaat om kinderen die opgroeien in gezinnen met weinig financiële middelen en weinig kansen krijgen op cultuurparticipatie en -beleving.

Zij vraagt of de minister in Brussel afstemming op het Franstalige dko overweegt, dat veel minder kost aan de ouders. Is het niet langer de bedoeling om Nederlands- en anderstalige Brusselaars warm te maken voor de Vlaamse instellingen? Zij herinnert hem aan de wens in zijn eigen beleidsnota Brussel dat ouders die kiezen voor het Nederlandstalig leerplichtonderwijs ook maximaal inzetten op vrijetijdsbeleving in het Nederlands. De prijsstijging zal dat niet bepaald bevorderen, meent zij.

De inspectierapporten wijzen uit dat veel lagere scholen pover scoren op het vlak van cultuureducatie (OD 1.4). De kans op samenwerking met het dko laten voorbijgaan, zou dan ook spijtig zijn.

3.3.5. *Tussenkoms van mevrouw Gerda Van Steenberge*

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* wijst erop dat dankzij de sociale correctie op het inschrijvingsgeld kansarmen nog altijd naar het dko zullen kunnen gaan (OD 1.5). De hoogste inkomensgroepen zullen zich niet laten afschrikken door een verhoging van de prijs. Maar het is de middenklasse die getroffen wordt. Gewone tweeverdieners betalen voortaan 1000 in de plaats van 500 euro voor vier inschrijvingen. Dat is overdreven voor deeltijds kunstonderwijs. Verwijzend naar haar tussenkoms bij de begroting, vraagt ze voor welke doelgroep de academies de inschrijvingsgelden niet mee moeten doorstorten naar de Vlaamse overheid?

Zij begrijpt niet waarom mevrouw Meuleman om een kortdurende beslissende minister vraagt, terwijl haar partij op lokaal niveau aankondigt om beslissingen niet te volgen. De stad Gent zal de hervorming van het secundair onderwijs en het meertalig onderwijs op zijn manier aanpakken. Hoever kan men daar gaan zonder rekening te houden met de

beslissingen van de Vlaamse Regering? Tot hoe ver mag het lokaal flankerend onderwijsbeleid reiken, vraagt mevrouw Van Steenberge aan de minister.

3.3.6. *Tussenkomst van de heer Boudewijn Bouckaert*

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, vindt de techniek van de discussienota's onduidelijk. De discussietekst over het dko (OD 1.5) bevat geen argumenten pro en contra maar duidelijke voorstellen over het inschrijvingsgeld en de verandering van de curricula. Het is dan ook normaal dat men dit bij publicatie in de pers als het standpunt van de minister ziet. Verder wijst hij demagogie over de inschrijvingsgelden af. De ouders betalen maar 7% van de kosten en het is normaal dat gebruikers meer betalen dan niet-gebruikers. Uiteindelijk betaalt de middenklasse, niet de lagere inkomens, gesteld dat ze bereikt worden. In dat verband waarschuwt hij voor een nieuwe armoedeval.

Aangezien de financiële drempels niet de belangrijkste blijken te zijn, begrijpt hij niet waarom de samenwerking met het leerplichtonderwijs zo vlot wordt verlaten. De reflex van de Vlor noemt hij corporatistisch. De minister zou integendeel de bestaande goede praktijken op dit vlak, zoals de samenwerking in Antwerpen tussen de school Musica en de muziekacademie, moeten stimuleren. Niet verplichten hoeft geen terugtrekking te betekenen.

Klopt het dat de minister de oriënteringsproeven in de overgang van secundair naar hoger onderwijs ziet (OD 1.6)? Hij vraagt zich af of de leerlingenbegeleiding kan losgekoppeld worden van de hervorming van het middelbaar onderwijs. De vraag is of alle opties in dat laatste direct toegang moeten geven tot alle opties op een hoger niveau. De overgang tussen tweede en derde graad bijvoorbeeld kan een scharniermoment worden, waarin de begeleiding, die anders een diffuus proces blijft, substantie krijgt.

3.3.7. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* moet, wat de autonomie van de scholen betreft, het grondwettelijke en decretale kader volgen. De overheid legt minimale eindtermen en ontwikkelingsdoelen op, beoordeelt de leerplannen waarin ze vorm krijgen en organiseert een systeem van externe kwaliteitscontrole. Tegelijk wordt er door leden van het Vlaams Parlement vaak gevraagd om meer sturing en ondersteuning, wat een spanning creëert die de minister goed voelt. De spanning tussen de vrijheid van onderwijs en meer dwingend optreden van de minister van Onderwijs evolueert voortdurend. Als voorbeeld geeft de minister de duidelijk toenemende vraag naar verantwoording door de scholen en de meting van resultaten. In burgerschapseducatie probeert hij meer coördinerend en ondersteunend op te treden, maar de uiteindelijke beslissing ligt bij de school. Zo kan de overheid burgerschapseducatie (OD 1.1) in de eindtermen opnemen, promoten en ondersteunen, maar de concrete invulling blijft tot nader order een keuze van de school.

Wat leerlingenparticipatie (OD 1.1) betreft, betekent de term minidecreet niet zozeer dat er niets anders in staat, maar wel dat niet het gehele landschap wordt herzien. Het voorontwerp wordt de komende weken nog besproken met de Vlaamse Scholierenkoepel, de Kinderrechtencommissaris en de onderwijsverstrekkers. Hij legt uit dat de versterking van de interne beroepsmogelijkheid bij betwisting van de eindbeoordeling niet is ingegeven door gebrek aan vertrouwen in de klassenraad, maar door de wens om gerechtelijke beroepsprocedures te vermijden.

Wat de participatie van hogeschoolstudenten betreft (OD 1.1), heeft de minister vorige week de Vlaamse Vereniging voor Studenten andermaal om een voorstel gevraagd, dat zij tot op 22 november niet indienden. Van fundamentele wijzigingen op het vlak van het studentenstatuut is nooit sprake geweest. Het beeld van de holocausteducatie belooft hij over te maken.

Hij heeft nog niet gezien wat de stad Gent van plan is met het Gentse onderwijs en hij doet er dan ook geen uitspraken over. Het stedelijk onderwijs beschikt over een marge, lokaal flankerend beleid moet netoverschrijdend zijn. Zolang men geen decreten overtreedt, kan het in principe. De onderwijsinspectie controleert.

Wat de leerlingenbegeleiding (OD 1.6) betreft, is het evident dat de evaluatie van het CLB-decreet wordt meegenomen. Ook de welzijnssector moet betrokken worden en minister Vandeurzen is al vanaf het begin betrokken, verzekert hij. De welzijnssector is wel niet bevraagd bij de evaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten, omdat hij geen afnemer is. De evaluatie zelf zal pas in 2014 af zijn. Daar wil de minister niet op wachten. Volgens hem is voor de visie op dat punt al voldoende materiaal voorhanden.

Over de oriënteringsproef (OD 1.6) bestaat op dit moment geen eensgezindheid tussen onderwijsverstrekkers. De minister heeft aangedrongen op een gesprek tussen de Vlor, het departement, het leerplichtonderwijs, de hogescholen en de universiteiten omdat dit moet aangepakt worden in het kader van een omvattende visie op de hervorming van het middelbaar onderwijs. Dat neemt niet weg dat al eerder stappen kunnen gezet worden als iets uitgekristalliseerd raakt. Hij hoopt in elk geval dat voldoende vooruitgang is geboekt in dit debat tegen begin 2013, wanneer de regering beslist over de hervorming van het secundair onderwijs.

Mevrouw *Kathleen Deckx* vindt het belangrijk dat ook de leerlingen in het secundair onderwijs bij de gesprekken betrokken worden. Dat gebeurt, antwoordt minister *Pascal Smet*, die er wel meteen op wijst dat ook zij het niet eens zijn.

Wat het dko (OD 1.6) betreft, heeft de minister gekozen om de hervorming samen met de sector aan te pakken in een gezamenlijk parcours. Hij onderstreept dat die betrokkenheid, die nu al 3,5 jaar aan de gang is, volwaardig is en niet cosmetisch. De eerste nota werd – soms in belangrijke mate – aangepast na uitvoerige discussie met het veld dat vertegenwoordigd is in een klankbordgroep. Van meet af aan werd duidelijk gesteld dat de eerste nota onvolledig was en dat het ontbrekende in een tweede discussietekst zou uitgewerkt worden. Op een bepaald ogenblik is het echter nodig dat men begint te spreken over een concreet voorstel, zoals dat ook gaat als de discussie intern plaatsvindt en niet publiek zoals in dit geval. Dat is wat de discussietekst biedt, waarbij de minister herhaalt dat het niet noodzakelijk zijn standpunt is.

Hij heeft er ook bewust voor gekozen om in die discussietekst de heikele punten, met name de financiering, niet uit de weg te gaan. In dat verband wijst hij erop dat het niet alleen gaat om het inschrijvingsgeld, maar ook om andere kosten zoals die voor instrumenten bijvoorbeeld, of om fiscale aftrekbaarheid. Dat inschrijvingsgeld verhoogt inderdaad in het voorstel, maar tegelijk blijven zowel het sociaal tarief als de gezinskorting bestaan. De minister attendeert ter vergelijking ook op het inschrijvingsgeld dat gevraagd wordt door sportclubs of de circuschool.

Hij ontving nog geen enkel officieel standpunt, maar verwacht nu dat de bezorgdheid van het veld, waarvoor hij begrip heeft, wordt vertaald in concrete argumenten tegen 7 december 2012. Daarover zal dan verder gediscussieerd worden en de voorbije ervaring bewijst dat daar wel degelijk rekening mee wordt gehouden. Hij wijst simplificaties af en vraagt de evenwichtige discussietekst als geheel te lezen. De minister mikt nog steeds op deze legislatuur 2009-2014 voor de indiening en de behandeling van het ontwerp van decreet.

Hij is het niet eens met mevrouw Vanderpoorten dat de afwijzing van de verhoging van het inschrijvingsgeld voor het hoger onderwijs in tegenspraak is met een eventuele verhoging van het inschrijvingsgeld voor het dko. De initiële opleiding die tot een diploma leidt mag geen financiële drempels hebben. Deeltijds kunstonderwijs moet ook toegankelijk

en betaalbaar zijn, maar is niet vergelijkbaar. Hij wacht op de eventuele alternatieven die de sector of de commissie voorstelt en zal zo nodig de financiering aanpassen, rekening houdend met de kostenstructuur, de uitbreiding van het aanbod en de verlaging van de leeftijd. In Nederland zijn de tarieven overigens drie keer duurder, maar het argument dat de middenklasse zou zijn, wil hij niet onder tafel vegen.

De dko-sector en het leerplichtonderwijs hebben zelf gevraagd de samenwerking niet te verplichten, hoewel hij dat oorspronkelijk van plan was. Omdat hij echter voorstander is van uitwisseling, zal de mogelijkheid wel blijven bestaan en wordt de stimulering zelfs verdiept. Hij noemt proef- en andere projecten, goede praktijken, de ontwikkeling van een website en pedagogische ondersteuning. De afspraken over cultuureducatie met minister Schauvliege gaan overigens veel verder dan het dko. Er worden expertisenetwerken samengebracht en ten dienste van de scholen gesteld.

3.3.8. *Replieken*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* zegt niet dat de inschrijvingsgelden voor het hoger onderwijs drastisch moeten verhoogd worden maar er is wel enige stijging mogelijk. Dat niet doen, is een kans missen, want het onderwijs heeft middelen nodig en daar zijn er te vinden. De vraag is wat de overheid belangrijk vindt. Voor haar fractie is dat kinderen in aanraking brengen met cultuur. Die kans laten liggen, betekent dikwijls een verlies voor de rest van hun leven. Tegenover het argument van de autonomie, dat veeleer van de netten dan van de scholen komt, stelt ze dat kolossaal veel geld betaald wordt aan het onderwijs en dat men daar wel iets mag voor terugvragen.

Als de overheid holocausteducatie belangrijk vindt, moet zij dat in de eindtermen opnemen.

Verder wordt werk maken van het studentenstatuut wel degelijk aangekondigd op p.10 van de beleidsbrief. Zij hoopt tot slot dat de minister snel de rechtspositieregeling van leerlingen realiseert, al is zij zich ervan bewust dat de houding van leerkrachten en vakbonden in deze gevoelige materie anders is dan die van koepels en studenten.

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat hij ten laatste begin volgend jaar het voorontwerp van decreet een eerste keer wil laten goedkeuren. Wat het inschrijvingsgeld betreft, deelt hij nog mee dat hij aan rectoren en associatievoorzitters vroeg een goede verhoging voor te stellen van het tarief voor niet EER-onderdanen. De instellingen werken daar nu aan.

Mevrouw *Ann Brussel* herhaalt haar vraag over het dko in Brussel. Zij is blij dat ook de oppositieleden voorstellen mogen doen en hoopt dat ze deze keer niet om die reden weggestemd worden. Zij is het verder niet eens dat alleen hoger onderwijs essentieel is voor de emancipatie. De visie van de minister is utilitair. Op cultuureducatie moet evenzeer en misschien nog meer ingezet worden, zeker bij kansarme kinderen, die haar thuis niet meekrijgen. Het lid is er niettemin van overtuigd dat de commissie en de minister samen tot een visie daarover kunnen komen.

Minister *Pascal Smet* erkent de specifieke situatie in Brussel. Hij houdt daar rekening mee in de verdere uitwerking. Hij wijst er wel op dat de Vlaamse Gemeenschap meer investeert in het Brusselse onderwijs dan de Franse.

Ook voor hem is cultuureducatie belangrijk. Op dit moment zijn de dko-tarieven heel goedkoop in vergelijking met andere sectoren.

Mevrouw *Ann Brussel* repliceert dat het dko met belastinggeld wordt betaald en de sportsector bijvoorbeeld niet, wat minister *Pascal Smet* ontkent. Als voorbeeld geeft hij de sub-

sidies van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor de gebouwen van RSC Anderlecht voor jeugdopleiding.

Blijft, zo argumenteert mevrouw *Ann Brusseel*, dat voor het ene veel meer overheidsgeld wordt uitgetrokken dan voor het andere. Minister *Pascal Smet* repliceert dat cultuureducatie niet mag gereduceerd worden tot het dko. Dat doet zij ook niet, antwoordt mevrouw *Ann Brusseel*. Zij maakt zich juist zorgen over het inspectierapport waarin heel wat lagere scholen de eindtermen op dit vlak niet blijken te halen. Minister *Pascal Smet* gelooft niet dat verplichte samenwerking dat zal oplossen. Naast dko biedt muzische vorming mogelijkheden, samen met andere cultuureducatieve initiatieven. Hij deelt haar bezorgdheid maar blijft erbij dat in een grondig debat over het dko ook over de financiering moet gesproken worden. Het voorstel dat daarover op tafel ligt, is echter te bediscussiëren en aanpasbaar.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* houdt niet van dergelijke non-papers die onder halve geheimhouding worden verspreid, waarover een select clubje formeel advies mag geven, maar dat dan toch uitlekt. Waarom niet werken met een publiek groenboek waarop iedereen binnen en buiten het parlement in alle openheid kan discussiëren?

Minister *Pascal Smet* vindt dat een belediging voor de leden van de klankbordgroep. Hen werd ook geen geheimhouding gevraagd maar juist terugkoppeling met hun achterban.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* herinnert aan de afschaffing van de opleidingscheques voor het dko, die al een feitelijke besparing voor de overheid inhield. Mogelijkheden om de drempel te verlagen ziet zij in een sterke stimulering van de samenwerking met het leerplichtonderwijs. Daar is de hele commissie het over eens.

Minister *Pascal Smet* treedt die laatste conclusie bij.

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, merkt op dat in het essentieel genoemde hoger onderwijs op kosten van de belastingbetaler pakken studenten zitten in studierichtingen zonder perspectief op de arbeidsmarkt, of die compleet mislukken, en plaatst dat tegenover kinderen die viool of piano leren spelen en later in een orkest terechtkomen. Wat is dan extra en wat niet? Dat aspect is voor hem geen doorslaggevend argument voor of tegen een verhoging van het inschrijvingsgeld.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* apprecieert de werkwijze wel. De experts bevinden zich in het middenveld en zij moeten eerst gehoord worden. Ze wil weten of de ouders daar ook toe gerekend worden, want zij zijn het die hun kinderen sturen en het inschrijvingsgeld betalen. Het lid vindt dat ook zij moeten betrokken worden in de discussie over de wijziging.

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat de georganiseerde ouders adviseren via de ouderverenigingen in de Vlor.

3.4. SD 2. Kansen geven aan elk talent

De voorzitter zegt dat onder de tweede strategische doelstelling ook de hervorming van het secundair onderwijs is ondergebracht. Hij staat erop dat de discussies niet heropend worden, gezien het actualiteitsdebat dat werd gehouden op 28 november 2012 (*Hand. Vl. Parl.* 2012-13, nr. 11).

3.4.1. *Tussenkomst van mevrouw Marleen Vanderpoorten*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* wil in eerste instantie duidelijk stellen dat Open Vld geen voorstander is van de afschaffing van de maximumfactuur. De maximumfactuur voor het basisonderwijs is opgetrokken. Wordt er dan een standstill in acht genomen? Wat is de stand van zaken in de discussie over de maximumfactuur voor het secundair onderwijs?

Met betrekking tot de automatische toekenning van de studietoelage (OD 2.1) worden grote inspanningen geleverd. Weegt de kost daarvan wel op tegen wat het moet opbrengen?

Onder operationele doelstelling 2.2, de omkadering in het basisonderwijs, waren de extra middelen eigenlijk voorzien om de klassen, en meer specifiek de kleuterklassen, kleiner te maken. Waarvoor wordt dat geld uiteindelijk gebruikt? Zijn de kleuterklassen effectief kleiner? En anders, waarvoor wordt het dan aangewend? Het lid meent dat men dat niet exact kan weten.

Bij OD 2.3 gaat het over leerzorg. De dringende maatregelen in dat verband zitten nog in een voorontwerpfase. Het grote decreet leerzorg zit voornamelijk in de diepvries, veronderstelt mevrouw *Vanderpoorten*. Wat behelzen die dringende maatregelen dan? Is daarin een type 9 opgenomen? Ook voor het toenemend aantal leerlingen in het buitengewoon onderwijs is een aanpak nodig, oppert het lid. Hoeveel staat het daarmee?

Over zittenblijvers (OD 2.3) kondigt de minister overleg aan met de onderwijsverstrekkers. Moet er geen algemene lijn gevolgd worden om zinvol te zijn? Is er voldoende wetenschappelijk onderzoek gebeurd naar de consequenties van het zittenblijven?

Inzake de hervorming van het secundair onderwijs (OD 2.4) wil mevrouw *Vanderpoorten* vooral een suggestie doen waarop ze zelfs geen repliek verwacht. Waarom niet het geheel integraal van schouder veranderen? Het lijkt haar interessant te onderzoeken of het niet nuttig is om meer autonomie te geven aan de scholengemeenschappen. Het doel is die autonomie ook door te trekken inzake personeel en financiën. Misschien leidt dat tot een heel gediversifieerd onderwijslandschap waarin ouders echt kunnen en moeten kiezen, oppert het lid. De overheid zorgt dan alleen voor het kader, met eindtermen en dies meer. Mevrouw *Vanderpoorten* stelt voor de heer *Robert Voorhamme* daarbij als adviseur in te schakelen, aangezien zijn column een gelijklopende visie weergeeft.

Bij OD 2.7 blijft het lid zich afvragen waarom de lerarenopleiding niet wordt betrokken bij het dossier van de studieduurverlenging. Dat lijkt haar essentieel. Als het te lang wordt, zijn er misschien wel geen masters meer die leerkracht zijn, stelt het lid. Hoe past de educatieve master in het geheel, wil ze ook nog weten.

Dat de verhoging van de inschrijvingsgelden beperkt wordt tot volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs en niet zou gelden voor het hoger onderwijs (OD 2.8), vindt mevrouw *Vanderpoorten* niet correct. Ze wil zeker niet dat de drempel voor minder gegoeden verhoogd moet worden, maar het lijkt haar tegelijk vreemd dat mensen die het financieel wel aankunnen, ook slechts een laag inschrijvingsgeld moeten betalen. Onderwijs kost veel. Er zijn ter ondersteuning van minder gegoeden ondersteuningsmechanismen, maar de inschrijvingsgelden moeten voor mevrouw *Vanderpoorten* minstens naar het niveau van de Franse Gemeenschap worden opgetrokken.

Mevrouw *Vanderpoorten* kaart buiten het kader van de beleidsbrief nog aan dat er problemen lijken te bestaan met bepaalde ombudsmensen in hogescholen. Ze zijn afhankelijk

van de school. Nogal wat studenten komen echter met klachten bij hen terecht wat een onafhankelijk statuut vereist. Ze vragen om dat statuut te herbekijken. Een apart statuut lijkt hen beter.

De uitleg over het Aanmoedigingsfonds in de beleidsbrief is van een andere aard dan wat is gezegd bij de bespreking van het ontwerp van programmadecreet (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/8), oppert het lid. Toen is aangegeven dat er geen vooruitgang wordt geboekt omwille van het databeheer.

3.4.2. *Tussenkoms van mevrouw Kathleen Deckx*

Mevrouw *Kathleen Deckx* sluit zich aan bij de vragen over de maximumfactuur van mevrouw Vanderpoorten. Het proefproject van de provincie Antwerpen over een maximumfactuur voor de eerste graad secundair onderwijs zou nog bijkomende informatie moeten opleveren. Is daar tussentijds al iets van bekend?

3.4.3. *Tussenkoms van mevrouw Goedele Vermeiren*

Mevrouw *Goedele Vermeiren* stelt dat in het kader van de maximumfactuur ook al is aangekaart dat scholen incassobureaus inschakelen om onbetaalde rekeningen te innen. Er is al heel wat werk geleverd om het onderliggend probleem aan te pakken, heeft het lid gemerkt. Zo is er de brochure 'Maak je sterk tegen armoede op school' die is verschenen met steun van de minister en waarin tips staan voor een beter schoolkostenbeleid. Kern van de zaak is daarbij een betere communicatie tussen ouders en scholen. Een kostenraming bij het begin van het schooljaar kan N-VA eveneens ondersteunen. Het verhaal blijkt echter veel genuanceerder: sommige ouders willen niet betalen, steeds meer kunnen het niet. Het lid verwijst naar een campagne ter zake van de Koning Boudewijnstichting 'Onderwijs, dagelijkse kost'. Ondanks al die inspanningen, blijven de problemen de kop opsteken. N-VA stelt dat het probleem niet altijd op te lossen is, maar ondersteunt ten volle de sensibiliseringscampagne van de minister. Scholen moeten zich er terdege van bewust zijn dat de kost van onderwijs, ook in het secundair, zo laag mogelijk moet blijven. Is het niet mogelijk ook te voorzien in een soort van rapportering over hoe directies de kost proberen te beperken? Het zit hem vaak in kleine dingen, meent het lid.

Bij operationele doelstelling 2.7 leest mevrouw Vermeiren over een communicatiecampagne die de minister wil opzetten over de integratie van de academiserende opleidingen van de hogescholen in de universiteiten. Daarbij zouden volgens het schriftelijk antwoord van de minister op haar eerdere schriftelijke vraag de reguliere communicatiekanalen ingezet worden zowel als Klasse, een nieuwsbrief Klasse en een update Klasse als aparte brochure bij Klasse. Gaat het om Klasse voor Ouders of voor Leraars? Is dat überhaupt een goed communicatiekanaal, vraagt het lid zich af, verwijzend naar het feit dat het vaak niet tijdig bij ouders terechtkomt.

3.4.4. *Tussenkoms van mevrouw Fatma Pehlivan*

Mevrouw *Fatma Pehlivan* wil graag een stand van zaken met betrekking tot het Aanmoedigingsfonds (OD 2.8). De minister verklaarde een aantal weken eerder dat nog voor het einde van het jaar een taskforce zou worden opgericht. Tegen februari 2013 zouden dan de meetindicatoren geformuleerd worden.

3.4.5. *Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn*

Bij OD 2.12, over de nieuwe aanpak en het gebruik van bijvoorbeeld tablets, betreft mevrouw *Sabine Poleyn* dat er geen wetenschappelijke opvolging is van wat er in een aantal scholen toch al gebeurt. De uitleg luidt dat impactonderzoek niet valide is. Het lid meent dat er alsnog mogelijkheden zijn om dat op te volgen en onder meer de leerwinst of het welbevinden te meten.

3.4.6. *Tussenkomen van de heer Boudewijn Bouckaert*

De heer *Boudewijn Bouckaert* heeft niet de indruk dat de inschrijvingsgelden voor de universiteit nog aan de orde komen met de bestaande meerderheid. Hij meent dat een specifiek probleem evenwel aandacht verdient. Alle Europese landen gaan gebukt onder een zware belastingdruk, dus ook Vlaanderen. 50 percent van de belastingen wordt opgebracht door slechts 10 percent van de bevolking. Het verhogen van retributies zoals het inschrijvingsgeld komt derhalve nog eens op de nek van dezelfde middenklasse terecht. Het lijkt het lid wijs goed na te gaan of dat wel de te volgen weg is. Er zijn andere formules mogelijk, zoals het aftrekbaar maken van dergelijke inschrijvingsgelden. Een debat daarover moet mogelijk zijn.

Ook de heer *Bouckaert* vindt de aanzet die de heer *Voorhamme* heeft gegeven positief. Hij voegt eraan toe dat het onderscheid van de problematiek van het onderwijs in de steden en in de rest van Vlaanderen nog kan bijdragen aan de argumenten voor een grotere autonomie voor de scholengemeenschappen. Het lid meent dat het zinvol kan zijn af te stappen van de idee dat heel Vlaanderen op hetzelfde ritme en op dezelfde manier hervormd moet worden. Men rijdt zichzelf vast in overregulering, besluit de heer *Bouckaert*. Dat leidt dan weer tot revolte bij de minste verandering.

De Europese mobiliteitsbeurzen (OD 2.9) hebben slechts één criterium: de inkomensgrens. De minister wil prioritair bepaalde doelgroepen aantrekken. Kan dat niet leiden tot een – delicate – discussie over positieve discriminatie? Wil de minister verschillende beurzen toekennen naargelang van de doelgroep?

3.4.7. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* neemt een algemene tevredenheid waar met betrekking tot de aanpassing van het bedrag van de maximumfactuur in het basisonderwijs (OD 2.1). Het blijft de bedoeling om ook nog te onderzoeken of er nog mogelijkheden zijn in het kader van schoolvervoer, al is dat niet vanzelfsprekend in de bestaande economische situatie.

Voor het secundair onderwijs is kostenbeheersing niet zo gemakkelijk. In Antwerpen liep gedurende een jaar een initiatief van de provincie. Dat wordt verlengd tot twee jaar. Uit een evaluatierapport is gebleken dat het niet eenvoudig is vanwege de grote verschillen tussen de verschillende richtingen.

Aan de koepels van de ouderverenigingen is opdracht gegeven om een 70-tal representatieve gezinnen te volgen die zeer nauwgezet de schooluitgaven zullen volgen. Dat moet helpen beslissen over de haalbaarheid van een maximumfactuur in het secundair onderwijs.

Inzake de kostenbeheersing is er, in het licht van de sensibilisering en de campagne van de Koning *Boudewijnstichting*, een grote autonomie, maar geen rapportering. Dat zou te veel planlast genereren, stelt de minister. Hij gaat er wel van uit dat zoiets kan worden opgenomen in het kader van de professionalisering van de schoolbesturen. Dan maakt het deel uit van een beleid. In elk geval gaat de sensibilisering door.

De automatische toekenning van studietoelagen (OD 2.1) gaat met een zekere kostprijs gepaard, erkent de minister. Alles gaat stapsgewijs, en zal uiteindelijk ook een kostprijs hebben na de invoering van de automatische toekenning vermits er momenteel heel wat mensen zijn die de studietoelage niet aanvragen alhoewel ze er recht op hebben. Er is dus een link naar het concept van rechtvaardigheid door een goede, moderne overheid.

Dat het moeilijker blijkt om vervangende leerkrachten te vinden, wijst er volgens de minister op dat er inderdaad heel wat extra kleuteronderwijzers zijn aangeworven (OD 2.2). In

de meeste scholen wordt dat effect van de extra leerkracht ook echt gevoeld. Het is wel nog mogelijk om na te gaan hoeveel leerkrachten er zijn, hoeveel middelen er worden toegekend en hoeveel leerlingen er zijn om vervolgens een gemiddelde te berekenen. Dat biedt echter nog geen zicht op de reële klasgrootte. Scholen moeten vooral flexibel met de zaak leren omspringen, stelt de minister. Het basisonderwijs wordt in die zin zeker niet betutteld. Het lijkt de minister wel zinvol om de focus meer te richten op de invulling van de laatste twee jaren van het basisonderwijs met het oog op de hervorming van het secundair onderwijs. Dat moet verder uitgewerkt worden.

Over het dossier leezorg (OD 2.3) wordt op zeer korte termijn binnen de Vlaamse Regering beslist. De benaming ‘dringende maatregelen’ is niet langer accuraat, vindt ook de minister. Het gaat intussen veeleer om ‘belangrijke maatregelen’. Het engagement in die zin is echter een feit, maar over de concrete inhoud laat de minister zich nog niet uit. Hij vermoedt dat eind januari 2013 de regering na de onderhandelingen formeel kan beslissen.

Rond zittenblijven (OD 2.3) is al veel onderzoek verricht. Tussen maart 2011 en februari 2012 is een onderzoek uitgevoerd dat ook op de website gepubliceerd is (zie voetnoot 7 in *Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1770/1). Binnen dat kader is onder meer gevraagd naar het doel van het gebruik van zittenblijven, de overtuiging van leerkrachten, de effecten enzovoort. Ook de aanwending in andere landen is onder de loep genomen. Het behoort in elk geval tot de bevoegdheid van de scholen om het principe toe te passen. De overheid kan alleen sensibiliseren, onder meer over een andere benadering in basis- en secundair onderwijs.

Met betrekking tot de hervorming van het secundair onderwijs (OD 2.4) wil de minister nog alleen kwijt dat er een sterkte-zwakteanalyse is gemaakt en de doelstellingen zijn vastgelegd. Dat impliceert meteen ook dat men weet waar men heen wil met de hervorming. Hij neemt de suggestie van mevrouw Vanderpoorten over meer autonomie voor de scholengemeenschappen mee. Waar dat kan en nuttig is, wordt uiteraard de visie van de oppositie meegenomen.

Over de studieduurverlenging van de masteropleidingen (OD 2.7) wordt in december 2012 een beslissing genomen binnen de Vlaamse Regering. Met betrekking tot de lerarenopleiding wijst de minister erop dat er beroepscompetentieprofielen worden opgemaakt. Het wordt een open beslissing, verzekert de minister.

Minister Smet erkent dat in de lopende legislatuur een ietwat andere methode is gehanteerd om tot beslissingen te komen, maar garandeert dat hij te allen tijde handelt vanuit zijn principe ‘school maakt men samen’. Er wordt gewerkt in een constructieve sfeer, stelt hij.

De minister komt niet terug op het debat over de verhoging van het inschrijvingsgeld voor het hoger onderwijs. Aan de rectoren en de associatievoorzitters is gevraagd een voorstel uit te werken voor een verhoogd inschrijvingsgeld voor niet-EER-studenten. Hij vindt het vooral belangrijk dat de overheid met de inrichters in die zin aan één zeel trekt.

Het probleem van de ombudsmannen van de hogescholen zal de minister zeker opnieuw oppakken om dan via Onderwijsdecreet XXIII te voorzien in een oplossing. Dat onderwijsdecreet zal heel wat regelen en moet in april 2013 aan de orde komen.

De taskforce voor het Aanmoedigingsfonds (OD 2.8) gaat eerstdaags van start. Er is een probleem van databeheer. Men wil meer doen dan tot wat er tot nu toe is gebeurd. Tegen februari 2013 wil men resultaten.

De communicatiecampagne die in het vooruitzicht wordt gesteld en waarnaar mevrouw Vermeiren verwees, spitst zich toe op meer informatie over de integratie van de academiserende opleidingen van de hogescholen in de universiteiten. Niet iedereen bleek voldoende ingelicht en men vond het belangrijk dat in samenwerking met het Agentschap voor Overheidscommunicatie en de instellingen zelf de juiste informatie aan studenten wordt bezorgd, ook in het secundair. De minister is bereid de campagne nog toe te lichten op een ander moment.

Op de vraag over het gebruik van tablets in scholen, zegt de minister dat aan de Vlor expliciet werd gevraagd om een ICT-strategie te ontwikkelen. Dat moet dan ook aan bod komen, stelt hij.

Aan het mobiliteitsplan en dus ook het concept van de mobiliteitsbeurzen zoals Erasmus (OD 2.9) wordt nog gewerkt. Er wordt vooralsnog een onderscheid gemaakt tussen wie al dan niet in aanmerking komt voor een studietoelage. Wie niet in aanmerking komt, krijgt echter ook nog een beurs, zij het een lagere. Voor de toekomst wordt bekeken hoe dat anders kan en wat er op Europees niveau rond leeft.

3.5. SD 3. Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving

3.5.1. Tussenkomen van de leden

Mevrouw *Ann Brusseel* vindt de uitvoering van de Talennota met enkel een talenwebsite mager. Ze vraagt wanneer de rest uitgevoerd wordt. Lessen Arabisch en Turks zullen enkel na de schooluren en betalend zijn, waardoor kinderen uit arme gezinnen niet en uit rijke gezinnen wel les kunnen volgen. Dat de Talennota aldus de emancipatie niet bevordert, betreurt het lid. Uit de beperkte voorbereidingen, drie studiedagen en een pagina talenwebsite, leidt het lid af dat het niet de bedoeling is dat er veel in huis komt van CLIL. Of plant de minister bijkomende initiatieven?

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* betreurt het dat de minister de scholen niet verplicht Frans aan te bieden vanaf de tweede graad. Daardoor zullen sommige scholen wel en andere daar niet voor kiezen, wat de overstap naar een andere school kan bemoeilijken. Daarenboven verliest Vlaanderen nog meer zijn Europese koploperpositie voor talenonderwijs. Waarom kiest de minister hiervoor? De overheid beschikt volgens de minister niet over cijfers in verband met de toepassing van talensensibilisering op scholen. Nochtans heeft het lid ooit van de minister een lijst gekregen van de scholen die taalsensibilisering aanbieden. Ze vraagt een update van die gegevens.

Hoe ziet de minister het facultatief aanbod vreemde talen buiten de schooluren? Zullen leerkrachten aan ouders voorstellen om hun kind extra les te laten volgen of is het vrijwillig? En waarom verwijst de minister naar het Voorrangsbepaleid Brussel? Het lid twijfelt of betalende taallessen de juiste weg is. Slechts 60% van de scholen heeft een talenbeleid, maar de minister zal het toch niet verplichten. Waarom niet?

De heer *Wim Van Dijck* laakt dat de minister zijn antwoorden vaak beperkt tot de vermelding dat het geregeld wordt in Onderwijsdecreet XXIII. Minister *Pascal Smet* repliceert dat de teksten voor Onderwijsdecreet XXIII klaar zijn, maar dat de procedure moet worden gevolgd. Het ontwerp van decreet zal in mei 2013 bij het parlement ingediend worden.

Mevrouw *Fatma Pehlivan* is ontgoocheld dat het Turks en Arabisch niet tijdens de lessen aangeboden worden, gewoon omdat het geen Europese talen zijn. Als die talen een keuzevak in het secundair onderwijs zouden zijn, kan dat kinderen met die moedertaal sterk

helpen. Daarnaast hebben ook Vlaamse ondernemers werknemers die die talen machtig zijn, nodig.

3.5.2. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* heeft het pleidooi voor het Turks gehoord. Hij ontkent dat CLIL een stille dood sterft, het komt er wel degelijk, maar moet goed zijn en dat vergt tijd. Het debat over Frans in de tweede graad is eerder gevoerd. Voor vreemde talen buiten de lessen is er geen decretale basis nodig, de onderwijskoepels en inrichtende machten gaan er mee akkoord. Alleen moet nog nagegaan worden welke partners het kunnen organiseren. De overheid zal faciliteren en organiseren. Het is de bedoeling om de lessen Arabisch niet in de moskeeën maar in de scholen te geven. Natuurlijk zal niet de overheid maar de ouders de lessen betalen. De bedoeling is vooral de kwaliteit op te drijven en de lessen uit de religieuze context te houden. Voorrangbeleid Brussel is vermeld omdat daar een leerkracht, verantwoordelijk voor die taallessen, is gedetacheerd. Dat past ook in de laboratoriumfunctie van het gefuseerde Voorrangbeleid Brussel en Broso. Een talenbeleid verplichten is grondwettelijk niet mogelijk. Het is de bedoeling van de minister om dat verder te blijven stimuleren en de morele druk sterk op te voeren. Het maakt trouwens deel uit van de inspectie.

Mevrouw *Ann Brussel* herhaalt haar bezwaar dat alleen kinderen uit een gegoede familie dan betalende lessen Arabisch zullen kunnen volgen. Kinderen uit arme families blijven aangewezen op de lessen Arabisch van de imam. De staatsveiligheid zal de minister dankbaar zijn. Minister *Pascal Smet* repliceert dat, in overleg met de moslimgemeenschap, de lessen eventueel ook gratis kunnen. Hij vraagt het lid of ze, gezien de budgettaire toestand, de overheid er toch zou voor laten opdraaien. Mevrouw *Ann Brussel* pleit vooral voor consequentie. De overheid kan blijkbaar wel betalen voor lessen Mandarijns of in de Baltische talen? Dat de minister de lessen uit de religieuze sfeer wil halen, juicht het lid wel toe.

3.6. *SD 4. Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vraagt of er nu topcultuurscholen zijn, gespecialiseerd in andere segmenten dan ballet? Minister *Pascal Smet* heeft aan de Antwerpse Koninklijke Balletschool extra middelen gegeven om een topcultuurschool te zijn. Het is de bedoeling om uit dat proefproject te leren en zo nodig een protocol op te stellen. De enige discipline waar cultuur op jonge leeftijd belangrijk is, is dans. Daarbij komt nog dat het enthousiasme van andere sectoren niet zo groot is. Onderwijsdecreet XXII (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1796/1) zal wel mogelijkheden voor topcultuurtalenten scheppen. Zoals ook topsporttalenten in de gewone school extra begeleiding en extra afwezigheidsmogelijkheden zullen kunnen krijgen. De minister werkt die mogelijkheden voor sport uit met zijn collega-minister Muylers.

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, vraagt of het STEM-platform al in werking is, want dat sleept al lang aan. Minister *Pascal Smet* zegt dat het er is en de eerste keer samenkomt in december 2012. Mevrouw *Goedele Vermeiren* is daar heel blij mee en is nieuwsgierig naar de samenstelling.

3.7. *SD 5. De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden*

3.7.1. *Tussenkoms van de heer Jos De Meyer*

De heer *Jos De Meyer* heeft een voorafgaande, informatieve vraag. Klopt het dat er een voorakkoord bestaat met de vakbonden, waarin niet zozeer een inlevering op het loon als wel een uitstel van loonsverhoging wordt vastgelegd? In 2014 zou het vakantiegeld niet op

92 maar op 75% van het normale loon in 2013 worden berekend, wat later op het jaar zou worden gecompenseerd door de middelen voor de cao in te zetten voor een verhoging van de eindejaarstoelage. Het lid vindt dit creatief en getuigend van verantwoordelijkheidszin bij de vakbonden. Hoe reageert de minister? Wat zijn de eventuele consequenties voor de begroting 2013? Is deze maatregel recurrent?

Minister *Pascal Smet* bevestigt dat tijdens de eerste helft van november met de vakbonden is onderhandeld. Nadat de minister-president en de vicepremiers centraal met hen overlegden, ging het voort per sector. Voor Onderwijs voerde hij de onderhandelingen zelf, wat de vakbonden waardeerden. Zij wensten echter de afspraken in de verschillende beleidsdomeinen te verbinden en overhandigden dan ook op vrijdag 17 november een omvattend voorstel aan de centrale werkgroep. Het behoorde ook tot de afspraak dat aanvankelijk alleen de voorlegging daarvan zou meegedeeld worden maar niet de inhoud. De Vlaamse Regering wilde het voorstel immers eerst intern bekijken, wat nog aan de gang is. Zij zal op vrijdag 23 november formeel haar antwoord medelen tijdens nieuw overleg met de vakbonden.

De minister is wel bereid om te reageren op wat de vakbonden zelf al bekendmaakten. De minister bevestigt dat Onderwijs in 2013 ongeveer 82 miljoen euro moet besparen op de loonmassa. Daarvoor wordt in het voorstel dat op tafel ligt, 10 miljoen euro ingezet van de cao-provisie naast een vermindering van 72 miljoen euro in het budget voor vakantiegeld. Er zijn geen gevolgen voor 2013 zelf omdat dit budget – op grond van het Reken-decreet – bestemd is voor uitbetaling in 2014. In dat jaar wordt dan inderdaad minder vakantiegeld uitbetaald, maar tegelijk wordt wel de eindejaarspremie verhoogd, waardoor er netto geen koopkrachtverlies is. De verhoging, die een eis was van het gemeenschappelijk vakbondsfront, wordt betaald uit de cao-provisie van 132 miljoen euro.

3.7.2. *Tussenkoms van mevrouw Ann Brusseel*

Mevrouw *Ann Brusseel* wil graag horen wat er in het kader van het loopbaanpact (OD 5.1) precies op tafel ligt aan voorstellen met betrekking tot het versterken van de werkzekerheid voor jonge leerkrachten. Beseft de minister dat werkzekerheid garanderen ook geld kost? Waar moeten die leerkrachten vandaan komen? Is de Vlaamse Regering bereid daarvoor middelen vrij te maken?

Er zou een onderzoek uitbesteed worden naar de planlast (OD 5.1). Onder die noemer worden de zware administratieve taken voor leerkrachten ondergebracht. De juridisering van het onderwijs en het systeem met eindtermen en doorlichtingen genereert enorm veel administratie. Veel leerkrachten van het secundair onderwijs raken steeds meer gedemotiveerd. Het volstaat van het systeem zelf onder de loep te nemen om de knelpunten te kennen, meent het lid. Er worden tonnen papier verbruikt om doorlichtingen voor te bereiden. Het lid ziet meer soelaas in het terughalen van een andere, meer objectieve vorm van evaluatie, met name iets als de vroegere vakinspectie. Daarmee kon meteen het werk van de leerkracht beoordeeld worden en er werden duidelijke richtlijnen meegegeven. Mevrouw Brusseel wijst in die zin op haar idee van een objectieve eindevaluatie aan het einde van het secundair onderwijs. Dat gebeurt ook in vele andere Europese lidstaten, waaronder Frankrijk met de baccalauréat. Zo komen eventuele problemen bij leerkrachten en/of leerlingen meteen aan het licht. Dat levert een systeem van eindtermen plus centrale eindevaluaties die een correct beeld bieden van verworven kennis en competenties aan het einde van het secundair onderwijs. Misschien kan dat concept worden meegenomen in het vooropgestelde onderzoek?

In de discussie over de hervorming van het secundair onderwijs duiken vaak voorbeelden op van landen die het goed doen zoals Finland, Singapore, Zuid-Korea enzovoort. In de eerste twee wordt aan leerkrachten een bijna wekelijkse bijscholing opgelegd. Dat principe

is in het Vlaams onderwijs vrij beperkt, oppert mevrouw Brussee. Leerkrachten en dan vooral die in het secundair onderwijs besteden veel tijd en energie aan taken die geen verrijking betekenen, niet voor leerlingen en niet voor leerkrachten. Dat laat weinig tijd voor de competentieontwikkeling waarvan steeds sprake is, vindt het lid. Er is amper tijd om aan het eigen vak te besteden, zo vertellen de betrokkenen. Mevrouw Brussee juicht competentieontwikkeling toe, net als de minister. Hoe ziet hij dat echter concreet ingevuld? Wil hij het Finse model volgen?

3.7.3. *Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* wil de stand van zaken kennen in het loopbaandebat (OD 5.1).

Bij OD 5.1 en het omzetten van uren kleuter in uren kinderverzorging heeft het lid begrepen dat het volkomen tot de autonomie van een school behoort om al dan niet extra kinderverzorgers in te zetten. In de beleidsbrief staat dat dit alleen kan als er niet voldoende kleuteronderwijzers voorhanden zijn. Op de schriftelijk gestelde vraag of dat gecontroleerd werd, antwoordde de minister echter dat er geen controle op kan gebeuren. Dus toch volledige autonomie. Klopt de redenering van mevrouw Vanderpoorten?

Onder OD 5.2 over het inzetten van hoger gekwalificeerden, begrijpt het lid de situatie niet goed. Ze zijn hoger opgeleid maar moeten alsnog een bekwaamheidsbewijs halen voor kleuter- en basisonderwijs. Ze worden dan wel weer meer betaald als incentive. Kan de minister het systeem beter toelichten?

Het vinden van stagescholen voor leerkrachten (OD 5.4) blijkt een probleem. De minister denkt eraan het verplicht te maken om als stageschool op te treden. Kan dat?

3.7.4. *Antwoorden van de minister*

Het klopt volgens minister *Pascal Smet* dat er sinds de zomer 2012 niet meer over het loopbaanpact (OD 5.1) is gepraat met de vakbonden. Dat bood hen ook de mogelijkheid om bij de achterban af te toetsen wat al dan niet kan. Het loopbaanpact staat niet in het Vlaams regeerakkoord, stelt de minister. In de loop van zijn mandaat zijn een aantal onderling gelinkte problemen aan het licht gekomen. Ze vragen ook ingrepen in de manier waarop scholen georganiseerd zijn. Daarover is met alle mogelijke actoren intensief overlegd om uiteindelijk verder te kunnen werken met die resultaten. Het is wel degelijk de bedoeling om met betrekking tot werkzekerheid, de zijinstroom, nascholing en jaaropdracht tot beslissingen te komen. Dat is al in juni 2012, in het kader van de beslissing rond de hervorming van het secundair onderwijs, voorgenomen. Het vraagt een systeemgreep en dat is niet evident omdat de overheid geen inrichtende macht en dus geen werkgever van leerkrachten is. Met de vakbonden wordt op zeer korte termijn nog overleg gepleegd over de aanpak voor de volgende 17 maanden.

Over de kostprijs van dat alles moet binnen de Vlaamse Regering nog worden gepraat. Schaarste leidt evenwel tot creativiteit, filosofeert de minister. Middelen moeten ook altijd op de meest efficiënte wijze worden gespenseerd. Dat perspectief wil men ook in dit verband aanhouden. In de voorbije drie jaar is meer dan één miljard euro extra naar Onderwijs gevloeid, geeft de minister nog mee.

Het rapport over de planlast (OD 5.1) wordt verwacht in januari-februari 2013. Het blijkt voor velen niet duidelijk wat exact onder planlast valt en wie die oplegt. Van leerkrachten verneemt de minister inderdaad ook wel dat er lijstjes moeten aangevinkt worden, ook al vraagt de overheid dat niet. Naar aanleiding van het tbs-debat is derhalve beloofd dat er planlastverminderaars zouden worden aangesteld, zowel voor het leerplichtonderwijs als voor het hoger onderwijs. Die mensen hadden zes maanden om hun werk te doen en eind

januari 2013 zou het rapport moeten worden opgeleverd. Dat moet behalve een analyse van de situatie ook maatregelen omvatten. Waar regelgevend optreden vereist is, wil de minister dat in Onderwijsdecreet XXIII opnemen in een hoofdstuk over planlastenvermindering. Het is absoluut de bedoeling om zoals overeengekomen met de inspecteur-generaal, indien nodig ook de instructies aan te passen rond wat de inspectie vraagt.

De onderwijswereld is tegen een centrale evaluatietoets waarbij wordt nagegaan of de leerlingen wel degelijk de eindtermen bereikt hebben.

Mevrouw *Ann Brusseel* vindt niet dat een weigering van de onderwijswereld, die de facto tegen verandering is volgens haar, mag beletten dat er politiek overleg is.

Minister *Pascal Smet* is er zelf ook geen voorstander van omdat in de landen waar het gebruikelijk is, het laatste jaar duidelijk wordt gebruikt om de test aan te leren en voor te bereiden. Dat beperkt de kennis uiteindelijk. In die landen zijn het niet echt de scholen maar wel de overheid die een diploma uitreikt. Dat is in Vlaanderen ook zo, maar die bevoegdheid is aan de scholen gedelegeerd. Dat is de reden waarom er vakoverschrijdende eindtermen worden opgelegd en zo minimumdoelen. Om het vertrouwen dat in de scholen wordt gesteld, te bewaken, is er een systeem van kwaliteitsbewaking ingesteld, wordt er geld aan de pedagogische begeleidingsdiensten besteed, is er inspectie en zijn er peilings-testen. De minister vindt het een degelijke formule.

Wat wel kan, is dat met de peilingsproeven op een andere manier wordt omgesprongen. Dat moet onderzocht worden. De bereidheid om daarover na te denken, is aanwezig, weet de minister. Een centrale test is alleen een oplossing om de discussie over attestering en de beroepen uit te sluiten. Het is volgens minister Smet echter een verarming, zeker in het licht van wat men wil bereiken met de leerlingenoriëntatie en -begeleiding. De klassenraad vindt hij het best geplaatst om te oordelen. Intern kan een schooleigen beroepssysteem wel positieve effecten hebben, meent hij. Ouders moeten er vertrouwen in hebben. Ze stappen naar de rechtbank als de dialoog tussen directie, leerkrachten, ouders en leerling verstoord is en men er niet in slaagt om via normale gesprekken het evenwicht te herstellen. De beroepsmogelijkheid die er vandaag al is, leidt tot een advies aan de klassenraad. Mensen vrezden dan meteen dat wie de initiële beslissing nam, dat opnieuw zal doen en het vertrouwen ontbreekt. Ze gaan naar de Raad van State. De minister streeft ernaar het vertrouwen bij ouders te herstellen via objectivering zonder overdreven juridisering. Juridisch moeten ook bij interne beroepsprocedures een aantal zaken gerespecteerd worden. Meer regels betekent meer verduidelijking en dat maakt het werk van de Raad van State gemakkelijker.

Ook nascholing van leerkrachten en een eventuele verplichting komt in het kader van het loopbaanpact aan bod. Dat wordt aan de jaaropdracht gekoppeld. Het hoeft niet altijd extern.

Of er extra kinderverzorging wordt aangesteld in scholen wordt niet actief gecontroleerd, maar wel geregistreerd. Men vertrouwt erop dat scholen ter zake de juiste beslissingen nemen.

Er loopt een debat in de werkgroep die rond de stagescholen werkt. Er zijn nog geen conclusies.

Mevrouw *Mieke Vermeiren*, adjunct-kabinetschef, legt vervolgens namens de minister uit dat de kwestie van de hoger opgeleiden nog op de onderhandelingstafel met de vakorganisaties ligt in de vorm van een besluit. Er is een link met de bekwaamheidsbewijzen. Er zit tegelijk al een eerste aanzet naar zijnstroom in.

Wat mevrouw Vanderpoorten vraagt over hoger opgeleiden die nog een bekwaamheidsbewijs moeten halen voor kleuter- en basisonderwijs heeft te maken met het systeem van bekwaamheidsbewijzen (vereist bekwaamheidsbewijs, voldoende en andere). Voor kleuteronderwijzers, onderwijzers, de hoog opgeleiden en de kinderverzorgers zit dat vooralsnog in de reeks ‘andere bekwaamheidsbewijzen’. Men kan wel hoog opgeleid zijn, of over een diploma kinderverzorging beschikken, maar daarom is men nog niet pedagogisch geschoold. Het voorstel behelst dat iemand in de kinderverzorging enerzijds of een bachelor/master anderzijds die wil opschuiven in verloning zich bereid kan tonen om de opleiding kleuteronderwijzer, onderwijzer te volgen en zo door te groeien om aan de bekwaamheidsbewijsvereiste te voldoen. Allicht moet iemand met een hoger diploma niet de hele opleiding volgen. Bepaalde onderdelen kunnen verdwijnen omdat iemand al over die vaardigheden beschikt vanuit het initiële diploma. De salarisschaal ressorteert dan niet langer onder de noemer ‘andere bekwaamheidsvereiste’, maar zal iets beter zijn, en dat in twee richtingen. Het is een tussenschaal.

3.8. SD 6. De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* wil weten waarom het aangekondigde grote decreet rond de scholengemeenschappen (OD 6.4) zo lang aansleept. Het moet in werking treden per 1 september 2014.

Minister *Pascal Smet* verklaart dat het debat over de schaalvergroting nog loopt. Ook dat is een belangrijke systeemgreep. Hij hoopt op korte termijn met resultaten te kunnen komen.

3.9. SD 7. Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* wil graag vernemen waarom de evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten (OD 7.1), die is voorbereid en waarover ook al wetenschappelijk onderzoek is verricht, zo lang op zich laat wachten.

Minister *Pascal Smet* houdt voor dat er in Onderwijs heel wat evaluaties lopen en gebeuren. Er is al een werkdocument beschikbaar en er is een commissie samengesteld. Over haar samenstelling is enige discussie geweest, geeft de minister toe. Er volgt nog een veldonderzoek en daarna kunnen de conclusies getrokken worden. Ook hij ergert zich wel eens aan de tijdsperiode die dergelijke zaken in beslag nemen, maar er zijn ook veel stappen in het proces, besluit hij.

De controle op het zorgbeleid is vooralsnog geïntegreerd, weet mevrouw *Vanderpoorten*. De inspectie zal eveneens geïntegreerd gebeuren. In de beleidsbrief (OD 7.3) leest het lid echter dat, als in de toekomst zou blijken dat de bestaande regelgeving op schooldoorlichtingen onvoldoende controle meebrengt op het toepassen van het GOK-beleid, die dan zou aangescherpt worden. Mevrouw Vanderpoorten vreest echt dat de vooruitgang die is geboekt inzake gelijke kansen in sommige scholen teniet gedaan wordt door een gebrek aan controle. Dat zou betekenen dat men over een aantal jaren van voren af aan moet beginnen met het aanscherpen van het gelijke onderwijskansenbeleid. Het lid uit ter zake een grote bezorgdheid over de knowhow die in de volgende jaren verloren kan gaan.

De *minister* vindt die bezorgdheid in tegenspraak met de vraag om meer autonomie voor de scholen om een beleid te voeren. Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* weerlegt dat: ze is pro autonomie voor de scholengemeenschappen, maar het kader moet uitgetekend worden door de overheid. Ze voorziet dat de grote discussie dan verder gaat over wat er in dat kader terecht komt. Het gelijke onderwijskansenbeleid is voor Open Vld daarin onontbeerlijk.

Er is veel aandacht naar gelijke onderwijskansen gegaan en dat is positief, maar als dat in een geïntegreerd model verpakt wordt, vreest het lid gewoon dat bepaalde scholen het minder belangrijk zullen vinden op termijn en er dus ook minder aandacht aan zullen besteden.

Minister *Pascal Smet* deelt die bezorgdheid. Het is in die zin nog mogelijk de rol van de inspectie om die controle uit te voeren decretaal te verankeren. Dat moet enige zekerheid bieden. Hetzelfde kan gelden voor zorgbeleid. Dat moet dan geregeld worden in Onderwijsdecreet XXIII.

3.10. SD 8. Investeren in duurzame en moderne infrastructuur

Mevrouw *Sabine Poleyn* polste schriftelijk naar het project ‘de School voor de Toekomst’. Scholen konden projecten indienen en er zijn er drie geselecteerd. Er is een evenwicht tussen basis-, secundair en volwassenenonderwijs. De budgetten zijn beperkt, dat begrijpt mevrouw Poleyn. Ze wil wel graag weten welke projecten er zijn ingediend en waarom er voor de geselecteerde projecten is gekozen. Het lid veronderstelt dat ook onder de rest van de ingediende projecten interessante concepten kunnen zitten. Kan ze daarover schriftelijk meer informatie krijgen?

Minister *Pascal Smet* stelt voor in de andere projecten inzage te verschaffen. Hij is blij dat het concept ‘School van de Toekomst’ intussen door iedereen omarmd wordt.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* kreeg al deels een antwoord op een vraag over het wegwerken van de wachtlijsten voor subsidiëring in de scholenbouw. De vraagtekens over de transparantie van de middenstromen zijn echter nog niet weggewerkt, hoewel ruim een jaar eerder het punt al onder de aandacht is gebracht. De minister zou initiatieven lanceren in dat verband. Hoe staat het daarmee?

Minister *Pascal Smet* verklaart dat de belangrijkste transparantiemaatregel de omvorming van de IVA AGION tot een EVA is. Alle betrokkenen zijn in de raad van bestuur vertegenwoordigd. Hij kijkt nog na waar precies dat gebrek aan transparantie zit.

Mevrouw *Irina De Knop* vraagt bij OD 8.2 nog verduidelijking bij het schriftelijk antwoord van de minister. Hij verwijst naar OD 6.5. Daar leest het lid wat er nog te verwachten is aan structurele maatregelen inzake wegwerken van de wachtlijsten voor de subsidiëring van scholenbouw. Het enige dat daar als antwoord naar voren komt, is precies die omvorming tot een EVA, stelt het lid vast. Kan de minister zijn plannen concreet toelichten? Voorlopig weet men alleen dat de minister wil samenwerken met de raad van bestuur van AGION.

Minister *Pascal Smet* herhaalt hoe complex de wachtlijstenproblematiek is. Er is ook veel geld mee gemoeid en dat is er niet. Het is dus zaak van alternatieven te vinden. Dat is niet vanzelfsprekend gebleken, zelfs niet voor scholen. Er wordt wel continu naar opties gezocht. Zo is er al met de verzekeringssector en de banken overlegd, en er zijn ideeën. De impact van de financieel-economische crisis op de bankenwereld mag niet onderschat worden, verzekert de minister. De bereidheid om te investeren is een probleem. Er zijn ook parameters om aan te houden, zoals ervoor zorgen dat de schuldenlast van de Vlaamse overheid niet toeneemt. Met Eurostat wordt nagegaan hoe de bouw van de 200 scholen, een realiteit, ESR-neutraal kan blijven. Dat loopt en verloopt voorlopig goed, al is niets zeker tot er een definitief antwoord is. De samenwerking op dat punt met het INR en Nationale Bank is bijzonder positief. Nieuwe middelen of een toename ervan moet wel in alternatieven gezocht worden, onderstreept de minister. Het overleg met de verzekeringssector is gestoeld op de vereiste, in de nieuwe regels voor de financiële wereld, dat ze over voldoende vastgoedbeleggingen moeten beschikken. Scholen, mits de juiste garanties

daaraan gekoppeld worden, kunnen die functie vervullen. Mogelijke constructies in de vorm van kleinere publiek-private samenwerkingen worden nader onderzocht.

Voorts is er nog het bankenplan. De minister benadrukt dat hij nooit een verhoging van de middelen in de lopende legislatuur heeft aangekondigd, hoezeer hij dat zelf ook zou willen. Het wordt een blijvende uitdaging voor de volgende Vlaamse regeringen, besluit minister Smet.

4. Moties

Tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Onderwijs 2012-2013 worden moties aangekondigd door de fracties van Vlaams Belang, Groen, Open Vld en LDD.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Kathleen DECKX
Jos DE MEYER,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AGIO	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
Broso	Brussels Ondersteuningscentrum Secundair Onderwijs
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
CLIL	Content and Language Integrated Learning
DBFM	Design Build Finance Maintain
dko	deeltijds kunstonderwijs
EER	Europese Economische Ruimte
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
Eurostat	Statistical Office of the European Communities
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
Febelfin	Belgische Federatie van de Financiële Sector
GOK	gelijke onderwijskansen
hbo5	hoger beroepsonderwijs 5
INR	Instituut voor Nationale Rekeningen
IVA	intern verzelfstandigd agentschap
OD	operationele doelstelling
SD	strategische doelstelling
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
tbs	terbeschikkingstelling
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VSK	Vlaamse Scholierenkoepel
VVS	Vlaamse Vereniging van Studenten

BIJLAGE 1:

Schriftelijke vragen van de leden aan de heer Pascal Smet,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Vragen over Beleidsbrief Onderwijs 2013

Boudewijn Bouckaert

OD. 1.5.

Inhoudelijke experts uit DKO, KSO en HKO en vertegenwoordigers uit de artistieke sector hebben een studieprofiel kunstonderwijs ontwikkeld waarop feedback kwam leraars, pedagogische begeleiders

Kan het parlement kennis nemen van dit studieprofiel en de feedback erop gegeven?

Waarom werd de samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter- en leerplichtonderwijs niet weerhouden? (idem vraag Kathleen Helsen)

Voor zomerreces komt er voorontwerp decreet. Liefst wordt vermeden dat dit vlak voor het reces ter bespreking wordt voorgelegd in de bottle neck van andere wetgeving.

OD 1.6.

De website onderwijskiezer is een goed instrument voor de onderwijskeuze. Is deze website tot op heden een succes aantal hits?) en wordt daar systematisch mee gewerkt in het SO?

Wordt de visie over leerlingenbegeleiding gekoppeld aan hervormingen in het SO?

In het traject van oriëntering voorziet men een niet-bindende oriënteringsproef. Ziet de minister deze proeven ook binnen het SO-curriculum of exclusief bij de overgang SO-HO?

OD 1.7.

Wat betreft het luxeverzuij: in de bespreking in de commissie was er een consensus dat de ‘klassenraadperiode’ aantrekkelijk kon gemaakt worden door een mix van activiteiten op cultureel en sportief vlak te ontwikkelen. Intussen zijn er weer een aantal maanden voorbij gegaan. In de beleidsbrief staat dat er nog rondetafelgesprekken en debatten komen om dit probleem te bespreken. Waarom moet dit allemaal zo lang duren. Het kan toch niet moeilijk zijn hierover een consensus te vinden ten einde het probleem effectief aan te pakken?

In vele scholen wordt er ook gespijbeld om religieuze redenen (bv. het Offerfeest op 26 oktober). Hoe staat de minister hiertegenover?

OD. 2.1.

Voor de automatische toekenning van de studiefinanciering blijkt er nog geen perspectief te zijn voor effectieve implementering. Dit ondermeer door ‘ de gekende budgettaire redenen’. Wil dit zeggen dat het verschil tussen de aanvragende populatie en de rechthebbende populatie zo groot is dat dit budgettair niet kan gedekt worden? Hoe kan men dit weten? Is dit niet in tegenstrijd met de retoriek van deze regering dat studietoelage ‘een recht’ is waar elke financieel zwakke ouder of student beroep kan op doen?

OD 2.2

De regeling betreffende kleuterparticipatie en de taalproef zijn goede instrumenten. Werde er over de taalproef al een opvolgingsstudie gedaan, waarbij gekeken werd in hoeverre de leerlingen die in de taalproef slaagden al of niet een achterstand in het BO opliepen. Beoogt de regering verdere stappen om de leerplicht in het kleuteronderwijs op een of andere wijze door te voeren?

OD 2.4.

‘Heel wat stakeholders/partners brachten op eigen initiatief positief advies uit. De eerlijkheid gebiedt ook te vermelden dat duizenden leraren een petitie ondertekenden tegen de afschaffing van de onderwijsvormen en dat ook een regeringspartij zich negatief opstelde tegenover een comprehensieve eerste graad.

De timing lijkt me ook onrealistisch. Er is nog steeds geen conceptnota van de regering. Het lijkt me niet mogelijk op een half jaar (eerste helft van 2013) voor zo een belangrijke hervorming met zoveel aspecten alle stakeholders op een fatsoenlijke wijze te bevragen. In de praktijk zal dit het gehele jaar in beslag nemen. In 2014 zitten we alle in verkiezingsmodus. Dit is geen sereen klimaat voor een dergelijke hervorming.

De hervorming moet budgetneutraal zijn. Hoe kan men dit op voorhand inschatten. Men kan met stellige zekerheid zeggen dat aan een grondige hervorming een kostenplaatje hangt (bv. hervorming lerarenopleiding, bijscholing huidig lerarenbestand, differentiatie-opleiding, herschikking scholen). Waar zal men dan de besparingen zoeken die dit moeten compenseren?

OD 2.7

De masteropleiding geneeskunde werd teruggebracht van 240 naar 180 studiepunten. Hoe staat de minister tegenover het voorstel van rector Mark Waer om een algemene bachelor te voorzien gedurende de eerste drie jaar en pas dan een toegangsproof te voorzien. Op die wijze zou ook het onevenwicht in het aanbod van Vlaamse en Franstalige kandidaatartsen kunnen weggewerkt worden.

OD 2.9.

Bij de toekenning van mobiliteitsbeurzen zal bijzondere aandacht gaan naar deelname van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Kan daar wat meer uitleg bij gegeven worden? Worden er naast het inkomenscriterium nog andere criteria aangelegd? Hoe zal men positieve discriminatie vermijden?

U zal maatregelen voorstellen ter versterking van de academische kwaliteit van studentenuitwisselingen. Op zichzelf een goed voorstel. Hoe zal u dit aanpakken zonder de autonomie van de universiteiten en hogescholen aan te tasten?

OD. 3.2

De organisatie van het taalbad kan schooloverstijgend. Een goede zaak. Wordt er ook gedacht aan netoverschrijdende samenwerking. Als men niet netoverschrijdend werkt komt dat er in veel gemeenten op neer dat men ook niet schooloverstijgend kan werken.

O.D. 4.8

Wanneer komt het STEM-platform eindelijk tot stand en waarom hoeft dit alles zo lang te duren (resolutie dateert al van voor zomerreces). Het gaat nochtans om een dringend probleem. Heeft de minister al concrete plannen voor een kwalitatief beter onderwijs over techniek en een kwantitatieve uitbreiding ervan in het SO? Zijn er specifieke plannen om het aandeel van meisjes in technische opleidingen (hier loopt Vlaanderen specifiek achterop) te verhogen?

OD 5.2.

U wil hoger opgeleiden meer aantrekken voor BO. Dit is duidelijk.

In de volgende paragraaf zegt u dat wie het volgen van de lerarenopleiding combineert met de aanstelling in één van deze ambten... Wat bedoelt u met deze ambten en wat rechtvaardigt hier een betere bezoldiging?

OD 5.5

(deze vraag valt weg als de interpellatie over klassenraden en C-attesten wordt aanvaard)

Omvat het versterken van het beleidsvoerend vermogen van scholen ook een betere regeling betreffende de mogelijkheid een beroep tegen de beslissing van klassenraden op te vangen (bv. externen in de beroepscommissie)

OD 6.2

U zal in het najaar een studiedag over brede school organiseren. Het najaar is al gevorderd. Hoe zit het met deze studiedag die bewust werd gepland na de gemeenteraadsverkiezingen.

OD 7.9

Er werd een onderzoek gevoerd naar de implementatielasten van de flexibilisering van het hoger onderwijs. Omvatte dit onderzoek ook een evaluatie van de flexibilisering zelf. Zo ja, wat zijn hier de resultaten? Zo neen, wordt hierover verder nagedacht, gelet op de discussies hierover op het veld.

Zal de codificatie HO ook inhoudelijke vernieuwingen bevatten of houdt men het op een systematisering van de bestaande decreetgeving. Streeft men naar een substantiële reductie van de regelgeving?

Vragen beleidsbrief onderwijs 2012-2013 - Irina De Knop**Mondelinge tussenkomst op 15/11**

Mevrouw *Irina De Knop* begint met een algemene beschouwing. Er wordt in de beleidsbrief heel veel aangekondigd en ze geeft een kleine bloemlezing. Zij vraagt zich af hoe hij dat op één jaar kan realiseren. Wat zijn de prioriteiten? Dat heel wat dossiers worden gekoppeld, aan de hervorming van het secundair onderwijs of aan het loopbaandebat, brengt risico's mee.

1.5

Zij vraagt of de minister al een tip van de sluier kan oplichten over de hervorming van het DKO. Kan de commissie toelichting krijgen bij de nota die daarover circuleert?

1.6

Vervolgens informeert ze welke richting hij uit wil met zijn visie over leerlingenbegeleiding. Zij is blij met het oriënteringstraject en hoopt dat dit niet uitsluitend focust op het hoger onderwijs. Of gaat het toch alleen daarover?

1.7

De minister kondigde eerder aan dat hij samen met zijn collega van Welzijn zou bekijken hoe spijbelen en ander grensoverschrijdend gedrag ook met opvoedingsondersteuning kan aangepakt worden. Het lid is zich er sterk van bewust dat dit ernstige probleem niet door het onderwijs alleen kan opgelost worden en dringt erop aan die beleidsdomeinoverschrijdende aanpak structureel te maken. Zijn actieplan zal immers niet volstaan.

2.2

Zij heeft dezelfde bedenking als mevrouw Moerman over de participatie aan het kleuteronderwijs.

Schriftelijke bijdrage*OD 2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren*

Zijn er andere redenen voor het niet slagen van de taalproef buiten het criterium van taalkennis?

Acht u bijkomend maatregelen noodzakelijk om de slaagkansen van kleuters voor de taalproef te verhogen?

Wat is het traject voor kinderen die niet slagen na de taalproef? In welke mate is dit aangepast aan de specifieke taalproblemen van de leerling? Is hierover volgens u bijkomend onderzoek noodzakelijk?

OD 2.5 Diplomagerichte trajecten in het volwassenenonderwijs en de werking van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap bijsturen

Wanneer zal de evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs afgerond worden?

Zullen de resultaten ervan nog deze legislatuur gebruikt worden voor een decretaal initiatief?

OD 4.1 Duurzaam samenwerken tussen Onderwijs, Werk en Vorming

Wat is de timing van het actieplan ‘Voorkomen en remediëren van vroegtijdig schoolverlaten’?

OD 4.3 Werkpleklers uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren

Hoe ziet u de organisatie en de werking van de helpdeskfunctie?

Binnen welk tijds kader kan/moet de werkgroep ‘Harmonisering statuten werkpleklers’ haar analyses en voorstellen volgens u opleveren?

OD 4.4 Leren en werken consolideren

Wanneer precies kunnen we de evaluatie van het decreet ‘leren en werken’ verwachten?

Welke aspecten uit de adviezen van de VLOR en SERV in verband met de evaluatie van het decreet leren en werken neemt u mee binnen de evaluatie?

Is de minister na de evaluatie bereid tot een decretale aanpassing?

Over welke wijzigingen in de aanvraagprocedure van voortrajecten en brugprojecten gaat het en wanneer bent u van plan deze door te voeren?

OD 4.8 Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie

Welke maatregelen zal de minister dit werkjaar nemen tot uitvoering van het STEM-actieplan?

OD 5.5 Het beleidsvoerend vermogen van scholen versterken

Op basis van welke criteria zal de minister de schaalvergroting in het volwassenenonderwijs doorvoeren?

OD 6.5 Het onderwijs in de centrumsteden versterken

ZIE OOK OD 8.2 Op welke manier zal de minister het beleid inzake schoolinfrastructuur en capaciteitsproblemen doen overgaan van een ad hoc aanpak (per schooljaar) naar een meer structurele aanpak, rekening houdend met de gekende budgettaire beperkingen?

OD 7.7 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren

Op welke manier wordt de aanwending van de (extra) middelen die het gevolg zijn van de nieuwe basisomkadering thans gecontroleerd? Heeft dit reeds tot bijstellingen geleid?

Heeft de nieuwe omkadering nu effectief tot gevolg dat er kleinere kleuterklassen zijn?

OD 8.2 Aandacht voor het duurzaam karakter van de schoolinfrastructuur

ZIE OOK OD 6.5 Op welke manier zal de minister het beleid inzake schoolinfrastructuur en capaciteitsproblemen doen overgaan van een ad hoc aanpak (per schooljaar) naar een meer structurele aanpak, rekening houdend met de gekende budgettaire beperkingen?

Vragen Jos De Meyer

1- *Besparingen onderwijs:*

Op de commissievergadering van donderdag 15 november kan of wil de minister geen verdere uitleg geven over de besparingen op de loonmassa van het onderwijspersoneel. Op vrijdag 16 november en zaterdag 17 november lezen en horen we in de media allerlei berichten over die materie. Daarom vraag ik "bij ordemotie" meer uitleg hierover aan de minister van onderwijs.

2- *Hervorming secundair onderwijs:*

Op donderdag 15 november lezen we in De Standaard een pleidooi van Georges Monard voor een stapsgewijze invoering van de hervorming secundair onderwijs. Mieke Van Hecke stelt daarover: "als er een draagvlak gevonden kan worden voor een toekomstvisie zal het al veel zijn." Kan de minister zich hierbij aansluiten?

3- *wachtlijst schoolinfrastructuur:*

Welke structurele maatregelen mogen we nog tijdens deze legislatuur verwachten om de wachtlijst voor de subsidiëring van scholenbouw weg te werken?

Vragen van mevrouw Kathleen Deckx aan minister Pascal Smet over de beleidsbrief 2013.

SD1

OD 1.1.

1. “ Bij de levensbeschouwelijke vakken willen we garanderen dat er geen inhouden aangebracht worden die strijdig zijn met de vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen en die niet sporen met het respect van de grondrechten van de mens. “

Kan u als minister ingrijpen in deze vakken? Hoe gaat u tewerk?

2. Minidecreet betreffende de rechtspositie van de leerling.

Het is belangrijk dat ouders en leerlingen participeren en dat de rechtspositie van de student in de school duidelijk is. Het is ook belangrijk om het evenwicht te bewaren tussen rechten en plichten en de scholen en bijgevolg ook de leerkrachten niet met de rug tegen de muur te zetten. Ingevolge de uitspraak van de Raad van State mbt de toekenning van een c – attest, laait de discussie hoog op. U werkt volgens de kranten aan een betere procedure om examenresultaten aan te vechten. Kan u hier meer uitleg over geven? Zet u de deur naar meer betwistingen hiermee open?

OD1.2

U laat een film maken met praktijkvoorbeelden mbt herinneringseducatie? De film zal gebruikt worden om buitenlandse delegaties een goed beeld te geven op de manier waarop er in Vlaanderen wordt gewerkt. Kan de film nog voor andere doelen ingezet worden?

OD 1.5

U werkt aan een model om de nieuwe DKO vorm te geven. Hierbij verlaat u de voorziene samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter – en leerplichtonderwijs als strategische doelstelling en onderstreept u enkel nog dat u veel belang blijft hechten aan expertise uitwisseling.

De samenwerking tussen voornoemde groepen is echter zeer belangrijk om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen, in het bijzonder die uit kansengroepen, deel nemen aan het DKO. De samenwerking met de scholen zal drempelverlagend en uitnodigend werken.

Waarom verlaat u deze piste?

OD 1.6

Oriëntering van studenten:

De studiekeuzewebsite zal gebruiksvriendelijker en informatiever gemaakt worden en zal meer aansluiten bij de leefwereld van de jongeren. Wordt hij veel gebruikt? Moet het bestaan ervan extra onder de aandacht gebracht worden?

Er is inderdaad, zoals aangegeven in de beleidsbrief, meer nodig dan dat om jongeren tot de juiste studiekeuze te kunnen brengen. Een van de vermelde middelen is “ een niet bindende oriënteringsproef. Ik ben het met u eens dat er geen onnodige en extra drempels mogen ontstaan.

Ik heb bij dit voorstel volgende vragen:

Wanneer zou u de oriënteringsproef laten afnemen? Naar wat zal deze proef peilen? Wie zal deze proef ontwikkelen? Wie zal ze afnemen? Wat wil u aanbieden aan studenten die niet slagen voor deze proef? Hoe kadert deze proef in een geheel van studiekeuzebegeleiding?

OD 1.7

Spijbelen en antisociaal gedrag.

U plant een betere monitoring van aan – en afwezigheden en in / uitschrijvingen. U kijkt na hoe er opvoedingsondersteunend kan gewerkt worden. U gaat na hoe er maatregelen kunnen genomen worden t.a.v. jongeren en hun ouders bij grensoverschrijdend gedrag.

Uit onderzoek blijkt dat ook het welbevinden op school, een positieve schoolcultuur en zelfs de schoolinfrastructuur belangrijke factoren zijn bij spijbelen. Welke acties worden er in dat verband ondernomen?

OD1.8

U vindt het belangrijk dat scholen werken rond gezonde voeding en gezonde schoolmaaltijden. U wil nakijken hoe u gezonde schoolmaaltijden kan promoten. Kijkt u ook na hoe er gezonde schoolmaaltijden kunnen worden aangeboden?

SD2

Automatische toekenning van de studiefinanciering: stand van zaken?

Een warme overgang tussen kinderopvang en onderwijs bewerkstelligen: kan u meer uitleg geven over hoe u tewerk zal gaan?

De taalproef: leidt de taalproef effectief tot een toename van het aantal kleuters? Wat gebeurt er met kleuters die niet slagen? Hoe worden zij verder begeleid?

Dyslexiesoftware. Dankzij uw inspanningen op dit vlak zijn er heel wat extra scholen die kunnen beschikken over een dyslexiesoftwarepakket. Dit is een goed zaak. Maar het werk is hiermee niet af. Er zijn nog steeds te veel scholen die de problematiek van dyslexie niet erkennen of er niet willen of kunnen mee omgaan. Dit vernamen we o.a. tijdens een werkbezoek van de commissie aan Eureka. Hoe zal u scholen aansporen om op de juiste manier om te gaan met dyslexie en aanverwante problemen?

Studeren in het buitenland stimuleren.

De doelstelling om tegen 2020 20 % van de afgestudeerden een buitenlandse ervaring te bezorgen, blijft behouden. Door een plan van aanpak wil u ook de academische kwaliteit van de uitwisseling bevorderen en de deelname van studenten uit ondervertegenwoordigde

groepen bevorderen. Hoe gaat u dit doen? Is er een impact van de Europese begroting op deze doelstellingen?

SD 3

OD 3.2

Leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen zullen een taalbad volgen. Daarna kan de klassenraad beslissen dat een leerling een extra aanbod lessen na de schooluren moet volgen.

Wie geeft deze lessen? Hoe verlopen deze lessen in de praktijk? Waar zullen ze gegeven worden? Wie betaalt?

SD4

OD 4.5

U wil de beroepsopleidingen versterken en ervoor zorgen dat ze nauwer aansluiten op de competenties op de arbeidsmarkt. In Brussel is er een project geassocieerd onderwijs in samenwerking met AUDI. Zijn er reeds bevinden? Kan dit soort projecten uitgebreid worden?

SD7

OD 7.7

De maximumfactuur: overweegt u om een gehele of gedeeltelijke maximumfactuur in te voeren in het secundair onderwijs?

Vragen van de heer Paul Delva

OD 6.6 (Het onderwijs in Brussel aanpakken)

- SvZ spijbelproblematiek in Brussel?
- Intensief overleg met Franse Gemeenschap en BHG: kan kruispunt gemeenschap-gewest/gemeenten bevoegdheden aan bod komen in dat overleg? Bijvoorbeeld energieregels, bouwvoorschriften, Schoolnet,... + neemt minister Smet initiatief om overleg te starten met de toekomstige Brusselse schepenen, bevoegd voor Nederlandstalig (gemeentelijk) onderwijs?
- Wat zijn de gevolgen en de implicaties vh loopbaandebat voor Brussel: SvZ aantrekken leraars om in hoofdstad te komen wonen => Heeft de minister recente cijfers over het lerarentekort in Brussel?
- Project native speakers: SvZ?
- Operationalisering conceptnota taalbeleid: quid SvZ CLIL-project in Brussel?
- Brede schoolinitiatieven 2012: Hoe zal dat uitgebreid worden naar Brusselse gemeenten die nog niet zijn kunnen instappen?
- Kosteloosheid NT2-cursussen in Brussel: in hoeverre wordt er onderzocht om dit te financieren via middelen uit Onderwijs ipv uit Brusselbevoegdheid?

**Vragen over de beleidsbrief Onderwijs van de heer Jan Durnez
Beleidsprioriteiten 2012-2013**

OD 1.4 Meer en betere kunst – en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken

Begin dit schooljaar startte de ondersteuning van regionale ExpertiseNetwerken voor CultuurEducatie (ENCE). De bevindingen uit dit onderzoek zullen voorgelegd worden bij de hervorming van het secundair onderwijs. Verder zal een beleidsdomeinoverschrijdende commissie een advies formuleren over de afstemming van de diverse beleidsinstrumenten en kwaliteitskaders met betrekking tot cultuureducatie.

- Worden de bevindingen uit de ENCE-projecten voortvloeiend ook meegenomen bij de opmaak van het dko-decreet? Zeker de projecten waarbij de samenwerking met het basis- en secundair onderwijs als uitgangspunt genomen wordt, lijken me leerrijk naar de opmaak van het nieuwe decreet toe.
- Momenteel zijn er meer dan 1400 scholen die participeren aan dynamo 3. Zijn die scholen ooit bevraagd geweest omtrent hun bevindingen over dynamo 3? Zo ja, wat zijn de bevindingen? Zo nee, kan het niet nuttig zijn deze eens te organiseren?

OD 1.5 Het deeltijds kunstonderwijs (DKO) verdiepen en verbreden

Er wordt voorgesteld om de tweede strategische doelstelling, namelijk het bevorderen van kunst- en cultuureducatie in kleuter – en leerplichtonderwijs, niet verder als dusdanig op te nemen in de conceptnota omtrent de inhoudelijke vernieuwing van het DKO. Een gemiste kans volgens mij... Er wordt gezocht hoe men de participatie van kansengroepen tot het DKO kan verhogen. Uit verschillende projecten blijkt net dat kinderen die via de school in contact komen met kunst (doordat leerkrachten uit het DKO binnen de muren van een basisschool of secundaire school treden) goesting krijgen in extra lessen woord, muziek, beeld, dans of media. Twee vliegen in één klap, want de leerkrachten doen op die manier ook kennis en vaardigheden op.

- Is er nog een mogelijkheid dat ook deze goedlopende initiatieven structureel ondersteund worden?

OD 5.5 Het beleidsvoerend vermogen van scholen versterken

Afgelopen schooljaar ontvingen de scholen een zelfevaluatie instrument waarmee scholen hun beleidsvoerend vermogen zelf kunnen inschatten.

- Is er zicht op het aantal scholen dat gebruik maakten van dit zelfevaluatie instrument?
- Heeft de minister kennis van de resultaten van de zelfevaluatie? Worden die resultaten meegenomen in het loopbaandebat?

OD 6.2 Brede scholen realiseren

OD 8.1 Scholen uitbouwen tot uitnodigende en stimulerende werk – en leefomgevingen.

Door scholen naschools open te stellen voor zowel pedagogische activiteiten als buitenschoolse activiteiten worden echte buurtscholen, ankerpunten van het sociale leven in de buurt.

- Is het de bedoeling om bovenstaande initiële doelstelling ook te vertalen in een extra criterium bij het verkrijgen van subsidies voor scholenbouw via AGIO?

Vragen mevrouw Kathleen Helsen bij beleidsbrief**Mondelinge tussenkomst op 15/11****1.5**

Mevrouw *Kathleen Helsen* informeert waarom de structurele samenwerking tussen DKO en leerplichtonderwijs geen strategische doelstelling meer is. Daarmee wordt een kans gemist op meer participatie van doelgroepen, vindt zij.

1.6

Op welke onderzoeksrapporten baseert de minister zich in zijn visieontwikkeling op leerlingenbegeleiding? Is het niet belangrijk om ook de resultaten van de pas ingezette evaluatieprocedure voor de pedagogische begeleidingsdiensten op te nemen? Waarom betreft hij de Adviesraad voor Welzijn, Gezondheid en Gezin niet?

De middelen voor de beloofde oplossing voor de medische infrastructuur op scholen en in CLB's vindt zij niet terug in de begroting. Welk spoor wil de minister volgen?

1.7

Het lid vindt veel elementen van het spijbelactieplan niet terug in de beleidsbrief, in het bijzonder spijbelaanpak via de schoolcultuur. Betekent dit dat het plan niet volledig wordt uitgevoerd?

1.8

De aandacht voor het welbevinden op school is terecht, maar het lid hoopt dat de inspectie daar niet alleen volgend schooljaar een punt zal van maken. Wat verwacht hij precies van het antipestgame en ander lesmateriaal? Zelf heeft zij uit ervaring vragen bij de effectiviteit van die middelen. Tot slot voor deze doelstelling wil zij weten waarom de minister plots van gezonde voeding een aandachtspunt maakt, terwijl de LOGO's daar al jaren mee bezig zijn.

2.1

Vervolgens peilt ze naar de concrete stand van zaken in de automatische toekenning van de studietoelage. Volgens haar wordt de tijd krap.

2.2

De taalproef blijkt niet te werken als instrument om de participatie aan het kleuteronderwijs te verhogen. Hoever staat het met de opvolging van de verdere schoolloopbaan van de niet geslaagde leerlingen, die de minister zelf interessant noemde? Het lid wijst ook op de tegenspraak met de keuze die hij elders maakt tegen zittenblijven.

2.3

Haar fractie waardeert de inzet op competentieontwikkeling in de leerzorg, maar wanneer wordt zij effectief? Terwijl iedereen op het terrein om actie vraagt, kiest de minister voor

onderzoek. Zij wil ook weten wat er gaat gebeuren met de conclusies uit het lopende onderzoek over GON en ION. In de beleidsbrief valt evenmin iets te lezen over wat de minister doet met de aanbevelingen uit het interessante onderzoek over het zorgbeleid van scholen.

De passage over de toekomstige plaats van buitenschoolse hulp en therapie vindt zij zorgwekkend. Het lid vreest meer inzet dan vandaag, terwijl deze – betaalde - hulp net zoveel mogelijk moet voorkomen worden en de kinderen eigenlijk moeten geholpen worden met onderwijs. Zij geeft logopedie als voorbeeld, al erkent ze wel dat sommige therapieën in het kader van revalidatie niet in het gewone onderwijs worden aangeboden, zij het wel in het buitengewone. Zij vraagt verduidelijking over dit onderdeel

2.4

Blijft de minister bij zijn – door het lid gesteunde - voornemen om eerst een algemene visie te ontwikkelen over de hervorming van het secundair onderwijs, terwijl men vanuit verschillende hoeken aandringt op actie?

2.6

In het hoger beroepsonderwijs zou, naast de ontwikkeling van richtingen die specialiseren in de richting van de arbeidsmarkt, een aanbod worden gerealiseerd dat leerlingen beter voorbereidt op het hoger onderwijs. Blijft de minister dat spoor volgen, stapt hij ervan af of is dat voor later?

2.7

Is de minister van plan de associaties op te volgen en te stimuleren in hun nieuwe opdracht om werk te maken van leerlijnen in de hele ruimte van hoger onderwijs? Daarover staat niets in de beleidsbrief.

2.11

Wat verstaat de minister in het concept leeradvies en oriëntering onder “volwassenen”? Is dat iedereen boven 18? Zo ja, wat zijn de consequenties voor het hoger onderwijs?

3.2

De minister heeft gelijk met zijn inzet op het Nederlands en het klopt dat de gewone lessen niet altijd volstaan. Toch pleit het lid om voorzichtig te zijn met de buitenschoolse lessen, die vragen oproepen over toegankelijkheid en betaalbaarheid voor iedereen. Zij mogen niet leiden tot een verminderd engagement van het onderwijs, waarschuwt zij. Hoe ziet de minister in het kader van de gelijke onderwijskansen de betaling van die lessen? Onderzoek toont overigens duidelijk aan dat niet zozeer een herhaling van de schoolse taallessen als wel informeel leren in het kader van de vrijetijdsbesteding het verschil maakt.

3.6

Waarom wordt deze operationele doelstelling volgend jaar verengd van diversiteitsbeleid tot talenbeleid? Waarom kiest de minister voor peilingproeven terwijl onderzoek aantoonde dat een breder assessment nodig is voor een goed beeld?

4.3

In het kader van werkplekleren, opteert de minister voor een helpdesk en een website met goede praktijkvoorbeelden, terwijl het onderzoek van Katrijn Ballet aantoonde dat die laatste weinig effectief zijn. Waarom kiest de minister niet voor meer effectieve instrumenten?

4.4

Het lid vraagt hoe de minister de kwaliteit van leren en werken wil verzekeren. Zij herinnert eraan dat hij na een discussie in de commissie beloofde om de financiering met gesloten enveloppe te herbekijken. Hij erkende immers dat het niet klopte dat de financiering van de moeilijkste leerlingen niet mee evolueert met het toenemende aantal, terwijl dat in de rest van het leerplichtonderwijs wel het geval is.

Schriftelijke bijdrage

5.1. Professioneel personeelsbeleid: Op welke manier wordt de bezoldiging voor zij-instromers aantrekkelijker gemaakt aangezien in de begroting geen extra budgetten voorzien zijn?

5.2. Hoger gekwalificeerden inzetten: Academische bachelors worden gesensibiliseerd om onderwijsbevoegdheid te behalen. Vanwaar deze keuze? Welke instroom wordt verwacht?

5.3. Competentieontwikkeling: Een nieuw TALIS-onderzoek wordt aangekondigd. Het vorige TALIS-onderzoek bracht enkele pijnpunten aan het licht. Welke zijn hiervan aangepakt met welke concrete resultaten?

5.4. Initiële lerarenopleiding: Het debat over het loopbaanpact is lopende. De evaluatie van de lerarenopleiding gaat pas van start. Hoe worden de resultaten van deze evaluatie meegenomen in de conclusies en voorstellen van het loopbaanpact?

6.2. Brede scholen realiseren: Welk concept 'brede school' hanteert de minister? Hoe gaat de minister 'brede school' stimuleren?

6.3. De regierol van gemeenten in het lokaal flankerend onderwijsbeleid verstevigen: Vanuit welke vaststelling van knelpunten wil de minister de regelgeving sociale en andere voordelen aanpassen en vereenvoudigen?

7.10. Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren: In welke zin vindt de minister dat moet gesleuteld worden aan het recht op leerlingenvervoer?

Vragen mevrouw Katleen Martens

Beleidsbrief Onderwijs 2013

Er staan doelstellingen in die men al meer dan 10 jaar nastreeft (ondernemerszin stimuleren, de digitale kloof wegwerken...) => wordt het niet eens tijd om resultaat te bereiken, in plaats van de jaarlijkse aankondiging: “wij nemen maatregelen voor, wij gaan overleg plegen met, enz” ...zonder effectieve winst te boeken?
Dit geeft niet de indruk van opvolgen en bijsturen, wel van oneindig aanmodderen...
Wanneer men iets op ERNSTIGE wijze aanpakt, hoeft dat niet jaarlijks in de BB terug te keren.

SD1 Persoonlijkheid.

OD 1.7 Spijbelen (blz. 15)

Veel doelstelling die we al jaren terugvinden in de BB waarvan dit o.a. v.b. is.
- Rond het probleem van luxeverzuim vroeg u de VLOR alle betrokkenen rond de tafel te brengen voor een analyse vd problematiek en een eerste verkenning vd oplossingen. Wat is het resultaat hiervan?
- via Discimus zal u in staat zijn om ernstige vormen van spijbelen maar ook het luxeverzuim beter te monitoren. EN dan? Welke consequenties zal u daaraan koppelen?
Alsof niet geweten is hoe en wat!... Actie ipv nog maar eens onderzoek zou ik zeggen.

OD 1.11 Eindtermen ontwikkelen(blz. 17)

- heel wat ET worden aangepast. Wat de LOET betreft, hebben we toch bedenkingen over de manier waarop die opgelegd worden.
- is omvorming eindtermen al een voorafname op hervormingsplannen secundair onderwijs?

SD2 Gelijke Kansen.

OD 2.1 Armoede en sociale inclusie(blz. 17)

Bij de automatische toekenning van de studietoelage (ook al lang beloofd) zegt u stap voor stap te willen gaan. De volgende stap is in de richting van de hernieuwers.
Welke stappen moeten er nog doorlopen worden?
Heeft u zicht op wanneer de finale versie zal afgerond worden?

OD 2.3 Leerzorg (blz. 22)

- zittenblijven zou niet zo effectief zijn als men veronderstelt staat in de BB.
Mss zou het dat wel zijn indien het meer preventief toegepast zou worden. Vaak wacht men te lang om de beslissing te nemen en zit je met lln in het 5de lj die op niveau 3de presteren voor bepaalde vakken.
2de opmerking: vaak ook keuze ouders: liever zittenblijven dan “afzakken”
- Voor het eind van dit jaar is het uw ambitie om een gestemd decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor lln met specifieke onderwijsbehoeften te hebben.
Ik heb in de planning gezien dat dit decreet nog in voorbereiding is. Stand van zaken?

OD 2.4 hervorming SO blz. 22

voorontwerp van decreet binnen een jaar, maar liggen de standpunten nu nog niet te ver

uiteen, en zijn de krijtlijnen te vaag, om dat nog helemaal rond te krijgen?
Wie gaat dat willen / durven doorduwen vlak voor de verkiezingen?

OD 2.8 Participatie blz. 25

doelstelling is 45% generatiestudenten aan diploma HO helpen => kwaliteit MOET enorm dalen onder deze druk. Omgekeerd effect!

OD 2.11 Levenslang leren blz. 27

op zich goede zaak, maar ik denk dat men dit meer moet aan andere beleidsdomeinen zoals fiscaliteit en arbeid, ...).

OD 2.12 Digitale kloof wegwerken blz. 29

bij leerkrachten of leerlingen wegwerken?

Ook dit is een oud zeer waarover we in elke BB nieuwe initiatieven vinden. De digitale kloof is er nog steeds. We kunnen ons zelf de vraag stellen of de kloof al verkleind is. Dat blijkt ook uit het nieuwe Europese rapport EU kids Online. De digitale vaardigheden van de Belgische 9- tot 12-jarigen zijn ondermaats. De meerderheid is niet in staat om zijn privacy aan te passen of spam te blokkeren. Ook opvallend: in Vlaanderen kunnen slechts zeven op de tien kinderen tussen 9 en 16 jaar online op school.

SD4 Arbeidsmarkt.

OD 4.1 Samenwerking Onderwijs – werk: blz. 34

ook al zeer klassiek pijnpunt, waar al jaren over geleverd wordt zonder dat oplossingen zich concretiseren.

OD 4.3 Werkplekleren blz. 37

Het decreet Leren en werken wordt geëvalueerd => op welke parameters?

OD 4.9 Topsportschool blz. 40

- bijsturing topsportconvenant?: wat concreet?

SD5 de leerkracht

OD 5.2 hoger opgeleiden in het BaO: blz. 43

slecht idee, onderwijs is echt wel een specifieke opleiding, voor het onderwijs mag slechts luiden: de juiste m/v op de juiste plaats. Trouwens wat is bedoeling?

SD6 Maatschappelijke verwevenheid.

Opnieuw een doelstelling mooi ontsproten aan fantasie, maar aan geen huidige of reële onderwijsnood tegemoet komend. Welke leerkracht vraagt dat de school meer maatschappelijk verweven is (structureel) nog bovenop de inhoudelijke gerichtheid op de maatschappij?

OD 6.2 Brede scholen blz. 46

- 1) is dat haalbaar (plaatsgebrek nu al enorm)
- 2) is dat wenselijk of nodig? Zeker gezien grootstedelijke problematieken is een meer publieke functie (en toegankelijkheid) van de schoolse ruimte al minstens een uitdaging te noemen.
- 3) Is dat dure idee wel een (financiële) prioriteit?

SD7 Topkwaliteit.OD 7.1 Interne kwaliteitszorg blz. 52

steeds opletten dat de zorg voor de interne kwaliteitszorg niet een dergelijk volume / belasting betekent dat de eigenlijke taak, kwaliteitsvol onderwijs voorzien, er onder lijdt – wat nu het geval is: planlast doodt het onderwijzen.

OD 7.3 Externe kwaliteitszorg blz. 54

aanpassing inspectie levensbeschouwelijke vakken => vanwaar noodzaak? Met welk doel?

OD 7.5 Wachtrijen blz. 55

worden elke jaar “opgelost” en staan elke jaar op de agenda... Wanneer gaat men inzien dat mensen graag zelf een school kiezen die in hun ogen de beste is -en wat bovendien hun volste recht is!- in plaats van dat dat via LOP's en andere s (zoals voorkeursystemen in Antwerpen, Gent, ...) het opleggen aan de mensen.

OD 7.10 Leerlingenvervoer BUO blz. 58

is erg lange timing (conceptnota 2014) en te weinig concreet wat er zal veranderen: graag tip van de sluier!

Vragen Elisabeth Meuleman bij de beleidsbrief onderwijs 2012-2013

SD 1

OD 1.5 p.12 over de hervorming van het DKO circuleert een tweede nota – daarin gaat het ondermeer over **een stijging van de tarieven** - volgend voorstel zou voorliggen:

Voor een volwassene 365 euro. (vroeger 197 euro)

Voor een jongvolwassene tussen 18-24 jaar 182 euro (terwijl vroeger voor studenten 114 euro, voor niet-studenten 197 euro)

Voor -18jarigen: 120 euro (vroeger 60 euro)

Daarnaast zal de nieuwe tariefstructuur twee sociale tarieven voor leerlingen met beperkte financiële draagkracht en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften bevatten.

- volwassenen +18 jaar: maximaal 100 euro (vroeger 114 euro)

- jongeren –18 jaar: maximaal 50 euro (vroeger 39 euro)

Dat is een zeer aanzienlijke stijging! Kloppen die cijfers?? De toegankelijkheid van het DKO moest volgens het Bamfordrapport net verhogen omdat ons DKO nogal elitair was. Gaan die verhogingen dat niet tegenwerken? En kansengroepen aanmoedigen doe je niet alleen door financiële drempels te verlagen, er is veel meer nodig, een actief beleid rond het aanmoedigen en toe leiden van mensen uit kansengroepen naar het DKO – hoe wil de minister dat doen?

OD 1.8 p. 16

Problematiek van gezond binnenklimaat. Antwoord op vraag van Mevr. Van Steenberghe bij begrotingsartikel hierover niet helemaal bevredigend. Minister had het over een studiedag? BiBa studie: Onderzoek naar de kwaliteit van de binnenlucht in basisscholen: invloed van het buitenmilieu, van ventilatie en van klasinrichting gaf verontrustende resultaten : frequent tot heel frequente overschrijdingen : *De toetsing van de binnenluchtconcentraties in de BiBa-klaslokalen aan de richt- en interventiewaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit, en aan internationale blootstellingscriteria bracht een aantal 'knelpunt chemische factoren' in de BiBa-klassen aan het licht: PM, formaldehyde, totaal andere aldehydes, benzeen, TVOS en CO2. Concentraties van deze polluenten overschreden in een substantieel deel van de 90 scholen de richtwaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit en/of internationale richtwaarden, limieten of blootstellingcriteria.*

De gevolgen op leerprestaties kunnen groot zijn: *De toetsing van de binnenluchtconcentraties in de BiBa-klaslokalen aan de richt- en interventiewaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit, en aan internationale blootstellingscriteria bracht een aantal 'knelpunt chemische factoren' in de BiBa-klassen aan het licht: PM, formaldehyde, totaal andere aldehydes, benzeen, TVOS en CO2. Concentraties van deze polluenten overschreden in een substantieel deel van de 90 scholen de richtwaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit en/of internationale richtwaarden, limieten of blootstellingcriteria.*

Op welke manier geeft de minister gehoor aan de resultaten van deze studie?

SD 2

OD 2.1

p. 19 Automatische toekenning studiefinanciering – voor Groen een belangrijk instrument in de bestrijding van kinderarmoede. Drempel voor aanvragen ondanks inspanningen voor laaggeschoolden en allochtonen nog steeds hoog, net zij hebben die het meest nodig. De doelstelling is nogal vaag. Welke moeilijkheden ondervindt de minister nog, hoe zal hoe die wegwerken, wanneer is de automatisering voorzien, welke budgetten zijn hier voor volgend jaar voor vrijgemaakt?

Verder ook p.20 (en p.26): aanmoedigingsfonds. Inderdaad belangrijk dat hier een bijsturing komt om het aandeel studenten uit ondervertegenwoordigde groepen in het hoger onderwijs op te krikken. Wat zijn de plannen? Worden de aanbevelingen van de VLOR hier omtrent gevolgd? Wat is de timing?

OD 2.3 Leerzorg: nieuwe studie CSB ‘**Children with Special Needs: A Comparative Study of Education Systems and Parental Guidance Services**’ maakt vergelijking tussen Noorwegen, Nederland, Vlaanderen en GB wat betreft het onderwijssysteem voor kinderen met speciale onderwijsbehoeften. Nergens zo gesegregeerd dan in Vlaanderen. In Vlaanderen gaat 85% van kinderen met speciale onderwijsbehoefte naar Buitengewoon Onderwijs, in Noorwegen 4%. Bovendien sterk sociaal bepaald in Vlaanderen. Indien uit lagere sociale klassen zeker is inclusief onderwijs zeker uitgesloten. Verschillende redenen: CLB stuurt je door en alleen hoger opgeleide ouders durven beslissing in vraag stellen, ondersteuning voor buitengewoon/inclusief zéér ongelijk! (alleen al busvervoer : wordt terugbetaald voor buitengewoon en voor hetzelfde kind in het gewoon onderwijs niet). We schieten hier als overheid, ook volgens de internationale verdragen die we zelf ondertekenden, echt tekort. Maatregelen die nu worden voorgesteld zijn uiteindelijk echt maar wat gerommel in de marge... Wil de minister nadenken over vormgeven van echt inclusief onderwijs? Hoe zal hij dat doen? Pakt hij ook de ongelijkheid wat het busvervoer betreft alvast aan?

OD 2.4 Hervorming secundair – kunnen we duidelijk zicht krijgen op de knelpunten?? Naar verluid zitten de meerderheidspartijen wekelijks uren samen. Toch lijkt het op elk debat alsof er grote eensgezindheid (cfr OVSG debat). Waar blijft de concepttekst dan?? Het veld zal de minister inhalen. Dan hebben de grootste spelers ook het grootste concurrentievermogen Cfr. ‘Bernardusscholen’ in Oudenaarde – is wellicht een opwaarderende van ‘hun’ TSO/BSO scholen. Dat is goed, maar moet het niet iets fundamenteeler?? Heeft de minister weet van andere gelijkaardige fusies en initiatieven?

OD2.5 optimaliseren van de werking van de centrale examencommissie. Is men voldoende voorbereid voor de nieuwe werkwijze op het veld? Kan men de workload aan? Was de mondelinge component niet net belangrijk, omdat men toch met doelgroepstudenten zit zodat persoonlijk contact belangrijk was?

OD2.7 hoger onderwijslandschap rationaliseren

Ivm beleidskader BA/MA opleidingen en het dossier van de tweejarige masters. Dit vraagt toch echt een grondige discussie, ook in het parlement! Belangrijk voor mijn fractie is dat eventuele verlenging van Masters niet wordt losgekoppeld van bachelor opleiding. Driejarige

bachelors zou in vele gevallen toch tot een eigen finaliteit moeten leiden, dat is nu vaak nog niet het geval. Hoe kijkt de minister daar tegen aan?

SD 3

OD 3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren – decretaal mogelijk maken om andere vreemde talen – met name officiële talen van EU en BRIC-landen aan te bieden. Minister blijft hier aan vasthouden?? Blijft dus het Turks, Marokkaans, Arabisch discrimineren hoewel dit van de grootste bevolkingsgroepen zijn in ons land en handelsrelaties met die landen zeer belangrijk zijn? Wat is hiervan de motivatie?

SD 5

OD 5.4 lerarenopleiding

Is het verhogen van diversiteit in de lerarenopleiding een prioriteit voor de minister? Daar ligt nog heel wat onaangeroerd potentieel - kan een toekomstgerichte oplossing zijn voor dreigend lerarentekort + zorgt voor diverse rolmodellen – welke acties plant de minister op dat vlak?

OD 5.5/OD6.4 scholengemeenschappen versterken

Wat is de stand van zaken is, wat is de nieuwe structuur die zou ontstaan, komt er een aparte regelgeving of wordt alles gekoppeld aan de ‘grote structuurhervorming’,... Een minimumaantal leerlingen zou een voorwaarde kunnen zijn, een beperkte geografische spreiding, wordt er netoverschrijdend gewerkt, kan de minister dit toelichten?

SD 6

OD 6.2

Brede Scholen – ‘eerder gericht op stimuleren dan reguleren’ – akkoord, maar hoe zal dit gebeuren? Welke concrete initiatieven/incentives zullen er komen om dit te stimuleren? En is er toch geen beleidskader/visie nodig van de overheid om aan te geven wat de prioritaire doelstellingen van zo’n brede school moeten zijn? Wanneer vindt de studiedag plaats?

SD 8

Scholenbouw – ik lees niets over inspanningen die zullen geleverd worden om de verouderde scholenpatrimonium structureel aan te pakken en de wachtlijsten bij AGION weg te werken. Is er overleg met AGION om voorrangscriteria te herbekijken? Wil de minister dit volledig doorschuiven naar de volgende legislatuur? Dit is een exponentieel toenemend probleem met grote gevolgen.

Hoe zit het met transparantie van de middelenstromen? De minister zou daarvoor toch ook initiatieven nemen? (cfr mijn interpellatie hierover)

Vragen van mevrouw Fientje Moerman bij de Beleidsbrief Onderwijs**Mondelinge tussenkomt op 15/11****1.9**

Mevrouw *Fientje Moerman* vraagt waarop de minister zich baseert om de bepalingen op het vlak van genderdiversiteit op te leggen aan alle instellingen voor hoger onderwijs die door de overheid worden gefinancierd, en niet alleen aan die van publiek recht. Wanneer wil hij dat verwezenlijken? Zij wil ook weten wat er aan is van de geruchten dat een instelling, meer bepaald een die in voorjaar 2013 de hoogste beleidsorganen verkiest, een obstructiepolitiek voert, en wat de minister doet wanneer dit waar blijkt.

2.2

De cijfers over niet regelmatig ingeschreven kleuters blijven min of meer gelijk. Het lid roept de vraag op of de voortzetting van de samenwerking met Kind en Gezin wel volstaat. Moet het beleid geen tandje bij steken?

2.7

Vervolgens pleit zij ervoor om niet te lang te talmen met de uitvoering van de verruimde mogelijkheden om in het hoger onderwijs les te geven in andere talen dan het Nederlands. In dat verband bestrijdt zij de academische oprisping dat een taalattest van niveau C1 te hoog is. Aan de universiteit van Tilburg hanteert men een niveau dat na reconversie van de schaal uitkomt tussen C1 en C2. Het lid wil weten hoever de praktische uitvoering staat, ook wat het volwassenenonderwijs betreft, mocht men dat ook willen betrekken.

Mevrouw Moerman zou het een gemiste kans vinden als de minister de hervorming van de lerarenopleiding niet zou betrekken in de verlenging van de masters.

2.9

Het lid meent dat het Rekenhof op een aantal punten gelijk heeft met zijn niet bepaald malse kritiek op de Erasmusuitwisselingen. Zij vermeldt dat de overheid niet weet welk percentage ze bereikt en dat EPOS niet samenwerkt met het departement internationalisering noch dynamiseert. Vicerector De Moor van de KUL stelt zelfs voor om de invalshoek compleet te veranderen. Is het in die context niet de moeite dat de commissie een bredere discussie wijdt aan internationale mobiliteit? De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, wijst haar op het plan om het Rekenhof over dit punt uit te nodigen.

2.10

Mevrouw *Fientje Moerman* informeert of de minister structureel samenwerkt met zijn collega Lieten, die eveneens een hoofdstuk van haar beleidsbrief wijdt aan de loopbaan van onderzoekers. Zij geeft het voorbeeld van gender.

3.5

Wat het leren van vreemde talen betreft, vraagt ze op welke termijn de minister resultaten verwacht van het overleg met zijn collega's van de andere gemeenschappen over de uitwisseling van native speakers. Zij herinnert hem eraan dat hij al in 2013-2014 met immersie wil starten.

Wanneer komen de voorstellen om CLIL een decretale grondslag te geven, naar het parlement? Extra aandacht in de nascholing zal volgens haar niet volstaan voor de kwaliteit. Ook in de lerarenopleiding zal gespecialiseerde scholing nodig zijn. Welke plannen heeft de minister op dat vlak?

Schriftelijke bijdrage

1. Blz. 43: hoger opgeleiden in het basisonderwijs.

Dit zal voor de academische bachelors ten vroegste gebeuren in 2013, eigenlijk nogal laat aangezien naar aanleiding van een vraag van mevrouw Vanderpoorten deze kwestie al een tijd geleden werd aangekaart.

De minister "overweegt" naar eigen zeggen dat hij de nodige decretale aanpassingen zal doen. Betekent dat dat hij het zal doen, of dat hij nog moet beslissen.

Kunnen de academische bachelors dan de nodige pedagogische bekwaamheidsbewijzen ook behalen in een CVO?

Krijgen ze dan ook een financiële incentive? Hoe groot zal deze trouwens zijn? Wat is de geschatte budgettaire implicatie?

Wordt de verloning van mensen die een (kleuter)onderwijsopleiding volgden en daarna bvb. een master pedagogie behaalden, ook aangepast?

2. Blz. 44: de resultaten van de evaluatie van de lerarenopleiding worden verwacht tegen oktober 2012 stelt de beleidsbrief. Ondertussen is het eind november. Zijn die resultaten er? Zo ja kan de commissie er kennis van nemen?

3. Blz. 50: erkenningsproblematiek buitenlandse diploma's buiten de Benelux. Is dat nog voor deze legislatuur? Het overleg met de leden van de commissie moet nog plaatsvinden. Komt dit er?

Is de financiële vergoeding die de minister wil vragen een retributie, dan wel een willekeurig vastgestelde bijdrage die een ontradend effect beoogt?

4. Blz. 53. De minister wacht op de uitslag van de peiling Frans. Ondertussen is er al een grote Europese studie geweest, waaruit blijkt dat de kennis Frans van de Vlaamse jeugd niet zo goed is. Welke maatregelen "overweegt" de minister deze legislatuur om hieraan te remediëren?

Vragen van Fatma Pehlivan aan de minister over de beleidsbrief onderwijs 2012-2013

SD 1: Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen

OD 1.1 Jongeren voorbereiden op actief burgerschap

Het ondersteuningsaanbod rond burgerschapseducatie van de Koning Boudewijn Stichting loopt nu vijf jaar.

VRAAG → Hebt u zicht op de resultaten van die ondersteuning? Hebben scholen op het vlak van burgerschapseducatie vooruitgang geboekt?

Er komt in 2012-2013 een minidecreet betreffende de rechtspositie van de leerlingen. Doel is om de participatie op school te versterken en de rechtspositie van de leerlingen te verstevigen

VRAAG → Wordt er afgestemd met het decreet betreffende de rechtspositie van minderjarigen in de jeugdhulp? Vorig jaar stond dit nog in uw beleidsbrief. Nu niet meer.

OD 1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken

Decreet integrale jeugdhulp wordt dit jaar afgerond.

→ De Vlor ziet een duidelijke samenhang met het debat over preventieve gezinsondersteuning. Hoe en wanneer zullen beide beleidslijnen samen sporen?

Er wordt een traject van oriëntering voorzien voor studenten die afstuderen aan SO.

VRAAG → Kunt u meer informatie geven over hoe u dat traject ziet? Wat is de rol van de leraren en het CLB? Is het traject alleen voor laatstejaars? Voor alle richtingen? Wanneer start het traject?

OD 1.7 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken.

In de beleidsbrief vorig jaar ging u nagaan hoe de toeleiding van kinderen van nieuwkomers die een inburgeringstraject volgen naar het onderwijs verder kon worden geoptimaliseerd.

VRAAG → Ik heb dit niet teruggevonden in uw beleidsbrief voor dit werkjaar. Hoe ver staat het daarmee? Zijn er extra inspanningen nodig? Welke maatregelen gaat u nemen?

OD 1.9 Genderdiversiteit in het beleid van de scholen, universiteiten en hogescholen integreren

Het VP keurde de decretale bepalingen goed om een evenwichtige vertegenwoordiging van de beide geslachten in de verschillende bestuur- en beleidsorganen van de publiekrechtelijke universiteiten en hogescholen te realiseren

VRAAG → Niet alleen vrouwen, maar ook de minderheidsgroepen in ons land zijn ondervetegenwoordigd in de bestuur- en beleidsorganen. Worden er ook voor die groepen maatregelen genomen om te komen tot een evenredige vertegenwoordiging?

OD 2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren.

Vlaanderen blijft op wereldniveau koploper op vlak van kleuterparticipatie.

VRAAG → In uw antwoord op mijn vraag om uitleg (nummer 1295) hebt u het over een onderzoek dat de KU Leuven voert om indicatoren te bepalen die leerprestaties, leerwinst en welbevinden van leerlingen in het basisonderwijs beïnvloeden. Daarin wordt ook het kleuteronderwijs meegenomen. Is dat onderzoek afgerond? Wat zijn de conclusies voor het volgen van kleuteronderwijs op de verdere schoolse prestaties?

OD 2.3 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen

België heeft een groot aantal zittenblijvers in vergelijking met de meeste andere landen. Het is de ambitie van de minister om het zittenblijven in te perken zonder echter de onderwijskwaliteit of de te bereiken doelen te verlagen.

VRAAG → Hoe gaat u dit concreet doen? In uw antwoord op mijn actuele vraag hierover ging u bekijken hoe de aanbevelingen van het onderzoek van de KU Leuven naar zittenblijven vertaald konden worden in concreet beleid. U hebt de administratie gevraagd een voorstel van actieplan te formuleren. Wat is de stand van zaken hiervan?

OD 2.8 De participatie aan het hoger onderwijs verhogen, in het bijzonder van jongeren uit kansengroepen

Het Aanmoedigingsfonds zoals het nu werkt, moet worden herbekeken en hergeformuleerd. De minister wil met de instellingen Vlaamsbrede strategische doelstellingen vastleggen. Op basis van die streefcijfers en -data worden concrete doelstellingen afgesproken met de instellingen op het vlak van de in- door- en uitstroom van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Deze concrete doelstellingen worden opgenomen in beheersovereenkomsten.

VRAAG → Wanneer gaat u concrete beslissingen nemen over het nieuwe Aanmoedigingsfonds? U blijft op dit vlak vaag. Is er een timing opgesteld voor overleg met de instellingen over de concrete doelstellingen?

VRAAG → Gaat u met de instellingen ook overleg plegen over het invoeren van een registratiesysteem? Daar vermeldt u niets over in de beleidsbrief.

VRAAG → In de beleidsbrief van vorig jaar zei u dat u ging nagaan of werken met beheersovereenkomsten het meest geschikte instrument is. In uw huidige beleidsbrief staat dit niet vermeld. Moet ik hieruit afleiden dat u die analyse reeds gedaan hebt? Op basis van welke argumenten wordt opnieuw voor een beheersovereenkomst gekozen?

VRAAG → Vorig jaar kondigde u een plan van aanpak aan rond het aanmoedigingsfonds, dat in een bredere visie over de democratisering van het hoger onderwijs ging kaderen. Ook hier geen vermelding in de beleidsbrief. Wat is hier de stand van zaken van?

OD 2.9 Studeren in het buitenland stimuleren

Tegen 2020 wilt u 20 procent van de afgestudeerden een buitenlandse ervaring (studie of stage) bezorgen

VRAAG → Wordt er hierbij rekening gehouden met kansarme studenten, zoals studenten met een functiebeperking of studenten met een niet-westerse achtergrond? Worden er specifieke maatregelen genomen om ook die groepen de kans te geven een buitenlandse ervaring op te doen?

OD 3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren

Uitwisseling van native speakers tussen de verschillende Gemeenschappen in België.

VRAAG → Wat zijn de resultaten hiervan? Hebt u cijfers over het aantal uitwisselingen op jaarbasis?

Vanaf 2013-2014 wil u scholen decretaal de mogelijkheid bieden om in het voltijds en deeltijds gewoon secundair onderwijs andere vreemde talen (nl de officiële talen van de Europese Unie en de BRIC-landen) aan hun leerlingen aan te bieden.

VRAAG → Wat met betrekking tot de talen Turks en Arabisch? Zijn die definitief uit de talennota gelaten? Is het nog steeds de bedoeling die alleen buiten het curriculum en mits betaling aangeboden kunnen worden?

OD 4.3 Werkpleklersen uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren

In de beleidsbrief vorig jaar stond dat u ervoor gekozen hebt om in eerste instantie in te zetten op de kwaliteit van werkpleklersen en dit zolang er uit objectief cijfermateriaal of signalen van het veld geen problemen mbt kwantiteit naar boven komen.

VRAAG → Hoe zit het nu met de verhouding tussen vraag en aanbod? Zijn er genoeg plaatsen voor werkpleklersen?

OD 5.4 De lat voor de initiële lerarenopleiding hoger leggen

De minister wil het aanbod van de stages beter doen aansluiten bij de vraagzijde (stagiairs van de lerarenopleiding)

VRAAG → Allochtone studenten vinden moeilijker een stage dan hun andere studiegenoten. Dat is niet alleen in de lerarenopleiding het geval, maar ook in andere richtingen binnen het hoger onderwijs. Samen met uw collega van werk ging u de knelpunten inventariseren. Zijn er ondertussen concrete stappen gezet?

OD 6.7 De internationale dimensie van het onderwijs(beleid) verder vorm geven

De bestaande twinnings tussen Vlaamse en Marokkaanse scholen worden uitgebreid met instellingen voor deeltijds kunstonderwijs, hoger beroepsonderwijs en volwassenenonderwijs.

VRAAG → U ging in het najaar 2012 komen tot een kaderakkoord met Marokko. Wat is de stand van zaken? Kunt u meer informatie geven over de thema's die opgenomen zullen worden in het akkoord?

OD 7.1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken

In het najaar 2012 start een evaluatiecommissie met de evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten.

VRAAG → Wanneer is de finalisering voorzien?

OD 7.6 Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gericht in te zetten waar ze het meest nodig zijn

Om het tekort aan (kleuter)onderwijzers te counteren heeft de minister scholen de mogelijkheid gegeven de 1300 jobs die er in het basisonderwijs bijkomen door de nieuwe omkadering, vlotter in te vullen. Hiervoor is 50 miljoen euro voorzien.

VRAAG → Die nieuwe omkadering is van start gegaan in september 2012. Heeft dit nu al zichtbare gevolgen op het veld? Hoeveel van die 1300 jobs zijn ondertussen ingevuld?

Vragen van mevrouw Sabine Poleyn bij de Beleidsbrief Onderwijs

SD1

1.1.

- Positief dat burgerschapseducatie ondersteund wordt. Onderzoek leert dat een cultuur van participatie op school - door een leerlingenraad, echte betrokkenheid in de klassen, ... - de belangrijkste stimulans is tot burgerschapszin. Is dit ook de teneur in de ondersteuning door de KBS?

- Ik verwelkom ook de conceptnota mediawijsheid! Hebben we lang naar gevraagd in een resolutie al van de vorige legislatuur! In de omschrijving toch deze vraag bij de beeldgeletterdheid: of de nadruk effectief vooral zal liggen op het kritisch leren omgaan met media (en niet blijft steken bij het beelden leren maken). Bv in de sociale media.

1.2. Wordt vredesopvoeding voor Vlaamse kinderen en jongeren sterk ontwikkeld in het actieprogramma nav de herdenking 14-18?

1.5. Waarom wordt de samenwerking tussen leerplichtonderwijs en dko beperkt tot nascholing? Expertise-uitwisseling zou bv ook het uitwisselen van uren kunnen inhouden. Een 'brede school' voor ogen.

1.11. Positief dat –zoals beloofd in het STEM-actieplan – de VOETEN techniek uitgewerkt zullen worden. Welke timing is er? Eerst was me geantwoord in een SV dat dit ging in de hervorming SO ging meegenomen worden. Wat maakte dat de (terecht) toch sneller werkt?

SD2

2.3. leezorg: waarom wordt de filosofie van de paradigma-shift niet meegenomen als prioritaire nascholing? Alleen zo zullen leerkrachten zich kunnen vormen hierin en zich zo voorbereiden.

2.4. hervorming so wordt gekoppeld aan lerarenloopbaan: wordt ook gedacht aan een minder strakke organisatie van lesuren, zodat een school meer 'vrije ruimte' heeft om vakoverschrijdend of klasdoorbrekend te werken? En aan coteaching?

2.9. studeren ih buitenland: zal de minister (al dan niet in zijn zeer lang aangekondigd actieplan studentenmobiliteit) ook mobiliteit voor lln secundair onderwijs stimuleren, met focus op degene die niet verder studeren?

2.12. nieuwe media: zijn er onderzoekers die de pioniersscholen die bv met een tablet werken ook wetenschappelijk volgen? Bv op het vlak van leerwinst, gelijke kansen, motivatie, gezondheid? Dit zou meer kunnen bieden dan enkel het delen van de ervaring met anderen nadien.

SD4

4.8.

- zullen er ook pedagogen met expertise in het STEM-platform opgenomen worden?

- zal het platform ook keuzes maken (wetenschappelijk verantwoord): welke methodieken werken, en welke niet? (zoals gevraagd in onze resolutie)
- zal het bedrag van 260.000 euro in de begroting aan de vzw SNPB besteedt worden aan de uitbouw van een netwerk van techniekcoaches die in de basisschool komen? Is dé prioriteit van het STEM-actieplan! Zoniet, wat wordt er wel mee bedoeld?
- op het vlak van het so mis ik het ondersteunen van het nijverheidstechnisch onderwijs. Welke initiatieven zal de minister nemen op korte termijn opdat er binnen enkele jaren nog nijverheidstechnisch onderwijs zal aangeboden worden?
- werd de minister betrokken bij de 'richting morgen' campagne van minister Lieten? (die niet echt geslaagd te noemen is)

4.10. ondernemerschapsonderwijs

De minister zal nu toch starten met een proefproject (p40). Juich ik toe, maar hij had dit eerder afgelast. Van waar de hernomen interesse?

SD 5.

5.1. Zij-instromers aantrekken: zeer positief! Welke beroepen zouden het eerste hun anciënniteit verrekend krijgen? Wat zou dat kosten?

5.4. Zal de beleidsevaluatie ook evalueren wat de overgang van de keuze van 3 naar 2 vakken in de initiële lerarenopleiding als impact heeft op bv het tekort aan leraren godsdienst, Duits, wiskunde?

SD 6.

6.5. Waarom de titel 'onderwijs in de centrumsteden versterken', terwijl het gaat over het aanpakken van de capaciteitsproblematiek in elke gemeente?

6.6. Op welke manier wordt de capaciteit in Brussel gemeten, gezien de grote anderstalige (anders dan Nederlands of Frans) bevolking?

SD 8.

8.2. School voor de Toekomst: graag een overzicht van de projecten die kandideerden en welke geselecteerd werden?

M.b.t. de opvolging van de door het Vlaams Parlement aangenomen resoluties:

Resolutie STEM: blij met het actieplan:

Heeft de stuurgroep een tijdsplan uitgewerkt om alle doelstellingen tegen 2014 te halen?

Resolutie ondernemerschapsonderwijs: blij met het actieplan. Werd er een tijdsplan uitgewerkt om alle doelstellingen tegen 2014 te halen?

Resolutie mbt Nederlands aan leerplichtige Vlaamse expat-kinderen: kan de minister aangeven welke timing hij voor ogen houdt voor elk initiatief?

Vragen van de heer Wim Van Dijck

Vragen Beleidsbrief Onderwijs 2012-2013

OD 1.1

In de beleidsbrief is opnieuw sprake van een ‘imamopleiding’. Nochtans werd door de indieners van de resolutie met klem tegengesproken dat het om een ‘imamopleiding’ strictu sensu zou gaan, maar om een opleiding islamitische godsdienstwetenschappen, waar eventueel ook imams (of imams in spe) aan zouden kunnen deelnemen. Waarom staat de notie ‘imamopleiding’ dan nog in de beleidsbrief? Is het de bedoeling om een voorkeursbeleid te ontwikkelen voor imams die de opleiding hebben gevolgd?

OD 1.5

Een voorontwerp van decreet DKO wordt gepresenteerd voor het zomerreces 2013. Ik neem aan dat het de bedoeling is, dat er nog deze legislatuur een decreet wordt goedgekeurd?

OD 2.2

Bij de evaluatie van de taalproef vorig jaar werd gesteld dat men nog geen wijziging aan de regelgeving zou doorvoeren i.v.m. kinderen die langdurig ziek waren geweest. Men zou de evolutie op dat vlak afwachten. Is er thans een beter zicht op dit (mogelijke) probleem?

Bij diezelfde evaluatie bleek dat kinderen ondanks het niet-slagen voor de taalproef, toch worden ingeschreven in een lagere school. De scholen in kwestie worden daarvoor wel gesanctioneerd. Beschikt de minister over cijfers in dat verband? Om hoeveel kinderen gaat het? Om hoeveel scholen?

OD 2.4

Mijn indruk is dat de hervorming secundair eigenlijk helemaal in het slop zit (wegens meningsverschillen binnen de regering). De minister heeft zijn ambitie al aardig moeten bijstellen: er komt slechts een voorontwerp tegen het einde van de legislatuur. Ondertussen wordt er openlijk gepleit voor een gefaseerde aanpak (o.a. door de heer Monard). De minister vond dat in het verleden geen goede piste. Blijft hij bij die stelling?

OD 3.2

Tijdens hoorzittingen over de talennota bleek duidelijk dat leerkrachten die te maken hebben met een grote instroom anderstalige leerlingen het taalbad van maximum acht weken te kort vinden. De minister tracht dat op te vangen door extra taallessen naast de gewone lessen. Vraag is of zoiets haalbaar is, ondermeer wat de omkadering en de financiering betreft. Gezien het verplicht karakter, moet immers ook voldoende personeel (bereid) gevonden worden om die lessen te geven. Heeft de minister een concrete aanpak voor ogen? En wat als ouders – in weerwil van de engagementsverklaring t.o.v. het Nederlands – hun kind weigeren naar die taallessen te sturen?

OD 3.5

Hoever staat het overleg met de andere Gemeenschappen in verband met het inzetten van ‘native speakers’? Heeft de minister een realistische kijk op het mogelijke aantal zulke leerkrachten die de ‘oversteek’ zouden wagen?

De resultaten van de taalpeiling Frans worden begin volgend jaar verwacht. Zal de minister wachten op die resultaten alvorens decretaal mogelijk te maken dat Frans al van de tweede graad kan worden aangeboden?

Waar denkt de minister de leerkrachten te vinden die in staat zullen zijn in het CLIL-onderwijs les te geven? Is de nascholing bedoeld om het gebrek aan de nodige talige competenties in dat verband weg te werken? Heeft de minister een kijk op hoeveel scholen een CLIL-aanbod willen verzorgen?

OD 3.6

Cijfers i.v.m. uitgewerkt taalbeleid in de scholen: wat is de stand van zaken vandaag?

OD 6.6

Het politieke kerntakendebat laat op zich wachten. Ik twijfel hard aan de bereidheid van de VGC om dat debat ten gronde te voeren. Wat zal de minister doen om de situatie te deblokkeren?

Idem voor het overleg met de Franse Gemeenschap...

OD 7.5

Ondanks de nieuwe inschrijvingsregels blijkt nu al dat zich volgend schooljaar alweer grote problemen zullen voordoen in de grote steden. Scholen luiden nu reeds de alarmklok en stellen onomwonden dat in die steden de vrije schoolkeuze stilaan tot het verleden behoort. Wat zal de minister pro-actief ondernemen om de verwachte problemen tot een minimum te beperken?

Vragen bij de beleidsbrief Onderwijs - Marleen Vanderpoorten, Open Vld**SD1**

OD1.1

- Op welke manier denkt de minister de ondersteuning burgerschapseducatie structureel te maken voor elke school?
- Met alle betrokkenen zal de minister nagaan hoe beeldgeletterdheid in de eindtermen kan opgenomen worden: wat is de timing en werkwijze hiervoor?
- Het participatiedecreet zal blijkens de tekst aangevuld worden met een minidecreet betreffende de rechtspositie van de leerlingen: wordt het participatiedecreet dan niet ten gronde bijgestuurd? Volstaat een “minidecreet” om deze reeds lang aangekondigde rechtspositie uit te schrijven? Welke stappen werden hiervoor al ondernomen? Is het de bedoeling om met dit “minidecreet” ook de beroepsprocedure tegen C-attesten uit te werken? Wat is de timing en werkwijze? In de Zevende Dag maakte uitte de minister het voornemen om het vanaf 1 september 2013 in werking te laten treden. Is dit haalbaar?
- Wordt de inhoud van het participatiedecreet zelf bijgestuurd? Ook dit is reeds lang aangekondigd en heeft adviezen van VSK en Vlor gekregen.
- In welke zin denkt de minister de participatie van studenten in het hoger onderwijs en het studentenstatuut bij te sturen?

OD1.2

- Wat hield het voorzitterschap van de International Task Force Holocaust concreet is en wat zijn de resultaten?
- Op 26 november wordt de Kazerne Dossin geopend. Hoe zullen scholen gesensibiliseerd/verplicht worden om de KD te bezoeken?
- Wat houdt de samenwerking met het BCH, het onderwijsveld en de minister van Toerisme m.b.t. de herdenking van de Grote Oorlog, in?

OD1.4

- In het begin van het schooljaar is, blijkens de BB, de ondersteuning gestart van de ENCE. Wat houdt deze ondersteuning is en wat is de finaliteit van de ENCE?

OD1.5

- Waarom denkt de minister i.v.m. een “aangepaste tariefstructuur voor inschrijvingsgeld in combinatie met kosten milderende maatregelen voor private kosten”?
- Zijn de voorstellen m.b.t. de spreiding van het opleidingsaanbod reeds gelanceerd? Wat is de uiteindelijke doelstelling van de spreiding? Op basis waarvan zal gespreid worden?
- In de vorige BB stond dat de samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter- en leerplichtonderwijs zou bekeken worden. Waarom wordt dit nu toch niet behouden als strategische doelstelling? Welk overleg heeft hiertoe intussen plaatsgevonden?
- Wat is de stavaza van de aftoetsing van deze voorstellen met “diverse partners”? Blijft de doelstelling om een voorontwerp te presenteren in de zomer 2013?

OD1.6

- In de rand van de discussies rond de hervorming van het secundair onderwijs, is gebleken dat leerlingengerichte en –begeleiding zeer belangrijk zijn, ook in de huidige situatie. Maakt de minister nog werk van het aangekondigde decreet op de leerlingengerichte begeleiding?

SD2

OD2.1

- Waarom wordt nu pas een kader uitgetekend voor het “Aanmoedigingsfonds” terwijl het reeds in drie jaar wordt aangekondigd en telkens uitgesteld?
- Wat moeten wij ons voorstellen bij een “warme” overgang van kinderopvang naar kleuteronderwijs? Wat betekent deze terminologie concreet?
- De maximumfactuur voor het basisonderwijs is opgetrokken. Blijkt uit de feiten dat de vroegere kritiek op de maximumfactuur uit de wereld is?
- Is een maximumfactuur voor het secundair onderwijs nog aan de orde? Indien niet, op welke manier wil de minister de kosten voor het secundair onderwijs aanvaardbaar houden, ook in het licht van het vaak aangewezen of aangeprezen gebruik van nieuwe media?

OD2.2

- Hoe verloopt concreet de samenwerking met Welzijn op het vlak van het contacteren van ouders van niet-ingeschreven driejarige kleuters?

OD2.3

- Wat is de stavaza van de “dringende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften”? Wordt het aangekondigde type 9 voor kinderen met ASS hierin decretaal omschreven? Wat is de timing?
- Wordt er nog verder onderhandeld over een decreet “Leerzorg”? Hoe zal de minister de steeds grotere kritiek op de steeds stijgende aantallen leerlingen in het buitengewoon onderwijs aanpakken?
- Wat verwacht de minister van het gesprek dat hij zal hebben met het onderwijsveld over “zittenblijven? Kan en wil hij sturend optreden bij deze problematiek?

OD2.4

- Wat is de stavaza van de hervorming van het secundair onderwijs? Komt de conceptnota nog die aangekondigd werd voor de paasvakantie 2012? Hoe kan het dat de minister nu nog moet zoeken naar een consensus in dit verhaal?
- Is er in de meerderheid al overeenstemming over de betekenis van de “brede eerste graad”? Zo ja, wat is de definitie hiervan?
- Blijft de minister bij een grootschalige, allesomvattende hervorming, of zal hij, zoals velen al lang voorstellen, de grootste knelpunten snel aanpakken en stap voor stap werken?

OD2.7

- Is de evaluatie van het toegangsexamen arts-tandarts afgerond? Wat zijn de conclusies?
- Neemt de minister de verhoging van de inschrijvingsgelden tot het niveau Franstalige gemeenschap in overweging? Waarom wel/niet?
- Wat is de stavaza van het eventuele invoeren van een oriëntatieproef voor het eerste jaar HO wordt aangevat? Worden hierover gesprekken gevoerd? Zo ja, met wie en welke timing wordt vooropgesteld?

OD2.12

- Het werken met nieuwe media moet zeker gestimuleerd worden. Dit zal wellicht extra financiële middelen vergen. Hoe zal de financiering hiervan gebeuren?

SD3

OD3.2

-De minister zal een decretale regeling uitwerken voor het taalbad. Is deze decretale regeling in voorbereiding? Wat is de timing?

-Hoe zullen de drie uren extra Nederlands naast de gewone lessen geregeld worden? De klassenraad zal beslissen maar hoe is het engagement van de ouders afdwingbaar? Zullen deze lessen naschools georganiseerd worden? Worden hiervoor financiële middelen voorzien?

OD3.3

-Sinds ODXXI mogen alleen mensen die wettig in het land verblijven lessen NT2 volgen. Hoe gebeurt de controle hierop? Zijn de cijfers fundamenteel gewijzigd na de uitvoering van ODXXI?

OD3.5

-Wat is de stavaza van de uitvoering van de “Talennota”?

-Vlaanderen is volop bezig zijn voorsprong in talenkennis te verliezen. Waarom verplichten we scholen niet om vroeger met vreemde talenonderwijs te starten? De minister wil enkel de mogelijkheid voorzien. Bestaat het risico op twee snelheden dan niet? Wat met kinderen die van school veranderen? Wat is de evolutie in cijfers van het organiseren van talensensibilisering vanaf het kleuteronderwijs? Wordt de regeling om vroeger te starten met onderwijs in vreemde talen opgenomen in ODXXII?

-Wat is de stavaza van de decretale regeling voor CLIL?

-“na de schooluren ruimte geven om, facultatief, onderwijs in vreemde talen te organiseren”: hoe zal dit concreet worden aangepakt? Is het de bedoeling dat de ouders dit volledig financieren? Indien ja, doet dit geen afbreuk aan gelijke kansen?

OD3.6

-De minister wil het talenbeleid in elke school ondersteunen. Nu werkt 60% van de scholen aan een talenbeleid. Dit talenbeleid is te belangrijk om het over te laten aan de autonomie van de school. Denkt de minister eraan om dit talenbeleid op te leggen?

SD4

OD4.9

-In Vlaanderen zijn er enkele basisscholen die “topsport” aanbieden. Zijn deze scholen hierop reeds geëvalueerd? Is het de bedoeling dit aanbod uit te breiden?

-Er wordt reeds lang overleg gepleegd om de topsportonderwijs in het algemeen bij te sturen. Wat is de stavaza van deze bijsturing?

-Wat is de stavaza van de “topcultuurscholen”? Over welke disciplines zal dit concreet gaan? Op welke manier denkt de minister de selectie van de leerlingen te laten plaatsvinden?

SD5

OD5.1

- Wat is de stavaza van het loopbaandebat? Denkt de minister de timing te halen voor een allesomvattend akkoord hierover? Indien niet, wanneer denkt de minister met dringende maatregelen te komen en over welke delen van het debat zullen die dan handelen?
- Vanaf 1 september beschikken de basisscholen over extra middelen, goed voor 1300 extra leerkrachten. De minister heeft altijd gezegd dat hierdoor de (grote) kleuterklassen kleiner zouden worden. Heeft de minister zicht op het inzetten van deze extra middelen? Zijn ze effectief gebruikt om klassen kleiner te maken? Waarvoor zijn ze nog ingezet?
- In de BB wordt gesproken over een “nijpend” te kort aan kleuteronderwijzers waarvoor maatregelen moeten genomen worden zoals het omzetten van uren kleuteronderwijzer in uren kinderverzorging op voorwaarde dat er geen kleuteronderwijzers te vinden zijn. Hoe zal dit gecontroleerd worden? Is deze regeling al van kracht?
- Er wordt onderzoek gedaan naar de planlast. In de praktijk blijkt dat er bijvoorbeeld door de inspectie geen concrete plannen worden opgelegd maar dat wel gevraagd wordt om allerlei zaken “aan te tonen”. Zal deze “verborgen” planlast in het onderzoek aan het licht kunnen komen?
- Hoe zal de zij-instroom in het basisonderwijs aantrekkelijker kunnen gemaakt worden? Wat met de zij-instroom in het secundair onderwijs?

OD5.2

- Er zullen meer hoger opgeleiden aangetrokken worden in het basisonderwijs. Hoe denkt de minister eventuele kandidaten te sensibiliseren om onderwijsbevoegdheid te behalen?
- Is de financiële incentive voor de combinatie voor het volgen van een lerarenopleiding en een aanstelling reeds een feit of is dit slechts een voorstel dat nog moet onderhandeld worden?

OD5.3

- De cijfers voor gevolgde nascholing zijn traditioneel niet erg fraai voor Vlaamse leerkrachten. Werden er de voorbije jaren initiatieven ontwikkeld om leerkrachten meer aan te sporen tot het volgen van nascholing? Hoe zijn de cijfers de voorbije schooljaren geëvolueerd?
- De evaluatie van de lerarenopleiding zal pas afgerond worden in de eerste helft van 2013. Betekent dit dat er geen enkele maatregel wordt genomen in het loopbaandebat voor deze afronding?
- Zal de minister deze evaluatie meenemen in het debat over de studieduurverlenging van de masters?
- Hoe zal de minister de vraag naar stages voor leraren in opleiding beter kunnen doen aansluiten bij het aanbod?

OD5.4

- Ook voor de versterking van de scholengemeenschappen wordt gewacht op het loopbaandebat. Nochtans werd een decreet op de scholengemeenschappen reeds lang aangekondigd. Wat is de stavaza van dit decreet?

SD6

OD6.1

- Is de versterking van de ouderparticipatie de enige aanpassing van het reeds lang verwachte bijgestuurde participatiedecreet?

OD6.2

-Wat wordt bedoeld met “het laten sporen van brede school met flankerend onderwijsbeleid en andere beleidsvelden”? Denkt de minister hier alleen stimulerend of ook sturend in op te treden?

OD6.3

-Zullen ook steden en gemeenten zonder eigen scholen in aanmerking kunnen komen voor de subsidies voor flankerend onderwijsbeleid? Zijn de beleidsprioriteiten ter zake reeds bekend gemaakt?

-Wat is de stavaza van de conceptnota “flankerend onderwijsbeleid”?

OD6.4

-Volgens de VLOR is een fundamentele hervorming van de scholengemeenschappen nodig tegen 1 september 2014. Is dit haalbaar aangezien “het concept nog grondig overlegd moet worden”?

SD7

OD7.1

-De evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten heeft blijkbaar heel wat voeten in de aarde: na de voorbereiding van de evaluatie kan de evaluatie zelf nu opgestart worden, steunend op reeds uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek.... Wanneer denkt de minister met conclusies en voorstellen tot bijsturing te komen?

OD7.3

-Op welke manier wil de minister de controle op het huisonderwijs versterken? Zou het niet aangewezen zijn om de piste te onderzoeken waarbij leerlingen sowieso onderworpen worden aan een schoolplicht i.p.v. een leerplicht?

-Hoe zal de minister het zorg- en GOK-beleid van scholen in de toekomst controleren? Wanneer zal er een duidelijk kader van deze controle uitgetekend zijn zodat scholen weten wat ze kunnen verwachten en de intussen opgebouwde expertise niet verloren gaat?

OD7.9

-Tegen 7 april 2012 zouden de rectoren van de universiteiten laten weten op welke punten planlastvermindering mogelijk zou moeten zijn. Intussen zijn twee onderzoeksploegen aan de slag. Was het niet mogelijk om op basis van de voorstellen van de instellingen reeds maatregelen te nemen? Wat hielden de voorstellen van de instellingen in? Wanneer denkt de minister concrete maatregelen te kunnen voorstellen?

OD7.10

-Wat is de stavaza van het decreet leerlingenvervoer?

Gebundelde vragen van Vera Celis en Goedele Vermeiren van de N-VA fractie bij de Beleidsbrief Onderwijs 2012-2013

SD 1 Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen**OD 1.1**

- Het is positief dat er bij de levensbeschouwelijke vakken werk wordt gemaakt van een gemeenschappelijke basissokkel ‘interlevensbeschouwelijke competenties’. U geeft aan verder te bekijken hoe deze doelstelling in de praktijk kan worden omgezet. Is er al geweten hoe in de praktijk de controle hierop zal verlopen? Tegen wanneer zal u een plan van aanpak voorleggen?
- Ook wij vinden beeldgeletterdheid belangrijk, maar vragen aandacht voor de wijze waarin dit eventueel opgenomen wordt in het curriculum. Uw voorganger stelde m.i. terecht het volgende: “Met de jaren is de diversiteit van de vakoverschrijdende eindtermen toegenomen. Dit wijst erop dat er vanuit de maatschappij steeds meer een beroep wordt gedaan op het onderwijs om jongeren competenties in zeer uiteenlopende domeinen bij te brengen. Toch kan het onderwijs niet op alle maatschappelijke en educatieve vragen ingaan.” Zal u met die zienswijze rekening houden?
- We lezen dat een werkgroep zich zal buigen over de imamopleiding. Wanneer zal deze werkgroep van start gaan, of hebben er al vergaderingen plaatsgevonden? Wie vertegenwoordigt er, naast de Moslimexecutieve, de moslimgemeenschap?

OD 1.2

- Is ook het Vredesinstituut betrokken bij de verschillende initiatieven die u aankondigt? En zo ja, op welke wijze?

OD 1.6

- U wil de taskforce loopbaanbegeleiding CLB-PBD-VDAB opnieuw activeren. Wat was/is precies de doelstelling van deze taskforce? En wat heeft ze in het verleden gerealiseerd?
- Van heel wat leerkrachten vernemen we dat de CLB’s veel aandacht besteden aan de opstap naar hoger onderwijs (bv. via websites, brochures,...), maar dat de opstap naar de arbeidsmarkt vrij weinig aandacht krijgt. Leerlingen die na het secundair onderwijs aan de slag willen gaan, kunnen daardoor de indruk krijgen dat dat misschien een minderwaardige optie is. Wil u, in de contacten met de CLB’s, hen erop attent maken dat beide mogelijkheden (hoger onderwijs én arbeidsmarkt) voldoende aandacht dienen te krijgen?

OD 1.7

- U besteedde een onderzoek uit naar mogelijke verklaringen, oorzaken en profielen van spijbelaars uit. Volgens onze informatie zullen de resultaten pas beschikbaar zijn begin 2014. Klopt dat? En wat zult u dan vervolgens met de resultaten doen? Begin van dit jaar hebt u immers al uw actieplan voorgesteld.

- Vanaf dit schooljaar worden voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs via Discimus alle in- en uitschrijvingen gedurende het volledige schooljaar verzameld. In de volgende versie van Discimus zit ook de registratie van aan- en afwezigheden vervat. Hoe zal deze registratie in Brussel worden aangepakt? Zijn er hierover al concrete afspraken gemaakt?
- In het voorjaar van 2013 is er een eerste tussentijdse stand van zaken voorzien over de aanpak van het luxeversuim. Mogen we ervan uitgaan dat deze zal worden toegelicht in het Vlaams Parlement?

OD 1.8

- U wilt samen met de minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid kijken wat we kunnen doen om gezonde voeding en gezonde schoolmaaltijden in het onderwijs te promoten. Bedoeling is om de bestaande expertise zo efficiënt mogelijk te benutten en overlap of versnippering van de inspanningen te vermijden. Er zijn in het verleden al heel wat projecten geweest over gezonde voeding. Het is belangrijk om na te gaan hoe we deze doelstelling, die we allemaal onderschrijven, het best kunnen realiseren. In de praktijk stellen we immers vast dat de situatie er niet beter op wordt, hoe goed bedoeld alle initiatieven ook zijn. Mijn vraag is dan ook om de nodige lessen te trekken uit alle bestaande initiatieven, en nieuwe initiatieven ook op tijd kritisch te evalueren.
- Op vraag van heel wat scholen plant u samen met Welzijn een studiedag rond rouw en verlies. Wat zijn de vragen waarmee scholen kampen? Wordt er eerst een inventaris gemaakt van goede voorbeelden die er al zijn in het veld? Er zijn immers al heel wat scholen mee bezig en ook inrichtende machten werken er aan.

SD 2 Kansen geven aan elk talent

OD 2.1

- Onlangs stelde de minister in de commissie dat er in verband met de innovatie- en excellentie-monitor twee voorstellen binnen zijn. Is er al een definitieve beslissing genomen Hierover? Op welke wijze kunnen we als parlement betrokken worden? Kunnen we over deze projecten een toelichting krijgen?

O.D. 2.2

- De taalproef raakte het voorbije schooljaar verder ingeburgerd. Uit de evaluatie van de eerste twee schooljaren (2010-2011 en 2011-2012) blijkt dat meer dan 85 % van de leerlingen die de taalproef aflegden, effectief slaagde. Kunnen wij een overzicht krijgen van hoeveel leerlingen een taalproef aflegden en wat de resultaten van die leerlingen in het lager onderwijs waren? Wordt dit nagegaan of opgevolgd?

O.D. 2.3

- De minister wil ‘zittenblijven’ inperken. Overweegt u misschien herexamens?

O.D. 2.4

- De minister stelt dat heel wat stake-holders/ partners op eigen initiatief een positief advies uitbrachten. Kan de minister hiervan een olijsting geven? Kan de minister ook een olijsting geven van de negatieve/minder positieve adviezen?

OD 2.6

- Hoe is de commissie HBO5 samengesteld? Wat zijn de profielen? Wat zijn de concrete taken?

OD 2.7

- De minister gaat een communicatiecampagne opzetten naar scholen uit het SO. Langs welke kanalen zal u hen informeren?
- De minister zal een beleidskader uittekenen voor de eventuele verlenging van de studieomvang van sommige bachelor- en masteropleidingen. Hoe zal dit kader er uit zien? Wat betekent het concreet? Worden nieuwe aanvragen die dit jaar worden ingediend, on hold gezet en pas later getoetst aan het nieuwe kader? En als een aanvraag dit najaar nog zou worden goedgekeurd, wanneer zou deze verlenging dan van start kunnen gaan?

OD 2.9.

- Het plan van aanpak dat als mededeling aan de Vlaamse Regering werd overgemaakt. Kan dit plan worden toegelicht of op zijn minst bezorgd aan het Vlaams Parlement?
- De minister wil eind 2012 het actieplan om de mobiliteit van studenten te versterken en uitwisselingen te stimuleren, finaliseren. Hoe ver staat het actieplan? Denkt u dat het mogelijk is om de 20-20-20 doelstelling van de Europese commissie te halen, hierbij rekening houdend met de Europese budgettering en de aanbevelingen van het Rekenhof?

OD 2.10

- Wenst de minister vooral eigen onderzoekers te behouden en in hen te investeren of wil de minister ook buitenlandse onderzoekers aantrekken?

OD 2.11

- Wanneer wordt de audit van het Rekenhof naar personeelsfinanciering verwacht?
- Er wordt gewerkt aan een actieplan om afstandsleren op een kwaliteitsvolle manier op te zetten. Wanneer zal dat actieplan klaar zijn? Welke elementen zal het bevatten?
- De minister kondigt overleg aan met de Nederlandse regering over de toekomst van 'Open Universiteit'. Hoe kunnen we de Open universiteit verder ondersteunen? Hoe kunnen we bepaalde knelpunten wegwerken? Wanneer zal dit overleg met Nederland plaatsvinden?

SD 3 Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving**OD 3.3**

- U stelt dat, indien er zich nieuwe tekorten zouden voordoen in het aanbod NT2, u de genomen maatregelen zal nemen om het aanbod NT2 uit te breiden, verlengen of aan te scherpen (o.a. zomeraanbod, korte cursussen). Onlangs stelde u in de commissie dat projectmiddelen voor het zomeraanbod niet meer volstaan voor de vraag. Welke maatregelen zal u in dat verband nemen?

SD 4 Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt**OD 4.1**

- In de Beleidsbrief stelt u dat er bijzonder wordt ingezet op werkplekleren. “Een voldoende ruim aanbod aan leerwerkplaatsen met eveneens aandacht voor kwaliteit van het werkplekleren is het streefdoel.” De minister gaat bij de federale collega’s aandringen op planlastvermindering voor de scholen. Wanneer zal het overleg met de federale collega’s plaats vinden? Het is dringend als u de stages wil verplicht maken voor TSO en BSO.

OD 4.7

- Hoe gaat de minister concreet meer aansturen op afstemming tussen de RTC’s en de sectoren?

OD 4.8

- “In het najaar zal ik een voorstel voor de structuur en werking van het STEM-platform aan de Vlareg bezorgen. Was dit al niet beloofd tegen 1-9-2012? Waarom de vertraging?
- “In 2012-2013 wil ik een aantal concrete acties uitrollen”. Kunt u hier voorbeelden van geven?

OD 4.10

- Kunt u het proefproject waarbij vervangende didactische activiteiten worden voorzien toelichten?

SD 5 De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden**OD 5.1**

- Om het tekort aan (kleuter)onderwijzers te counteren hebt u scholen de mogelijkheid gegeven de 1.300 jobs die er in het basisonderwijs bijkomen door de nieuwe omkadering, vlotter in te vullen. Wat is vandaag de situatie? Zijn er nog veel openstaande vacatures?

OD 5.4

- Hoe is de commissie die beleidsevaluatie van de lerarenopleiding zal uitvoeren precies samengesteld? En zal er bij de evaluatie ook gekeken worden naar het profiel en ervaring van de lerarenopleiders?

SD 6 De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken

OD 6.3

- Wanneer wordt de conceptnota ‘flankerend onderwijsbeleid’ verwacht? Geldt deze alleen voor gemeenten met een LOP?
- “ik heb een voorstel klaar tot aanpassing en vereenvoudiging van de regelgeving sociale en andere voordelen. ...”
Kan u hierover iets meer uitleg geven? Als de lijst klaar is, krijgt het parlement die dan ook te zien? Wanneer mogen we op het terrein hierover iets concreet verwachten? Wat met investeringen in schoolinfrastructuur? Voor gemeentebesturen is het vaak onduidelijk in hoeverre ze in dit kader investeringen kunnen doen.

OD 6.6

- Is de ambtelijke ‘Taskforce Brussel’ veel samen geweest? Is ze samen geweest in 2012?
Het is belangrijk dat hier constructief rond de tafel wordt gezeten om het capaciteitsprobleem weg te werken. Wanneer wordt de conceptnota verwacht? Wanneer wordt het politieke kerntakendebat opgestart? Wil u het VP op de hoogte houden van de vorderingen? Wat bedoelt u met de ‘fusiebeweging naar een nieuwe ondernemingsstructuur voor Brussel op vlak van onderwijs in de meertalige context? Graag wat uitleg.

OD 6.7

- Bent u van plan om initiatieven zoals *internationalisation@home* te stimuleren?
- U zegt dat u het initiatief heeft genomen om alvast binnen de Benelux te starten met de automatische erkenning van hogeronderwijsdiploma’s. Wat verstaat u precies hieronder? Wat is er al gerealiseerd?
- Zijn de bestaande twinnings al geëvalueerd? Wat was het resultaat?

SD 7 Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden

OD 7.1

- U plant een evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten. We denken dat het niet meer dan logisch is dat de mening van de leerkrachten wordt meegenomen. De pedagogische begeleidingsdiensten zouden immers toch in de eerste plaats de leerkrachten in hun dagdagelijkse klaspraktijk moeten ondersteunen. Tegen wanneer mogen we het eindrapport verwachten? Hoe zal de evaluatiecommissie precies zijn samengesteld? Op basis van welke criteria zijn de mensen die in deze commissie zetelen geselecteerd?

OD 7.3

- U wilt een helder kader schetsen voor ouders die voor huisonderwijs kiezen en de kwaliteit van het huisonderwijs en het leerrecht van de kinderen beter waarborgen.

Daartoe zult u de toepasselijke regelgeving op een aantal punten verduidelijken en verstrengen. Welke maatregelen zijn dat concreet? In de vorige beleidsbrief stelde u: “Zo denk ik er bijvoorbeeld aan de leerplichtigen die huisonderwijs volgen, op vaste tijdstippen te verplichten aan de examens van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap deel te nemen. Ik onderzoek ook de piste waarbij leerplichtigen die via huisonderwijs les volgen en binnen één schooljaar twee keer op rij een negatief advies van de onderwijsinspectie krijgen, verplicht worden om zich gedurende 12 maanden in een school erkend, gesubsidieerd of gefinancierd door één van de drie gemeenschappen van België.” Gaat u deze pistes nu verder uitwerken?

OD 7.4

- Naast de accreditiekaders en de kaders toets nieuwe opleiding zal de NVAO (na overleg met de VLUHR en de VVS) ook het beoordelingskader voor de instellingsreview uitschrijven. Deze wordt dan aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd. Kan u een idee geven van de timing van het beoordelingskader van deze instellingsreview?

SD 8 Investeren in duurzame en moderne infrastructuur

OD 8.2

- Komt er een oplijsting van gebouwen die niet toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers.
- Inspiratiebundel en vormingsmomenten zijn goed idee maar het blijft vrijblijvend?
- In het najaar van 2011 namen Ovam en AGION het initiatief om een enquête te organiseren over de gezonde leeromgeving voor de kinderen. In maart van 2012 stelde de minister dat het nog te vroeg was voor de resultaten. Is het mogelijk om die resultaten nu toe te lichten?
- In verband met de sanering van vervuilde schoolterreinen zal in de herfst van 2012 een protocol afgesloten worden tussen AGION en Ovam. Is dat al gebeurd? Zo ja, kan het bezorgd worden aan het Vlaams Parlement?

BIJLAGE 2:

Schriftelijke antwoorden van de heer Pascal Smet,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

**Bespreking beleidsbrief onderwijs 2012-2013:
schriftelijke vragen en antwoorden****Algemene beschouwingen bij de beleidsbrief**

- Er worden heel veel plannen en nieuwe decreten aangekondigd. Is dit niet te ambitieus? Hoe zal de minister dit op zo'n kort tijdsbestek van één jaar nog realiseren? We twijfelen aan een realisatie van al die gestelde doelstellingen. Kan de minister hierin zelf prioriteiten aangeven? (Irina De Knop)

1. Er is niet één jaar, maar nog 1,5 jaar tijd om doelstellingen te realiseren. 2. We zullen effectief hard moeten werken, maar we menen dat het – zonder onverwachte omstandigheden – haalbaar moet zijn, want anders zouden we het niet opnemen in de beleidsbrief. Bij de toelichting van de beleidsbrief heb ik de prioriteiten aangegeven.

- Heel veel dossiers zijn aan elkaar gekoppeld, vooral aan hervorming SO en loopbaandebat. Als minister met het ene niet vooruit geraakt, zullen andere dossiers ook niet vooruit geraken. Minder ambitieus zijn en prioriteiten stellen zodat er ook effectief eindproducten zijn. (Irina De Knop)

De eindbalans over de verwezenlijkingen kan u maken op het einde van de regeerperiode.

Besparingen onderwijs: Op de commissievergadering van donderdag 15 november kan of wil de minister geen verdere uitleg geven over de besparingen op de loonmassa van het onderwijspersoneel. Op vrijdag 16 november en zaterdag 17 november lezen en horen we in de media allerlei berichten over die materie. Daarom vraag ik "bij ordemotie" meer uitleg hierover aan de minister van onderwijs. (Jos De Meyer) *De besprekingen van de VR met de vakorganisaties zijn echter nog niet afgerond. Ze hebben trouwens niet alleen plaats met de onderwijssector, maar ook met de vakorganisaties van de ambtenaren, De Lijn en de VRT. Het is in casu de gewoonte dat de regering pas communiceert nadat de beslissingen effectief zijn genomen.*

Vragen i.v.m. uitvoering van moties en resoluties

- Resolutie m.b.t. Nederlands aan leerplichtige Vlaamse expat-kinderen: Kan de minister aangeven welke timing hij voor ogen houdt voor elk initiatief? (Sabine Poleyn)

Op dit ogenblik is het niet mogelijk dergelijke timing te geven aangezien er in december nog een overleg plaatsvindt met het beleidsdomein internationaal Vlaanderen. Daar komt de verdere invulling van de initiatieven uit de resolutie aan bod evenals de samenwerking en taakverdeling tussen beide beleidsdomeinen.

- Resolutie ondernemerschapsonderwijs: blij met het actieplan. Werd er een tijdspad uitgewerkt om alle doelstellingen tegen 2014 te halen? (Sabine Poleyn)

De stuurgroep heeft voor 2012 en 2013 afspraken gemaakt over de initiatieven die worden genomen en hiervoor ook de nodige middelen voorzien.

- Resolutie STEM: blij met het actieplan: Heeft de stuurgroep een tijdsplan uitgewerkt om alle doelstellingen tegen 2014 te halen? (Sabine Poleyn)

Het tijdsplan werd nog niet uitgewerkt. Dat zal gebeuren zodra het platform in werking treedt. Maar er werden voor 2012-2013 al wel een aantal acties opgezet.

Strategische en operationele doelstellingen

SD 1 Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen

OD 1.1 Jongeren voorbereiden op actief burgerschap

Burgerschapseducatie

- Het ondersteuningsaanbod rond burgerschapseducatie van de Koning Boudewijn Stichting loopt nu vijf jaar. Hebt u zicht op de resultaten van die ondersteuning? Hebben scholen op het vlak van burgerschapseducatie vooruitgang geboekt? ((Fatma Pehlivan)
- Op welke manier denkt de minister de ondersteuning burgerschapseducatie structureel te maken voor elke school? (Marleen Vanderpoorten)
- Positief dat burgerschapseducatie ondersteund wordt. Onderzoek leert dat een cultuur van participatie op school - door een leerlingenraad, echte betrokkenheid in de klassen, ... - de belangrijkste stimulans is tot burgerschapszin. Is dit ook de teneur in de ondersteuning door de KBS? (Sabine Poleyn)

Eén van de opdrachten van de KBS is de ontwikkeling van een aanbod aan vormingen en materiaal rond burgerschapseducatie voor het leerplichtonderwijs en de lerarenopleiding. Uit bevestigingen van de doelgroep weten we dat het binnen KBS ontwikkelde materiaal kwaliteitsvol is en beantwoordt aan de behoeften op het veld. De stichting vervult een laboratoriumfunctie in het ontwikkelen van nieuwe methodes en materialen en besteedt daarbij aandacht aan bestaande hiaten in het ondersteuningsaanbod en aan 'moeilijk bereikbare doelgroepen'.

Daarnaast wordt de KBS gevraagd het onderwijsbeleid op het vlak van burgerschapseducatie te ondersteunen rekening houdend met vanuit het veld gesignaleerde behoeften. Vooral op het vlak van de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen voor het secundair onderwijs, ingevoerd in het schooljaar 2010-2011, stelde zich de voorbije jaren een bijzondere nood. In het kader daarvan heeft de KBS het Traject actief burgerschap opgestart. Dit was een traject met aanbieders burgerschapseducatie met de bedoeling samen na te denken over hoe de implementatie van die eindtermen gestimuleerd kon worden.

Gegeven het feit dat voor het secundair onderwijs pas nieuwe eindtermen mbt burgerschap zijn ingevoerd, is het te vroeg om na te gaan of onze (secundaire) scholen op dit vlak vooruitgang hebben geboekt. Bovendien moet je, om vooruitgang te kunnen meten, over metingen beschikken op twee momenten. Om dit op een correcte manier te kunnen doen, zijn wetenschappelijk gevalideerde instrumenten noodzakelijk. Dit is een aanzienlijke tijds- en financiële investering. Het feit dat attitudes een belangrijk onderdeel uitmaken van burgerschapsvorming, bemoeilijkt nog de ontwikkeling van dergelijke instrumenten. Het in 2010 door IEA uitgevoerde internationaal vergelijkende ICCS onderzoek (International Civic and Citizenship Education Study) heeft ons wel een goed beeld gegeven van de prestaties van

onze 14-jarigen in vergelijking met 14-jarigen in andere landen. Voor 2016 is een nieuwe ronde gepland.

Het ondersteunen van scholen is in de eerste plaats de opdracht van de pedagogische begeleidingsdiensten. Zoals u weet, kan de onderwijsverheid op het vlak van ondersteuning enkel stimuleren. Scholen kiezen zelf, op basis van hun prioriteiten en behoeften, rond welke thema's zij gebruik wensen te maken van ondersteuning en bij wie ze daarvoor terecht willen. Het belangrijkste is dat scholen - indien ze gebruik wensen te maken van ondersteuning op het vlak van burgerschapseducatie - weten bij wie ze terecht kunnen en dat het aanbod dan ook kwaliteitsvol is.

In het kader van de financiering van de KBS voor het project burgerschapsvorming is door de onderzoekers D. Kavadias en B. Dehertogh in deze context een nuttig instrument ontwikkeld, namelijk de 'spiegel'. De 'spiegel' is een reflectie-instrument waarmee scholen zichzelf en hun beleid inzake burgerschapseducatie kunnen 'spiegelen'. Dit helpt hen een analyse te maken van hun plus- en minpunten inzake de integratie van burgerschapseducatie en de ondersteuning die ze kunnen gebruiken.

Uit het ICCS-onderzoek blijkt inderdaad (opnieuw) het belang van participatie en een open klasklimaat. In scholen waar leerlingen effectief participeren via de leerlingenraad, debatten,... is het politieke zelfbeeld hoger. Bij de ontwikkeling van haar aanbod aan vormen en educatieve pakketten neemt de KBS het belang van leerlingenparticipatie als uitgangspunt.

Minidecreet rechtpositie van de leerlingen

- Het participatiedecreet zal blijkens de tekst aangevuld worden met een minidecreet betreffende de rechtpositie van de leerlingen: wordt het participatiedecreet dan niet te gronde bijgestuurd? Volstaat een "minidecreet" om deze reeds lang aangekondigde rechtpositie uit te schrijven? Welke stappen werden hiervoor al ondernomen? Is het de bedoeling om met dit "minidecreet" ook de beroepsprocedure tegen C-attesten uit te werken? Wat is de timing en werkwijze? In de Zevende Dag maakte uitte de minister het voornemen om het vanaf 1 september 2013 in werking te laten treden. Is dit haalbaar? (Marleen Vanderpoorten)
- Wordt de inhoud van het participatiedecreet zelf bijgestuurd? Ook dit is reeds lang aangekondigd en heeft adviezen van VSK en VLOR gekregen. (Marleen Vanderpoorten)
- Er komt in 2012-2013 een minidecreet betreffende de rechtpositie van de leerlingen. Doel is om de participatie op school te versterken en de rechtpositie van de leerlingen te verstevigen. Wordt er afgestemd met het decreet betreffende de rechtpositie van minderjarigen in de jeugdhulp? Vorig jaar stond dit nog in uw beleidsbrief. Nu niet meer. (Fatma Pehlivan)
- Het is belangrijk dat ouders en leerlingen participeren en dat de rechtpositie van de student in de school duidelijk is. Het is ook belangrijk om het evenwicht te bewaren tussen rechten en plichten en de scholen en bijgevolg ook de leerkrachten niet met de rug tegen de muur te zetten. Ingevolge de uitspraak van de Raad van State m.b.t. de toekenning van een C-attest, laat de discussie hoog op. U werkt volgens de kranten aan een betere procedure om examenresultaten aan te vechten. Kan u hier meer uitleg over geven? Zet u de deur naar meer betwistingen hiermee open? (Kathleen Deckx)

Met het decreet betreffende de rechtspositie van de leerlingen brengen we de nodige wijzigingen aan de regelgeving aan zowel m.b.t. rechtspositie als participatie. Dit decreet houdt ook rekening met de adviezen van VLOR en VSK. Het ontwerp decreet is klaar en wordt op korte termijn besproken met stakeholders. De bedoeling is dat het decreet in 2013 in het parlement wordt gestemd. Afhankelijk van de doorlooptijd kan het in werking treden vanaf 1 september 2013 of 2014. In ieder geval worden de vastgestelde knelpunten aangepakt. Het zal geen ansjovis maar een kabeljauw zijn.

Er werd niet direct afgestemd met het decreet betreffende de rechtspositie van minderjarigen in de jeugdhulp. Scholen vallen niet onder dit decreet, de CLB's wel, maar uiteraard worden wel gelijkaardige zaken geregeld, zoals inzagerecht, recht op informatie, recht op participatie, ...

Met dit decreet herwerk ik onder meer de beroepsprocedure tegen definitieve uitsluitingen en evaluatiebeslissingen. Ik wil zeker de deur naar meer betwistingen niet openzetten. Integendeel, ik ben, net zoals elke jurist, ervan overtuigd dat een betere interne schoolgebonden, transparante en aanvaardde procedure het meest aangewezen is om beroepen bij de raad van state te voorkomen. Op die manier kan overigens de dialoog hersteld worden tussen school, ouders en leerling.

Participatie studenten hoger onderwijs

- In welke zin denkt de minister de participatie van studenten in het hoger onderwijs en het studentenstatuut bij te sturen? (Marleen Vanderpoorten)

Op 14 november 2012 heb ik overleg gehad met een delegatie van VVS. Hierbij is opnieuw en deze keer zeer formeel afgesproken dat VVS mij op korte termijn voorstellen bezorgt van wijziging van de regelgeving met betrekking tot de participatie van studenten in het hoger onderwijs. Ook de regeringscommissarissen formuleerden na hun evaluatie van het participatiedecreet al een tijd terug een aantal aandachtspunten. Het blijft mijn bedoeling om op basis van die evaluatie en de voorstellen van VVS een aantal wijzigingen van het participatiedecreet naar voor te schuiven met het oog op het versterken van de participatie van studenten in het hoger onderwijs.

Beeldgeletterdheid

- Met alle betrokkenen zal de minister nagaan hoe beeldgeletterdheid in de eindtermen kan opgenomen worden: wat is de timing en werkwijze hiervoor? (Marleen Vanderpoorten)
- Ook wij vinden beeldgeletterdheid belangrijk, maar vragen aandacht voor de wijze waarin dit eventueel opgenomen wordt in het curriculum. Uw voorganger stelde m.i. terecht het volgende: “Met de jaren is de diversiteit van de vakoverschrijdende eindtermen toegenomen. Dit wijst erop dat er vanuit de maatschappij steeds meer een beroep wordt gedaan op het onderwijs om jongeren competenties in zeer uiteenlopende domeinen bij te brengen. Toch kan het onderwijs niet op alle maatschappelijke en educatieve vragen ingaan.” Zal u met die zienswijze rekening houden? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)
- Ik verwelkom ook de conceptnota mediawijsheid! Hebben we lang naar gevraagd in een resolutie al van de vorige legislatuur! In de omschrijving toch deze vraag bij de beeldgeletterdheid: of de nadruk effectief vooral zal liggen op het kritisch leren

omgaan met media (en niet blijft steken bij het beelden leren maken). Bv in de sociale media. (Sabine Poleyn)

De aanpak van beeldgeletterdheid binnen het onderwijs is niet nieuw. Uit een screening van de eindtermen blijkt dat er zowel vakoverschrijdend als vak- of leergebied gebonden aandacht is voor beeldgebruik en kritische beeldanalyse en dit zowel in de eindtermen voor het lager onderwijs als in die voor het secundair onderwijs. Er zijn dus zeker al kapstokken aanwezig om beeldgeletterdheid aan te pakken binnen het curriculum.

Ik zal voor het zomerreces van 2013 een referentiekader voor beeldgeletterdheid opstellen. De bestaande eindtermen van het basis- en secundair onderwijs zullen aan dit kader worden getoetst en de hiaten worden opgespoord. Op basis van deze toetsing kunnen de eindtermen, met oog voor een doorlopende lijn van basisonderwijs tot het einde van het secundair onderwijs, geactualiseerd worden. Tijdens het schooljaar 2013-2014 kan - waar nodig - een actualisatie gebeuren van de eindtermen op basis van de toetsing van de bestaande eindtermen aan het referentiekader. Het referentiekader voor beeldgeletterdheid zal voor advies aan de Vlaamse onderwijsraad worden voorgelegd.

Levensbeschouwelijke vakken

- “Bij de levensbeschouwelijke vakken willen we garanderen dat er geen inhoud en aangebacht worden die strijdig zijn met de vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen en die niet sporen met het respect van de grondrechten van de mens.”
Kan u als minister ingrijpen in deze vakken? Hoe gaat u tewerk? (Kathleen Deckx)
- Het is positief dat er bij de levensbeschouwelijke vakken werk wordt gemaakt van een gemeenschappelijke basissokkel ‘interlevensbeschouwelijke competenties’. U geeft aan verder te bekijken hoe deze doelstelling in de praktijk kan worden omgezet. Is er al geweten hoe in de praktijk de controle hierop zal verlopen? Tegen wanneer zal u een plan van aanpak voorleggen? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen werden door het Vlaams Parlement vastgelegd. Daarin wordt het respect voor de grondrechten van de mens in het curriculum bevestigd. Ik verwacht uiteraard dat de interlevensbeschouwelijke competenties eveneens deze door het Parlement vastgelegde kennis, vaardigheden en attitudes respecteren, net zoals ik uiteraard ook verwacht dat ze de grondrechten van de mens respecteren. Mede daarom zal ik de interlevensbeschouwelijke competenties bij decreet laten vastleggen.

Om deze doelstellingen in de praktijk te brengen, rekenen we in de eerste plaats op het engagement van de verschillende levensbeschouwingen. In de tweede plaats bekijken we hoe de controle op de interlevensbeschouwelijke competenties zal verlopen (bijvoorbeeld door de levensbeschouwelijke inspectie). Dit maakt deel uit van de uittekening van het plan van aanpak, dat dit schooljaar uitgewerkt wordt.

Imamopleiding

- In de beleidsbrief is opnieuw sprake van een ‘imamopleiding’. Nochtans werd door de indieners van de resolutie met klem tegengesproken dat het om een ‘imamopleiding’ strictu sensu zou gaan, maar om een opleiding islamitische godsdienstwetenschappen, waar eventueel ook imams (of imams in spe) aan zouden kunnen deelnemen. Waarom staat de notie ‘imamopleiding’ dan nog in de beleidsbrief? Is het de bedoeling om een

voorkeursbeleid te ontwikkelen voor imams die de opleiding hebben gevolgd? (Wim Van Dijk)

- We lezen dat een werkgroep zich zal buigen over de imamopleiding. Wanneer zal deze werkgroep van start gaan, of hebben er al vergaderingen plaatsgevonden? Wie vertegenwoordigt er, naast de Moslimexecutieve, de moslimgemeenschap? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De werkzaamheden van de werkgroep zijn nog niet gestart. Namens de moslimgemeenschap zullen we uiteraard de Moslimexecutieve uitnodigen. Daarnaast zal ik ook de vzw Mana (expertisecentrum voor islamitische culturen Vlaanderen) vragen om aan de werkzaamheden deel te nemen. Mogelijk betrekken we ook mensen uit lokale moslimgemeenschappen.

Een belangrijke beleidsdoelstelling van de Vlaamse Regering bestaat erin ervoor te zorgen dat meer imams zouden worden opgeleid in ons land, en ook om aan mensen die hier opgroeien perspectief te bieden om de stap te zetten naar een opleiding tot imam. Zie pagina 76 van het regeerakkoord: De Vlaamse Regering zet de inspanningen voort om in overleg met vertegenwoordigers van de Islamitische eredienst te komen tot een opleiding voor imams.

Uiteraard berust de bevoegdheid om bedienaars van de eredienst aan te stellen tot de autonomie van de bevoegde instantie, en kan de overheid een bepaalde opleiding niet als enig mogelijke imamopleiding aanmerken. Maar dergelijke opleiding uitbouwen is slechts zinvol als de bevoegde instantie ze ook mee vormgeeft en de kans grijpt om zo zelf in te staan voor de vorming van haar personeel. De resolutie zet in op een opleiding die veeleer het accent legt op het buitenperspectief, waarbij de islam het voorwerp van de opleiding is. Uiteraard kan dat perspectief eveneens aan bod komen in de opleiding. Maar een opleiding die alleen maar zou vertrekken vanuit het buitenperspectief en die door de Moslimexecutieve niet zou gebruikt worden als imamopleiding, zullen we niet faciliteren.

OD 1.2 Werken aan vredesopvoeding en herinneringseducatie

- Wat hield het voorzitterschap van de International Task Force Holocaust concreet in en wat zijn de resultaten? (Marleen Vanderpoorten)

De landen die lid zijn van de International Task Force Holocaust (ITF) nemen afwisselend het voorzitterschap waar voor een jaar. Nog tot maart 2013 neemt België deze taak op zich. ITF wil acties stimuleren met betrekking tot de Holocaust op het gebied van onderwijs, herinnering en onderzoek. Tijdens zo'n voorzitterschap is het de bedoeling dat het ontvangende land toont wat het op dat gebied al gerealiseerd heeft en nog van plan is te realiseren. Wat het Vlaamse onderwijs betreft, is tijdens het bezoek van de internationale delegaties in juni 2012 een beeld geschetst van beleid en praktijk met betrekking tot Holocausteducatie en het ruimere herinneringseducatie, o.a. door middel van een film met praktijkvoorbeelden.

- Op 26 november wordt de Kazerne Dossin geopend. Hoe zullen scholen sensibiliseerd/verplicht worden om de KD te bezoeken? (Marleen Vanderpoorten)

De pedagogische vrijheid van scholen laat hen toe zelf de didactisch materialen en methodes te kiezen die ze willen gebruiken. Dit betekent ook dat de onderwijsoverheid niet kan sturen in de keuze van extramuros activiteiten zoals bezoeken aan een museum. Als minister van Onderwijs kan ik scholen enkel indirect (via communicatie bijvoorbeeld) aanmoedigen om de

werking aan de eindtermen te stofferen met bezoeken aan musea of bepaalde sites. Eén van de doelstellingen van het Bijzonder Comité Herinneringseducatie (BCH) bestaat erin om het aanbod op het vlak van herinneringseducatie op een aantrekkelijke en overzichtelijke manier te presenteren. De groeiende bekendheid van het BCH in het onderwijsveld kan zich vertalen in een grotere kennis van de musea en sites die bezocht kunnen worden om de eindtermen te stofferen.

- Wat houdt de samenwerking met het BCH, het onderwijsveld en de minister van Toerisme m.b.t. de herdenking van de Grote Oorlog, in? (Marleen Vanderpoorten)

Het beleidsdomein Onderwijs en Vorming is, net als de andere beleidsdomeinen, vertegenwoordigd in de centrale werkgroep op Vlaams niveau onder voorzitterschap van het Departement Internationaal Vlaanderen. De projecten die vanuit de verschillende beleidsdomeinen worden opgezet, dienen uiteraard te passen in de timing, visie en doelstellingen uiteengezet in het plan van aanpak van de centrale werkgroep. Om de afstemming met de beleidslijnen rond herinneringseducatie te bewaken en de expertise van het BCH op dit vlak te valoriseren, is het aangewezen dat het BCH in dit project een centrale rol opneemt voor het educatieve luik. Twee van de belangrijkste sites en organisaties, actief op het vlak van de herdenking van en educatie rond WOI, maken deel uit van het BCH: het museum In Flanders Fields en Oorlog en Vrede in de Westhoek. Doordat in het BCH ook de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende onderwijsnetten vertegenwoordigd zijn, kan voor een snelle informatiedoorstroming van en naar het onderwijsveld gezorgd worden. De samenwerking tussen de verschillende vermelde organisaties zal zich dan ook vooral concretiseren in het op efficiënte manier bijeenbrengen van de expertise, in het onderwijsveld en in het herinneringseducatieve veld.

- U laat een film maken met praktijkvoorbeelden m.b.t. herinneringseducatie? De film zal gebruikt worden om buitenlandse delegaties een goed beeld te geven op de manier waarop er in Vlaanderen wordt gewerkt. Kan de film nog voor andere doelen ingezet worden? (Kathleen Deckx)

De film met praktijkvoorbeelden is gemaakt met het oog op het Belgische voorzitterschap van ITF. In deze context had deze inderdaad tot doel om de bezoekende delegaties een beeld te geven van de diverse manieren waarop onze scholen werken aan herinneringseducatie. Uiteraard zal deze film ook na het voorzitterschap gebruikt kunnen worden om scholen en leraren te inspireren. De film zal onder andere via de website van het BCH onder de aandacht worden gebracht. De ‘toetssteen herinneringseducatie’ vormt de rode draad van de film. Deze ‘toetssteen’ is een reflectie-instrument waarmee iedereen die aan herinneringseducatie doet (schoolteams, individuele leraren, lerarenopleiders, begeleiders of educatieve medewerkers in organisaties) de eigen projecten en eigen materiaal kan toetsen en evalueren. Het komende schooljaar zal het BCH zich onder andere toeleggen op de valorisatie van de toetssteen. De film vormt daarbij één van de instrumenten.

- Is ook het Vredesinstituut betrokken bij de verschillende initiatieven die u aankondigt? En zo ja, op welke wijze? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Er zijn regelmatige contacten tussen (leden van) het BCH en het Vredesinstituut. Zo is de toetssteen herinneringseducatie van het BCH als goed voorbeeld opgenomen in de publicatie ‘Honderd jaar Eerste Wereldoorlog in het teken van vrede’ van het Vlaams Vredesinstituut.

- Wordt vredesopvoeding voor Vlaamse kinderen en jongeren sterk ontwikkeld in het actieprogramma nav de herdenking 14-18? (Sabine Poleyn)

Het ligt voor de hand dat vredesopvoeding een doelstelling wordt in de herdenking van WOI. Er wordt gestreefd naar projecten die een blijvende meerwaarde opleveren voor jongeren in de ontwikkeling van het historisch bewustzijn, hun kennis over en attitude van openheid en interesse voor de wereld rondom hen en het belang van het respect voor mensenrechten en democratie voor de samenleving. Zoals al eerder aangegeven, zal het BCH een centrale rol opnemen in de educatieve uitwerking van deze herdenkingsperiode. Een aantal leden van het BCH, zoals de organisatie Jeugd en Vrede, legt expliciet de klemtoon op vredesopvoeding.

OD 1.3 Inzetten op Educatie voor Duurzame Ontwikkeling

OD 1.4 Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken

- In het begin van het schooljaar is, blijkens de BB, de ondersteuning gestart van de ENCE. Wat houdt deze ondersteuning in en wat is de finaliteit van de ENCE? (Marleen Vanderpoorten)
- Begin dit schooljaar startte de ondersteuning van regionale ExpertiseNetwerken voor CultuurEducatie (ENCE). De bevindingen uit dit onderzoek zullen voorgelegd worden bij de hervorming van het secundair onderwijs. Verder zal een beleidsdomeinoverschrijdende commissie een advies formuleren over de afstemming van de diverse beleidsinstrumenten en kwaliteitskaders met betrekking tot cultuureducatie. Worden de bevindingen uit de ENCE-projecten voortvloeien ook meegenomen bij de opmaak van het dko-decreet? Zeker de projecten waarbij de samenwerking met het basis- en secundair onderwijs als uitgangspunt genomen wordt, lijken me leerrijk naar de opmaak van het nieuwe decreet toe. (Jan Durnez)

Samen met mijn collega bevoegd voor cultuur maak ik als minister voor Jeugd en Onderwijs en Vorming 250.000 euro vrij voor de ondersteuning van 7 regionale ExpertiseNetwerken CultuurEducatie. De ENCE hebben als opdracht om expertise te ontwikkelen i.v.m. cultuureducatie, deze kennis uit te wisselen, om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen en om een samenwerking op te zetten tussen verschillende partners uit de sectoren cultuur, jeugd en onderwijs. Daartoe behoren uiteraard ook de academies van het DKO en de instellingen van het basis- en secundair onderwijs. Ze krijgen hiervoor een jaarlijkse subsidie gedurende 3 jaar. Meer info over de ENCE op: <http://www.cjasm.vlaanderen.be/cultuur/beleidsthemas/cultuureducatie/snijvlak-met-onderwijs/ENCE/>

De ENCE hebben als opdracht om De volledige bevindingen uit deze ENCE-projecten meenemen bij de opmaak van het dko-decreet is niet mogelijk: daar waar de ENCE pas begin dit schooljaar gestart zijn voor een periode van 3 jaar, is het mijn bedoeling het nieuwe decreet op het deeltijds Kunstonderwijs nog in 2014 te laten ingaan. Maar de academies van het DKO en de instellingen voor kleuter- en leerplichtonderwijs zijn wel logische partners binnen een ENCE. En daar waar er al samenwerkingsinitiatieven zijn tussen het DKO en het kleuter- en leerplichtonderwijs, moedig ik wel een verbinding met de ENCE aan.

- Momenteel zijn er meer dan 1400 scholen die participeren aan **dynamo 3**. Zijn die scholen ooit bevraagd geweest omtrent hun bevindingen over dynamo 3? Zo ja, wat

zijn de bevindingen? Zo neen, kan het niet nuttig zijn deze eens te organiseren? (Jan Durnez)

Het dynamo3 instrument zelf is opgebouwd op basis van de bevindingen uit het rapport Bamford (2007), het onderzoek over projectondersteuning van INSites (2006) en de adviezen uit het rapport ‘Gedeeld Verbeeld’ (2008). Deze rapporten zijn gebaseerd op een ruime bevraging van een grote groep van leerkrachten en stakeholders. Ook na de lancering van dit nieuwe instrument zijn twee onderzoeken (masterproeven) gebeurd, die leerkrachten en directies bevraagd naar hun noden wensen rond cultuureducatie en rond de rol en werking van dynamo3. Tegelijkertijd houdt de cultuurcel dankzij schoolbezoeken en online enquêtes de vinger aan de pols. Ik plan een gebruikersonderzoek richting 2014.

De belangrijkste bevindingen uit deze onderzoeken en gesprekken worden meegenomen in de voorbereiding en uitvoering van beleid (zie de conceptnota ‘groeien in cultuur’) en in de actualisering van de werking van de CANON Cultuurcel en van dynamo3.

OD 1.5 Het deeltijds kunstonderwijs (DKO) verdiepen en verbreden

Timing

- Kan minister tipje van sluier oplichten over plannen over de hervorming DKO? Volgens de mensen in het veld circuleert er een nieuwe nota. Kan hierover gecommuniceerd worden in commissie? Dit graag vóór er met voorontwerp naar parlement wordt gegaan want de commissieleden willen hierover meedenken. (Irina De Knop)
- Een voorontwerp van decreet DKO wordt gepresenteerd voor het zomerreces 2013. Ik neem aan dat het de bedoeling is, dat er nog deze legislatuur een decreet wordt goedgekeurd? (Wim Van Dijck)
- Voor zomerreces komt er voorontwerp decreet. Liefst wordt vermeden dat dit vlak voor het reces ter bespreking wordt voorgelegd in de bottle neck van andere wetgeving.? (Boudewijn Bouckaert)

De tweede nota en de bijlagen zijn online beschikbaar op www.ond.vlaanderen.be/dko. Volgens mijn planning wil ik dit voorjaar een voorontwerp van decreet voorleggen. De exacte timing is uiteraard afhankelijk van de voortgang van het voorafgaande politiek en maatschappelijk overleg.

Tarieven/doelgroepen

- Waaraan denkt de minister i.v.m. een “aangepaste tariefstructuur voor inschrijvingsgeld in combinatie met kosten milderende maatregelen voor private kosten”? (Marleen Vanderpoorten)
- Over de hervorming van het DKO circuleert een tweede nota - daarin gaat het onder meer over een stijging van de tarieven - volgend voorstel zou voorliggen :
 Voor een volwassene 365 euro. (vroeger 197 euro)
 Voor een jongvolwassene tussen 18-24 jaar 182 euro (terwijl vroeger voor studenten 114 euro, voor niet-studenten 197 euro)
 Voor -18jarigen: 120 euro (vroeger 60 euro)

Daarnaast zal de nieuwe tariefstructuur twee sociale tarieven voor leerlingen met beperkte financiële draagkracht en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften bevatten.

- volwassenen +18 jaar: maximaal 100 euro (vroeger 114 euro)

- jongeren -18 jaar: maximaal 50 euro (vroeger 39 euro)

Dat is een zeer aanzienlijke stijging! Kloppen die cijfers?? De toegankelijkheid van het DKO moest volgens het Bamfordrapport net verhogen omdat ons DKO nogal elitair was. Gaan die verhogingen dat niet tegenwerken? En kansengroepen aanmoedigen doe je niet alleen door financiële drempels te verlagen, er is veel meer nodig, een actief beleid rond het aanmoedigen en toe leiden van mensen uit kansengroepen naar het DKO – hoe wil de minister dat doen? (Elisabeth Meuleman)

Allereerst wil ik duidelijk stellen dat het hier om een discussienota gaat. Net zoals bij de eerste nota wordt deze afgetoetst, wordt er naar argumenten geluisterd en wordt dan een aangepaste beslissing genomen. Dit is nu eenmaal inherent aan het werken met discussienota's en het nauw en volwaardig betrekken van het veld. Er is dus nog geen beslissing genomen en ik wil vandaag dan ook nog niks. Ik wil eerst de argumenten kennen en dan een juiste beslissing nemen. Uiteraard deel ik de zorg over de betaalbaarheid en toegankelijkheid. Ik stel vast dat het onderdeel financiering wordt uitgelicht en enkel gedeeltelijk wordt weergegeven.

Zo stelt de discussietekst ook dat alle leerlingen met een beperkte financiële draagkracht of een handicap in de toekomst het sociale tarief zullen genieten en wordt er zelfs een lichte daling voorgesteld. De nota verduidelijkt overigens dat de tarieven maximumtarieven zijn, en dat academies kunnen beslissen om minder aan te rekenen. Ook wordt in de nota de mogelijkheid om het bedrag in verschillende schijven te betalen (wat vandaag niet kan)voorzien.

De discussienota stelt verder dat de academies de inschrijvingsgelden van deze doelgroep bovendien niet meer moeten doorstorten naar de Vlaamse overheid. De academies kunnen ze specifiek besteden aan hun actief gelijke kansenbeleid. bvb. ter beschikking stellen van duurzame materialen (instrument, camera, ...) die vaak een grotere kostendrijver vormen dan het inschrijvingsgeld.

Ook de discussie over een publiek-privaat middelenfonds dat academies toelaat om duurzame materialen aan te schaffen die ze ter beschikking van hun leerlingen kunnen stellen, wordt geopend

Het inschrijvingsgeld dekt momenteel minder dan 7% van de kosten die de Vlaamse overheid jaarlijks in het DKO investeert. De discussienota bevat overigens een vergelijking met het buitenland, en we merken dat Nederlandse Centra voor de Kunsten voor gelijkaardige opleidingen vaak het dubbele of driedubbele vragen van de nieuwe tarieven. Ook een vergelijking met inschrijvingsgeld in cultuureducatieve organisaties (bv de circusschool 150 euro per jaar voor 1 wekelijks lesuur) en sportclubs wordt gemaakt.

Naast financiële drempels zijn er overigens ook vele andere drempels en die worden ook verder uitgewerk in de discussienota.

Wanneer een grondige hervorming op tafel ligt, kan je niet anders dan ook over de financiering ervan te spreken. Het is belangrijk dat alle argumenten voor en tegen worden gehoord en op basis daarvan een weloverwogen beslissing wordt genomen die de geuite zorg afdekt.

Spreiding opleidingsaanbod

- Zijn de voorstellen m.b.t.de spreiding van het opleidingsaanbod reeds gelanceerd? Wat is de uiteindelijke doelstelling van de spreiding? Op basis waarvan zal gespreid worden? (Marleen Vanderpoorten)

De tweede nota bevat een aantal principes en krijtlijnen voor kwalitatieve normen (erkenningvoorwaarden) en kwantitatieve normen (financieringsvoorwaarden) voor het oprichten en in stand houden van academies, vestigingsplaatsen, domeinen, opleidingen en keuzemogelijkheden (zie: www.ond.vlaanderen.be/dko). De kwalitatieve en kwantitatieve voorwaarden zijn enkel richtinggevend, zij moeten nog verder geconcretiseerd worden.

Samenwerking DKO - leerplichtonderwijs

- In de vorige BB stond dat de samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter- en leerplichtonderwijs zou bekeken worden. Waarom wordt dit nu toch niet behouden als strategische doelstelling? Welk overleg heeft hiertoe intussen plaatsgevonden? (Marleen Vanderpoorten)
- Waarom wordt de strategische doelstelling om DKO en leerplichtonderwijs beter te laten samenwerken verlaten? Dit was toch bedoeld om meer doelgroepen aan te spreken. Is een spijtige keuze, dus graag uitleg. (Kathleen Helsen)
- Er wordt voorgesteld om de tweede strategische doelstelling, namelijk het bevorderen van kunst- en cultuureducatie in kleuter- en leerplichtonderwijs, niet verder als dusdanig op te nemen in de conceptnota omtrent de inhoudelijke vernieuwing van het DKO. Een gemiste kans volgens mij... Er wordt gezocht hoe men de participatie van kansengroepen tot het DKO kan verhogen. Uit verschillende projecten blijkt net dat kinderen die via de school in contact komen met kunst (doordat leerkrachten uit het DKO binnen de muren van een basisschool of secundaire school treden) goesting krijgen in extra lessen woord, muziek, beeld, dans of media. Twee vliegen in één klap, want de leerkrachten doen op die manier ook kennis en vaardigheden op. Is er nog een mogelijkheid dat ook deze goedlopende initiatieven structureel ondersteund worden? (Jan Durnez)
- U werkt aan een model om de nieuwe DKO vorm te geven. Hierbij verlaat u de voorziene samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter – en leerplichtonderwijs als strategische doelstelling en onderstreept u enkel nog dat u veel belang blijft hechten aan expertise uitwisseling. De samenwerking tussen voornoemde groepen is echter zeer belangrijk om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen, in het bijzonder die uit kansengroepen, deel nemen aan het DKO. De samenwerking met de scholen zal drempelverlagend en uitnodigend werken. Waarom verlaat u deze piste? (Kathleen Deckx)
- Waarom werd de samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter- en leerplichtonderwijs niet weerhouden? (Boudewijn Bouckaert)

Tijdens de adviesronde naar aanleiding van de eerste conceptnota heeft de VLOR een aantal fundamentele bedenkingen bij deze strategische doelstelling geformuleerd. Zo vreest de VLOR dat de verantwoordelijkheid voor cultuureducatie in het kleuter- en leerplichtonderwijs te veel bij het DKO zou komen te liggen, terwijl het aan de scholen toekomt om vanuit hun visie (pedagogisch project) invulling te geven aan de (vakoverschrijdende) eindtermen muzische vorming. De VLOR benadrukt daarom dat de vraag naar externe ondersteuning op de eerste

plaats van de scholen zelf moet komen. Scholen kunnen aankloppen bij academies maar ook bij andere organisaties. Van hun kant moeten ook academies vrij kunnen beslissen om al of niet op die vraag in te gaan. De VLOR pleit wel voor overheidsondersteuning als academies een aanbod voor professionalisering voor leerkrachten willen organiseren. De raad ziet dit concreet gestalte krijgen in een specifiek opleidingstraject voor leerkrachten.

Voortbouwend op het advies van VLOR stelt de tweede nota daarom een kader voor om samenwerking tussen academies en scholen op het gebied van professionalisering van leerkrachten BaO en SO structureel te verankeren zonder dat het een verplichte opdracht wordt die elke academie op zich moet nemen. Via de formule van 'maatwerk' kunnen academies die dat willen op vraag van één of meer scholen, een scholengemeenschap of geïntegreerde lerarenopleiding een specifiek professionaliseringsaanbod voor (toekomstige) leerkrachten BaO en SO organiseren. De academie ontvangt daarvoor een pakket uren-leraar op schooljaarbasis. Het principe wordt dus behouden maar minder dwingend uitgewerkt.

Professionalisering

- Waarom wordt de samenwerking tussen leerplichtonderwijs en DKO beperkt tot nascholing? Expertise-uitwisseling zou bv ook het uitwisselen van uren kunnen inhouden. Een 'brede school' voor ogen. (Sabine Poleyn)

De huidige tijdelijke projecten muzische vorming en kunstinitiatie beogen zowel een werking voor de leerlingen als nascholing van leerkrachten. De projecten die daardoor vrij kostenintensief zijn, zijn echter geconcentreerd in een beperkt aantal regio's en scholen. Daarom kies ik ervoor om in de toekomst de middelen van tijdelijke projecten structureel te behouden, maar ze een breder bereik te geven, zodat meer scholen er gebruik van kunnen maken. De beperking tot de professionalisering van leerkrachten BaO en SO laat bovendien toe om de middelen meer doelgericht in te zetten. Uit de tijdelijke projecten leren we dat nascholing van leerkrachten de meest duurzame effecten oplevert.

Ten slotte verwijs ik naar andere partners uit de jeugd- en cultuureducatieve sector die scholen kunnen ondersteunen op het gebied van cultuureducatie. De expertisenetwerken cultuureducatie die ik samen met mijn collega van Cultuur in het leven heb geroepen zullen afstemming van het aanbod tussen al deze partners creëren. Op die manier kan het nascholingsaanbod van academies voor leerkrachten inhaken op cultuureducatieve activiteiten voor de leerlingen.

Draagvlak

- Wat is de stavaza van de aftoetsing van deze voorstellen met "diverse partners"? Blijft de doelstelling om een voorontwerp te presenteren in de zomer 2013? (Marleen Vanderpoorten)

Alle stakeholders van het DKO (koepels, GO!, vakbonden, directeursverenigingen, lerarenvereniging, vertegenwoordigers hoger kunstonderwijs, vertegenwoordigers amateurkunsten) zitten in een klankbordgroep die ik geregeld samenroep om de voorstellen toe te lichten en feedback in te winnen. Net voor de herfstvakantie kregen de klankbordgroeppartners een toelichting over de voorstellen in de tweede nota. Op 7 december is er een nieuwe vergadering gepland waarop we hun feedback zullen bespreken.

Studieprofiel kunstonderwijs

- *Inhoudelijke experts uit DKO, KSO en HKO en vertegenwoordigers uit de artistieke sector hebben een studieprofiel kunstonderwijs ontwikkeld waarop feedback kwam leraars, pedagogische begeleiders ... Kan het parlement kennis nemen van dit studieprofiel en de feedback erop gegeven? (Boudewijn Bouckaert)*

Het studieprofiel kunstonderwijs is een degelijk en gedragen profiel op basis waarvan de overheid samen met de onderwijsverstrekkers specifieke eindtermen kso en dko en basiscompetenties dko zal uittekenen. De specifieke eindtermen zullen later dit jaar aan het Parlement worden voorgelegd. Wat de eventuele terbeschikkingstelling van het studieprofiel betreft, kan het niet de bedoeling zijn dat de wetgevende macht de voorbereidende documenten van de uitvoerende macht inkijkt, alvorens het regelgevend traject in werking treedt. De wetgevende macht kan dit studieprofiel eventueel wel inzien wanneer de specifieke eindtermen aan het Parlement worden voorgelegd.

OD 1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken

Visie op leerlingenbegeleiding

- Op welk elementen baseert u zich om de aangekondigde visie over leerlingenbegeleiding te ontwikkelen. Is dit op basis van bepaald wetenschappelijk onderzoek? Welke onderzoek is dat dan. (Kathleen Helsen)
- Graag kennis genomen van visie minister op leerlingenbegeleiding. De commissie wil graag mee nadenken over dit thema. (Irina De Knop)
- In de rand van de discussies rond de hervorming van het secundair onderwijs, is gebleken dat leerlingeneriëntering en -begeleiding zeer belangrijk zijn, ook in de huidige situatie. Maakt de minister nog werk van het aangekondigde decreet op de leerlingenbegeleiding? (Marleen Vanderpoorten)
- U wil de taskforce loopbaanbegeleiding CLB-PBD-VDAB opnieuw activeren. Wat was/is precies de doelstelling van deze taskforce? En wat heeft ze in het verleden gerealiseerd? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Ik baseer mij hiervoor inderdaad op wetenschappelijk onderzoek om de nieuwe visie te ontwikkelen, o.a. op het recent afgeronde wetenschappelijk onderzoek 'Zorgbeleid in het gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs in Vlaanderen: kenmerken, predictoren en samenhang met taakopvatting en handelingsbekwaamheid van leerkrachten' (UA, KULeuven en Karel De Grote Hogeschool), maar bvb. ook op het vele voorbereidende werk dat daarvoor in het verleden al geleverd is door de VLOR, de onderwijskoepels en het GO! en de internettensamenwerkingscel van de CLB's. Indien ook het parlement hierrond nog een initiatief wil organiseren, zal ik uiteraard rekening houden met hun input.

De visieontwikkeling over leerlingenbegeleiding en de hervorming secundair onderwijs worden inderdaad op elkaar afgestemd. Dit schooljaar zal ik een visie over leerlingenbegeleiding finaliseren, die ik zal aftoetsen binnen de Vlaamse Regering en voorleggen aan de VLOR en de taskforce loopbaanbegeleiding CLB-PBD-VDAB. Uiteraard is het de bedoeling om deze visie uiteindelijk te laten uitmonden in een decreet.

Vraag taskforce loopbaanbegeleiding: zie SV 373, VOU 1248 en VOU 1985.

Studie- en beroepskeuzebegeleiding

- Er wordt een traject van oriëntering voorzien voor studenten die afstuderen aan SO. Kunt u meer informatie geven over hoe u dat traject ziet? Wat is de rol van de leraren en het CLB? Is het traject alleen voor laatstejaars? Voor alle richtingen? Wanneer start het traject? (Fatma Pehlivan)
- Blij dat minister wil werk maken van traject van studieoriëntering. Daarbij ligt de focus vooral op de doorstroom naar hoger onderwijs. Warme oproep ook te voorzien in voldoende studiebegeleiding binnen het secundair onderwijs zelf (Irina De Knop)
- De studiekeuzewebsite zal gebruiksvriendelijker en informatiever gemaakt worden en zal meer aansluiten bij de leefwereld van de jongeren. Wordt hij veel gebruikt? Moet het bestaan ervan extra onder de aandacht gebracht worden? Er is inderdaad, zoals aangegeven in de beleidsbrief, meer nodig dan dat om jongeren tot de juiste studiekeuze te kunnen brengen. Een van de vermelde middelen is “een niet bindende oriënteringsproef”. Ik ben het met u eens dat er geen onnodige en extra drempels mogen ontstaan.
Ik heb bij dit voorstel volgende vragen: Wanneer zou u de oriënteringsproef laten afnemen? Naar wat zal deze proef peilen? Wie zal deze proef ontwikkelen? Wie zal ze afnemen? Wat wil u aanbieden aan studenten die niet slagen voor deze proef? Hoe kadert deze proef in een geheel van studiekeuzebegeleiding? (Kathleen Deckx)
- De website onderwijskiezer is een goed instrument voor de onderwijskeuze. Is deze website tot op heden een succes aantal hits?) en wordt daar systematisch mee gewerkt in het SO?
Wordt de visie over leerlingenbegeleiding gekoppeld aan hervormingen in het SO?
In het traject van oriëntering voorziet men een niet-bindende oriënteringsproef. Ziet de minister deze proeven ook binnen het SO-curriculum of exclusief bij de overgang SO-HO? (Boudewijn Bouckaert)
- Van heel wat leerkrachten vernemen we dat de CLB's veel aandacht besteden aan de opstap naar hoger onderwijs (bv. via websites, brochures,...), maar dat de opstap naar de arbeidsmarkt vrij weinig aandacht krijgt. Leerlingen die na het secundair onderwijs aan de slag willen gaan, kunnen daardoor de indruk krijgen dat dat misschien een minderwaardige optie is. Wil u, in de contacten met de CLB's, hen erop attent maken dat beide mogelijkheden (hoger onderwijs én arbeidsmarkt) voldoende aandacht dienen te krijgen? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De organisatie van de studie- en beroepskeuzebegeleiding is van toepassing op het volledige leerplichtonderwijs, dus ook het secundair onderwijs wordt meegenomen in de visienota leerlingenbegeleiding.

Studie- en beroepskeuzebegeleiding mag niet beperkt blijven tot de scharniermomenten. Het is een continu proces dat start in de kleuterschool en de hele levensloop omspannt. De leerling wordt omringd door verschillende actoren binnen het begeleidingsnetwerk: ouders, peers, vrienden, individuele leraren, lerarenteams, CLB-medewerkers, pedagogische begeleidingsdiensten, enz. Dezen moeten hierbij actief betrokken worden.

De website Onderwijskiezer wordt voornamelijk door leerlingen uit het secundair onderwijs gebruikt. In oktober 2012 werden 49.171 unieke bezoekers geteld. Op basis van de gebruikerstesten en de website analyse zal de website daar waar nodig is, worden aangepast. Hierover zal gecommuniceerd worden.

Binnen de VLOR wordt er momenteel bekeken of er nood is aan een oriënteringsproef. Momenteel wachten we op het advies van de partners hoger onderwijs én secundair onderwijs om tot een gedragen voorstel te kunnen komen. Ik wil nogmaals benadrukken dat ik wil inzetten op een kwaliteitsvol oriënteringsproces. Een eventuele proef kan hier slechts een onderdeel van zijn.

CLB's, VDAB, de website Onderwijskiezer, ... besteden momenteel al volop aandacht aan zowel de overgang naar het hoger onderwijs als aan de opstap naar de arbeidsmarkt.

- Decreet **integrale jeugdhulp** wordt dit jaar afgerond. De Vlor ziet een duidelijke samenhang met het debat over preventieve gezinsondersteuning. Hoe en wanneer zullen beide beleidlijnen samen sporen? (Fatma Pehlivan)

Voor het decreet IJH ben ik medeondertekenaar. Voor het decreet preventieve gezondheidszorg ben ik dat echter niet. Mijn collega bevoegd voor Welzijn coördineert beide decreten. Ik ga er dan ook van uit dat afstemming tussen beide zal worden gerealiseerd.

Evaluatie PBD

- Evaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten is lopende. Zijn die resultaten van de evaluatie niet belangrijk voor een visie op leerlingenbegeleiding? (Kathleen Helsen)
- Waarom wordt het advies van de VDAB wel en die van gezondheidssector niet gevraagd bij evaluatie pedagogische begeleidingsdiensten (Kathleen Helsen)

Bij de evaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten wordt geen advies gevraagd van de VDAB en van de gezondheidssector, omdat deze niet worden gezien als betrokken actoren.

- Minister kondigt oplossing aan voor **artsentekort en medische infrastructuur**: hoe gaat de minister dat realiseren in één jaar? Is het de bedoeling om de voorwaarden voor infrastructuur aan te passen? (Kathleen Helsen)

Wat betreft het artsentekort start ik het overleg op met alle betrokken actoren om te zoeken naar oplossingen op korte, middellange en lange termijn. Voor de medische infrastructuur heb ik een insteek gevraagd aan de CLB-inspectie, die de medische infrastructuur inspecteert, rond wat volgens hen belangrijke kwaliteitsvoorwaarden zijn waaraan de medische infrastructuur in de scholen moet voldoen om daar medische consulten te laten plaatsvinden.

OD 1.7 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken

- Heel veel elementen uit het **actieplan spijbelen** komen niet meer voor in de beleidsbrief. Betekent dit dat het actieplan niet meer wordt uitgevoerd? Nu wordt veel verantwoordelijkheid gelegd bij de spijbelaars en ouders. De verantwoordelijkheid en acties van scholen lijkt daardoor verdwenen te zijn? (Kathleen Helsen)

Dit betekent geenszins dat het actieplan niet meer wordt uitgevoerd, de implementatie is lopende. Daarbij worden er acties ondernomen naar alle betrokken actoren, dus ook naar de scholen. De beleidsbrief is gebonden aan een maximum aantal pagina's.

- Beleidsbrief spreekt over inzetten van **opvoedingsondersteuning** als instrument tegen spijbelen. Dit wordt samen met collega Vandeurzen gedaan. Maar stond vorig jaar ook al in beleidsbrief. De minister moet op een meer structurele manier werken met andere beleidsdomeinen over dit thema want dit is een zeer ernstig probleem. Oproep aan de ganse Vlaamse Regering om structurele aanpak te ontwikkelen. (Irina De Knop)

Naar aanleiding van het nieuwe decreet rond de preventieve gezinsondersteuning, dat momenteel wordt voorbereid door mijn collega Vandeurzen, zal ikzelf en de volledige Vlaamse Regering, de kans krijgen om hier mee over na te denken en hierover samen te werken.

- In de beleidsbrief vorig jaar ging u nagaan hoe de **toeleiding van kinderen van nieuwkomers die een inburgeringstraject** volgen naar het onderwijs verder kon worden geoptimaliseerd. Ik heb dit niet teruggevonden in uw beleidsbrief voor dit werkjaar. Hoe ver staat het daarmee? Zijn er extra inspanningen nodig? Welke maatregelen gaat u nemen? (Fatma Pehlivan)

De automatische gegevensuitwisseling werd nog niet gerealiseerd, omdat er gewacht wordt op de verdere ontwikkeling van de Kruispuntbank Inburgering door het agentschap Binnenlands Bestuur. De onderhandelingen tussen de bevoegde agentschappen zijn wel lopende en er is een voorstel aan het agentschap Binnenlands Bestuur gedaan over de manier waarop de gegevensuitwisseling technische kan verlopen.

- U besteedde een onderzoek uit naar mogelijke verklaringen, oorzaken en profielen van spijbelaars uit. Volgens onze informatie zullen de resultaten pas beschikbaar zijn begin 2014. Klopt dat? En wat zult u dan vervolgens met de resultaten doen? Begin van dit jaar hebt u immers al uw actieplan voorgesteld. (Vera Celis en Goede Vermeiren)

Het eindrapport van het onderzoek zal inderdaad pas beschikbaar zijn in het voorjaar van 2014. Het onderzoek naar verklaringen, oorzaken en profielen van spijbelaar zal nuttige inzichten aanreiken bij de verdere uitrol van het spijbelbeleid en kan desgewenst ook aanleiding geven tot aanpassingen van het spijbelactieplan. Het voorstel wordt in de tussentijd opgevolgd door een stuurgroep waarin onder meer mensen van de onderwijsadministratie, de inspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten deel van uitmaken.

Luxeverzuim

- Veel doelstelling die we al jaren terugvinden in de BB waarvan dit o.a. v.b. is. Rond het probleem van luxeverzuim vroeg u de VLOR alle betrokkenen rond de tafel te brengen voor een analyse van de problematiek en een eerste verkenning van de oplossingen. Wat is het resultaat hiervan? (Katleen Martens)
- Wat betreft het luxeverzuim: in de bespreking in de commissie was er een consensus dat de 'klassenraadperiode' aantrekkelijk kon gemaakt worden door een mix van activiteiten op cultureel en sportief vlak te ontwikkelen. Intussen zijn er weer een aantal maanden voorbij gegaan. In de beleidsbrief staat dat er nog rondetafelgesprekken en debatten komen om dit probleem te bespreken. Waarom moet

dit allemaal zo lang duren. Het kan toch niet moeilijk zijn hierover een consensus te vinden ten einde het probleem effectief aan te pakken?

In vele scholen wordt er ook gespijbeld om religieuze redenen (bv. het Offerfeest op 26 oktober). Hoe staat de minister hiertegenover? (Boudewijn Bouckaert)

- In het voorjaar van 2013 is er een eerste tussentijdse stand van zaken voorzien over de aanpak van het luxeverzuum. Mogen we ervan uitgaan dat deze zal worden toegelicht in het Vlaams Parlement? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Voor een overzicht van de geplande acties zie mededeling aan de Vlaamse Regering van 22/6/2012 met betrekking tot luxeverzuum. In maart 2013 wordt een stand van zaken opgemaakt.

Alle niet gewettigde afwezigheden worden beschouwd als problematische afwezigheden en zo ook geregistreerd. Voor de religieuze feestdagen van de erkende levensbeschouwingen, zijn de afwezigheden van de leerlingen gewettigd. Deze feestdagen worden jaarlijks ook doorgegeven aan ouders en scholen.

Discimus

- Vanaf dit schooljaar worden voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs via Discimus alle in- en uitschrijvingen gedurende het volledige schooljaar verzameld. In de volgende versie van Discimus zit ook de registratie van aan- en afwezigheden vervat. Hoe zal deze registratie in Brussel worden aangepakt? Zijn er hierover al concrete afspraken gemaakt? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Vanaf september 2013 zullen alle Vlaamse scholen alle gegevens betreffende de aan- en afwezigheden bezorgen aan AgODi. Dus ook de erkende gesubsidieerde en gefinancierde Nederlandstalige scholen in Brussel.

- U plant een betere monitoring van aan- en afwezigheden en in-/uitschrijvingen. U kijkt na hoe er opvoedingsondersteunend kan gewerkt worden. U gaat na hoe er maatregelen kunnen genomen worden t.a.v. jongeren en hun ouders bij grensoverschrijdend gedrag. Uit onderzoek blijkt dat ook het welbevinden op school, een positieve schoolcultuur en zelfs de schoolinfrastructuur belangrijke factoren zijn bij spijbelen. Welke acties worden er in dat verband ondernomen? (Kathleen Deckx)

Onder het luik preventie van het actieplan ‘Spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag’ zijn hieromtrent acties opgenomen.

- Via Discimus zal u in staat zijn om ernstige vormen van spijbelen maar ook het luxeverzuum beter te monitoren. EN dan? Welke consequenties zal u daaraan koppelen? Alsof niet geweten is hoe en wat!... Actie i.p.v. nog maar eens onderzoek zou ik zeggen. (Katleen Martens)

Het monitoren van de cijfergegevens rond spijbelen is slechts 1 groep van acties in het actieplan. Ik wacht de cijfers dus niet af alvorens acties te ondernemen. Toch vind ik het verzamelen van up-to-date cijfergegevens ook belangrijk. Dat maakt het ook mogelijk om naar de toekomst toe te monitoren of onze acties succesvol zijn.

OD 1.8 Vanuit een preventief perspectief de psychische en fysieke gezondheid van leerlingen verhogen

- Problematiek van **gezond binnenklimaat**. Antwoord op vraag van Mevr. Van Steenberghe bij begrotingsartikel hierover niet helemaal bevredigend. Minister had het over een studiedag? BiBa studie: Onderzoek naar de kwaliteit van de binnenlucht in basisscholen: invloed van het buitenmilieu, van ventilatie en van klasinrichting gaf verontrustende resultaten: frequent tot heel frequente overschrijdingen: De toetsing van de binnenluchtconcentraties in de BiBa-klaslokalen aan de richt- en interventiewaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit, en aan internationale blootstellingscriteria bracht een aantal 'knelpunt chemische factoren' in de BiBa-klassen aan het licht: PM, formaldehyde, totaal andere aldehydes, benzeen, TVOS en CO₂. Concentraties van deze polluenten overschreden in een substantieel deel van de 90 scholen de richtwaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit en/of internationale richtwaarden, limieten of blootstellingcriteria. De gevolgen op leerprestaties kunnen groot zijn: De toetsing van de binnenluchtconcentraties in de BiBa-klaslokalen aan de richt- en interventiewaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit, en aan internationale blootstellingscriteria bracht een aantal 'knelpunt chemische factoren' in de BiBa-klassen aan het licht: PM, formaldehyde, totaal andere aldehydes, benzeen, TVOS en CO₂. Concentraties van deze polluenten overschreden in een substantieel deel van de 90 scholen de richtwaarden van het Vlaams binnenmilieubesluit en/of internationale richtwaarden, limieten of blootstellingcriteria. Op welke manier geeft de minister gehoor aan de resultaten van deze studie? (Elisabeth Meuleman)

Er wordt gewerkt aan een actieplan voor het binnenmilieu waarbij naast Leefmilieu en Natuur, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ook Onderwijs en Vorming betrokken is.

Welbevinden/Pesten

- Beleidsbrief heeft veel aandacht welbevinden van de leerlingen op school. Het is te hopen dat inspectie niet enkel volgend jaar aandacht heeft voor acties rond welbevinden op school. Ook in de toekomst extra aandacht van inspectie nodig rond dit thema. (Kathleen Helsen)
- Gelooft niet in de effectiviteit van de voorgestelde middelen om te komen tot meer welbevinden (antipest-game en initiatie move tegen pesten) (Kathleen Helsen)

Het antipestgame volgt op een hele reeks maatregelen die eerder al zijn uitgewerkt en mag dus niet los gezien worden van andere maatregelen. Idem voor de Move tegen pesten, die uitsluitend als bedoeling heeft om Vlaanderen te sensibiliseren. Effectiviteit van het gebruik van antipestgames is onder meer aangetoond in Finland, voor zover het onderdeel uitmaakt van een hele reeks maatregelen die op school van belang zijn om pesten tegen te gaan.

Met dit anti-pestgame wil de overheid een bestaand "serious game" en daarbij horende begeleiding inzetten om de pestproblematiek in scholen aan te pakken. Rekening houdend met resultaten uit onderzoek en ervaringen uit andere projecten is het belangrijk dat een "serious game" niet op zich zelf staat maar ingebed wordt in een bredere context en schoolbeleid. M.a.w. het game maakt deel uit van een hele reeks maatregelen zoals sensibilisering en opleiding van het schoolpersoneel, de ontwikkeling van extra lesmateriaal, betrokkenheid van ouders en leerlingen, evaluatietools, enz. Het game kan en mag niet los gezien worden van

andere maatregelen. Effectiviteit van het gebruik van antipestgames is onder meer aangetoond in Finland, ook hier echter voor zover het onderdeel uitmaakt van een hele reeks maatregelen die op school van belang zijn om pesten tegen te gaan.

De ‘Move tegen pesten’ had uitsluitend de bedoeling om Vlaamse leerlingen te sensibiliseren omtrent de thematiek van pesten.

Gezonde voeding

- Gezonde voeding is aandachtspunt. Kan dat niet thuis brengen. Vanwaar plots die aandacht terwijl er al in het verleden veel aandacht aan geschonken is? Scholen hebben veel mogelijkheden, maar ook buiten de school zijn er organisaties met een grote verantwoordelijkheid op dit vlak. (Kathleen Helsen)
- U vindt het belangrijk dat scholen werken rond gezonde voeding en gezonde schoolmaaltijden. U wil nakijken hoe u gezonde schoolmaaltijden kan promoten. Kijkt u ook na hoe er gezonde schoolmaaltijden kunnen worden aangeboden? (Kathleen Deckx)
- U wilt samen met de minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid kijken wat we kunnen doen om gezonde voeding en gezonde schoolmaaltijden in het onderwijs te promoten. Bedoeling is om de bestaande expertise zo efficiënt mogelijk te benutten en overlap of versnippering van de inspanningen te vermijden. Er zijn in het verleden al heel wat projecten geweest over gezonde voeding. Het is belangrijk om na te gaan hoe we deze doelstelling, die we allemaal onderschrijven, het best kunnen realiseren. In de praktijk stellen we immers vast dat de situatie er niet beter op wordt, hoe goed bedoeld alle initiatieven ook zijn. Mijn vraag is dan ook om de nodige lessen te trekken uit alle bestaande initiatieven, en nieuwe initiatieven ook op tijd kritisch te evalueren. (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het thema van de gezonde voeding is in het opvolgen van het gezondheidsbeleid van de scholen nooit losgelaten en wordt nog steeds gevolgd door de Vlaamse werkgroep Voeding en Beweging. Indien n.a.v. onderzoek (bv. Health Behaviour at School Aged Children) duidelijk is dat er nog maatregelen in onderwijs wenselijk zijn, wordt samen met de minister van Volksgezondheid bekeken wat er kan gedaan worden.

In het verleden werd er al gewerkt aan initiatieven die scholen kunnen ondersteunen in het aanbieden van gezonde schoolmaaltijden. Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie werkte onder meer aan een praktijkgids. (zie <http://www.vigez.be/uploads/documentenbank/58ffd67df087741c9d1babac6fa652e1.pdf>).

Maatregelen worden regelmatig geëvalueerd (zie de indicatorenbevraging van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie). Hieruit blijkt een blijvende inspanning door de verschillende beleidsdomeinen belangrijk te zijn.

- Op vraag van heel wat scholen plant u samen met Welzijn een studiedag rond **rouw en verlies**. Wat zijn de vragen waarmee scholen kampen? Wordt er eerst een inventaris gemaakt van goede voorbeelden die er al zijn in het veld? Er zijn immers al heel wat scholen mee bezig en ook inrichtende machten werken er aan. (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Uit de vragen van scholen wordt vooral afgeleid dat scholen niet goed weten op welke partners men allemaal beroep kan doen bij verlies- en rouwverwerking. Voor de organisaties van de studiedag doen we een beroep op organisaties die voor scholen al een aanbod hebben ontwikkeld en maken we gebruik van de ervaringen die een aantal scholen en CLB's al hebben bij het opzetten van initiatieven i.v.m. verlies en rouwverwerking.

OD 1.9 Genderdiversiteit in het beleid van scholen, universiteiten en hogescholen integreren

- Er zijn een aantal bepalingen goedgekeurd voor HO-instellingen ivm genderdiversiteit
 - Op welke termijn kan dit effectief verwezenlijkt worden in alle door de Vlaamse overheid gefinancierde HO-instellingen
 - Is die juridisch correct?
 - De geruchten zijn er dat één instelling (UGent) een politiek voert om dit te doen mislukken. Wat is daar van aan? (Fientje Moerman)
- Het VP keurde de decretale bepalingen goed om een evenwichtige vertegenwoordiging van de beide geslachten in de verschillende bestuur- en beleidsorganen van de publiekrechtelijke universiteiten en hogescholen te realiseren. Niet alleen vrouwen, maar ook de minderheidsgroepen in ons land zijn ondervertegenwoordigd in de bestuur- en beleidsorganen. Worden er ook voor die groepen maatregelen genomen om te komen tot een evenredige vertegenwoordiging? (Fatma Pehlivan)

Momenteel buigt een high level taskforce gender van de Vlior zich over structurele maatregelen om het genderevenwicht bij de universiteiten in te voeren. Ik verwacht dus in de eerste plaats dat de sector zichzelf concrete engagementen oplegt en dat ze het signaal van het Vlaams Parlement omzetten in beleid. Als dat niet lukt, zal ik samen met collega Lieten nagaan hoe we vanuit de overheid dit proces kunnen begeleiden.

Om in de privaatrechtelijke hoger onderwijsinstellingen een gelijkaardige regeling in te voeren inzake genderdiversiteit, zijn een aantal decreetsaanpassingen noodzakelijk. De overheid kan strikt genomen niet ingrijpen in de wijze van de samenstelling van de bestuursorganen. Als de instellingen zich niet vrijwillig en op korte termijn engageren om de nodige maatregelen te nemen met het ook op een gelijkwaardige vertegenwoordiging van de geslachten dan zou er overwogen kunnen worden om van de toepassing van de bepalingen inzake genderdiversiteit een financieringsvoorwaarde te maken: de overheid draagt bij in de financiering van de werking van de universiteiten en hogescholen in de Vlaanderen op voorwaarde dat de bestuursorganen die ten aanzien van derden uitvoerbare beslissingen nemen, de interne adviesraden waarin het organiek reglement van de instelling voorziet en de selectiecommissies zodanig zijn samengesteld dat niet meer dan twee derden van de leden ervan van hetzelfde geslacht zijn. In het STUVO-decreet is dit al geregeld met betrekking tot de samenstelling van de STUVO-raad.

Ik voorzie de uiteindelijke implementatie van deze nieuwe regeling uiterlijk in het academiejaar 2015-2016, dit na een overgangperiode van 2 jaar.

Binnen de Universiteit Gent is er inderdaad enige commotie ontstaan rond de bepalingen inzake genderdiversiteit. Momenteel voeren mijn kabinet en administratie gesprekken met deze instelling, waarbij getracht wordt om gezamenlijk een aantal richtsnoeren op te stellen om het organiek reglement, het bestuursreglement en het verkiezingsreglement zodanig aan te passen om de regeling inzake genderdiversiteit uit te voeren.

OD 1.10 Meewerken aan het Vlaams Jeugdbeleidsplan**OD 1.11 Bestaande einddoelen actualiseren en nieuwe eindtermen ontwikkelen**

- heel wat ET worden aangepast. Wat de LOET betreft, hebben we toch bedenkingen over de manier waarop die opgelegd worden. Is omvorming eindtermen al een voorafname op hervormingsplannen secundair onderwijs? (Katleen Martens)

Via onderwijsdecreet XXII wordt de regelgeving in het basisonderwijs gelijk getrokken met de regelgeving in het secundair onderwijs, waardoor het een erkenningsvoorwaarde wordt om alle reglementaire bepalingen inzake eindtermen, ontwikkelingsdoelen, handelingsplannen en leerplannen na te leven. Dit impliceert dat ook het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen (LOET), net zoals dit het geval is in het secundair onderwijs voor de vakoverschrijdende eindtermen (VOET), een erkenningsvoorwaarde wordt. Deze decretale aanpassing doorloopt, als onderdeel van OD XXII, alle stappen die een decreet altijd doorloopt (inclusief onderhandelingen met de onderwijspartners en advies Raad van State). Wel is het zo dat dit artikel pas na het inwinnen van het VLOR-advies ingeschoven is. Tijdens de onderhandelingen, waar de voor dit artikel belangrijkste betrokken (de onderwijsverstrekkers) rond de tafel zaten, zijn er evenwel geen bijzondere opmerkingen rond dit artikel gemaakt.

- Positief dat – zoals beloofd in het STEM-actieplan – de VOETEN techniek uitgewerkt zullen worden. Welke timing is er? Eerst was me geantwoord in een SV dat dit ging in de hervorming SO ging meegenomen worden. wat maakte dat de (terecht) toch sneller werkt? (Sabine Poley)

De voorstellen voor nieuwe vakoverschrijdende eindtermen techniek getuigen van een behoedzaam voorbereide curriculumbijsturing in de basisvorming die ontstond vanuit democratische beraadslaging (zie parlementair initiatief), publiek debat en het TOS-21-project. De VOETen techniek (2de en 3de graad secundair onderwijs) zijn reeds uitgewerkt en de initiële timing ervan was niet gekoppeld aan de hervorming secundair onderwijs. De nieuwe eindtermen techniek bouwen verder aan de in de resolutie gevraagde integrale ketenaanpak en passen ook binnen het STEM-actieplan (zie OD 4.8). De VOETen moeten volgens mij vanaf het schooljaar 2013-2014 ingang vinden.

SD 2 Kansen geven aan elk talent**OD 2.1 De armoede bestrijden en de sociale inclusie bevorderen****Aanmoedigingsfonds**

- Waarom wordt nu pas een kader uitgetekend voor het “Aanmoedigingsfonds” terwijl het reeds in drie jaar wordt aangekondigd en telkens uitgesteld? (Marleen Vanderpoorten)
- Verder ook p.20 (en p.26): aanmoedigingsfonds. Inderdaad belangrijk dat hier een bijsturing komt om het aandeel studenten uit ondervertegenwoordigde groepen in het hoger onderwijs op te krikken. Wat zijn de

plannen? Worden de aanbevelingen van de VLOR hier omtrent gevolgd? Wat is de timing? (Elisabeth Meuleman)

Zie antwoord onder OD 2.8.

- Wat moeten wij ons voorstellen bij een “**warme**” overgang van kinderopvang naar kleuteronderwijs? Wat betekent deze terminologie concreet? (Marleen Vanderpoorten)

Zie antwoord onder OD 2.2.

Maximumfactuur

- De maximumfactuur voor het basisonderwijs is opgetrokken. Blijkt uit de feiten dat de vroegere kritiek op de maximumfactuur uit de wereld is? (Marleen Vanderpoorten)

Algemeen kunnen we stellen dat de kritiek op de maximumfactuur inderdaad verminderd is, zeker vanuit het onderwijsveld. Ondanks de recente berichten van het ‘netwerk tegen armoede’ en het stedelijk onderwijs in Antwerpen en Gent dat er steeds meer ouders - ook in het basisonderwijs - hun schoolfacturen niet meer kunnen betalen en incassobureaus inschakelen, pleiten zij zeker niet voor de afschaffing van de maximumfactuur. Integendeel, het ‘netwerk tegen armoede’ is voorstander van een invoering ervan in de eerste graad van het secundair onderwijs.

- Is een maximumfactuur voor het secundair onderwijs nog aan de orde? Indien niet, op welke manier wil de minister de kosten voor het secundair onderwijs aanvaardbaar houden, ook in het licht van het vaak aangewezen of aangeprezen gebruik van nieuwe media? (Marleen Vanderpoorten)

De eventuele invoering van een maximumfactuur voor het secundair onderwijs is voorwerp van verdere verkenning. We hebben aan de ouderverenigingen gevraagd een studie te doen door opvolging van de kosten in gezinnen. Ook het Antwerps initiatief loopt verder en moet bijkomende info opleveren.

Tot hiertoe werd de nadruk gelegd op een sensibiliserende aanpak van de problematiek. Vorig jaar werd hierrond een website opgericht die de nodige tips en ideeën kan aanleveren om een dergelijke aanpak uit te bouwen (<http://www.ond.vlaanderen.be/schoolkosten/so/>). De nieuwe media kunnen hierin soms kostenbesparend werken.

Automatisering studiefinanciering

- P. 19 Automatische toekenning studiefinanciering – voor Groen een belangrijk instrument in de bestrijding van kinderarmoede. Drempel voor aanvragen ondanks inspanningen voor laaggeschoolden en allochtonen nog steeds hoog, net zij hebben die het meest nodig. De doelstelling is nogal vaag. Welke moeilijkheden ondervindt de minister nog, hoe zal hoe die wegwerken, wanneer is de automatisering voorzien, welke budgetten zijn hier voor volgend jaar voor vrijgemaakt? (Elisabeth Meuleman)
- Toch meer informatie over stand van zaken automatisering studietoelagen. Bezorgdheid over de beperkte timing om dit te realiseren (Kathleen Helsen)

- Bij de automatische toekenning van de studietoelage (ook al lang beloofd) zegt u stap voor stap te willen gaan. De volgende stap is in de richting van de hernieuwers. Welke stappen moeten er nog doorlopen worden? Heeft u zicht op wanneer de finale versie zal afgerond worden? (Katleen Martens)
- Automatische toekenning van de studiefinanciering: stand van zaken? (Kathleen Deckx)
- Voor de automatische toekenning van de studiefinanciering blijkt er nog geen perspectief te zijn voor effectieve implementering. Dit onder meer door ‘de gekende budgettaire redenen’. Wil dit zeggen dat het verschil tussen de aanvragende populatie en de rechthebbende populatie zo groot is dat dit budgettair niet kan gedekt worden? Hoe kan men dit weten? Is dit niet in tegenstrijd met de retoriek van deze regering dat studietoelage ‘een recht’ is waar elke financieel zwakke ouder of student beroep kan op doen? (Boudewijn Bouckaert)

Stapsgewijze werkwijze

De automatische toekenning van de studiefinanciering zal het sluitstuk zijn van de kaart van informatisering die de afdeling Studietoelagen resoluut vanaf 2005-2006 heeft getrokken. Jaar na jaar werden er stappen gezet naar een efficiëntere, digitale verwerking van de aanvragen, tot nog toe weliswaar in een aanvraagstelsel. In bijlage een overzicht van de reeds afgelegde weg.

De budgettaire realiteit en) de ervaringen bij de uitbouw van nieuwe en de perfectionering van bestaande gegevensuitwisselingen, hebben ertoe geleid om opnieuw op de vertrouwde, stapsgewijze weg verder te gaan.

Een zichtbare nieuwe stap naar de automatische toekenning zal gezet worden tijdens het aanvraagjaar 2013-2014. Ik noem het bewust nog een aanvraagjaar, omdat het onderzoek of iemand al dan niet recht heeft op een school- of studietoelage zal nog altijd gebeuren binnen een aanvraagstelsel. De afdeling Studietoelagen zal echter haar dienstverlening naar een gekende groep, nl de hernieuwers of aanvragers die al in de applicatie zitten, op een zodanige manier verfijnen dat zij ten vroegste vanaf 1 februari 2014 zal onderzoeken wie van deze gekende groep nog geen aanvraag heeft ingediend. De afdeling zal dan nagaan of deze groep nog voorkomt in de databanken van AGODI en het Hoger Onderwijs (DHO). De nodige decretale aanpassingen zijn voorzien in het voorontwerp van onderwijsdecreet XXII. De burger (hernieuwer) zal niet langer via een aanvraag het onderzoek naar het recht op studiefinanciering starten. Het is de overheid die zelf het proces zal starten voor de burger die hij al via zijn databanken kent, omdat hij het voorbije school- of academiejaar een studiefinanciering heeft ontvangen. Dit onderzoek zal niet worden opgestart wanneer de burger gebruik maakt van zijn opt-outrecht of met andere woorden laat weten dat hij of zij niet wil dat zijn of haar recht op studiefinanciering automatisch wordt onderzocht. De voorwaarden en de wijze waarop de opt-out zal worden toegepast wordt vastgelegd in overleg met de privacy-commissie. Nieuwe gegevensuitwisselingen zullen uiteraard ook worden uitgebouwd (in 2013-2014 zijn dit de nieuwe interface afstamming en de nieuwe interface recht op leefloon). Door de verdergaande informatisering en nieuwe gegevensuitwisselingen zal de burger systematisch minder en minder informatie zelf moeten aanreiken. In bijlage een gedetailleerd overzicht van de in aanbouw zijnde of uit te bouwen gegevensuitwisselingen annex het globale budget (ICT).

Uiteraard zullen er ook inhoudelijke keuzes moeten worden gemaakt die hun neerslag zullen vinden in regelgeving na een legistiek parcours te hebben afgelegd.

Andere initiatieven naast de hernieuwers en drempelverlagende acties

De verfijning van de dienstverlening naar de hernieuwers staat uiteraard niet op zich. Het is eerst en vooral een belangrijke stap naar de automatische toekenning voor een gekende groep. Aangezien dit zich nog steeds situeert binnen een aanvraagstelsel, blijf ik ook inzetten op het “binnenhalen” van aanvragen. Een aanvraag voor een school- of studietoelage kan op papier of kan digitaal gebeuren. We stellen vast dat, ondanks het feit dat het digitaal aanvragen duidelijk in de lift zit, het merendeel van de aanvragen nog altijd op papier gebeurt. Op vier jaar tijd zijn we van 18,2% digitale aanvragen naar 31,9% gegaan (in het schooljaar 2012-2013, aanvraagjaar loopt nog. Het papieren aanvraagformulier wordt elk jaar met onze intermediaire partners tegen het licht gehouden met het oog op verbetering, verduidelijking om het aldus gemakkelijker invulbaar te maken. Het digitaal aanvraagformulier (DAF) is eenvoudig en snel in te vullen (gegevens worden uit de databanken rechtstreeks opgehaald), maar de grote drempel vormt hierbij de e-ID met de pincode. Niet elke burger kent zijn of haar pincode.

Beveiligd aanmelden (met e-ID of federaal token) door de intermediair is voldoende. Het verwerken van een digitale aanvraag kan ook sneller omdat er een stap in de verwerking (de digitalisering van een papieren formulier) niet meer nodig is. Daarom heeft de afdeling Studietoelagen een tool ontwikkeld waarbij een digitale aanvraag kan worden ingediend zonder kennis van de pincode. Deze tool wordt gebruikt door de afdeling zelf, tijdens de bezoekersnamiddagen en de zitdagen in steden en gemeenten. Andere gebruikers zijn OCMW's en een aantal steden en gemeenten. Met deze partners heeft de afdeling Studietoelagen een overeenkomst afgesloten waarbij de privacy- en veiligheidsaspecten zijn vastgelegd. Op dit moment nemen één op drie OCMW's deel aan dit project, het zgn. DAFintermediairsproject. Voor een overzicht van de deelnemende OCMW's zie: www.studietoelagen.be.

Dit project werkt niet alleen drempelverlagend bij het indienen van een aanvraag. De verwerking van de aanvraag kan ook digitaal door de intermediair worden opgevolgd zodat de cliënt/aanvrager ook bij zijn of haar intermediair terecht kan als deze problemen heeft, bijvoorbeeld als hij of zij vragen heeft bij onze brieven of brieven van ons is kwijtgeraakt. De afdeling Studietoelagen informeert de intermediaire partners op regelmatige basis over de verwerking van de door hen ingediende dossiers.

Momenteel is de afdeling Studietoelagen een verdere uitrol aan het voorbereiden, niet alleen naar de andere OCMW's, maar onder meer ook naar de LOP's. De LOP's staan dicht bij de ouders en de scholen en zijn op die manier uitgelezen bondgenoten van de afdeling in het toeleiden van de ouders naar school- en studietoelagen.

Om burgers zoveel mogelijk te helpen, houdt de afdeling Studietoelagen elke maandag- en woensdagnamiddag bezoekersnamiddagen, zowel in Brussel als in de 5 Vlaamse provinciehoofdsteden. Dat de burgers dit kanaal kennen en ook gebruiken, bewijzen de bezoekersaantallen: in het aanvraagjaar 2011-2012 bezochten 16.416 burgers onze kantoren hetzij om een aanvraag in te dienen, hetzij om hulp te vragen bij hun dossier. Ook organiseert de afdeling jaarlijks in een aantal steden en gemeenten/OCMW's zitdagen. Belangrijk zijn ook de initiatieven die de afdeling Studietoelagen neemt om zijn intermediaire partners op te leiden om hen nog sterker te laten staan bij hun begeleiding van de kandidaat-aanvragers. De afdeling Studietoelagen kan zo vertrouwen op een breed netwerk van intermediairen, kundig én dicht bij de burger (resulteert in een nog grotere tijdswinst bij de behandeling van de aanvragen en werkt uiteraard drempelverlagend).

Onze communicatieplannen voor 2013-2014 worden op dit moment ook uitgetekend. Meer concreet zijn we aan het bekijken of er geen specifieke acties nodig zijn, eventueel naar specifieke onderwijsniveaus. De aanvraag- en toekenningspatronen van de afgelopen aanvraagjaren, worden hiervoor onder het vergrootglas gehouden. Een voorbeeld illustreert dit: in het KO blijven de aanvragen schooltoelagen de afgelopen schooljaren stabiel, terwijl de kleuterschoolbevolking gestegen is.

Non take-up

Het is niet zo verbazingwekkend dat wij als overheid niet kunnen weten hoe groot de zgn. non-take up precies is. De bescherming van de privésfeer van de burger verhindert de overheid immers alle gegevens van burger op te vragen zonder toestemming van de burger of minstens zonder deze de kans te geven deze opvraging te weigeren. We kunnen dan ook enkel werken op basis van indicaties. Bij het opstellen van het nieuwe decreet studiefinanciering in 2007 was één van de uitgangspunten dat 25% van de schoolbevolking toelagegerechtigd zou zijn. We moeten vaststellen dat het aantal gerechtigden in het kleuteronderwijs blijft schommelen rond de 21% (t.o.v. de kleuterschoolbevolking), terwijl het percentage van 25% in het lager onderwijs wel wordt gehaald. Hier zit vermoedelijk een non-take up. We zijn momenteel aan het bekijken hoe we de ouders van kleutertjes gemakkelijker kunnen bereiken en overtuigen een aanvraag in te dienen. Een concreet prijskaartje plakken op het volledig wegwerken van de non-take up is dan ook onmogelijk.

PIEO-project

- Onlangs stelde de minister in de commissie dat er in verband met de innovatie- en excellentiemonitor twee voorstellen binnen zijn. Is er al een definitieve beslissing genomen Hierover? Op welke wijze kunnen we als parlement betrokken worden? Kunnen we over deze projecten een toelichting krijgen? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De gunningsprocedure voor onderzoeksopdrachten gebeurt conform de wet op de overheidsopdrachten. In deze procedure is geen rol weggelegd voor het Vlaams Parlement. Eenmaal de gunningsbeslissing is genomen, kan het geselecteerde voorstel eventueel worden toegelicht aan het Vlaams Parlement.

OD 2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren

- Hoe verloopt concreet de samenwerking met Welzijn op het vlak van het **contacteren van ouders van niet-ingeschreven driejarige kleuters**? (Marleen Vanderpoorten)

De samenwerking tussen Onderwijs en Welzijn ligt sinds 2010 vast in een engagementsverklaring tussen het Agentschap voor Onderwijsdiensten en Kind en Gezin. Op basis van de gegevens die het Agentschap voor Onderwijsdiensten bezorgt aan Kind en Gezin over niet-ingeschreven driejarige kleuters werkt Kind en Gezin mee aan acties naar de ouders van deze niet ingeschreven kleuters. De resultaten van de acties van Kind en Gezin worden teruggekoppeld naar de LOP's of - waar er geen LOP is - naar de gemeenten waar er met respect voor de privacy van de betrokken ouders verdere acties ondernomen kunnen worden. Het is de bedoeling om deze samenwerking geregeld te evalueren en waar nodig bij te sturen.

Bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten kunnen indien gewenst gedetailleerde cijfergegevens bekomen worden m.b.t. de concrete resultaten van de jaarlijkse acties.

- Vlaanderen blijft op wereldniveau koploper op vlak van kleuterparticipatie. In uw antwoord op mijn vraag om uitleg (nummer 1295) hebt u het over een **onderzoek** dat de KU Leuven voert om **indicatoren** te bepalen die **leerprestaties, leerwinst en welbevinden van leerlingen in het basisonderwijs** beïnvloeden. Daarin wordt ook het kleuteronderwijs meegenomen. Is dat onderzoek afgerond? Wat zijn de conclusies voor het volgen van kleuteronderwijs op de verdere schoolse prestaties? (Fatma Pehlivan)

De review gaat hier inderdaad op in en geeft aan dat deelname aan het kleuteronderwijs een positieve invloed heeft op latere prestaties (vnl. op het vlak van wiskunde) en dat het welbevinden op de kleuterschool een belangrijke voorspeller is van welbevinden in de verdere schoolloopbaan. De review geeft twee effectieve ingrepen aan op het vlak instructiestijl om de leerprestaties van kinderen te maximaliseren, nl. het stimuleren van de intrinsieke motivering van leerlingen en de autonomie-ondersteuning.

- De **participatiecijfers** van kleuters zijn iets gedaald. Plannen minister beperken zich tot continuering samenwerking met K&G. Volstaat dit en moet geen tandje bijgestoken worden. (Fientje Moerman)

De participatiecijfers in Vlaanderen (zowel het aantal ingeschreven kleuters als het aantal kleuters dat aan het voldoende aantal halve dagen aanwezigheid komt) zijn zeer hoog. Vlaanderen wordt in het buitenland als hét voorbeeld aangehaald van een land waarin “alle” kleuters naar school gaan.

De participatiecijfers blijven de laatste twee jaar quasi stabiel. Elk jaar stap er evenwel een nieuwe groep kleuters in het onderwijs waardoor volgehouden inspanningen om ook deze kleuters op school te krijgen jaarlijks herhaald moeten worden. Dit gebeurt niet enkel door de samenwerking met Kind en Gezin maar er wordt ook heel sterk geïnvesteerd in aanhoudende communicatiecampagnes vanuit het Agentschap voor Onderwijscommunicatie, waarbij extra ingezet wordt op de kansarme ouders.

In een context waarbij kleuteronderwijs geen verplichting is voor de ouders, is 100 % een streefdoel maar een kleine restgroep die gebruik maakt van het recht om niet naar het kleuteronderwijs te gaan is allicht nooit uit te sluiten. Uit de cijfergegevens blijkt ook dat in de 1 % vijfjarigen die niet ingeschreven zijn in het erkend Vlaams kleuteronderwijs ook leerlingen aanwezig zijn die in het buitenland verblijven, naar het privéonderwijs gaan, ... Uit de gegevens m.b.t. de taalproef blijkt dat slechts drie leerlingen de taalproef hebben moeten afleggen omdat ze als kleuter in geen enkele school ingeschreven waren.

- Een **warme overgang tussen kinderopvang en onderwijs** bewerkstelligen: kan u meer uitleg geven over hoe u tewerk zal gaan? (Kathleen Deckx)

Enkele initiatieven:

- *In het geheel van het preventieve aanbod van Kind en Gezin loopt de ontwikkeling en stimulering van baby naar peuter en kleuter als een rode draad doorheen de dienstverlening. In dialoog met ouders wordt ingespeeld op de geleidelijke overgang en/of ondersteuning geboden om de drempels tussen opvang en school te voorkomen en/of weg te werken.*

- *De nieuwe omkadering voor het basisonderwijs zorgt ervoor dat de kleuterscholen beter omkaderd zijn waardoor de overgang van opvang naar onderwijs voor kinderen zachter kan verlopen.*
- *Taalstimulering wordt als basiscompetentie opgenomen in zowel de opleiding kinderverzorging als in de professionele bachelor onderwijs (talennota).*
- *Er is overleg met Welzijn opgestart rond het bevorderen van een taalrijke omgeving of voorleescultuur bij ouders vanuit zowel de kinderdagverblijven als vanuit de kleuterscholen.*
- *De aanbevelingen van de STUDIO kinderarmoede zullen meegenomen worden in het verder zoeken naar de optimalisering van de overgang opvang-onderwijs.*
- *In partnerschap met de Koning Boudewijnstichting krijgen een aantal kleuterscholen en lerarenopleidingen een coachingstraject om kansen van peuters-kleuters uit kansarme gezinnen te optimaliseren.*

Taalproef

- *Taalproef werd ingevoerd als instrument om participatie van kleuters te verhogen. Participatie stijgt echter niet, dus instrument heeft zijn beperkingen en taalproef is duidelijk geen stok achter de deur. Vraag om monitoring te doen van die leerlingen die niet slagen in de taalproef over effect van die taalproef op schoolloopbaan van leerlingen. Hoe ver staat het met die monitoring? (Kathleen Helsen)*

In het jaar waarin de taalproef ingevoerd werd is de participatie (voldoende halve dagen aanwezigheid) gestegen van 96,7 % naar 97,5%. Dit blijft de laatste twee jaren inderdaad quasi stabiel. Uit de analyse van de gegevens blijft dat het niet bereiken van de voldoende aanwezigheden niet per definitie ook op een problematische situatie wijst. Bij de betrokken kinderen zijn er ook die later in het schooljaar in Vlaanderen toegekomen zijn, er zijn kinderen bij van Vlamingen in het buitenland, ... De taalproef is het sluitstuk van een geheel aan maatregelen die de kleuterparticipatie moeten bevorderen en een alternatief sluitstuk is vooralsnog niet voorhanden.

Wat betreft monitoring is het zeer vroeg om hier resultaten rond te verwachten: de eerste lichter leerlingen die wegens niet slagen voor de taalproef de derde kleuterklas overgedaan hebben, zaten vorig schooljaar pas in het eerste leerjaar. Het enige wat voor deze kinderen zou kunnen nagegaan worden is of ze dit schooljaar in het tweede leerjaar aanwezig zijn. De taalproef is ook nooit bedoeld geweest als een voorspeller voor schools succes, wat bedenkingen kan oproepen bij het willen monitoren van deze maatregel in functie van de schoolloopbaan van de betrokken kinderen.

- *Bij de evaluatie van de taalproef vorig jaar werd gesteld dat men nog geen wijziging aan de regelgeving zou doorvoeren i.v.m. kinderen die langdurig ziek waren geweest. Men zou de evolutie op dat vlak afwachten. Is er thans een beter zicht op dit (mogelijke) probleem? (Wim Van Dijck)*

Van de 702 leerlingen die de taalproef afgelegd hebben vorig schooljaar zijn er 475 die dit gedaan hebben wegens onvoldoende aanwezigheid. Hierin zitten allicht ook kleuters verrat die wegens ziekte onvoldoende aanwezig waren. Vooralsnog wordt de reden van afwezigheid in het kleuteronderwijs niet geregistreerd, hierdoor hebben we geen zicht op het aantal kinderen dat wegens ziekte niet aan voldoende aanwezigheden komt. Alle kleuterscholen

verplichten om de afwezigheden van kleuters naargelang de reden te coderen (om zo bijv. een onderscheid te kunnen maken tussen zieke en andere kinderen) zou een grote planlast veroorzaken.

- Bij diezelfde evaluatie bleek dat kinderen ondanks het niet-slagen voor de taalproef, toch worden ingeschreven in een lagere school. De scholen in kwestie worden daarvoor wel gesanctioneerd. Beschikt de minister over cijfers in dat verband? Om hoeveel kinderen gaat het? Om hoeveel scholen? (Wim Van Dijck)

147 leerlingen zijn vorig schooljaar door het Agentschap voor Onderwijsdiensten geschrapt omdat ze niet voldeden aan de toelatingsvoorwaarden voor het gewoon lager onderwijs. Het gaat over 120 scholen.

- De taalproef: leidt de taalproef effectief tot een toename van het aantal kleuters? Wat gebeurt er met kleuters die niet slagen? Hoe worden zij verder begeleid? (Kathleen Deckx)

In het jaar waarin de taalproef ingevoerd werd is de participatie (voldoende halve dagen aanwezigheid) gestegen van 96,7 % naar 97,5%. Dit blijft de laatste twee jaren inderdaad quasi stabiel. Uit de analyse van de gegevens blijft dat het niet bereiken van de voldoende aanwezigheden niet per definitie ook op een problematische situatie wijst. Bij de betrokken kinderen zijn er ook die later in het schooljaar in Vlaanderen toegekomen zijn, er zijn kinderen bij van Vlamingen in het buitenland, Het niet slagen voor de taalproef is voor de school een signaal dat het kind een zeer beperkte taalkennis heeft. We gaan ervan uit dat de school dit meeneemt in de verdere begeleiding van deze leerling.

- De regeling betreffende kleuterparticipatie en de taalproef zijn goede instrumenten. Werde er over de taalproef al een opvolgingsstudie gedaan, waarbij gekeken werd in hoeverre de leerlingen die in de taalproef slaagden al of niet een achterstand in het BO opliepen. Beoogt de regering verdere stappen om de leerplicht in het kleuteronderwijs op een of andere wijze door te voeren? (Boudewijn Bouckaert)

Wat betreft monitoring is het zeer vroeg om hier resultaten rond te geven. De eerste lichte leerlingen die wegens niet slagen voor de taalproef de derde kleuterklas overgedaan hebben, hebben vorig schooljaar in het eerste leerjaar doorgebracht. Het enige wat voor deze kinderen zou kunnen nagegaan worden is of ze dit schooljaar in het tweede leerjaar aanwezig zijn. Op dit ogenblik zijn er geen concrete plannen om de leerplicht (federale materie) te verlagen naar het kleuteronderwijs omwille van de gekende reden (verplicht organiseren godsdienstonderwijs).

- Zijn er andere redenen voor het niet slagen van de taalproef buiten het criterium van taalkennis? Acht u bijkomend maatregelen noodzakelijk om de slaagkansen van kleuters voor de taalproef te verhogen? Wat is het traject voor kinderen die niet slagen na de taalproef? In welke mate is dit aangepast aan de specifieke taalproblemen van de leerling? Is hierover volgens u bijkomend onderzoek noodzakelijk? (Irina De Knop)

De taalproef meet enkel de taalkennis. We gaan er dus van uit dat niet slagen voor de taalproef gelinkt is aan de taalkennis van het kind. 85 % van de leerlingen die de taalproef afgelegd hebben slaagde ook voor de taalproef. Het is niet de bedoeling dat leerlingen 'voorbereid' worden op de taalproef. Uiteraard moet in het kleuteronderwijs gewerkt worden aan een maximale taalontwikkeling van elke kleuter.

Het niet slagen voor de taalproef is voor de school een signaal dat het kind een zeer beperkte taalkennis heeft. We gaan ervan uit dat de school dit meeneemt in de verdere begeleiding van deze leerling.

- De taalproef raakte het voorbije schooljaar verder ingeburgerd. Uit de evaluatie van de eerste twee schooljaren (2010-2011 en 2011-2012) blijkt dat meer dan 85 % van de leerlingen die de taalproef aflegden, effectief slaagde. Kunnen wij een overzicht krijgen van hoeveel leerlingen een taalproef aflegden en wat de resultaten van die leerlingen in het lager onderwijs waren? Wordt dit nagegaan of opgevolgd? (Vera Celis en Goede Vermeiren)

Vorig schooljaar legden 702 leerlingen de taalproef af. Deze leerlingen bevinden zich nu in de eerste jaren van het lager onderwijs. De taalproef is ook nooit bedoeld geweest als een voorspeller voor schools succes, wat bedenkingen kan oproepen bij het willen monitoren van deze maatregel in functie van de schoolloopbaan van de betrokken kinderen.

OD 2.3 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen

Timing decreet

- Wat is de stavaza van de “dringende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften”? Wordt het aangekondigde type 9 voor kinderen met ASS hierin decretaal omschreven? Wat is de timing? (Marleen Vanderpoorten)
- Wordt er nog verder onderhandeld over een decreet “Leerzorg”? Hoe zal de minister de steeds grotere kritiek op de steeds stijgende aantallen leerlingen in het buitengewoon onderwijs aanpakken? (Marleen Vanderpoorten)

Het ontwerp van decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De tekst werd op 18 september ingeleid op de formele onderhandelingen. De gesprekken zijn lopend en ik wens dit jaar opnieuw naar de regering te kunnen gaan.

Competentieontwikkeling

- Werken aan competentieontwikkeling is nodig en goed. Maar in beleidsbrief staat nu dat het onderzocht zal worden, waar dit in verleden al in prioritaire nascholing zit. Wanneer zal nu effectief werk gemaakt worden van dit competentiegericht werken? Ik wil acties zodat de mensen er klaar voor zijn. Is het wijs om al acties te ondernemen als de competentieontwikkeling nog niet rond is? Wanneer wil u wat precies gaan doen? (Kathleen Helsen)

- Waarom wordt de filosofie van de paradigma-shift niet meegenomen als prioritaire nascholing? Alleen zo zullen leerkrachten zich kunnen vormen hierin en zich zo voorbereiden. (Sabine Poleyn)

Competentieontwikkeling gebeurt ook schoolintern, met intervisie en supervisie onder collega's. Het is een illusie te verwachten dat de competenties eerst volledig verworven moeten zijn vooraleer een onderwijsvernieuwing doorgang kan vinden.

In het kader van de netoverschrijdende detacheringen voor 2012-2013 heeft SNPB vzw 1 VTE ter beschikking gekregen om een analyse te maken van de ontbrekende competentiebehoeften. Een rapport wordt voor het einde van het schooljaar verwacht.

Binnen de prioritaire nascholing 2013-2014 is een thema opgenomen over het omgaan met heterogene groepen en differentiatie binnen de klas in het leerplichtonderwijs, met aandacht van leerlingen met bijzondere noden. Aanbieders van nascholing kunnen de filosofie van de paradigma-shift in dit kader meenemen.

GON en ION

- **Leerzorg: nieuwe studie CSB 'Children with Special Needs: A Comparative Study of Education Systems and Parental Guidance Services'** maakt vergelijking tussen Noorwegen, Nederland, Vlaanderen en GB wat betreft het onderwijssysteem voor kinderen met speciale onderwijsbehoeften. Nergens zo gesegregeerd dan in Vlaanderen. In Vlaanderen gaat 85% van kinderen met speciale onderwijsbehoefte naar Buitengewoon Onderwijs, in Noorwegen 4%. Bovendien sterk sociaal bepaald in Vlaanderen. Indien uit lagere sociale klassen zeker is inclusief onderwijs zeker uitgesloten. Verschillende redenen: CLB stuurt je door en alleen hoger opgeleide ouders durven beslissing in vraag stellen, ondersteuning voor buitengewoon/inclusief zéér ongelijk! (alleen al busvervoer: wordt terugbetaald voor buitengewoon en voor hetzelfde kind in het gewoon onderwijs niet). We schieten hier als overheid, ook volgens de internationale verdragen die we zelf ondertekenden, echt tekort. Maatregelen die nu worden voorgesteld zijn uiteindelijk echt maar wat gerommel in de marge...Wil de minister nadenken over vormgeven van echt inclusief onderwijs? Hoe zal hij dat doen? Pakt hij ook de ongelijkheid wat het busvervoer betreft alvast aan? (Elisabeth Meuleman)
- **Onderzoek op GON en ION.** In welke mate gaat u de conclusies uit dat onderzoek nog kunnen meenemen voor uw beleid. Er staat hierover niets in uw beleidsbrief. (Kathleen Helsen)

De problematiek van het hoge deelnamepercentage aan het buitengewoon onderwijs is gekend. De afgelopen jaren is gebleken dat er geen voldoende draagvlak was voor de invoering van een globaal nieuw referentiekader voor het omgaan met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon en buitengewoon onderwijs. Daarom werken we aan maatregelen die nodige stappen zetten in de realisatie van inclusief onderwijs.

Op dit ogenblik zijn alle knelpunten, noden en verwachtingen m.b.t. een decreet leerlingenvervoer in kaart gebracht. Dit vormt de basis voor de verdere visieontwikkeling voor een nieuw concept voor hedendaags en kwaliteitsvol leerlingenvervoer, die tussen het departement Onderwijs en Vorming, samen met De Lijn zal gebeuren.

De resultaten het wetenschappelijk onderzoek naar GON en ION zullen in de tweede helft van december opgeleverd worden, de vrijgave zal voor begin 2013 zijn. Het is de bedoeling dan een debat op te starten over de resultaten en de beleidsaanbevelingen om te kijken welke beleidsmaatregelen wenselijk en (budgettair) haalbaar zijn.

Ik wil nog niet vooruitlopen op de timing daarvan.

- **Dyslexiesoftware.** Dankzij uw inspanningen op dit vlak zijn er heel wat extra scholen die kunnen beschikken over een dyslexiesoftwarepakket. Dit is een goed zaak. Maar het werk is hiermee niet af. Er zijn nog steeds te veel scholen die de problematiek van dyslexie niet erkennen of er niet willen of kunnen mee omgaan. Dit vernamen we o.a. tijdens een werkbezoek van de commissie aan Eureka. Hoe zal u scholen aansporen om op de juiste manier om te gaan met dyslexie en aanverwante problemen? (Kathleen Deckx)

De overheid heeft in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten, Gelijke Kansen in Vlaanderen, de onderwijsinspectie en Eureka vzw de brochure “Dyslexiesoftware! En nu?” uitgewerkt. Deze inspiratiebron is online beschikbaar en wordt ter beschikking gesteld van de scholen die ingaan op het aanbod tot het bekomen van gratis dyslexiesoftware (Sprint of Kurzweil). Ook dit zal verder uitgewerkt worden in het eerder aangehaalde decreet.

- **Buitenschoolse hulp en therapie.** We moeten voorkomen dat dit nodig is voor onderwijs. Op basis van beleidsbrief lijkt het alsof we dit in de toekomst nog meer gaan nodig hebben, terwijl onderwijs er in moet lukken om dat op zich te nemen. Veel kinderen krijgen logopedie terwijl dat niet altijd nodig is. We mogen niet de weg op gaan van betaalde buitenschoolse therapie. Wat zijn uw intenties op dit vlak? (Kathleen Helsen)

Het overleg met de Vlaamse Vereniging voor Logopedisten loopt om samen met de CLB sector een ontwerp van gemeenschappelijke communicatie uit te werken. Deze zal ook afgetoetst worden bij de ouderkoepels en de onderwijsverstrekkers. De communicatie moet verduidelijken wanneer en hoe de inzet van onderwijsexterne ondersteuning best kan verlopen. Therapie tijdens de lestijden kan, er is daarvoor al een regeling uitgewerkt (BVR).

In de themazetting van OBPWO 2012 werd het thema “buitenschoolse hulpverlening in het onderwijs” opgenomen. Doel van dit onderzoek is enerzijds een beschrijving én een analyse van de bestaande praktijken inzake buitenschoolse hulpverlening, en anderzijds een analyse van normatieve standpunten die gepaard gaan met het gebruik van buitenschoolse hulpverlening en de mate waarin dit de tendens naar medicalisering weerspiegelt. De toekenningsprocedure voor de OBPWO projecten 2012 loopt momenteel nog. De Vlaamse Regering zal voor de kerstvakantie nog beslissen i.v.m. de definitieve toekenning van OBPWO projecten 2012.

Actieplan zittenblijven

- Wat verwacht de minister van het gesprek dat hij zal hebben met het onderwijsveld over “zittenblijven? Kan en wil hij sturend optreden bij deze problematiek? (Marleen Vanderpoorten)
- België heeft een groot aantal zittenblijvers in vergelijking met de meeste andere landen. Het is de ambitie van de minister om het zittenblijven in te perken zonder echter de onderwijskwaliteit of de te bereiken doelen te verlagen. Hoe

gaat u dit concreet doen? In uw antwoord op mijn actuele vraag hierover ging u bekijken hoe de aanbevelingen van het onderzoek van de KU Leuven naar zittenblijven vertaald konden worden in concreet beleid. U hebt de administratie gevraagd een voorstel van actieplan te formuleren. Wat is de stand van zaken hiervan? (Fatma Pehlivan)

- zittenblijven zou niet zo effectief zijn als men veronderstelt staat in de BB.
Mss zou het dat wel zijn indien het meer preventief toegepast zou worden. Vaak wacht men te lang om de beslissing te nemen en zit je met Iln in het 5de Ij die op niveau 3de presteren voor bepaalde vakken.
2de opmerking: vaak ook keuze ouders: liever zittenblijven dan “afzakken”
Voor het eind van dit jaar is het uw ambitie om een gestemd decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor Iln met specifieke onderwijsbehoeften te hebben.
Ik heb in de planning gezien dat dit decreet nog in voorbereiding is. Stand van zaken? (Katleen Martens)
- De minister wil ‘zittenblijven’ inperken. Overweegt u misschien herexamens? (Vera Celis en Goedele Vemeiren)

Mijn administratie heeft op mijn vraag mogelijke acties opgelijst. Ik wens evenwel dat hierover eerst overleg gepleegd wordt met de onderwijsverstrekkers, zodat we samen kunnen komen tot gedragen acties, wat m.i. effectiever zal zijn dan van bovenuit opgelegde acties. Het lijkt me aangewezen om tot een zo groot mogelijke gedragenheid inzake deze problematiek te komen. Herexamens in het basisonderwijs zijn voor mij niet een aangewezen alternatief voor zittenblijven, gelet op de permanente evaluatie gedurende het volledige schooljaar op basis waarvan een school in staat moet zijn om te beslissen of een kind kan overgaan of niet. Bovendien kennen we in het basisonderwijs minder dan in het secundair onderwijs de praktijk van eindexamen

OD 2.4 De hervorming van het secundair onderwijs op de sporen zetten

- Minister kondigde aan dat hij eerst globale visie wil en dan pas tot concrete acties wil overgaan. Ik ondersteun dit, maar vrees dat de minister toch snelle acties gaat nemen door externe druk. De eindbestemming moet eerst duidelijk zijn voor er kan meegegaan worden in concrete acties. Maar er is zenuwachtigheid over het feit dat er niets gaat gebeuren deze legislatuur. Staat u nog altijd achter standpunt dat er eerst een globale visie moet zijn? Standpunt minister graag. (Kathleen Helsen)

Het is voor mij evident dat een globale visie op de hervorming onontbeerlijk is en dat concrete maatregelen steeds binnen die globale visie moeten passen.

- Voorontwerp van decreet binnen een jaar, maar liggen de standpunten nu nog niet te ver uiteen, en zijn de krijtlijnen te vaag, om dat nog helemaal rond te krijgen? Wie gaat dat willen / durven doorduwen vlak voor de verkiezingen? (Katleen Martens)

Binnen de meerderheid is er nog steeds de vaste wil om, zoals de beleidsnota zegt, een ontwerpdecreet te hebben voor het einde van de legislatuur, en die duurt tot midden 2014.

- Hervorming secundair – kunnen we duidelijk zicht krijgen op de knelpunten?? Naar verluid zitten de meerderheidspartijen wekelijks uren samen. Toch lijkt het op elk debat alsof er grote eensgezindheid (cfr OVSG debat). Waar blijft de concepttekst dan?? Het veld zal de minister inhalen. Dan hebben de grootste spelers ook het grootste concurrentievermogen Cfr. ‘Bernardusscholen’ in Oudenaarde – is wellicht een opwaarderen van ‘hun’ TSO/BSO scholen. Dat is goed, maar moet het niet iets fundamenteeler?? Heeft de minister weet van andere gelijkaardige fusies en initiatieven? (Elisabeth Meuleman)

Op het terrein zijn er inderdaad al jaren scholen bezig met innovaties in de richting van de hervorming secundair onderwijs.

- ‘Heel wat stakeholders/partners brachten op eigen initiatief positief advies uit. De eerlijkheid gebiedt ook te vermelden dat duizenden leraren een petitie ondertekenden tegen de afschaffing van de onderwijsvormen en dat ook een regeringspartij zich negatief opstelde tegenover een comprehensieve eerste graad. De timing lijkt me ook onrealistisch. Er is nog steeds geen conceptnota van de regering. Het lijkt me niet mogelijk op een half jaar (eerste helft van 2013) voor zo een belangrijke hervorming met zoveel aspecten alle stakeholders op een fatsoenlijke wijze te bevragen. In de praktijk zal dit het gehele jaar in beslag nemen. In 2014 zitten we alle in verkiezingsmodus. Dit is geen sereen klimaat voor een dergelijke hervorming. De hervorming moet budgetneutraal zijn. Hoe kan men dit op voorhand inschatten. Men kan met stellige zekerheid zeggen dat aan een grondige hervorming een kostenplaatje hangt (bv. hervorming lerarenopleiding, bijscholing huidig lerarenbestand, differentiatie-opleiding, herschikking scholen). Waar zal men dan de besparingen zoeken die dit moeten compenseren? (Boudewijn Bouckaert)

De regering heeft een timing uitgewerkt en wil die respecteren.

- Wat is de stavaza van de hervorming van het secundair onderwijs? Komt de conceptnota nog die aangekondigd werd voor de paasvakantie 2012? Hoe kan het dat de minister nu nog moet zoeken naar een consensus in dit verhaal? (Marleen Vanderpoorten)
- Is er in de meerderheid al overeenstemming over de betekenis van de “brede eerste graad”? Zo ja, wat is de definitie hiervan? (Marleen Vanderpoorten)
- Blijft de minister bij een grootschalige, allesomvattende hervorming, of zal hij, zoals velen al lang voorstellen, de grootste knelpunten snel aanpakken en stap voor stap werken? (Marleen Vanderpoorten)
- Mijn indruk is dat de hervorming secundair eigenlijk helemaal in het slop zit (wegens meningsverschillen binnen de regering). De minister heeft zijn ambitie al aardig moeten bijstellen: er komt slechts een voorontwerp tegen het einde van de legislatuur. Ondertussen wordt er openlijk gepleit voor een gefaseerde aanpak (o.a. door de heer Monard). De minister vond dat in het verleden geen goede piste. Blijft hij bij die stelling? (Wim Van Dijck)
- Op donderdag 15 november lezen we in De Standaard een pleidooi van Georges Monard voor een stapsgewijze invoering van de hervorming secundair onderwijs. Mieke Van Hecke stelt daarover: "als er een draagvlak gevonden

kan worden voor een toekomstvisie zal het al veel zijn." Kan de minister zich hierbij aansluiten? (Jos De Meyer)

Voor het zomerreces komt er duidelijkheid over de grote lijnen van de hervorming. We blijven gaan voor een akkoord over een globale visie van een hervorming en we zullen ook nog deze legislatuur concrete stappen zetten in de richting van die hervorming. Een hervorming van het secundair onderwijs is ook alleen maar stap voor stap mogelijk. Ik heb van meet af aan gesteld dat we de uitrol van de hele hervorming pas tegen 2020 voorzien.

- De minister stelt dat heel wat stake-holders/ partners op eigen initiatief een positief advies uitbrachten. Kan de minister hiervan een oplijsting geven? Kan de minister ook een oplijsting geven van de negatieve/minder positieve adviezen? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Ik kreeg advies van de SERV, de Vlor, de Vlaamse Jeugdraad, de VRWI, het metaforum, het VVKSO, de VTI's van West-Vlaanderen, de VDAB, Syntra Vlaanderen, de kunstensector, de associatie KULeuven. Geen van deze adviezen was over de hele lijn negatief of minder positief.

- Hervorming SO wordt gekoppeld aan lerarenloopbaan: wordt ook gedacht aan een minder strakke organisatie van lesuren, zodat een school meer 'vrije ruimte' heeft om vakoverschrijdend of klasdoorbrekend te werken? En aan co-teaching? (Sabine Poleyn)

Beide dossiers zijn inderdaad aan elkaar gelinkt. Wat de concrete pedagogische aanpak of werkvormen betreft: dit behoort tot de pedagogische vrijheid van scholen.

OD 2.5 Diplomagerichte trajecten in het volwassenenonderwijs en de werking van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap bijsturen

- Optimaliseren van de werking van de centrale examencommissie. Is men voldoende voorbereid voor de nieuwe werkwijze op het veld? Kan men de workload aan? Was de mondelinge component niet net belangrijk, omdat men toch met doelgroepstudenten zit zodat persoonlijk contact belangrijk was? (Elisabeth Meuleman)

De nieuwe werkwijze is een feit sinds 1 oktober 2012. De werkdruk voor de personeelsleden is inderdaad hoog in deze beginperiode maar de implementatie verloopt vlot en er is positieve feedback van de kandidaten op de grotere flexibiliteit die het nieuwe systeem meebrengt. De mondelinge component is niet volledig afgeschaft maar werd behouden waar dit toegevoegde waarde heeft om de vereiste kennis en competenties te toetsen namelijk voor het domein van de talen. De andere examens worden schriftelijk afgenomen omdat dit objectiever en transparanter is naar kandidaten toe en de gelijke behandeling beter garandeert. Er zijn tot nu toe geen klachten van kandidaten hierover.

- Wanneer zal de evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs afgerond worden? Zullen de resultaten ervan nog deze legislatuur gebruikt worden voor een decretaal initiatief? (Irina De Knop)

Zoals mijn beleidsbrief vermeldt, is het decreet volwassenenonderwijs sinds 2007 al enkele malen in belangrijke mate gewijzigd waardoor een globale evaluatie van de initiële beleidsdoelstellingen nog weinig zinvol is. Daarom wil ik voor de grondige evaluatie van het decreet een andere, tweeledige aanpak.

Eenzijds bestaat deze uit een klanttevredenheidsmeting onder de cursisten van het volwassenenonderwijs omdat die tot op heden nog niet gehoord werden in het evaluatieproces. Een dergelijke klanttevredenheidsmeting kan tot nieuwe inzichten leiden vanuit het perspectief van de gebruiker. Hierbij dient aandacht te zijn voor de specifieke doelgroepen in het volwassenenonderwijs zoals de anderstaligen die de opleiding Nederlands tweede taal volgen, de cursisten van de basiseducatie en de gedetineerden die les volgen in de gevangenissen.

Anderzijds zal er vooral gefocust worden op een nieuwe globale beleidsvisie voor de toekomst van het volwassenenonderwijs in Vlaanderen op middellange termijn. Hiervoor zal maximaal gebruik worden gemaakt van bestaande of binnenkort te verwachten onderzoeken, zoals het auditrapport van het Rekenhof, een rapport over het evaluatieonderzoek naar de ondersteuning en kennis-expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs, de klanttevredenheidsmeting, internationaal onderzoek naar volwasseneneducatie en cijferanalyses uit de eigen databanken. Op basis van daarvan kunnen er over een aantal thema's een visie, voorstellen, ideeën en concepten uitgewerkt worden. Mijn administratie zal instaan voor de globale coördinatie en bundeling van alle teksten en voorstellen in één globaal rapport dat tegen eind 2013/begin 2014 beschikbaar moet zijn. Het zal dus niet meer haalbaar zijn om de resultaten nog te gebruiken voor een decretaal initiatief tijdens de huidige legislatuur. Maar de uitgewerkte visie en voorstellen zullen als basis kunnen dienen voor de hervormingen van het volwassenenonderwijs in Vlaanderen tijdens de volgende regeerperiode.

OD 2.6 Het hoger beroepsonderwijs concreet vorm geven

- Er zijn alleen plannen in richting van ontwikkelingen opleidingen ivf de arbeidsmarkt. Bedoeling van HBO5 was ook om leerlingen beter voor te bereiden op hoger onderwijs. Lees hierover niets in de beleidsbrief. Blijft die tweede piste nog aangehouden of stapt de minister hiervan af? Wat zijn de plannen op dit vlak? (Kathleen Helsen)

Het hoger beroepsonderwijs heeft als centrale doelstelling kansen van mensen op de arbeidsmarkt verbeteren. Daarom zijn alle opleidingen van het hoger beroepsonderwijs beroepsgerichte opleidingen die inspelen op een behoefte van de arbeidsmarkt en hebben ze een duidelijke arbeidsmarktfinaliteit. Deze opleidingen moeten vervolgens ook als opstap naar een bacheloropleiding kunnen fungeren. Zo kunnen jongeren, voor wie de (rechtstreekse) stap naar een bacheloropleiding te hoog gegrepen is, via het hoger beroepsonderwijs een kwalificatie behalen die nuttig is op de arbeidsmarkt en doorstroom naar en bachelor gemakkelijk. Beide aspecten moeten in alle HBO5-opleidingen aanwezig zijn.

- Hoe is de commissie HBO5 samengesteld? Wat zijn de profielen? Wat zijn de concrete taken? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De commissie HBO is samengesteld door het ministerieel besluit van 25 oktober 2011 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de commissie HBO. In het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs zijn de profielen van de leden van de commissie vastgelegd. Er is steeds een effectief lid en een plaatsvervanger. In het MB zijn ze als volgt ingevuld:

- *Voorzitter: Luc François, Universiteit Gent (effectief) en Mieke van Gramberen, general manager van Flanders Synergy (plaatsvervanger)*
- *Expertise met betrekking tot beroepsgerichte opleidingen secundair: Isabelle De Leenheer, accountant, belastingconsulent en rechter in handelszaken (effectief), Hakima El Meziane, VOKA (plaatsvervanger)*
- *Expertise met betrekking tot HBO in het volwassenenonderwijs: Peter Michielsens, inspecteur -generaal van de onderwijsinspectie op rust (effectief), Herman Popeijus, Lector Kempellectoraat 'Leren in leerwerk gemeenschappen', Hogeschool de Kempel en senior onderzoeker / projectleider werkplekleren ILS-Radbouduniversiteit (plaatsvervanger)*
- *Expertise met betrekking tot professionele bachelors: Kathleen Schlusmans, Open Universiteit Nederland (effectief), Frans Hegemann, voorzitter van Bachelor.be (plaatsvervanger)*
- *Expertise met betrekking tot publieke onderwijsverstrekkers: Mireille Gillebeert, algemeen directeur competentiecentra VDAB (effectief), Ann Van De Ven, directeur Leren en Werken van Syntra Vlaanderen (plaatsvervanger)*
- *Expertise met betrekking tot arbeidsmarktregie: Luc Sels K.U.Leuven (effectief), Nele Muys, UNIZO (plaatsvervanger)*

De taken van de commissie HBO staan beschreven in hoofdstuk II, afdeling I, onderafdeling II van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en hoger beroepsonderwijs:

- *Advies over een onderwijskwalificatie van niveau 5, meer bepaald over:*
 - o *De wenselijkheid, de frequentie, de regionale spreiding van een aanbod van nieuwe opleidingen hoger beroepsonderwijs die leiden tot die onderwijskwalificatie*
 - o *De studieomvang van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die leiden tot die onderwijskwalificatie, uitgedrukt in studiepunten*
 - o *De omzetting van studiepunten in lessen of lestijden voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aangeboden door secundaire scholen of CVO*
 - o *De benamingen van de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs en het studiegebied waartoe een opleiding behoort*
- *Oordelen over de macrodoelmatigheid van een nieuwe opleiding van het hoger beroepsonderwijs*
- *Haar akkoord of niet akkoord verlenen over de samenstelling van de visitatiecommissies voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.*

OD 2.7 Het hoger onderwijslandschap vorm geven en rationaliseren

Integratiedecreet

- Verruimde mogelijkheden om les te geven in andere talen dan Nederlands in HO. Hier moet uitvoering aan gegeven worden. Sommigen uit academische hoek hadden daar problemen mee, vooral op het vlak van de te hoge eisen (C1). In Tilburg gebruikt men andere schaal, maar op basis van conversietabel zou dit hoger zijn dan C1. Hoe zit dit met praktische uitwerking van uitvoering? Wordt volwassenenonderwijs daarbij betrokken? (Fientje Moerman)
- De minister gaat een **communicatiecampagne opzetten naar scholen uit het SO**. Langs welke kanalen zal u hen informeren? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het Integratiedecreet bepaalt dat docenten die in een andere taal dan het Nederlands doceren, deze taal moeten beheersen op het ERK-niveau C1. Zij moeten dit vereiste beheersingsniveau aantonen aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen. In de eerste plaats was het de taak van de instellingen om zich te organiseren zodat ze aan de voorwaarde kunnen voldoen. Ik stel vast dat dit niet gebeurd is en dat ze op de overheid rekenen om een aantal zaken te faciliteren. Momenteel werkt mijn kabinet en administratie aan een praktische regeling opdat de instellingen de bepalingen vlot kunnen uitvoeren.

Aangezien de regeling ingaat bij de start van het academiejaar 2013-2014 stelt zich hier het praktische en organisatorische probleem om de docenten tijdig te testen en een certificaat te bezorgen indien voldaan is aan de taalkennis op ERK-niveau C1. Dit probleem stelt zich heel specifiek voor het Engels.

In eerste instantie worden de reguliere communicatiekanalen gebruikt: informatie via Klasse voor leerkrachten en Maks, onderwijskiezer.be, brochure “wat na het secundair onderwijs” en de SID-ins. Doelgroepen zijn de laatstejaarsstudenten secundair onderwijs, leerkrachten, keuzebegeleiders, CLB's, ouders, studenten. Bijkomend wordt er een Nieuwsbrief Klasse voorzien, evenals een “Update Klasse” (aparte brochure als bijlage bij Klasse). Onlangs werd hierover overlegd met de vertegenwoordigers van universiteiten en hogescholen.

Bedoeling is voor het eind van het jaar duidelijkheid te verschaffen zoals ik eerder heb gesteld op een actuele vraag.

Toegangsexamen arts-tandarts / Masteropleiding geneeskunde

- Is de evaluatie van het toegangsexamen arts-tandarts afgerond? Wat zijn de conclusies? (Marleen Vanderpoorten)
- De masteropleiding geneeskunde werd teruggebracht van 240 naar 180 studiepunten. Hoe staat de minister tegenover het voorstel van rector Mark Waer om een algemene bachelor te voorzien gedurende de eerste drie jaar en pas dan een toegangsproof te voorzien. Op die wijze zou ook het onevenwicht in het aanbod van Vlaamse en Franstalige kandidaatartsen kunnen weggewerkt worden. (Boudewijn Bouckaert)

De evaluatie van het toelatingsexamen, dat geldt als bijkomende toelatingsvoorwaarde voor de inschrijving in een bachelorsopleiding in het studiegebied Geneeskunde of het studiegebied Tandheelkunde is nog niet helemaal afgerond.

Vermits het toelatingsexamen het toetsen van de bekwaamheid van de studenten om een geneeskundige of tandheelkundige opleiding met succes af te ronden beoogt en de studieomvang werd herleid, wordt het toelatingsexamen momenteel behouden.

Ik spreek me niet uit over voorstellen die in kader van het debat worden gedaan. Het debat is nog niet voldoende uitgekristalliseerd om standpunten in te nemen.

Oriëntatieproef hoger onderwijs

- Wat is de stavaza van het eventuele invoeren van een oriëntatieproef voor het eerste jaar HO wordt aangevat? Worden hierover gesprekken gevoerd? Zo ja, met wie en welke timing wordt vooropgesteld? (Marleen Vanderpoorten)

Zie antwoord onder OD 1.6.

Studieomvang bachelor- en masteropleidingen

- Ivm beleidskader BA/MA opleidingen en het dossier van de tweejarige masters. Dit vraagt toch echt een grondige discussie, ook in het parlement! Belangrijk voor mijn fractie is dat eventuele verlenging van Masters niet wordt losgekoppeld van bachelor opleiding. Driejarige bachelors zou in vele gevallen toch tot een eigen finaliteit moeten leiden, dat is nu vaak nog niet het geval. Hoe kijkt de minister daar tegen aan? (Elisabeth Meuleman)
- Verlenging van de masters. Knoop zal moeten doorgehakt worden. Minister laat unieke kansen liggen indien de hervorming lerarenopleiding daar niet bij betrokken wordt. (Fientje Moerman)
- De minister zal een beleidskader uittekenen voor de eventuele verlenging van de studieomvang van sommige bachelor- en masteropleidingen. Hoe zal dit kader er uit zien? Wat betekent het concreet? Worden nieuwe aanvragen die dit jaar worden ingediend, on hold gezet en pas later getoetst aan het nieuwe kader? En als een aanvraag dit najaar nog zou worden goedgekeurd, wanneer zou deze verlenging dan van start kunnen gaan? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

In de oorspronkelijke versie van het Structuurdecreet was bepaald dat de academische bachelorsopleidingen als hoofddoelstelling de doorstroom naar een masteropleiding hadden en als aanvullende doelstelling het uitstromen naar de arbeidsmarkt. Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest van 23 februari 2005 (Arrest nr 44/2005) de zinsnede 'en als aanvullende doelstelling het uitstromen naar de arbeidsmarkt' vernietigd omdat deze toevoeging afbreuk doet aan de door artikel 127, §1, eerste lid, 2°, van de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheden. De Gemeenschap kan een dergelijke regeling slechts aannemen indien de door de federale wetgever vastgestelde minimale voorwaarden voor het behalen van universitaire diploma's zijn aangepast. De minimumduur van een academische opleiding was toen 4 jaar.

Intussen heeft het federale parlement een nieuwe wet tot wijziging van de gecoördineerde wetten van 31 december 1949 op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens en van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, goedgekeurd. Deze wet omvat op zich geen

bepalingen meer met betrekking tot de minimumduur van opleidingen. De wet koppelt wel de structuur van het onderwijs in België aan het Europees kwalificatieraamwerk. In het hoger onderwijs kunnen de niveaus 5, 6, 7 en 8 van het Europees kwalificatieraamwerk behaald worden.

Met de goedkeuring van deze wet kan de vernietigde zinsnede opnieuw toegevoegd worden. Ik heb dan ook het initiatief genomen om in ODXXIII deze aanpassing door te voeren zodat de academische bachelorsopleidingen ook een eigen finaliteit kunnen verwerven.

Het beleidskader moet een handvat zijn voor de instellingen om goede dossiers in te dienen (goed onderbouwde motivatie, gesteund op feiten, vooropgestelde beoordelingscriteria) en zal ook een handvat vormen voor de commissie die de ingediende aanvragen gaat beoordelen, evenals voor de Vlaamse Regering die het uiteindelijke besluit moet nemen over de ingediende aanvragen. Ik ga aan de Vlaamse Regering voorstellen om ook de aanvragen die werden ingediend tegen 30 juni 2012 niet goed te keuren. Het is de bedoeling om nog dit jaar het beleidskader door te Vlaamse Regering te laten goedkeuren en de nodige decretale wijzigingen door te voeren. Alle aanvragen vanaf 2013 zullen dan aan dit nieuwe beleidskader getoetst worden.

- **Neemt de minister de verhoging van de inschrijvingsgelden tot het niveau Franstalige Gemeenschap in overweging? Waarom wel/niet?** (Marleen Vanderpoorten)

Een verhoging van de inschrijvingsgelden wordt momenteel niet meegenomen, met uitzondering van de reeds bestaande mogelijkheden voor een verhoging voor niet-EER studenten. Ik heb aan de instellingen gevraagd me een gedragen voorstel uit te werken dat we dan gezamenlijk kunnen valideren.

- **Nieuwe opdracht voor associaties. Associaties moeten werk maken van leerlijnen in hoger onderwijsruimte. Dit is belangrijk en ook de minister moet opvolgen dat daar ook acties rond komen. Hierover staat niets in de beleidsbrief. Heeft minister de intenties om de werkzaamheden associaties op te volgen en te stimuleren?** (Kathleen Helsen)

De regeling inzake de nieuwe opdracht van de associaties gaat pas in bij de start van het academiejaar 2013-2014 (buiten het tijdsbestek van deze beleidsbrief). Dit neemt evenwel niet weg dat dit een belangrijk aandachtspunt is, waaraan gewerkt moet worden. Samen met mijn collega minister Lieten zit ik op geregelde momenten samen met de voorzitters van de associaties, waar dit punt op de agenda komt. Dit punt zal in eerste instantie ook opgevolgd worden via de reguliere kanalen, zoals de rapportering via de jaarverslagen en het toezicht van de regeringscommissarissen.

OD 2.8 De participatie aan het hoger onderwijs verhogen, in het bijzonder van jongeren uit kansengroepen

- **Het Aanmoedigingsfonds** zoals het nu werkt, moet worden herbekeken en geherformuleerd. De minister wil met de instellingen Vlaamsbrede strategische doelstellingen vastleggen. Op basis van die streefcijfers en -data worden concrete doelstellingen afgesproken met de instellingen op het vlak van de in- door- en

uitstroom van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Deze concrete doelstellingen worden opgenomen in beheersovereenkomsten.

Wanneer gaat u concrete beslissingen nemen over het nieuwe Aanmoedigingsfonds? U blijft op dit vlak vaag. Is er een timing opgesteld voor overleg met de instellingen over de concrete doelstellingen?

Gaat u met de instellingen ook overleg plegen over het invoeren van een registratiesysteem? Daar vermeldt u niets over in de beleidsbrief.

In de beleidsbrief van vorig jaar zei u dat u ging nagaan of werken met beheersovereenkomsten het meest geschikte instrument is. In uw huidige beleidsbrief staat dit niet vermeld. Moet ik hieruit afleiden dat u die analyse reeds gedaan hebt? Op basis van welke argumenten wordt opnieuw voor een beheersovereenkomst gekozen?

Vorig jaar kondigde u een plan van aanpak aan rond het aanmoedigingsfonds, dat in een bredere visie over de democratisering van het hoger onderwijs ging kaderen. Ook hier geen vermelding in de beleidsbrief. Wat is hier de stand van zaken van? (Fatma Pehlivan)

De plannen voor een nieuw aanmoedigingsfonds in een bredere context van democratisering van het hoger onderwijs, zoals ik ze uiteengezet heb in het antwoord op uw interpellatie op 3 mei jongstleden, zijn verre van opgeborgen. Alleen de timing is aangepast. Het dossier van het Aanmoedigingsfonds is een van de dossiers die het slachtoffer geworden is van de drukke beleidsagenda in het hoger onderwijs en de krappe bezetting van mijn kabinet.

We verwachten veel van de Task Force van experts die we nog voor het einde van het jaar willen samenstellen en samenroepen. De Task Force zal meetindicatoren en streefcijfers op Vlaams niveau formuleren tegen februari 2013. Het gaat hierbij over streefcijfers op middellange termijn. Op basis van hun voorstellen zullen we met de instellingen gaan praten over concrete, instellingsgebonden doelstellingen. De instellingen zullen kunnen bepalen hoe ze zullen meewerken aan het behalen van die streefcijfers. Over een eventuele overname van het registratiesysteem van de VLOR en over het al dan niet werken met beheersovereenkomsten, zal ik een beslissing nemen ná kennisname van de voorstellen van de Task Force en na overleg met de instellingen.

Het overleg met de instellingen willen we afronden in de loop van juni 2013.

- Doelstelling is 45% generatiestudenten aan diploma HO helpen => kwaliteit MOET enorm dalen onder deze druk. Omgekeerd effect! (Katleen Martens)

Nergens is de doelstelling geformuleerd om 45% van de generatiestudenten aan een diploma hoger onderwijs te helpen. Ik ben niet overtuigd dat een verhoging van de participatie en een verbetering van de doorstroom en uitstroom noodzakelijk moet leiden tot kwaliteitsverlies van opleidingen. In eerste instantie worden instellingen voor een deel gefinancierd op basis van de instroom en uitstroom, waardoor ze bij een toename meer middelen kunnen inzetten om de kwaliteit te handhaven en te verbeteren. Ik ben er wel van overtuigd dat door een efficiënt gebruik van middelen en door het inzetten van innovatieve technologie in het hoger onderwijs de kwaliteit minstens kan gehandhaafd blijven bij een stijgende studentenpopulatie.

OD 2.9 Studeren in het buitenland stimuleren

Actieplan

- Het plan van aanpak dat als mededeling aan de Vlaamse Regering werd overgemaakt. Kan dit plan worden toegelicht of op z'n minst bezorgd aan het Vlaams Parlement? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)
- De minister wil eind 2012 het actieplan om de mobiliteit van studenten te versterken en uitwisselingen te stimuleren, finaliseren. Hoe ver staat het actieplan? Denkt u dat het mogelijk is om de 20-20-20 doelstelling van de Europese commissie te halen, hierbij rekening houdend met de Europese budgettering en de aanbevelingen van het Rekenhof? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het plan van aanpak i.v.m. het actieplan mobiliteit is op de Vlaamse regering voorgesteld in juli 2012. Volgend hierop is een Task Force opgericht met experts uit de administratie en het veld. Deze groep geeft een antwoord op 4 essentiële vragen: wat verstaan we onder mobiliteit, hoe gaan we dat registreren, hoe gaan we tegelijkertijd de kwaliteit garanderen en verhogen en hoe gaan we het financieren. Het actieplan zal begin 2013 aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. We mogen ook niet vergeten dat er intussen al heel wat maatregelen zijn genomen.

Ik ben er van overtuigd dat we met gezamenlijke inspanningen de 20% doelstelling kunnen behalen. Gekoppeld aan het actieplan is een financieringslijn gekoppeld die zal gebruikt worden om extra mobiliteitsbeurzen te voorzien voor de studenten.

De studentenmobiliteit is breder dan de mobiliteit in het kader van Erasmus. Uit een ad hoc bevraging van de instellingen over uitgaande mobiliteit zien we dat de mobiliteit buiten het kader van Erasmus (eigen initiatieven van de instellingen, VLIR-UOS, Erasmus Mundus, stages) ongeveer een 25 à 30% bedragen van de totale mobiliteit van studenten. Het is de bedoeling om de bijkomende financiële middelen voor mobiliteit die in het kader van de hervorming van hoger onderwijs worden vrijgemaakt (groeipad van 4,2 miljoen euro tot 2020) in te zetten voor het financieren van de mobiliteit van studenten buiten het Erasmus programma (buiten de EU-landen en vooral ook buiten Europa).

Als we alle mobiliteiten in rekening brengen zullen we de mobiliteitsdoelstellingen halen. Uit een recente bevraging van de hoger onderwijsinstellingen blijkt dat de mobiliteit in het kader van het Erasmusprogramma rond de 70% bedraagt van de totale mobiliteit van studenten van Vlaamse instellingen. 30% wordt gerealiseerd buiten het Europese Erasmusprogramma. Met de middelen die vrijgemaakt worden in het kader van de hervorming van het Vlaamse hoger onderwijs zullen er voor die mobiliteiten beurzen beschikbaar zijn. Dat zal voor de buitenlandse mobiliteit, waarvoor een sterke belangstelling bestaat, een sterke stimulans zijn. Bovendien was er de voorbije jaren wel degelijk een serieuze groei van de Erasmusstudentenmobiliteit (gelijk aan of hoger dan de gemiddelde Europese groei).

Doelgroepenbeleid

- Tegen 2020 wilt u 20 % van de afgestudeerden een buitenlandse ervaring (studie of stage) bezorgen. Wordt er hierbij rekening gehouden met kansarme studenten, zoals studenten met een functiebeperking of studenten met een niet-westerse achtergrond? Worden er specifieke maatregelen genomen om ook die groepen de kans te geven een buitenlandse ervaring op te doen? (Fatma Pehlivan)
- De doelstelling om tegen 2020 20 % van de afgestudeerden een buitenlandse ervaring te bezorgen, blijft behouden. Door een plan van aanpak wil u ook de academische kwaliteit van de uitwisseling bevorderen en de deelname van studenten uit

ondervertegenwoordigde groepen bevorderen. Hoe gaat u dit doen? Is er een impact van de Europese begroting op deze doelstellingen? (Kathleen Deckx)

- Bij de toekenning van mobiliteitsbeurzen zal bijzondere aandacht gaan naar deelname van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Kan daar wat meer uitleg bij gegeven worden? Worden er naast het inkomenscriterium nog andere criteria aangelegd? Hoe zal men positieve discriminatie vermijden?
- Zal de minister (al dan niet in zijn zeer lang aangekondigd actieplan studentenmobiliteit) ook mobiliteit voor leerlingen secundair onderwijs stimuleren, met focus op degenen die niet verder studeren? (Sabine Poleyn)

Het is de bedoeling dat tegen 2020 een aanzienlijk deel, bvb 25% van de mobiele studenten, studenten uit kansengroepen zijn. Wij hanteren dit richtpercentage op de beurzen die we zelf toekennen (bvb asem-duo) Aan deze groep studenten zal een extra beursbedrag toegekend worden bovenop de basisbeurs. Er bestaan in Vlaanderen twee beurscategorieën voor Erasmusmobiliteit. De Erasmusstudenten worden opgedeeld in twee categorieën: (1) beurs, bijna-beurs en beurstarifistudenten en (2) alle andere studenten (die niet onder categorie 1 thuishoren). De Erasmusbeurs voor categorie 1 bedraagt 370 euro per maand, voor categorie 2 is dat 310 euro per maand. Door middel van dit verschil in beurs proberen we een Erasmus-uitwisseling extra aantrekkelijk te maken voor beursstudenten.

Studenten met een functiebeperking kunnen EPOS contacteren voor het verkrijgen van extra subsidies om de specifieke noden verband houdend met hun functiebeperking te kunnen dekken. Gezien het zeer lage aantal aanvragen dat EPOS hiervoor krijgt, staat er tot nu toe geen maximumbedrag op de aan te vragen subsidies. Verder is er sinds kort ook een samenwerkingsverband tussen EPOS en SIHO met het oog op het ontwikkelen van een handboek mobiliteit specifiek voor studenten met een functiebeperking. Verder wordt er ook gewerkt aan de creatie van de mogelijkheid om studenten met een functiebeperking een voorbereidend bezoek te laten doen.

Deze groepen studenten dienen ook speciale aandacht te krijgen binnen de hoger onderwijs instellingen met betrekking tot motivatie, maar ook tot gegarandeerde erkenning van de in het buitenland verworven credits.

Er zal door de Vlaamse Bologna experts een advies uitgebracht worden rond het stimuleren van studenten uit kansengroepen om mobiel te zijn. Hieraan gekoppeld zullen ook een aantal portretten opgemaakt worden van studenten uit verschillende kansengroepen die als voorbeeld zullen staan en zullen kunnen gebruikt worden in communicatie naar deze doelgroepen.

Mobiliteit van leerlingen uit secundair onderwijs is niet opgenomen in het actieplan rond studentenmobiliteit in het hoger onderwijs.

Academische kwaliteit

- U zal maatregelen voorstellen ter **versterking van de academische kwaliteit van studentenuitwisselingen**. Op zichzelf een goed voorstel. Hoe zal u dit aanpakken zonder de autonomie van de universiteiten en hogescholen aan te tasten? (Boudewijn Bouckaert)

In het nieuwe programma Erasmus For All dat van start gaat in 2014 wordt er verder ook verhoogde aandacht besteed aan de academische kwaliteit van een Erasmusuitwisseling. Hoe de kwaliteit in het nieuwe programma zal moeten verhoogd worden, is nog niet geheel duidelijk en zal in de toekomst verder worden gespecificeerd. Het maakt tevens deel uit van de werkzaamheden van de task force.

We zullen samen met de instellingen nagaan hoe dit op Vlaams niveau kan gestimuleerd worden zonder de autonomie van de universiteiten en hogescholen aan te tasten. Academische kwaliteit is immers verbonden aan het behalen van competenties gelinkt aan de leerdoelen van de opleiding. Interculturele/internationale competenties zijn verschillend in elke opleiding en moeten beschreven worden. Door meer structurele samenwerking tussen instellingen via gezamenlijke programma's, mobility windows, enz. gaat men de kwaliteit van de programma's verbeteren en bijgevolg ook het behalen van deze competenties bevorderen.

Er dient ook meer aandacht te gaan naar de kwaliteit van de partnerschappen met de buitenlandse instellingen en een systeem van evaluatie dient opgezet te worden in elke instelling. De overheid kan hiertoe voorstellen en good practices bieden aan de instellingen.

- Er is veel te doen over studeren in buitenland door **rapport Rekenhof**. Het Rekenhof heeft toch een gelijk op een aantal punten. We zitten dus met probleem voor Erasmus. Zie ook uitspraken vicerector KU Leuven om programma Erasmus grondig te herzien. Vraag: moeten we niet naast de vooropgestelde plannen ook een brede discussie houden over die LLL-programma's (Fientje Moerman)

Ik stel voor het debat hierover te houden na de uiteenzetting van het Rekenhof.

OD 2.10 Onderzoek en innovatie stimuleren

- In hoeverre wordt rond loopbaan onderzoekers samengewerkt met Lieten? (Fientje Moerman)

Er is zowel op het niveau van de kabinetten als op het niveau van de administraties een goede samenwerking over de loopbaan van onderzoekers. Een goed voorbeeld hiervan is de werkgroep onderzoekers in uitvoering van de cao III hoger onderwijs die gezamenlijk opgezet is door het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie. Minister Lieten maakt deel uit van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs (VOC HO) en is als zodanig ook betrokken bij de onderhandelingen over de cao's voor het hoger onderwijs, waarbij ook de loopbaan van onderzoekers aan bod komt. Regelgeving die door het kabinet Lieten uitgewerkt wordt maar die ook betrekking heeft op onderzoekers in het hoger onderwijs, zoals het BOF-besluit, wordt in het VOC HO onderhandeld.

- Wenst de minister vooral eigen onderzoekers te behouden en in hen te investeren of wil de minister ook buitenlandse onderzoekers aantrekken? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het is belangrijk de mobiliteit van onderzoekers in de breedste zin van het woord te stimuleren. Dat betekent dat zowel de mobiliteit van Vlaamse onderzoekers binnen het Vlaamse onderzoekslandschap en naar het buitenland gestimuleerd wordt maar ook de instroom van buitenlandse onderzoekers naar Vlaanderen.

OD 2.11 Participatie aan levenslang leren verhogen

- Wat wordt bedoeld met **leeradvies en -oriëntering voor volwassenen**. Gaat dat om 18-jarigen of gaat het ook om jongeren. Het is niet duidelijk op basis van beleidsbrief. (doelgroepomschrijving) (Kathleen Helsen)

De plannen inzake leeradvies en -oriëntering zitten nog in een conceptuele fase en kregen nog geen goedkeuring door de Vlaamse Regering. Het is mijn intentie om leeradvies en -oriëntering open te stellen voor de doelgroep die ook toegang heeft tot het volwassenenonderwijs. Die toegang is mogelijk voor iedereen die voldaan heeft aan de voltijdse leerplicht.

- Wanneer wordt de **audit van het Rekenhof naar personeelsfinanciering** verwacht? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Op 22 oktober 2012 heb ik het ontwerpverslag van het Rekenhof ontvangen met de vraag of ik een reactie wilde formuleren op de conclusies en aanbevelingen. Met de meeste conclusies en aanbevelingen kan ik mij als minister van onderwijs akkoord verklaren. Voor een aantal punten wenste ik echter graag gebruik te maken van de mogelijkheid tot reactie. Deze reactie zal ik eerstdaags aan het Rekenhof bezorgen.

- Er wordt gewerkt aan een **actieplan om afstandsleren** op een kwaliteitsvolle manier op te zetten. Wanneer zal dat actieplan klaar zijn? Welke elementen zal het bevatten? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Vanuit een projectgroep omtrent kwaliteitsvol afstandsleren in het volwassenenonderwijs werd voor het werkingsjaar 2012-2013 inderdaad een actieplan opgesteld. Volgende doelstellingen staan centraal in dit actieplan:

- *Het afstemmen van de communicatie van het aanbod afstandsleren op overkoepelend niveau aan de hand van verschillende communicatiekanalen.*
 - *Het uitwisselen van middelen zoals materiaal en personeel nodig om de eigenlijke weg naar een certificering in goede banen te leiden.*
 - *Het uitwerken van afstandsleren aan de hand van een doelgroepenbeleid*
 - *Het verder uitbouwen van middelen voor afstandsleren voor lesgevers en begeleiders*
- De minister kondigt overleg aan met de Nederlandse regering over de **toekomst van 'Open Universiteit'**. Hoe kunnen we de Open universiteit verder ondersteunen? Hoe kunnen we bepaalde knelpunten wegwerken? Wanneer zal dit overleg met Nederland plaatsvinden? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De Open Universiteit Nederland zit volop in een proces van herstructurering. Dat proces is nog niet afgerond. De wijze waarop de OU in het Nederlandse hogeronderwijslandschap zal gepositioneerd worden zal mee bepalen op welke manier de samenwerking tussen de OU Nederland en de Vlaamse universiteiten in de toekomst zal verlopen. De nieuwe Nederlandse minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is nog maar net aangetreden. Er is nog geen concrete datum voor een overleg hierover. Intussen zal ik dit overleg op ambtelijk niveau laten voorbereiden. En wat betreft de erkenning van de Nederlandse diploma's hoger onderwijs kan ik verwijzen naar het ontwerp van protocol van wijziging van het NVAO-

verdrag dat de Vlaamse Regering op 26 oktober 2012 heeft goedgekeurd. Daarin zit de automatische wederzijdse erkenning van de diploma's vervat.

OD 2.12 De digitale kloof wegwerken

- **Digitale kloof** bij leerkrachten of leerlingen wegwerken? Ook dit is een oud zeer waarover we in elke BB nieuwe initiatieven vinden. De digitale kloof is er nog steeds. We kunnen ons zelf de vraag stellen of de kloof al verkleind is. Dat blijkt ook uit het nieuwe Europese rapport EU kids Online. De digitale vaardigheden van de Belgische 9- tot 12-jarigen zijn ondermaats. De meerderheid is niet in staat om zijn privacy aan te passen of spam te blokkeren. Ook opvallend: in Vlaanderen kunnen slechts zeven op de tien kinderen tussen 9 en 16 jaar online op school. (Katleen Martens)

Ik wil er toch op wijzen dat de resultaten voor Vlaanderen niet zo slecht zijn als de vraagsteller hier doet uitschijnen. Vlaamse leerlingen scoren over het algemeen een stuk beter dan het Europees gemiddelde, zo blijkt uit de EU Kids Online studie. Deze gegevens worden bovendien bevestigd door de deelstudie van PISA 2009, de Electronic Reading Assessment. Deze studie focust op digitale geletterdheid zoals kritisch omgaan met digitale teksten en informatieverwerking. In die studie neemt Vlaanderen voor gemiddelde prestatie voor digitale leesvaardigheid een vierde plaats in. Enkel Korea, Nieuw-Zeeland en Australië halen ene gemiddelde prestatie die hoger ligt. Vanzelfsprekend mag dit geen reden zijn om op onze lauweren te rusten. Maar er is geenszins reden tot paniek. Vandaar dat ik samen met Collega Ingrid Lieten een aantal initiatieven genomen heb in het kader van de Conceptnota Mediawijsheid. Een van de strategische doelstellingen van de Conceptnota is immers om de competenties inzake mediageletterdheid te verhogen.

Nieuwe media

- Het werken met nieuwe media moet zeker gestimuleerd worden. Dit zal wellicht extra financiële middelen vergen. Hoe zal de financiering hiervan gebeuren? (Marleen Vanderpoorten).
- Nieuwe media: zijn er onderzoekers die de pioniersscholen die bv met een tablet werken ook wetenschappelijk volgen? Bv op het vlak van leerwinst, gelijke kansen, motivatie, gezondheid? Dit zou meer kunnen bieden dan enkel het delen van de ervaring met anderen nadien. (Sabine Poleyn)

Ik verwijs naar de conceptnota Mediawijsheid die ik samen met collega Lieten heb geschreven en die in mei door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. De Conceptnota bevat een actieplan met een veertigtal acties om o.a. scholen in het gebruik van nieuwe media te ondersteunen. Zo werden recent als gevolg van de Conceptnota een nieuw Kenniscentrum Mediawijsheid opgericht. Binnen het innovatiefonds van de lerarenopleidingen werden gaming en mediawijsheid opgenomen als thema's. Er werd een gamefonds in het leven geroepen. Er zijn drie sensibiliseringscampagnes gepland i.v.m. veilig ICT-gebruik. Er wordt ingezet op begeleiding en nascholing, enz. Alle acties zijn stuk voor stuk begroot.

De verschillende vakgroepen onderwijskunde van de Vlaamse universiteiten doen onderzoek naar ICT-ontwikkelingen. De Vlaamse overheid liet voor de opvolging van ICT-integratie een ICT-monitor ontwikkelen die momenteel voor de tweede keer wordt afgenomen. De ICT-

monitor levert informatie over de ICT-infrastructuur in scholen, het gebruik ervan, percepties van leraren, leerlingen en directies enz. Impactonderzoek is dit evenwel niet. Het blijkt methodologisch bovendien heel moeilijk om impact in termen van leerwinst af te meten aan een bepaalde technologie, bv. tablets. Deze onderzoeksmethode (impactonderzoek) gaat uit van de premisse dat een interventie een eenduidig en universeel effect heeft (stimulus - respons), en dat dit effect kan opgespoord worden als alle andere variabelen onder controle kunnen worden gehouden. Dit model is valide om de effecten van bepaalde behavioristische processen te onderzoeken, bijvoorbeeld het effect van verlichtingsinstellingen op het concentratievermogen van leerlingen. Voor het gebruik van tablets, dat niet kan opgevat worden als een geïsoleerde interventie, maar onderdeel moet zijn van een ruimere pedagogische visie, is een dergelijke benadering niet valide. Het is bovendien een illusie te denken dat we alle variabelen die een invloed hebben op het onderwijsproces onder controle kunnen houden.

SD 3 Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving

- Wat is de stavaza van de uitvoering van de “Talennota”? (Marleen Vanderpoorten)

Zoals de beleidsbrief aangeeft, realiseerde ik al een aantal initiatieven uit de talennota. Zo werd de talenwebsite uitgerust met focuspagina's rond taalstimulering, talensensibilisering, taalinitiatie en Vlaamse Gebarentaal. De European Survey on Language Competences (ESLC) werd uitgevoerd en de resultaten worden breed bekendgemaakt.

De uitvoering van de andere initiatieven wordt voorbereid. Zo werd het beleidsdomeinoverschrijdend overleg met mijn collega's van Welzijn en Inburgering opgestart met het oog op het afsluiten van een protocol. De acties die een decretale wijziging vereisen, worden geregeld via Onderwijsdecreet XXIII, zodat scholen van start kunnen gaan vanaf het schooljaar 2013-2014.

OD 3.1 Nieuwe ontwikkelingsdoelen en eindtermen implementeren

OD 3.2 Het leren van het Nederlands in de scholen versterken

- De minister zal een decretale regeling uitwerken voor het taalbad. Is deze decretale regeling in voorbereiding? Wat is de timing? (Marleen Vanderpoorten)
- Hoe zullen de drie uren extra Nederlands naast de gewone lessen geregeld worden? De klassenraad zal beslissen maar hoe is het engagement van de ouders afdwingbaar? Zullen deze lessen naschools georganiseerd worden? Worden hiervoor financiële middelen voorzien? (Marleen Vanderpoorten)
- Klassenraad kan beslissen wanneer er extra taallessen nodig zijn buiten de school. We moeten daar voorzichtig in zijn. We moeten inzetten op kennis van de Nederlandse taal. Taallessen buiten de school: we moeten weten waar we mee bezig zijn en mag niet leiden tot minder engagement van het onderwijs zelf. Wordt dit dan betalend voor de leerlingen. Is dat toegankelijk voor iedereen? Betaalbaar voor iedereen? Hoe motiveert de minister deze keuze rekening houdend met onderzoek dat niet schoolse taallessen de surplus bieden maar wel informeel leren door te participeren aan Nederlandstalige vrije tijdsbesteding. (Kathleen Helsen)

- Tijdens hoorzittingen over de talennota bleek duidelijk dat leerkrachten die te maken hebben met een grote instroom anderstalige leerlingen het taalbad van maximum acht weken te kort vinden. De minister tracht dat op te vangen door extra taallessen naast de gewone lessen. Vraag is of zoiets haalbaar is, onder meer wat de omkadering en de financiering betreft. Gezien het verplicht karakter, moet immers ook voldoende personeel (bereid) gevonden worden om die lessen te geven. Heeft de minister een concrete aanpak voor ogen? En wat als ouders – in weerwil van de engagementsverklaring t.o.v. het Nederlands – hun kind weigeren naar die taallessen te sturen? (Wim Van Dijck)
- Leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen zullen een taalbad volgen. Daarna kan de klassenraad beslissen dat een leerling een extra aanbod lessen na de schooluren moet volgen. Wie geeft deze lessen? Hoe verlopen deze lessen in de praktijk? Waar zullen ze gegeven worden? Wie betaalt? (Kathleen Deckx)
- De organisatie van het taalbad kan schooloverstijgend. Een goede zaak. Wordt er ook gedacht aan netoverschrijdende samenwerking. Als men niet netoverschrijdend werkt komt dat er in veel gemeenten op neer dat men ook niet schooloverstijgend kan werken. (Boudewijn Bouckaert)

Taalbad van 4 tot 8 weken

De decretale regeling van het taalbad gebeurt via Onderwijsdecreet XXIII, zodat scholen van deze mogelijkheid gebruik zullen kunnen maken vanaf het schooljaar 2013-2014.

Extra taallessen Nederlands buiten de schooluren

Zal uitgewerkt worden in onderwijsdecreet XXIII dat momenteel reeds wordt voorbereid.

OD 3.3 Nederlands als tweede taal stimuleren

- Sinds ODXXI mogen alleen mensen die wettig in het land verblijven lessen NT2 volgen. Hoe gebeurt de controle hierop? Zijn de cijfers fundamenteel gewijzigd na de uitvoering van ODXXI? (Marleen Vanderpoorten)

Sinds 1 september 2011 is de nieuwe inschrijvingsvoorwaarde voor cursisten in het volwassenenonderwijs inderdaad van kracht. De maatregel heeft betrekking op alle opleidingen zowel in de Centra voor Basiseducatie als in de Centra voor Volwassenenonderwijs. De nieuwe bepaling stelt dat om ingeschreven te kunnen worden in het volwassenenonderwijs alle cursisten die voldaan hebben aan de deeltijdse leerplicht:

- *ofwel moeten beschikken over de Belgische nationaliteit;*
- *ofwel hun wettig verblijf in België moeten kunnen aantonen.*

Controle kan op twee niveaus gebeuren:

1. Controle door de CVO en CBE:

- *Het centrum moet het bewijs van Belgische nationaliteit of wettig verblijf opnemen in het cursistendossier zodat de verificatie de nodige controles kan uitvoeren.*
- *Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:*
 - o *Bewijs van Belgische nationaliteit*

Op het ondertekende inschrijvingsformulier worden de nationaliteitsgegevens en het rijksregisternummer van de cursist vermeld.

- *Bewijs van wettig verblijf of nationaliteit EU-landen*

Indien de cursist niet beschikt over de Belgische nationaliteit, moet het centrum een kopie van het bewijs van wettig verblijf opnemen in het cursistendossier. Het rijksregisternummer volstaat niet.

(http://www.ond.vlaanderen.be/volwassenenonderwijs/directies/cursistenadministratie.htm#Vademecum_wettig_verblijf)

- *Het verblijfsdocument moet geldig zijn op het ogenblik van inschrijving.*

2. Controle door de verificatie

- *Vorbereiding verificatieteam: opleiding bij Dienst Vreemdelingenzaken (25 augustus 2011).*
- *Eerste controlefase: Pre-screening in september-oktober 2011 van een 60 tal centra.*
- *Reguliere controle gebeurt op basis van de bepalingen in het afsprakenkader*
 - *De ondersteuning verificatie gebeurt op basis van een rapportering uit de cursistendatabank met de vermelding of de cursist al dan niet beschikt over een Rijksregisternummer en de nationaliteit van de cursist.*
- *In de praktijk werd 87,5% van de LUC gecontroleerd op de uitvoering van de maatregel en resulteerde dit op een schrapping van 0,42% LUC.*

Cijfermatige impact: aantal geschrapte cursisten op basis van het aantal geschrapte LUC en volgens het aantal lestijden in het standaard opleidingsprofiel:

CVO (120 lestijden) = 909 cursisten geschrapt

CBE (240 lestijden) = 282 cursisten geschrapt

	Totaal	CVO	CBE
Totaal aantal LUC vóór verificatie	47.681.893	44.749.715	2.932.178
Totaal aantal LUC gecontroleerd op wettig verblijf	41.760.422	39.116.527	2.643.895
Totaal aantal geschrapte LUC o.b.v. wettig verblijf	176.798 (1)	109.126	67.672
% gecontroleerde LUC op wettig verblijf	87,58%	87,41%	90,17%
% geschrapte LUC t.o.v. de gecontroleerde LUC	0,42%	0,28%	2,56%

- (1) Het aantal geschrapte cursisten voor wettig verblijf is niet de volledige weergave van het aantal personen die zonder wettig verblijf aanwezig zijn in het centrum. De verificatie kan enkel personen schrappen waarvan een identificatie aanwezig is in de cursistenadministratie. Een centrum kan individueel beslissen niet-wettige personen toe te voegen aan klasgroepen en hiervan geen melding maken in de cursistenadministratie.

Wachlijstbevraging NT2: indicatief geven we de resultaten van de wachlijstbevragingen van de laatste drie jaar mee voor de periode september. De daling is te wijten aan een totaal pakket van maatregelen waarvan wettig verblijf één van is.

	Totaal	CVO	CBE
	3.636	1.112	2.525
09/2010			
09/2011	1.103	342 (-70%)	761 (-70%)
09/2012	944	66 (-80%)	509 (-33%)(2)

(2) Abstractie gemaakt van 366 cursisten die in CBE Waas en Dender niet op 1/02/2013 kunnen starten maar wel voor eind maart 2013.

- U stelt dat, indien er zich nieuwe tekorten zouden voordoen in het aanbod NT2, u de genomen maatregelen zal nemen om het aanbod NT2 uit te breiden, verlengen of aan te scherpen (o.a. zomeraanbod, korte cursussen). Onlangs stelde u in de commissie dat projectmiddelen voor het zomeraanbod niet meer volstaan voor de vraag. Welke maatregelen zal u in dat verband nemen? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Indien er zich nieuwe tekorten m.b.t. het aanbod NT2 zouden voordoen dan zal ik hierop gepast reageren. In eerste instantie wil ik instellingen met capaciteitsproblemen de kans geven om de tekorten toe te lichten. Op basis van een dergelijk overleg zal bekeken worden welke maatregelen er genomen kunnen worden. Deze kunnen algemeen of centrumgebonden zijn.

Wat betreft centrumgebonden maatregelen blijf ik vasthouden aan de mogelijkheid om een kleuring van middelen NT2 op centrumniveau toe te passen indien er zich tekorten zouden voordoen bij centra met een aanbod NT2. Deze maatregel wordt dit jaar voor het eerst toegepast bij de Antwerpse CVO en ik zal nagaan of deze maatregel in de toekomst aangehouden moet worden. Eventueel kunnen op basis van de gesprekken ook andere maatregelen overwogen worden.

Wat betreft het algemene beleid rond NT2 heb ik mijn administratie de opdracht gegeven om na te denken over de implementatie van een systeem van prioritaire en gekleurde toekenning van de groei aan bepaalde studiegebieden. Deze maatregel zou ruimte kunnen geven aan centra met een NT2 aanbod. In de septemberverklaring van de minister-president werd al aangekondigd dat het groeipercentage voor de CVO 0,8% bedraagt en voor de CBE 2,59%. Bovendien loopt eind dit jaar de overgangmaatregel van het nieuwe financieringssysteem af. Ook hierdoor zullen centra die de laatste jaren sterk geïnvesteerd hebben in opleidingen NT2 in principe meer middelen krijgen.

In het kader van de evaluatie van het afsprakenkader NT2 kan bekeken worden in welke mate de afstemming van het aanbod verder kan worden geoptimaliseerd. Het is ook de bedoeling om het zomeraanbod NT2 te continueren. Of en op welke manier het mogelijk is om dit aanbod nog verder te versterken moet bekeken worden op basis van de financiële mogelijkheden.

In het kader van de flexibilisering NT2 werkt de decretale stuurgroep aan de herwerking van de opleidingsprofielen NT2 in twee fasen. Op basis van de flexibilisering van de opleidingsprofielen hoop ik dat centra beter zullen kunnen inspelen op de noden cursisten.

OD 3.4 Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren

OD 3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren

Vroeger starten met vreemde talenonderwijs

- Vlaanderen is volop bezig zijn voorsprong in talenkennis te verliezen. Waarom verplichten we scholen niet om vroeger met vreemde talenonderricht te starten? De minister wil enkel de mogelijkheid voorzien. Bestaat het risico op twee snelheden dan niet? Wat met kinderen die van school veranderen? Wat is de evolutie in cijfers van het organiseren van talensensibilisering vanaf het kleuteronderwijs? Wordt de regeling om vroeger te starten met onderwijs in vreemde talen opgenomen in ODXXII? (Marleen Vanderpoorten)
- De resultaten van de taalpeiling Frans worden begin volgend jaar verwacht. Zal de minister wachten op die resultaten alvorens decretaal mogelijk te maken dat Frans al van de tweede graad kan worden aangeboden? (Wim Van Dijck)

Scholen moeten flexibel de keuze kunnen maken of ze Frans aanbieden vanaf de tweede graad van het lager onderwijs. Voor sommige scholen is het zinvol om hier vroeger mee te starten, maar voor scholen die veel Franstalige leerlingen hebben, is het juist aangewezen om extra in te zetten op Nederlands. De vervroeging zal gerealiseerd worden via Onderwijsdecreet XXIII zodat scholen ermee kunnen starten vanaf september 2013.

De VLOR besteedde op mijn vraag een praktijkgerichte literatuurstudie uit naar het concept talensensibilisering, de effecten en de verankering ervan in het Vlaamse onderwijs. Deze studie toont nogmaals de positieve effecten van talensensibilisering aan op de attitudes, motivatie en taalleerbereidheid van leerlingen en op de attitudes van leraren. Er blijkt in Vlaanderen echter nog steeds terminologische verwarring te bestaan rond het begrip talensensibilisering en het bestaande lesmateriaal is eerder beperkt en weinig vernieuwend. De overheid beschikt niet over cijfers in verband met de toepassing van talensensibilisering op scholen. Met het oog op een kwaliteitsvolle implementatie van talensensibilisering in het talenbeleid van de scholen heb ik een kortlopende opdracht toegekend. Het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO), het Steunpunt Diversiteit en Leren (SDL) en de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende onderwijskoepels en het GO! zullen bestaand lesmateriaal verzamelen en nieuw prototypisch materiaal ontwikkelen. Dit materiaal om met talensensibilisering in de praktijk aan de slag te gaan, zal beschikbaar zijn voor leraren via de talenwebsite. De pedagogische begeleidingsdiensten stappen bovendien mee in een begeleidingstraject rond het toepassen van talensensibilisering bij een selectie van zes basisscholen. Maximale overdracht van expertise aan de SNPB is voorzien. Ik verwacht de resultaten van deze opdracht tegen eind 2012.

Mogelijkheid om in het secundair onderwijs andere vreemde talen aan te bieden

- Het leren van vreemde talen intensifiëren - decretaal mogelijk maken om andere vreemde talen - met name officiële talen van EU en BRIC-landen aan te bieden. Minister blijft hier aan vasthouden?? Blijft dus het Turks, Marokkaans, Arabisch discrimineren hoewel dit van de grootste bevolkingsgroepen zijn in ons land en handelsrelaties met die landen zeer belangrijk zijn? Wat is hiervan de motivatie? (Elisabeth Meuleman)

- Vanaf 2013-2014 wil u scholen decretaal de mogelijkheid bieden om in het voltijds en deeltijds gewoon secundair onderwijs andere vreemde talen (nl de officiële talen van de Europese Unie en de BRIC-landen) aan hun leerlingen aan te bieden. Wat met betrekking tot de talen Turks en Arabisch? Zijn die definitief uit de talennota gelaten? Is het nog steeds de bedoeling die alleen buiten het curriculum en mits betaling aangeboden kunnen worden? (Fatma Pehlivan)

Via OD XXIII zal ik vanaf september 2013 het aanbod vreemde talen in het secundair onderwijs verruimen naar de officiële talen van de Europese Unie en de BRIC-landen. Het Turks, Marokkaans en Arabisch kunnen aan bod komen in een buitenschools aanbod. De kostprijs hangt af van de wijze waarop de school dit aanbod organiseert.

CLIL

- Wat is de stavaza van de decretale regeling voor CLIL? (Marleen Vanderpoorten)
- CLIL: decretale grondslag zit er aan te komen. Wanneer komen de voorstellen naar het parlement? (Fientje Moerman)
- Rond CLIL zullen we verder moeten gaan dan meer aandacht in nascholingsaanbod. We moeten ook aandacht hebben voor scholingsaanbod (dus in lerarenopleiding). Hebt u in die richting ook plannen? (Fientje Moerman)
- Waar denkt de minister de leerkrachten te vinden die in staat zullen zijn in het CLIL-onderwijs les te geven? Is de nascholing bedoeld om het gebrek aan de nodige talige competenties in dat verband weg te werken? Heeft de minister een kijk op hoeveel scholen een CLIL-aanbod willen verzorgen? (Wim Van Dijck)

De decretale regeling van CLIL wordt meegenomen in Onderwijsdecreet XXIII. Volgens de planning die we vooropgesteld hebben, wordt het voorstel in april 2013 ingediend in het Vlaams Parlement.

De implementatie van CLIL gebeurt stapsgewijs. Wat betreft de ondersteuning van de scholen en leerkrachten bij het opzetten van een CLIL-aanbod, zetten we in op verschillende kanalen. Naast de opname van CLIL in het nascholingsaanbod organiseren we 3 CLIL-studiedagen. Van zodra CLIL decretaal geregeld is, komt er een focuspagina rond CLIL op de talenwebsite. Leerkrachten kunnen op de talenwebsite trouwens nu al goede praktijken uitwisselen rond CLIL. Na 2 jaar zal n het CLIL-aanbod geëvalueerd worden. Ook de behoefte aan een scholingsaanbod rond CLIL zal deel uitmaken van die evaluatie.

Facultatief aanbod vreemde talen buiten de schooluren

- “na de schooluren ruimte geven om, facultatief, onderwijs in vreemde talen te organiseren”: hoe zal dit concreet worden aangepakt? Is het de bedoeling dat de ouders dit volledig financieren? Indien ja, doet dit geen afbreuk aan gelijke kansen? (Marleen Vanderpoorten)

We brengen in kaart met welke mogelijke partners de scholen kunnen samenwerken om een dergelijk aanbod te realiseren via formeel onderwijs of met een informeel aanbod. De financiering van zo'n extracurriculair aanbod vreemde talen is afhankelijk van het scenario dat de school verkiest om een dergelijk aanbod te realiseren.

Ik wil kinderen en jongeren de kans geven om op een informele en leuke manier te participeren aan een informele taalstimulerende omgeving buiten de schooluren. Er zal een

kwaliteitscharter worden opgesteld om de context te schetsen waarbinnen dergelijke activiteiten kunnen plaats vinden en om scholen een kwaliteitskader aan te reiken. Om scholen te ondersteunen in de uitbouw van dergelijk facultatief aanbod vreemde talen voor hun leerlingen heb ik een voltijds gedetacheerde leraar toegekend aan de vzw Voorrangsbeleid Brussel (VBB).

Uitwisseling van native speakers tussen de verschillende Gemeenschappen in België

- Uitwisseling van native speakers tussen de verschillende Gemeenschappen in België. Wat zijn de resultaten hiervan? Hebt u cijfers over het aantal uitwisselingen op jaarbasis? (Fatma Pehlivan)
- Op welke termijn komen concrete resultaten uit overleg met andere Gemeenschappen over native speakers? Gaat dit rond zijn op moment dat we in Vlaanderen van start gaan met immersieonderwijs (Fientje Moerman)
- Hoever staat het overleg met de andere Gemeenschappen in verband met het inzetten van ‘native speakers’? Heeft de minister een realistische kijk op het mogelijke aantal zulke leerkrachten die de ‘oversteek’ zouden wagen? (Wim Van Dijck)

In de voorbije schooljaren hebben een aantal scholen deze uitwisselingen georganiseerd: leraren werden voor de taallessen Nederlands en Frans uitgewisseld tussen scholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Scholen zijn niet verplicht om te melden dat ze zo'n uitwisseling organiseren. Onderstaande cijfers geven dus alleen een weergave van het aantal scholen waarvan we weten dat ze een uitwisselingsproject uitgevoerd hebben:

2007-2008: 4
 2008-2009: 19
 2009-2010: 11
 2010-2011: 5

Het overleg met de drie Gemeenschappen is nog lopende. Ik kan op dit ogenblik niet inschatten wanneer de besprekingen zullen afgerond zijn. Ik heb onze regelgeving reeds aangepast en ook de Duitstalige gemeenschap heeft zijn regelgeving aangepast om vrij eenvoudig leerkrachten te laten uitwisselen. Het is nu nog wachten op de Franstalige gemeenschap.

OD 3.6 Een talenbeleid in elke school aanmoedigen

Talenbeleid

- De minister wil het talenbeleid in elke school ondersteunen. Nu werkt 60% van de scholen aan een talenbeleid. Dit talenbeleid is te belangrijk om het over te laten aan de autonomie van de school. Denkt de minister eraan om dit talenbeleid op te leggen? (Marleen Vanderpoorten)
- Waarom beperken tot een talenbeleid en niet gaan voor een diversiteitsbeleid? (Kathleen Helsen)
- Cijfers i.v.m. uitgewerkt taalbeleid in de scholen: wat is de stand van zaken vandaag? (Wim Van Dijck)

Het talenbeleid zal niet worden opgelegd aan de scholen. De inspectie neemt het talenbeleid wel systematisch mee binnen CIPO. Afhankelijk van de context en input zetten scholen

talenbeleidsprocessen op om de kansen van de leerlingen te verhogen en de resultaten te verbeteren.

Uiteraard kan het talenbeleid van de school niet worden losgekoppeld van andere dimensies zoals bv. een onthaalbeleid. Daarom ben ik bijvoorbeeld ook de dialoog aangegaan met mijn collega van Inburgering en werken we samen aan een protocol op het vlak van onthaalbeleid op school. Het staat scholen die daarvoor opteren vrij om deze pijlers te integreren. Het lijkt me vreemd dat de visie op talenbeleid van een school niet zou kaderen binnen het diversiteitsbeleid van een school. Anderzijds is het uiteraard ook nuttig voor scholen met homogene groepen Nederlandstalige kinderen om een talenbeleid op maat van deze leerlingen uit te werken.

De cijfers i.v.m. een uitgewerkt talenbeleid in de scholen zijn uitgebreid terug te vinden in de Onderwijsspiegel van 2012. De Onderwijsspiegel 2013 zal opnieuw rapporteren over de bevindingen van 2011-2012. Deze publicatie wordt verwacht eind maart 2013.

Breed evalueren

- Werken met peilingsproeven: onderzoek toont aan dat het veel beter is om te werken met permanente evaluatie of te werken met een assessment. Dat geeft veel beter beeld van wat nodig is voor deze kinderen. (Kathleen Helsen)

We zetten in op de ontwikkeling van een Toolkit Breed Evalueren voor een brede screening van de taalvaardigheid Nederlands. Deze toolkit brengt in kaart welke evaluatie-instrumenten er bestaan om de verschillende vaardigheden op verschillende momenten in de schoolloopbaan te screenen. Bovendien biedt de toolkit leraren handvaten om succesvol aan de slag te gaan met deze evaluatie-instrumenten en hun resultaten en om ze in te bedden in het talen- en evaluatiebeleid van de school. De scholen zullen één van de instrumenten uit deze toolkit inzetten om de taalvaardigheden van hun leerlingen te screenen bij de overgang van kleuter- naar lager onderwijs en van lager naar secundair onderwijs.

SD 4 Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt

OD 4.1 Duurzaam samenwerken tussen Onderwijs, Werk en Vorming

- Wat is de timing van het **actieplan ‘Voorkomen en remediëren van vroegtijdig schoolverlaten’?** (Irina De Knop)

Een technische werkgroep is momenteel bezig met de uitwerking van het actieplan vroegtijdig schoolverlaten voorkomen en remediëren. Deze werkgroep –samengesteld vanuit de onderwijsnetten, VDAB, Syntra, de VESOC-partners, de VLOR, de SERV en mijn administratie - zal haar werk op 14 december een eerste keer ter goedkeuring voorleggen aan een stuurgroep die dit actieplan en de realisatie ervan opvolgt en stuurt. Ik hoop begin volgend jaar te beschikken over een door alle partners gedragen voorstel.

- In de Beleidsbrief stelt u dat er bijzonder wordt ingezet op **werkplekieren**. “Een voldoende ruim aanbod aan leerwerkplaatsen met eveneens aandacht voor kwaliteit van het werkplekieren is het streefdoel.” De minister gaat bij de federale collega’s

aandringen op planlastvermindering voor de scholen. Wanneer zal het overleg met de federale collega's plaats vinden? Het is dringend als u de stages wil verplicht maken voor TSO en BSO. (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Inzake het afstemmen met de federale collega's werd reeds in het voorjaar van 2012 een overleg georganiseerd met de federale collega's. Een eerste uitkomst van de besprekingen vindt u in de gezamenlijke richtlijnen die wij rond werkpleklers hebben uitgeschreven (website: <http://www.ond.vlaanderen.be/werkpleklers>).

OD 4.2 De Vlaamse kwalificatiestructuur invullen

OD 4.3 Werkpleklers uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren

- In de beleidsbrief vorig jaar stond dat u ervoor gekozen hebt om in eerste instantie in te zetten op de **kwaliteit van werkpleklers** en dit zolang er uit objectief cijfermateriaal of signalen van het veld geen problemen mbt kwantiteit naar boven komen. Hoe zit het nu met de verhouding tussen vraag en aanbod? Zijn er genoeg plaatsen voor werkpleklers? (Fatma Pehlivan)

Werkpleklers is een generiek begrip. Het kan zowel gaan om individuele stages als om groepsgebonden activiteiten, gaande van één dag tot een periode van weken. Wanneer de begeleider van het werkpleklers beslist welke competenties aangeleerd kunnen worden via werkpleklers, afhankelijk van de vraag vanuit de onderwijsinstelling als het aanbod in de regio, kan de vorm variëren. Dit is immers een flexibel instrument. We zien in het veld, als het gaat over de cijfers van stages en werkplekken in deeltijds onderwijs (over andere vormen van werkpleklers zijn er tot op heden geen kwantitatieve data), dat er geen negatieve signalen zijn omtrent het aanbod. Ik merk anderzijds dat ook vanuit het bedrijfsleven positief gereageerd wordt op voorstellen om meer stages en werkpleklers te organiseren

- Minister kiest voor **helpdesk en website**. Op website kunnen goede praktijkvoorbeelden geplaatst worden die moeten leiden tot betere praktijken. Onderzoek van Katrijn Ballet toont aan dat de effectiviteit daarvan niet al te groot is. Is minister zich daarvan bewust en waarom kiest minister niet voor meer effectieve instrumenten. (Kathleen Helsen)

In het onderzoek OBPWO 04.04 stelden Kelchtermans en collega's inderdaad vast dat de effectiviteit van praktijkvoorbeelden vaak niet groot is. Maar o.b.v. hun onderzoek hebben deze onderzoekers aangegeven dat als praktijkvoorbeelden willen inspireren tot navolging en implementatie van bijvoorbeeld een vernieuwende aanpak, ze niet alleen het resultaat (de feitelijke praktijk) dienen te beschrijven, maar eveneens het proces (de worsteling, de moeilijkheden en mislukkingen, succesvoorwaarden, enz.). De praktijkvoorbeelden waarover sprake is, zijn gebundeld in de brochure "werkpleklers: leren doen doet leren". Hierin vind je niet louter voorbeelden maar ook tips en tricks rond werkpleklers. Alles kadert in een veel breder beleid rond werkpleklers. In het verleden werd ook een 'leidraad kwaliteitsvol werkpleklers' ontwikkeld en recent tien proefprojecten die deze leidraad vertaalden naar een specifiek context. Op de website werkpleklers vind je naast voorbeelden, deze instrumenten en ook resultaten van onderzoek, praktische richtlijnen en aankondigingen van studiedagen. Zowel in 2011, 2012 als in het voorjaar van 2013 wordt een ontmoetingsmoment voorzien waar geïnteresseerden en betrokkenen over werkpleklers van en met elkaar kunnen leren.

- Hoe ziet u de organisatie en de werking van de **helpdeskfunctie**?
- Binnen welk tijds kader kan/moet de werkgroep ‘Harmonisering statuten werkpleklers’ haar analyses en voorstellen volgens u opleveren? (Irina De Knop)

De helpdeskfunctie is er om onderwijsinstellingen te helpen wanneer er zich vragen voordoen omtrent de praktische inrichting van het werkpleklers, zowel voor inhoudelijke vragen (bv. met betrekking tot het instrumentarium) als vragen die te maken hebben met regelgeving. De bedoeling is tevens deze vragen bij te houden zodat steeds zo snel mogelijk kan ingespeeld worden op een transparante communicatie naar alle betrokkenen toe.

Naar aanleiding van het juridisch advies omtrent statuten en vergoedingen omtrent diverse vormen van werkpleklers werd een werkgroep ingericht met als doel om de bestaande statuten in werkpleklers beter op elkaar af te stemmen. De onderliggende doelstelling daarbij is duidelijkheid te scheppen voor de betrokkenen (lerenden en de bestaande onderwijs- en arbeidsmarktactoren) zodat werkpleklers op een kwaliteitsvolle, veilige en juridisch correcte manier georganiseerd kan worden. Er is momenteel nog geen einddatum voorzien.

OD 4.4 Leren en werken consolideren

- Discussie over **financiering van het systeem van L&W**. Zijn toen tot conclusie gekomen dat het gaat over gesloten enveloppefinanciering ondanks toename van aantal leerlingen in dit systeem. Dus met moeilijkste leerlingen wordt met minste omkadering gewerkt. In andere vormen van leerplichtonderwijs evolueert financiering met aantal leerlingen. Minister heeft gesteld dat het inderdaad niet logisch is en dat we dit moeten herbekijken. Hoe zal minister kwaliteitsvol onderwijs voor deze doelgroep blijven verzekeren binnen dit financieringssysteem (Kathleen Helsen)

De financiering voor het systeem leren en werken omvat de component leren en de component werken. Voor wat de component leren betreft, is de financiering opengebrouwen en wordt er niet meer met een gesloten enveloppe gewerkt.

- Het decreet Leren en werken wordt geëvalueerd => op welke parameters? (Kathleen Martens)
- Wanneer precies kunnen we de **evaluatie van het decreet ‘leren en werken’** verwachten?
- Welke aspecten uit de adviezen van de VLOR en SERV in verband met de evaluatie van het decreet leren en werken neemt u mee binnen de evaluatie? Is de minister na de evaluatie bereid tot een decretale aanpassing? (Irina De Knop)

De voorbereidende werkzaamheden voor de evaluatie van het decreet leren en werken zijn al gestart. Ik zal binnenkort een nota voorleggen aan de leden van de Vlaamse Regering waarin het plan van aanpak en de timing van de evaluatie uitvoerig staat beschreven, zodat hierover een beslissing kan worden genomen. De evaluatievragen liggen in lijn van de doelstellingen van het decreet van 2008 en houden tevens rekening met de opmerkingen van het gezamenlijk advies (2010) van de Vlor en Serv hieromtrent. Zie ook de antwoorden op schriftelijke vragen nr 43 en nr 64.

- Over welke wijzigingen in de **aanvraagprocedure van voortrajecten en brugprojecten** gaat het en wanneer bent u van plan deze door te voeren? (Irina De Knop)

Het betreft een vereenvoudiging van het indienen van het projectdossier. Dit zou nu maar om de drie jaar ipv jaarlijks moeten worden ingediend. Deze wijziging zit vervat in OD 23 en zou van start kunnen voor het schooljaar 2014 – 2015. Indien OD 23 wordt goedgekeurd, dan zullen de projecten die nu zijn erkend hun erkenning in het schooljaar 2013- 2014 behouden.

OD 4.5 De beroepsopleidingen versterken

- U wil de beroepsopleidingen versterken en ervoor zorgen dat ze nauwer aansluiten op de competenties op de arbeidsmarkt. In Brussel is er een project geassocieerd onderwijs in samenwerking met AUDI. Zijn er reeds bevinden? Kan dit soort projecten uitgebreid worden? (Kathleen Deckx)

Het project rond 'geassocieerd onderwijs' loopt nog maar van begin dit schooljaar. Het is dus moeilijk om nu reeds sterke uitspraken te doen. Vanuit de bedrijfswereld werd het idee in elk geval opgepikt: een voorstel rond geassocieerd onderwijs werd door Agoria, Essencia, VOKA, Audi en BASF geagendeerd op de Industrieraad Vlaanderen. Ik ben zelf een groot voorstander van dergelijke sterk geïntegreerde projecten, mits de opleiding voor leerlingen voldoende breed blijft. Voor studierichtingen, zoals elektromechanica, is het van belang dat jongeren ook in dit geassocieerd onderwijs voldoende breed gevormd worden en indien ze dit wensen vlot de overstap naar het hoger onderwijs kunnen maken.

OD 4.6 Werk maken van de beroepskolom

OD 4.7 De Regionale Technologische Centra verder uitbouwen

- Hoe gaat de minister concreet meer aansturen op **afstemming tussen de RTC's en de sectoren**? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Momenteel werken sommige sectoren en de RTC's reeds goed samen. Zo zijn bijvoorbeeld een aantal vormingsfondsen van sectoren vertegenwoordigd in de raden van bestuur van de RTC. Toch kan de samenwerking op het terrein, tussen de RTC-bruggenbouwers en de sectorconsulenten, intensiever. Vandaar dat ik het initiatief wil nemen beide 'groepen' beter kennis te laten maken met elkaar. Hoe dit concreet zal verlopen, moet nog nader bepaald worden.

OD 4.8 Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie

Acties

- Welke maatregelen zal de minister dit werkjaar nemen tot **uitvoering van het STEM-actieplan**? (Irina De Knop)
- “In 2012-2013 wil ik een aantal **concrete acties** uitrollen”. Kunt u hier voorbeelden van geven? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)
- *De oprichting van het STEM-platform.*
- *De VLOR stelt een review op met wetenschappelijk onderzoek naar de didactische praktijk voor aantrekkelijk en effectief STEM onderwijs.*
- *De VLOR verzamelt via haar partners goede praktijkvoorbeelden van basis- en secundaire scholen om ze later in afspraak met het platform te verspreiden.*

- *De onderwijsinspectie screent de doorlichtingsverslagen van vorig schooljaar voor het basis-, secundair en volwassenenonderwijs op informatie over de kwaliteit van het onderwijs rond wiskunde, exacte wetenschappen en techniek en op informatie over de kwaliteit van STEM-studierichtingen in het voltijds secundair en volwassenenonderwijs.*
- *Tijdens het schooljaar 2012-2013 zal de inspectie waar mogelijk eveneens de vakken natuurwetenschappen, wiskunde en techniek in de eerste graad A-stroom onderzoeken op een aantal thema's uit het actieplan.*
- *Op de website van de 'onderwijskiezer' wordt een afzonderlijke pagina voorzien voor STEM studierichtingen en -beroepen.*
- *Op de website Klascement wordt eveneens een afzonderlijke pagina voorzien met materiaal rond STEM.*

Voor de keuze van verdere acties wordt gewacht op de voorstellen van het platform.

STEM-platform

- Wanneer komt het STEM-platform eindelijk tot stand en waarom hoeft dit alles zo lang te duren (resolutie dateert al van voor zomerreces). Het gaat nochtans om een dringend probleem. Heeft de minister al concrete plannen voor een kwalitatief beter onderwijs over techniek en een kwantitatieve uitbreiding ervan in het SO? Zijn er specifieke plannen om het aandeel van meisjes in technische opleidingen (hier loopt Vlaanderen specifiek achterop) te verhogen? (Boudewijn Bouckaert)

De samenstelling van het STEM platform is vorige week goedgekeurd op de regering en zal op korte termijn voor de eerste keer bijeenkomen.. Het actieplan moet onder meer zorgen voor een kwalitatief beter onderwijs in techniek/technologie en voor meer leerlingen en studenten in technische richtingen en beroepen. Het verhogen van het aandeel meisjes maakt eveneens onderdeel uit van het actieplan.

- “In het najaar zal ik een voorstel voor de structuur en werking van het STEM-platform aan de Vlareg bezorgen. Was dit al niet beloofd tegen 1-9-2012? Waarom de vertraging? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het heeft inderdaad onafhankelijk van mijn wil wat meer tijd gevegd om het platform samen te stellen wat ik betreurt.

- zullen er ook pedagogen met expertise in het STEM-platform opgenomen worden? (Sabine Poleyn)

Ik zal zeer snel de samenstelling bekendmaken.

- zal het platform ook keuzes maken (wetenschappelijk verantwoord): welke methodieken werken, en welke niet? (zoals gevraagd in onze resolutie) (Sabine Poleyn)

De VLOR werd gevraagd een review op te stellen met wetenschappelijk onderzoek over de didactische praktijk voor aantrekkelijk en effectief STEM onderwijs. Deze review zal

belangrijke informatie bevatten voor het maken van keuzes rond effectieve methodieken en acties voor het STEM onderwijs

- zal het bedrag van 260.000 euro in de begroting aan de vzw SNPB besteed worden aan de uitbouw van een netwerk van techniekcoaches die in de basisschool komen? Is dé prioriteit van het STEM-actieplan! Zo niet, wat wordt er wel mee bedoeld? (Sabine Poleyn)

Het bedrag van 260 000 Euro in de begroting is bedoeld voor het ondersteunen van projecten die passen onder het actieplan Ondernemend Onderwijs en het STEM –actieplan. Het zijn geen middelen die voorzien zijn voor de vzw SNPB. Hoe de projecten uit het STEM actieplan financieel precies zullen worden ondersteund moet nog worden uitgeklaard. Om versnippering tegen te gaan wordt de besteding van middelen voor STEM samen bekeken met de andere betrokken beleidsdomeinen.

- op het vlak van het SO mis ik het **ondersteunen van het nijverheidstechnisch onderwijs**. Welke initiatieven zal de minister nemen op korte termijn opdat er binnen enkele jaren nog nijverheidstechnisch onderwijs zal aangeboden worden? (Sabine Poleyn)

Op korte termijn wordt -naast het STEM-actieplan- ingezet op een betere bekendmaking van technische richtingen bij het brede publiek. Een communicatiecampagne, die gebruik maakt van nieuwe media en waarbij enkele jongeren elke week kennis zullen maken met een ander beroep, moet deze onbekendheid wegwerken. Daarnaast spelen ook de Regionale Technologische Centra een belangrijke rol om het imago van technische richtingen –ook in het basisonderwijs- bij te stellen. Binnen RTC Oost-Vlaanderen loopt bijvoorbeeld momenteel de actie ‘Techniek is sjiek’. Ook zorgen we ervoor dat samenwerkingsverbanden tussen basisscholen en technische scholen worden opgezet. Het leerlingenaantal is uiteraard een belangrijk element voor de toekomst van nijverheidsscholen. Hun financiering hangt immers voor een belangrijk deel af van hun leerlingenaantallen. Vandaar dat we ook onderzoeken of we met een gericht programmatiebeleid de nijverheidsscholen niet wat meer ademruimte kunnen bieden.

- werd de minister betrokken bij de **‘richting morgen’ campagne** van minister Lieten? (die niet echt geslaagd te noemen is) (Sabine Poleyn)

We (kabinet en departement) werden inderdaad betrokken bij de campagne ‘Richting Morgen’ van minister Lieten. Die campagne is nog maar net van start gegaan.

- Resolutie STEM: blij met het actieplan:
Heeft de stuurgroep een **tijdspad** uitgewerkt om alle doelstellingen tegen 2014 te halen? (Sabine Poleyn)

Het tijdspad werd nog niet uitgewerkt. Dat zal gebeuren zodra het platform in werking treedt. Maar er werden voor 2012 – 2013 al wel een aantal acties opgezet.

OD 4.9 Topsportscholen evalueren

- In Vlaanderen zijn er enkele **basisscholen** die “topsport” aanbieden. Zijn deze scholen hierop reeds geëvalueerd? Is het de bedoeling dit aanbod uit te breiden? (Marleen Vanderpoorten)

Er zijn geen topsportscholen in het basisonderwijs, wel is er een mogelijkheid om in het reguliere basisonderwijs het statuut topsportbelofte aan te vragen. Dit statuut impliceert dat de leerling school loopt in een reguliere basisonderwijs en dus ook het gewone curriculum volgt, maar een aantal halve dagen gewettigd afwezig kan zijn voor het beoefenen van zijn/haar sport. Een evaluatie hiervan is niet gebeurd. Een uitbreiding van dit aanbod is evenmin aan de orde, aangezien elke basisschool in Vlaanderen deze mogelijkheid heeft.

- Er wordt reeds lang overleg gepleegd om de topsportonderwijs in het algemeen bij te sturen. Wat is de stavaza van deze **bijsturing**? (Marleen Vanderpoorten)
- bijsturing topsportconvenant”: wat concreet? (Katleen Martens)

De onderwijsinspectie heeft in 2011, na screening van alle topsportscholen, een aantal aanbevelingen geformuleerd die tot een wijziging van het topsportconvenant zouden leiden. De aanbevelingen richten zich tot alle partners (onderwijs en sport) in het convenant. Het is de bedoeling om in aansluiting hierop en in samenspraak met desbetreffende partners, het convenant waar wenselijk bij te sturen met het oog op implementatie vanaf het schooljaar 2013-2014. Ik ben hiertoe reeds in nauw overleg met mijn collega, bevoegd voor sport.

- Wat is de stavaza van de “**topcultuurscholen**”? Over welke disciplines zal dit concreet gaan? Op welke manier denkt de minister de selectie van de leerlingen te laten plaatsvinden? (Marleen Vanderpoorten)

Vooralsnog zijn er geen scholen formeel als topcultuurschool erkend. Er werden extra middelen gegeven aan de balletschool in Antwerpen om de facto als topcultuurschool te fungeren. Op basis van deze ervaring bekijken we dit schooljaar wat hierrond verder kan/moet gebeuren.

Leerlingen kunnen vanaf 2013-2014 een topcultuurstatuut krijgen (zie OD XXII). In uitvoering van dit decreet zal een selectiecommissie, samengesteld door de ministers van onderwijs en cultuur, jaarlijks topcultuurstatuten kunnen toekennen aan getalenteerde leerlingen in een of andere kunstdiscipline. Ik bereid momenteel de samenstelling van de selectiecommissie en het intern reglement van de commissie voor.

OD 4.10 Ondernemerscompetenties bevorderen

- Kunt u het **proefproject** waarbij vervangende didactische activiteiten worden voorzien toelichten? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het proefproject bestaat uit het verzorgen van vervangende didactische activiteiten tijdens de afwezigheid van leraren die op bedrijfsstage gaan. Deze didactische activiteiten moeten ervoor zorgen dat leerlingen de nodige ondernemingszin verwerven, voorbereid zijn op het zelfstandig ondernemerschap en gemotiveerd zijn om de keuze te maken voor het zelfstandig ondernemerschap. Alle leraren uit het secundair onderwijs komen in aanmerking om vervangen te worden naar aanleiding van een bedrijfsstage gedurende minstens 5 werkdagen (al dan niet opeenvolgende dagen).

- De minister zal nu toch starten met een proefproject (p. 40). Juich ik toe, maar hij had dit eerder afgelast. Van waar de hernomen interesse? (Sabine Poleyn)

De interesse voor het organiseren van stages voor leerkrachten is nooit weg geweest. We proberen telkens opnieuw om leraren warm te maken om een stage te doen in een bedrijf of onderneming. Een van de manieren om leerkrachten meer ondernemingszin bij te brengen en een positieve houding te laten ontwikkelen tegenover ondernemerschap, bestaat erin ze op stage in ondernemingen te laten gaan. Maar een van de knelpunten waarom leraren nog te weinig op bedrijfsstage gaan, ligt in het probleem van de vervangingen. Het niet vinden van een vervanger maakt dat geïnteresseerde leraren uiteindelijk toch niet op stage kunnen vertrekken. We hopen met dit project een oplossing te bieden aan het probleem van de stages.

- Resolutie ondernemerschapsonderwijs: blij met het actieplan. Wordt er een **tijdspad** uitgewerkt om alle doelstellingen tegen 2014 te halen? (Sabine Poleyn)

De stuurgroep heeft voor 2012 en 2013 afspraken gemaakt over de initiatieven die worden genomen en hiervoor ook de nodige middelen voorzien.

SD 5 De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden

OD 5.1 Een professioneel personeelsbeleid mogelijk maken

- Wat is de **stavaza van het loopbaandebat**? Denkt de minister de timing te halen voor een allesomvattend akkoord hierover? Indien niet, wanneer denkt de minister met dringende maatregelen te komen en over welke delen van het debat zullen die dan handelen? (Marleen Vanderpoorten)

Ik ben momenteel samen met de regeringspartners de verschillende maatregelen van het loopbaandebat aan het bespreken. Ik blijf mikken op de vooropgestelde timing (voorjaar 2013), maar als die toch niet zou gehaald worden, wil ik alleszins – zoals ik in mijn beleidsbrief aangeef - maatregelen nemen die de werkzekerheid van beginnende leerkrachten ten goede komen en die een job in het onderwijs aantrekkelijker maken voor zij-instromers. De maatregelen inzake werkzekerheid zie ik dan ingang vinden samen met de maatregelen ter versterking van de scholengemeenschappen (zie O.D. 6.4), omdat die werkzekerheid volgens mij alleen te realiseren is binnen een groter geheel dan een individuele school.

- Vanaf 1 september beschikken de basisscholen over **extra middelen**, goed voor 1.300 extra leerkrachten. De minister heeft altijd gezegd dat hierdoor de (grote) kleuterklassen kleiner zouden worden. Heeft de minister zicht op het inzetten van deze extra middelen? Zijn ze effectief gebruikt om klassen kleiner te maken? Waarvoor zijn ze nog ingezet? (Marleen Vanderpoorten)

De scholen beslissen autonoom over de aanwending van de basisomkadering en het is nu te vroeg om al een evaluatie te maken

- In de BB wordt gesproken over een “nijpend” te kort aan kleuteronderwijzers waarvoor maatregelen moeten genomen worden zoals het **omzetten van uren**

kleuteronderwijzer in uren kinderverzorging op voorwaarde dat er geen kleuteronderwijzers te vinden zijn. Hoe zal dit gecontroleerd worden? Is deze regeling al van kracht? (Marleen Vanderpoorten)

De voorbije jaren konden de instaplestijden al omgezet worden in uren kinderverzorging, vanaf dit schooljaar werd deze maatregel uitgebreid naar de volledige basisomkadering. Net als bij de aanstelling van een kleuteronderwijzer met een “ander” bekwaamheidsbewijs, kan de omzetting van lestijden in uren kinderverzorging enkel toegepast worden op voorwaarde dat men geen kleuteronderwijzer vindt met een “vereist” of “voldoende geacht” bekwaamheidsbewijs. De overheid controleert niet of aan deze voorwaarde is voldaan, het is aan de lokale gemeenschap om toe te zien op de naleving van deze voorwaarde. De overheid zal wel nagaan, aan de hand van een macro-controle, in welke mate er gebruik wordt gemaakt van deze maatregel.

- Er wordt **onderzoek** gedaan naar de **planlast**. In de praktijk blijkt dat er bijvoorbeeld door de inspectie geen concrete plannen worden opgelegd maar dat wel gevraagd wordt om allerlei zaken “aan te tonen”. Zal deze “verborgen” planlast in het onderzoek aan het licht kunnen komen? (Marleen Vanderpoorten)

In het lopend onderzoek wordt er bewust voor geopteerd om in de school bij verschillende actoren zelf te peilen naar wat als planlast wordt ervaren en waarom. Welke actoren of organisatorische aspecten planlast creëren wordt vanuit diezelfde optiek eveneens niet op voorhand afgelijnd omdat we er ons van bewust van zijn dat planlast op diverse niveaus (directie en schoolniveau, scholengemeenschapsniveau maar ook overheid, inspectie, en intermediaire organisaties) kan worden veroorzaakt.

- Hoe zal de **zij-instroom in het basisonderwijs** aantrekkelijker kunnen gemaakt worden? Wat met de zij-instroom in het secundair onderwijs? (Marleen Vanderpoorten)

Zij-instroom in het basisonderwijs wil ik op korte termijn aantrekkelijk maken voor de knelpuntambten van kleuteronderwijzer en onderwijzer met exclusieve toegang voor gediplomeerde kleuteronderwijzers voor het ambt van kleuteronderwijzer en gediplomeerde onderwijzers voor het ambt van onderwijzer. Zij kunnen hun elders verworven anciënniteit als werknemer of als zelfstandige onderworpen aan de RSZ laten valideren met een maximum van 10 jaar, zonder dat deze als nuttig en relevant erkend moet zijn. Ik bespreek dit voorstel momenteel met de sociale partners.

Zij-instroom in het secundair onderwijs maakt deel uit van het loopbaandebat. Ik wil daarbij vooral inzetten op het erkennen en valideren van competenties van potentiële kandidaten. Zij-instroom mag immers niet alleen een verhaal zijn van valideren van geldelijke anciënniteit.

- Professioneel personeelsbeleid: Op welke manier wordt de **bezoldiging voor zij-instromers** aantrekkelijker gemaakt aangezien in de begroting geen extra budgetten voorzien zijn? (Kathleen Helsen)

De injectie van middelen als gevolg van de nieuwe omkadering basisonderwijs geeft mogelijkheden om op basis van verschillende criteria mensen aan te trekken. Er zijn weinig “ kwalitatieve” alternatieven voorhanden om voldoende leraren te vinden op zeer korte termijn. Ik wil absoluut gaan voor de meest kwaliteitsvolle invulling van die extra

ambten die het decreet nieuwe omkadering basisonderwijs mogelijk maakt en voor de andere openstaande vacatures ten gevolge de schaarste op de arbeidsmarkt.

De specificiteit van deze nieuwe context laat dan ook toe om specifieke maatregelen te nemen voor een bepaalde doelgroep, nl. gediplomeerde (kleuter)onderwijzers. Deze maatregel moet echter bekeken worden in de totaliteit van maatregelen die budgettair neutraal zijn.

- Om het tekort aan (kleuter)onderwijzers te counteren hebt u scholen de mogelijkheid gegeven de **1.300 jobs die er in het basisonderwijs bijkomen door de nieuwe omkadering, vlotter in te vullen**. Wat is vandaag de situatie? Zijn er nog veel openstaande vacatures? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Ik verwijs hiervoor naar de uiteenzetting die de administratie op 25 oktober heeft gegeven over het arbeidsmarkttrapport en de Barometer. Voor een actuele stand van zaken verwijs ik u naar <http://www.ond.vlaanderen.be/wegwijs/agodi/nieuwsbrieven-rapporten/arbeidsmarkt/>.

- Zij-instromers aantrekken: zeer positief! Welke beroepen zouden het eerste hun anciënniteit verrekend krijgen? Wat zou dat kosten? (Sabine Poleyn)

Zie antwoord op de vragen hierboven.

OD 5.2 Hoger gekwalificeerden inzetten

- Er zullen meer hoger opgeleiden aangetrokken worden in het basisonderwijs. Hoe denkt de minister eventuele kandidaten te **sensibiliseren** om onderwijsbevoegdheid te behalen? (Marleen Vanderpoorten)

Ik ben voorstander om aan bachelors en masters de mogelijkheid te bieden om in combinatie met een aanstelling in de ambten van (kleuter)onderwijzer het vereiste diploma van kleuteronderwijzer, resp. onderwijzer te behalen onder gunstige loonvoorwaarden en haalbare criteria. Omdat het statuut van werkstudent moeilijk combineerbaar is met een voltijdse aanstelling, wordt als compensatie van de inspanningen die verzilverd worden met het vereiste diploma, de salarisschaal opgetrokken.

Deze financiële incentive beoogt ook het aantrekken van masters, die omwille van hun specifieke competenties een verrijking kunnen betekenen voor het schoolteam.

- Is de **financiële incentive voor de combinatie voor het volgen van een lerarenopleiding en een aanstelling** reeds een feit of is dit slechts een voorstel dat nog moet onderhandeld worden? (Marleen Vanderpoorten)

De onderhandelingen met de sociale partners hierover zijn lopende.

- Hoger gekwalificeerden inzetten: **Academische bachelors** worden gesensibiliseerd om onderwijsbevoegdheid te behalen. Vanwaar deze keuze? Welke instroom wordt verwacht? (Kathleen Helsen)

Ik wil mensen die beschikken over een hogere kwalificatie en die voor de ambten kleuteronderwijzer en onderwijzer slechts over een ander bekwaamheidsbewijs beschikken, sensibiliseren om de lerarenopleiding voor kleuteronderwijzer of onderwijzer te volgen. Dat garandeert de beste kwaliteit. Wat de academisch gerichte bachelor betreft: als we willen dat ook zij die lerarenopleiding als werkstudent kunnen volgen, dan moet dat diploma eerst nog

als ander bekwaamheidsbewijs toegevoegd worden. Dat wordt mogelijk nu federale wetgeving aangepast is en de decreetgever tevens een uitstroommogelijkheid naar de arbeidsmarkt kan voorzien na het behalen van een academisch gerichte bachelor, wat ik zeer snel aan de Vlaamse Regering voor wil leggen in het kader van het ontwerp van Onderwijsdecreet XXIII. De hoofddoelstelling van een academisch gerichte bachelor blijft wel het voorbereiden op een masteropleiding.

- slecht idee, onderwijs is echt wel een specifieke opleiding, voor het onderwijs mag slechts luiden: de juiste m/v op de juiste plaats. Trouwens wat is bedoeling? (Katleen Martens)

De financiële incentives voor hoger opgeleiden die een opleiding volgen (i.c. bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs of bachelor in het onderwijs: lager onderwijs) beogen o.a. het aantrekken van bachelors en masters, die omwille van hun specifieke competenties een verrijking kunnen betekenen voor het schoolteam. Het binnenhalen van expertise verworven in andere domeinen is een absolute meerwaarde voor het onderwijs. Door het volgen van de lerarenopleiding hebben ze dezelfde opleiding genoten als hun collega's op de werkvloer.

- U wil hoger opgeleiden meer aantrekken voor BO. Dit is duidelijk. In de volgende paragraaf zegt u dat wie het volgen van de lerarenopleiding combineert met de **aanstelling in één van deze ambten**. Wat bedoelt u met deze ambten en wat rechtvaardigt hier een betere bezoldiging? (Boudewijn Bouckaert)

Omwille van de huidige en de verwachte toekomstige schaarste van kleuteronderwijzers en onderwijzers op de onderwijsarbeidsmarkt, bepaald door demografische factoren, maar versterkt door een nieuwe omkadering van het gewoon basisonderwijs vanaf 1 september 2012, met extra arbeidsplaatsen tot gevolg, neem ik specifieke initiatieven om aan de vraag naar kleuteronderwijzers en onderwijzers op zeer korte termijn, op de meest kwaliteitsvolle manier te voldoen. Ik lichtte deze trouwens al toe op de commissievergadering van 25 oktober (toelichting arbeidsmarkt-rapport en Barometer).

Eén van de maatregelen betreft het aantrekken van leraren die momenteel geen onderwijsbevoegdheid hebben op basis van een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs, maar die houder zijn van een bekwaamheidsbewijs dat behoort tot de categorie van de "andere" bekwaamheidsbewijzen. Voor beide ambten gaat het hier o.a. over de hoger opgeleide, nl. hij/zij die beschikt over een bekwaamheidsbewijs van het niveau bachelor, zowel professionele als academische bachelor, of van het niveau master.

Ik bied aan deze groep leraren de mogelijkheid om in combinatie met een aanstelling het vereiste diploma van kleuteronderwijzer, resp. onderwijzer te behalen onder gunstige loonvoorwaarden en haalbare criteria. Omdat het statuut van werkstudent moeilijk combineerbaar is met een voltijdse aanstelling, wordt als compensatie voor de inspanningen die verzilverd worden met het vereiste diploma, de salarisschaal opgetrokken. Deze financiële incentive beoogt bijkomend het aantrekken van masters, die omwille van hun specifieke competenties een verrijking kunnen betekenen voor het schoolteam.

- **Hoger opgeleiden in het basisonderwijs.**
Dit zal voor de academische bachelors ten vroegste gebeuren in 2013, eigenlijk nogal laat aangezien naar aanleiding van een vraag van mevrouw Vanderpoorten deze kwestie al een tijd geleden werd aangekaart. De minister "overweegt" naar eigen zeggen dat hij de nodige decretale aanpassingen zal doen. Betekent dat dat hij het zal doen, of dat hij nog moet beslissen. Kunnen de academische bachelors dan de nodige

pedagogische bekwaamheidsbewijzen ook behalen in een CVO? Krijgen ze dan ook een financiële incentive? Hoe groot zal deze trouwens zijn? Wat is de geschatte budgettaire implicatie? Wordt de verloning van mensen die een (kleuter)onderwijsopleiding volgden en daarna bvb. een master pedagogie behaalden, ook aangepast? (Fientje Moerman)

Over academisch gerichte bachelor: zie het antwoord op de vraag van Kathleen Helsen hierboven.

De lerarenopleiding voor kleuteronderwijzer en onderwijzer wordt niet door CVO's aangeboden.

Over de financiële incentive voor gekwalificeerden die als werkstudent voor kleuteronderwijzer of onderwijzer studeren: zie het antwoord op de vraag van Marleen Vanderpoorten hierboven.

Gezien de budgettaire context is de verloning aanpassen momenteel geen haalbare kaart.

OD 5.3 Nascholing stimuleren

- De cijfers voor gevolgde nascholing zijn traditioneel niet erg fraai voor Vlaamse leerkrachten. Werden er de voorbije jaren initiatieven ontwikkeld om leerkrachten meer aan te sporen tot het volgen van nascholing? Hoe zijn de cijfers de voorbije schooljaren geëvolueerd? (Marleen Vanderpoorten)

Competentieontwikkeling van het personeel werd altijd als een belangrijke component in het leraarschap beschouwd. De voorbije jaren werden er nog geen concrete initiatieven vanuit het beleid genomen om dit nog meer te stimuleren, maar in de toekomst zullen we hier meer op inzetten. Competentieontwikkeling is immers één van de hoofdthema's uit het loopbaandebat.

Voor concrete cijfers en evoluties is het wachten op de resultaten van het TALIS onderzoek. De bevraging bij leerkrachten 1ste graad SO en leraren basisonderwijs vindt plaats in het voorjaar 2013.

- De evaluatie van de lerarenopleiding zal pas afgerond worden in de eerste helft van 2013. Betekent dit dat er geen enkele maatregel wordt genomen in het loopbaandebat voor deze afronding? (Marleen Vanderpoorten)

Ik ben momenteel samen met de regeringspartners de verschillende maatregelen van het loopbaandebat aan het bespreken. Ik blijf mikken op de vooropgestelde timing (voorjaar 2013), maar als die toch niet zou gehaald worden wil ik alleszins – zoals ik in mijn beleidsbrief aangeef - maatregelen nemen die de werkzekerheid van beginnende leerkrachten ten goede komen en die een job in het onderwijs aantrekkelijker maken voor zij-instromers.

Indien er daarnaast toch al specifieke maatregelen voor lerarenopleidingen voorgesteld zouden moeten worden zal ik bekijken of deze meegenomen kunnen worden in de beleidsevaluatie.

- Zal de minister deze evaluatie meenemen in het debat over de studieduurverlenging van de masters? (Marleen Vanderpoorten)

Neen, maar het concept van educatieve master heb ik wel, zoals afgesproken, meegegeven aan de commissie voor de beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen.

- Hoe zal de minister de vraag naar stages voor leraren in opleiding beter kunnen doen aansluiten bij het aanbod? (Marleen Vanderpoorten)

Het afgelopen anderhalf jaar heb ik binnen de task force stages gewerkt aan het in kaart brengen van knelpunten rond stages in de lerarenopleiding, zowel vanuit het oogpunt van de lerarenopleidingen als vanuit het oogpunt van de scholen. Ook heeft deze task force de bestaande elektronische registratiesystemen bestudeerd en onderzocht of er, puur kwantitatief, een tekort aan stageplaatsen voor het vak Engels was. Binnenkort zal ik aan deze task force een nota voorleggen met enkele concrete maatregelen om een antwoord te bieden op deze problematiek.

- Competentieontwikkeling: Een nieuw TALIS-onderzoek wordt aangekondigd. Het vorige TALIS-onderzoek bracht enkele pijnpunten aan het licht. Welke zijn hiervan aangepakt met welke concrete resultaten? (Kathleen Helsen)

Uit TALIS 2008 blijkt dat, hoewel een groot aandeel van de Vlaamse leerkrachten in de eerste graad SO zich engageert in professionele ontwikkeling, toch nog 7% van de leerkrachten die aangeven in de afgelopen 18 maanden helemaal niet aan professionele ontwikkeling te hebben gedaan. Het meest genoemde obstakel voor deelname aan professionele ontwikkelingsactiviteiten is de onverenigbaarheid met het uurrooster. Deeltijds werkende leraren nemen beduidend minder vaak deel. Leerkrachten die deelnemen aan professionele ontwikkeling besteedden daaraan gemiddeld 8 dagen gedurende een periode van 18 maanden, wat in internationaal perspectief weinig is. De nascholingsinspanning wordt dus 'dun' gespreid over veel leerkrachten. Er wordt vaak gekozen voor traditionele vormen (cursussen, workshops, professionele literatuur,...) en veel minder voor 'coöperatieve' vormen zoals netwerkdeelname, onderzoeksactiviteiten, observatie of coaching. Het effect van ondernomen professionele ontwikkeling op de eigen ontwikkeling als leraar wordt door Vlaamse leerkrachten laag ingeschat; in geen enkele ander TALIS-land gaven de leerkrachten een lagere inschatting.

In het loopbaandebat zet ik sterk in op competentieontwikkeling van leraren en directeurs aan te moedigen en te faciliteren. Voor mij is dit niet iets vrijblijvend, maar een leraar dient zich permanent te ontwikkelen. Ik zie dit ook niet als een verantwoordelijkheid van de leraar alleen, maar van de hele school en scholengemeenschap. Dit wil ik concreet vorm geven in het loopbaandebat.

Ook vind ik het heel belangrijk om competentieontwikkeling veel ruimer te zien dan enkel de 'klassieke nascholing'. Via praktijkvoorbeelden van leraren en scholen wil ik echt inzetten op het samen leren, het leren van elkaar, alternatieve vormen van competentieontwikkeling. Ik zie hier ook een grote sensibiliserende rol weggelegd voor verschillende beleidsmakers, waaronder de overheid.

Wat ik ook leer uit o.a. het OBPWO 07.01 rond professionalisering is dat de transfer naar de collega's en eigen praktijk niet altijd evident is. Dit is niet enkel de verantwoordelijkheid van de individuele leraar, maar ook van het hele schoolteam en ruimere scholengemeenschap. De school is daar dan ook de eerste verantwoordelijke in. Waar ik op zeer korte termijn werk wil van maken, is een herziening van het concept "prioritaire nascholing" om zo toch meer in te zetten op deze transfer. In het bevorderen van deze transfer spelen niet alleen scholen, maar ook pedagogische begeleidingsdiensten een belangrijke rol.

OD 5.4 De lat voor de initiële lerarenopleiding hoger leggen

- Ook voor de versterking van de scholengemeenschappen wordt gewacht op het loopbaandebat. Nochtans werd een decreet op de scholengemeenschappen reeds lang aangekondigd. Wat is de stavaza van dit decreet? (Marleen Vanderpoorten)

De contouren voor het versterken van de scholengemeenschappen vormen momenteel voorwerp van gesprek binnen de meerderheid en met stakeholders. Dit in het kader van het loopbaandebat.

- Initiële lerarenopleiding: Het debat over het loopbaanpact is lopende. De evaluatie van de lerarenopleiding gaat pas van start. Hoe worden de resultaten van deze evaluatie meegenomen in de conclusies en voorstellen van het loopbaanpact? (Kathleen Helsen)

Ik ben momenteel samen met de regeringspartners de verschillende maatregelen van het loopbaandebat aan het bespreken. Ik blijf mikken op de vooropgestelde timing (voorjaar 2013), maar als die toch niet zou gehaald worden wil ik alleszins – zoals ik in mijn beleidsbrief aangeef - maatregelen nemen die de werkzekerheid van beginnende leerkrachten ten goede komen en die een job in het onderwijs aantrekkelijker maken voor zij-instromers. Indien er daarnaast toch al specifieke maatregelen voor lerarenopleidingen voorgesteld zouden moeten worden zal ik bekijken of deze meegenomen kunnen worden in de beleidsevaluatie.

- Is het verhogen van diversiteit in de lerarenopleiding een prioriteit voor de minister? Daar ligt nog heel wat onaangeroerd potentieel - kan een toekomstgerichte oplossing zijn voor dreigend lerarentekort + zorgt voor diverse rolmodellen – welke acties plant de minister op dat vlak? (Elisabeth Meuleman)

Het verhogen van de diversiteit in de lerarenopleiding is zeker een prioriteit. Het aanspreken van een nieuwe en meer diverse doelgroep kan inderdaad mee een oplossing bieden aan het lerarentekort? Ik plan hierrond verschillende acties:

- *Van 2008-2011 was er 500.000 euro voorzien, specifiek voor projecten rond diversiteit in de lerarenopleidingen. Vanaf 2012 zijn deze middelen voorzien voor projecten binnen het innovatiefonds, maar dit wil niet zeggen dat diversiteit niet meer belangrijk zou zijn, wel dat we het op een meer geïntegreerde wijze willen benaderen.*
- *In het loopbaandebat wordt er gewerkt aan nieuwe acties om zij-instromers aan te trekken*
- *Ook in de beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen zal aandacht besteed worden aan het profiel van instromers in de lerarenopleidingen.*
- De minister wil het aanbod van de stages beter doen aansluiten bij de vraagzijde (stagiaires van de lerarenopleiding). Allochtone studenten vinden moeilijker een stage dan hun andere studiegenoten. Dat is niet alleen in de lerarenopleiding het geval, maar ook in andere richtingen binnen het hoger onderwijs. Samen met uw collega van werkgang u de knelpunten inventariseren. Zijn er ondertussen concrete stappen gezet? (Fatma Pehlivan)

Hier zijn geen concrete stappen rond gezet.

- Hoe is de commissie die beleidsevaluatie van de lerarenopleiding zal uitvoeren precies samengesteld? En zal er bij de evaluatie ook gekeken worden naar het profiel en ervaring van de lerarenopleiders? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De commissie voor de beleidsevaluatie van de lerarenopleiding is goedgekeurd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 betreffende de samenstelling van de commissie voor de beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen, en is als volgt samengesteld:

- *professor dr. Gert Biesta, Professor of Education and Director of Research, University of Stirling, UK, voorzitter van de commissie;*
- *professor dr. Daniël Muijs, Chair of Education, University of Southampton, UK;;*
- *mevrouw Anne Beyers, directeur voor Basiseducatie Open School;*
- *mevrouw Gerda Calders, coördinerend directeur basisonderwijs, scholengroep Brussel;*
- *mevrouw Hilde Van Den Bossche, coördinerend directeur scholengemeenschap SALEM Aalst;*
- *de heer Johan Huybrechts, domeinverantwoordelijke leren en innoveren van de stad Antwerpen;*
- *de heer Rik Belmans, NVAO.*

De beleidsevaluatie is opgevat rond 9 evaluatievragen. Er is één vraag geformuleerd rond lerarenopleiders; nl. Hoe gaan lerarenopleidingen om met professionalisering van lerarenopleiders? Profiel en ervaring van personeelsleden van een opleiding wordt ook meegenomen in de visitaties (kwantiteit en kwaliteit van personeel).

- Zal de beleidsevaluatie ook evalueren wat de overgang van de keuze van 3 naar 2 vakken in de initiële lerarenopleiding als impact heeft op bv het tekort aan leraren godsdienst, Duits, wiskunde? (Sabine Poleyn)

De beleidsevaluatie zal zeker aandacht besteden aan de gevolgen van de overgang van 3 naar 2 vakken in de bacheloropleiding secundair onderwijs. Ook het effect naar tewerkstelling proberen we te bekijken. Dit is echter niet eenvoudig, aangezien er nog maar een beperkt aantal afgestudeerden van de nieuwe opleiding op de arbeidsmarkt actief zijn.

- de resultaten van de evaluatie van de lerarenopleiding worden verwacht tegen oktober 2012 stelt de beleidsbrief. Ondertussen is het eind november. Zijn die resultaten er? Zo ja kan de commissie er kennis van nemen? (Fientje Moerman)

Deze zin in de beleidsbrief gaat over het wetenschappelijk onderzoek dat het werk van de commissie moet ondersteunen. Het ontwerpeindrapport werd eind oktober besproken in de stuurgroep. Op basis van deze bespreking zullen de onderzoekers het finale eindrapport indienen. Vervolgens zal de administratie mij op de hoogte stellen van de resultaten van dit onderzoek, dat een belangrijke bron is voor de commissie die de gehele beleidsevaluatie zal uitvoeren. Dit verwacht ik eind december.

OD 5.5 Het beleidsvoerend vermogen van scholen versterken

- Afgelopen schooljaar ontvingen de scholen een zelfevaluatie instrument waarmee scholen hun beleidsvoerend vermogen zelf kunnen inschatten. Is er zicht op het aantal scholen dat gebruik maakten van dit zelfevaluatie instrument?

Heeft de minister kennis van de resultaten van de zelfevaluatie? Worden die resultaten meegenomen in het loopbaandebat? (Jan Durnez)

Sterke scholen zijn lerende omgevingen. Inzicht krijgen in de sterktes en zwaktes van het eigen functioneren is belangrijk om lessen te trekken voor verdere schoolontwikkeling.

Om scholen hierin te ondersteunen, gaf het Departement Onderwijs & Vorming de opdracht aan Professor Van Petegem om een zelfevaluatie-instrument voor beleidsvoerend vermogen te ontwikkelen. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten.

Het instrument werd gratis en geheel vrijblijvend ter beschikking gesteld aan alle basis- en secundaire scholen met het oog op zelfevaluatie. We hebben hierbij steeds duidelijk gecommuniceerd dat het instrument de zelfevaluatie moet stimuleren zonder normerend of sturend op te treden.

Het behoort tot de autonomie van de school om te beslissen al dan niet gebruik te maken van het instrument. Dit is nu juist de kern van beleidsvoerend vermogen. De scholen zijn dus niet verplicht te rapporteren aan de overheid over het gebruik van het instrument, noch beschikt de overheid over de resultaten van de evaluaties. Ik moet dus negatief antwoorden op uw eerste twee vragen. Het enige wat ik kan zeggen is dat er een dusdanig enthousiasme was voor de studiedag waarop het instrument werd voorgesteld, dat we genoodzaakt waren enkele vervolgdagen te organiseren. Dit zegt uiteraard nog niets over het daadwerkelijke gebruik van het instrument, maar toont wel aan dat we hier tegemoet kwamen aan een bestaande behoefte.

Zoals gezegd behoort de zelfevaluatie tot de autonomie van de scholen. Het instrument is namelijk opgezet om scholen te ondersteunen in hun interne kwaliteitszorg en heeft niet als doel om gebruikt te worden om op systeemniveau een beeld te krijgen van het beleidsvoerend vermogen. Hiervoor bestaan reeds tal van andere wetenschappelijke onderzoeken. Om op uw derde vraag te antwoorden, kan ik dus wel stellen dat bestaande onderzoeken bijvoorbeeld op vlak van schoolorganisatie en personeelsbeleid meegenomen worden in het loopbaandebat. Dit neemt niet weg dat in de toekomst een bevraging kan worden georganiseerd om desgevallend bijkomende stappen te zetten.

- Omvat het versterken van het beleidsvoerend vermogen van scholen ook een betere regeling betreffende de mogelijkheid een beroep tegen de beslissing van klassenraden op te vangen (bv. externen in de beroepscommissie) (Boudewijn Bouckaert) (deze vraag valt weg aangezien zij zal beantwoord worden als interpellatie over klassenraden en C-attesten)

Op basis van welke criteria zal de minister de schaalvergroting in het volwassenenonderwijs doorvoeren? (Irina De Knop)

De schaalvergroting in het volwassenenonderwijs is voorzien in het voorontwerp van decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen. De voornaamste criteria zijn het inhoudelijk profiel van de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) en de ligging van de (hoofd)vestigingsplaats(en) van de CVO. Het schaalvergrotingsproces zal in twee fases verlopen.

Om de op te richten verplichte samenwerkingsverbanden voor de HBO5-opleidingen met de hogescholen te vergemakkelijken zal in een eerste fase een nieuwe rationalisatienorm

ingevoerd worden voor de HBO5-opleidingen en de specifieke lerarenopleiding (SLO). Vanaf 1 september 2014 wordt een nieuwe rationalisatienorm van 120.000 lesuren cursist ingevoerd voor de opleidingen van HBO5 en de SLO samen. Voor CVO waarvan de maatschappelijke zetel in Brussel-Hoofdstad of de randgemeenten ligt én waarvan alle vestigingsplaatsen in Brussel-Hoofdstad of de randgemeenten liggen, wordt de rationalisatienorm 60.000 lesuren cursist voor de opleidingen van HBO5 en de SLO samen. Indien zo'n CVO ook een vestigingsplaats buiten Brussel-Hoofdstad of de randgemeenten heeft, geldt de norm van 120.000 lesuren cursist.

In een tweede fase (vanaf 1 september 2016) wordt de bestaande rationalisatienorm voor een Centrum voor Volwassenenonderwijs als instelling opgetrokken van 120.000 tot 360.000 lesuren cursist. De CVO die in één bepaald studiegebied minstens 120.000 lesuren cursist genereren, hoeven niet aan deze nieuwe rationalisatienorm te voldoen. Op deze manier blijven kleinere centra met een sterk geprofileerd en gespecialiseerd aanbod toch financieer- of subsidieerbaar en beperkt de schaalvergroting zich tot kleine CVO met een eerder versnipperd en weinig geprofileerd aanbod. Indien het CVO enkel opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs aanbiedt en de hoofdvestigingsplaats gelegen is in Brussel-Hoofdstad, de rand- of taalgrensgemeenten, blijft de rationalisatienorm behouden op 60.000 lesuren cursist.

OD 5.6 De rechtspositie in het hoger onderwijs stroomlijnen

SD 6 De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken

- Opnieuw een doelstelling mooi ontsproten aan fantasie, maar aan geen huidige of reële onderwijsnood tegemoet komend. Welke leerkracht vraagt dat de school meer maatschappelijk verweven is (structureel) nog bovenop de inhoudelijke gerichtheid op de maatschappij? (Katleen Martens)

U zou er verstand van staan.

OD 6.1 Het pedagogische partnerschap tussen scholen en ouders ondersteunen

- Is de versterking van de **ouderparticipatie** de enige aanpassing van het reeds lang verwachte bijgestuurde participatiedecreet? (Marleen Vanderpoorten)

Nee, de bijsturing van het participatiedecreet gaat verder dan enkel versterking van ouderparticipatie. Het betreft ook de manier van samenstellen van de raden en de bevoegdheden van de schoolraad.

OD 6.2 Brede scholen realiseren

- Wat wordt bedoeld met “het laten sporen van brede school met en andere beleidsvelden”? Denkt de minister hier alleen stimulerend of ook sturend in op te treden? (Marleen Vanderpoorten)
- Brede scholen realiseren: Welk concept ‘brede school’ hanteert de minister? Hoe gaat de minister ‘brede school’ stimuleren? (Kathleen Helsen)
- Brede Scholen – ‘eerder gericht op stimuleren dan reguleren’ – akkoord, maar hoe zal dit gebeuren? Welke concrete initiatieven/incentives zullen er komen om dit te

stimuleren? En is er toch geen beleidskader/visie nodig van de overheid om aan te geven wat de prioritaire doelstellingen van zo'n brede school moeten zijn? Wanneer vindt de studiedag plaats? (Elisabeth Meuleman)

- is dat haalbaar (plaatsgebrek nu al enorm)
is dat wenselijk of nodig? Zeker gezien grootstedelijke problematieken is een meer publieke functie (en toegankelijkheid) van de schoolse ruimte al minstens een uitdaging te noemen.
Is dat dure idee wel een (financiële) prioriteit? (Katleen Martens)
- U zal in het najaar een studiedag over brede school organiseren. Het najaar is al ver gevorderd. Hoe zit het met deze studiedag die bewust werd gepland na de gemeenteraadsverkiezingen. (Boudewijn Bouckaert)

In mijn beleidsnota voor deze regeerperiode definieer ik brede school als “een actief netwerk van organisaties uit verschillende sectoren rondom een of meer scholen die een bondgenootschap vormen voor een gemeenschappelijk doel: de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren, op school en in de vrije tijd. Een brede school is ingebed in de buurt en in het sociaaleconomisch weefsel en werkt van daaruit nauw samen met de samenleving, het verenigingsleven, de bedrijven, de social profit en de overheidsinstellingen.”

Deze omschrijving impliceert dat de brede school per definitie een lokaal verhaal is. Met welke partners rond welke thema's wordt samengewerkt, kan dan ook erg verschillen naargelang de omgeving. Het is om die reden dat ik het eerder zinvol vind om te stimuleren dan om te reguleren. Uit gesprekken met de sector blijkt overigens dat de sector zelf vragende partij is voor een algemeen kader voor brede school. De link met het flankerend onderwijsbeleid is voor mij overigens evident, daar brede school een verhaal van lokale samenwerking en dus ook van lokale regie en coördinatie is.

Ik vind brede school een zeer doeltreffende manier om heel wat problemen en uitdagingen in onze maatschappij te helpen oplossen, of beter nog: toekomstige problemen te voorkomen. Want heel wat samenlevingsmoeilijkheden vinden hun oorsprong in de ongelijke startpositie van kinderen. Voorkomen is beter dan genezen en daarom is het essentieel dat alle kinderen van bij de start gelijke kansen krijgen om hun toekomst voor te bereiden. Zeker in grootsteden zijn de uitdagingen enorm. Op de vraag of brede scholen realiseren ‘wenselijk of nodig’ is en dan vooral in de grootsteden, antwoord ik dus volmondig ja.

De projectgroep die ik bij het begin van de legislatuur heb samengesteld heeft een tekst voorbereid die definieert wat de Vlaamse Overheid verstaat onder brede school en hoe die overheid het ontstaan en blijven bestaan van brede scholen kan stimuleren. Deze tekst wordt op dit ogenblik nog verder politiek afgestemd tussen de kabinetten van verschillende Vlaamse ministers. Na deze afstemming hoop ik hem als eensgezinde nota van de regering publiek te kunnen verspreiden.

Op dit ogenblik zijn er in het onderwijsbudget geen extra middelen beschikbaar om de opstart van nieuwe Brede Scholen in Vlaanderen bijkomend financieel te ondersteunen. In afwachting van een gecoördineerd Vlaams Brede Schoolbeleid subsidieer ik wel vanuit mijn andere bevoegdheden Jeugd en Brussel verschillende Brede Schoolinitiatieven. Ook via de subsidies voor flankerend onderwijsbeleid worden brede scholen ondersteund.

Onderzoek van Agion heeft ook aangetoond dat met kleine en weinig kostende infrastructurele ingrepen (zoals een sleutelplan of het aanpassen van opbergruimtes) bestaande gebouwen veel ruimer kunnen gebruikt worden.

Op 24 oktober is inderdaad een studiedag doorgegaan in het VAC in Leuven. Onderwerp was ‘Starten met een brede school’. De organisatie ging uit van het Steunpunt Diversiteit en Leren en was gericht op organisaties die een brede school willen opstarten of in de beginfase van het proces zitten. De planning ervan, op 24 oktober, was gezien het pragmatische onderwerp louter van organisatorische aard, namelijk de beschikbaarheid van een budgetvriendelijke locatie en catering. Uitnodigingen werden online geplaatst op de website van het steunpunt en op de website van VVSG. Er hebben 130 personen deelgenomen, verslaggeving over alle onderdelen van de dag verschijnt binnenkort op de website van het steunpunt.

OD 6.3 De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid verstevigen

- Zullen ook steden en gemeenten zonder eigen scholen in aanmerking kunnen komen voor de subsidies voor flankerend onderwijsbeleid? Zijn de beleidsprioriteiten ter zake reeds bekend gemaakt? (Marleen Vanderpoorten)
- Wat is de stavaza van de conceptnota “flankerend onderwijsbeleid”? (Marleen Vanderpoorten)

Ook gemeenten waar er geen gemeentelijk onderwijs aangeboden wordt, komen in aanmerking voor subsidies. De Vlaamse regering heeft op 26 oktober laatstleden de beleidsprioriteiten bekend gemaakt. Ze zijn te raadplegen op de website bestuurszaken. Op 5 november heeft er in een Vlaams parlement een studiedag plaatsgehad voor de gemeenten waar alle beleidsprioriteiten werden toegelicht.

De conceptnota zal begin volgend jaar worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

- De regierol van gemeenten in het lokaal flankerend onderwijsbeleid verstevigen: Vanuit welke vaststelling van knelpunten wil de minister de regelgeving sociale en andere voordelen aanpassen en vereenvoudigen? (Kathleen Helsen)

Het uitvoeringsbesluit van 1991 mbt de sociale voordelen is nog steeds ongewijzigd van toepassing. De wijze waarop de sociale voordelen geoperationaliseerd worden, moet op zijn minst geactualiseerd worden.

Het leerlingenvervoer is in 1997 in het decreet basisonderwijs als sociaal voordeel ingeschreven, maar is tot op heden nog niet uitgevoerd. Concreet betekent dit dat de voorwaarden waaraan de scholen van de andere netten moeten voldoen om recht te hebben op leerlingenvervoer als sociaal voordeel, (nog) niet zijn vastgelegd. Dit is een groot knelpunt. De facto houdt het uitblijven van een uitvoeringsbesluit in die zin een blokkering van het recht in dat geen enkele school het recht op leerlingenvervoer kan opeisen tenzij de gemeente haar beleid inzake leerlingenvervoer wijzigt.

Sinds 2008 hebben lokale besturen een grotere vrijheid om naast de scholen van het eigen net ook de andere scholen op hun grondgebied te ondersteunen, maar ondertussen heeft de praktijk uitgewezen dat er over een aantal voordelen interpretatieproblemen bestaan. Blijkbaar is het noch voor de gemeenten, noch voor de scholen duidelijk wat er precies onder andere voordelen kan vallen.

- Wanneer wordt de conceptnota ‘flankerend onderwijsbeleid’ verwacht? Geldt deze alleen voor gemeenten met een LOP? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De conceptnota zal voorstellen bevatten om de regierol van (alle) gemeenten te versterken en de samenwerking / afstemming tussen LOP en gemeenten te verbeteren. De conceptnota zal begin volgend jaar worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

- “ik heb een voorstel klaar tot aanpassing en vereenvoudiging van de regelgeving sociale en andere voordelen. ...”
Kan u hierover iets meer uitleg geven? Als de lijst klaar is, krijgt het parlement die dan ook te zien? Wanneer mogen we op het terrein hierover iets concreet verwachten?
Wat met investeringen in schoolinfrastructuur? Voor gemeentebesturen is het vaak onduidelijk in hoeverre ze in dit kader investeringen kunnen doen. (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het voorstel zal het voorwerp uitmaken van overleg dat zal gepland worden. Uiteraard zal de lijst voorgelegd worden aan het parlement vermits de limitatieve lijst vandaag in het decreet flankerend is opgenomen en wijzigingen via decreet moeten gebeuren. Bedoeling is ook mbt investeringen in schoolinfrastructuur duidelijkheid te verschaffen.

OD 6.4 Scholengemeenschappen versterken

- Volgens de VLOR is een fundamentele hervorming van de scholengemeenschappen nodig tegen 1 september 2014. Is dit haalbaar aangezien “het concept nog grondig overlegd moet worden”? (Marleen Vanderpoorten)
- Wat is de stand van zaken is, wat is de nieuwe structuur die zou ontstaan, komt er een aparte regelgeving of wordt alles gekoppeld aan de ‘grote structuurhervorming’, ... Een minimumaantal leerlingen zou een voorwaarde kunnen zijn, een beperkte geografische spreiding, wordt er netoverschrijdend gewerkt, kan de minister dit toelichten? (Elisabeth Meuleman)

De contouren voor het versterken van de scholengemeenschappen vormen momenteel voorwerp van gesprek binnen de meerderheid en met stakeholders. Dit in het kader van het loopbaandebat

Zodra over deze contouren duidelijkheid is, wordt het concept verder uitgewerkt en het besluitvormingsproces opgestart. Dit besluitvormingsproces wil ik nog deze legislatuur afronden., maar ik zal het veld uiteraard voldoende tijd geven om het concept te implementeren.

OD 6.5 Het onderwijs in de centrumsteden versterken

- Op welke manier zal de minister het beleid inzake schoolinfrastructuur en capaciteitsproblemen doen overgaan van een ad hoc aanpak (per schooljaar) naar een meer structurele aanpak, rekening houdend met de gekende budgettaire beperkingen? (Irina De Knop) ZIE OOK OD 8.2

AGION wordt momenteel hervormd tot een extern verzelfstandigd agentschap (EVA). In het licht daarvan zal ik dan ook in 2013 nauw samenwerken met de raad van bestuur van AGION en het GO! om de capaciteitsproblematiek in het onderwijs van naderbij te bekijken. Ik zal ook samen met de onderwijskoepels en het GO! een selectiecommissie aanstellen en een set van selectiecriteria uit te werken ter beoordeling van de capaciteitsdossiers.

- Waarom de titel ‘onderwijs in de centrumsteden versterken’, terwijl het gaat over het aanpakken van de capaciteitsproblematiek in elke gemeente? (Sabine Poleyn)

De problematiek van capaciteit moet inderdaad in elke gemeente worden aangepakt, maar stelt zich het scherpst in de centrumsteden.

OD 6.6 Het onderwijs in Brussel aanpakken

- Het politieke kerntakendebat laat op zich wachten. Ik twijfel hard aan de bereidheid van de VGC om dat debat ten gronde te voeren. Wat zal de minister doen om de situatie te deblokken? (Wim Van Dijck)

In het kader van de voorbereiding van het politieke kerntakendebat was en is er nog steeds een goede samenwerking tussen beide administraties. Getuige daarvan is onder meer de gezamenlijke opgemaakte knelpuntenanalyse over de taakverhouding in Brussel tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Bijvoorbeeld ook bij de verdeling van de bijkomende investeringen om het capaciteitsprobleem in Brussel het hoofd te bieden (OD 6.5) is er een nauwe samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Ik hoop in het kader van het politieke kerntakendebat deze samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie verder uit te bouwen, om gezamenlijk het hoofd te kunnen bieden aan de maatschappelijke uitdagingen die zich stellen in Brussel. Ik wil in deze opmerken dat de VR voor hoger onderwijs in Brussel op kruissnelheid ruim 9 mio euro extra uitkeert ihkv de Brusselnorm en dat de inspanningen t.a.v. Brik (huisvesting) gehandhaafd blijven. Ik verwijs verder naar mijn antwoorden in de commissie Brussel volgende week.

- Idem voor het overleg met de Franse Gemeenschap... (Wim Van Dijck)

De samenwerking met de Franse Gemeenschap heeft op dit ogenblik vooral betrekking op de leerplichtcontrole.

Leerplichtcontrole is een bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor het Nederlandstalige onderwijs en van de Franse Gemeenschap voor het Franstalige onderwijs. Voor Vlaanderen en Wallonië is het relatief eenvoudig: vergelijk de lijst van leerplichtige leerlingen met de lijst van leerlingen die ingeschreven zijn in een school of huisonderwijs genieten. In Brussel ligt het moeilijker: leerplichtige leerlingen kunnen in verschillende systemen (Nederlandstalig onderwijs, Franstalig onderwijs, Europese scholen, huisonderwijs) te vinden zijn.

Tot voor enkele schooljaren kon een leerplichtige Brusselse leerling die niet ingeschreven was in een school, door de mazen van het net glippen. De Vlaamse Gemeenschap kan veronderstellen dat die in het Franstalige onderwijs is ingeschreven en omgekeerd. Een ‘gemeenschappelijke leerplichtcontrolecel’ van de Vlaamse en Franstalige onderwijsministeries vergelijkt sinds 2008-2009 de lijsten van leerlingen van alle onderwijsvormen (Franstalig, Nederlandstalig, Europees, huis- en privéonderwijs) met de lijsten van leerplichtige leerlingen.

Ook hier blijf ik vragende partij om meer intensief samen te werken en samen ook andere (onderwijs)uitdagingen aan te pakken.

- SvZ spijbelproblematiek in Brussel?

Intensief overleg met Franse Gemeenschap en BHG: kan kruispunt gemeenschap-gewest/gemeenten bevoegdheden aan bod komen in dat overleg? Bijvoorbeeld energieregels, bouwvoorschriften, Schoolnet,...+ neemt minister Smet initiatief om

overleg te starten met de toekomstige Brusselse schepenen, bevoegd voor Nederlandstalig (gemeentelijk) onderwijs?

Wat zijn de gevolgen en de implicaties v/h loopbaandebat voor Brussel: SvZ aantrekken leraars om in hoofdstad te komen wonen => Heeft de minister recente cijfers over het lerarentekort in Brussel?

Project native speakers: SvZ?

Operationalisering conceptnota taalbeleid: quid SvZ CLIL-project in Brussel?

Brede school-initiatieven 2012: Hoe zal dat uitgebreid worden naar Brusselse gemeenten die nog niet zijn kunnen instappen?

Kosteloosheid NT2-cursussen in Brussel: in hoeverre wordt er onderzocht om dit te financieren via middelen uit Onderwijs ipv uit Brusselbevoegdheid? (Paul Delva)

De Brusselse leerplichtigen werden als bijzondere doelgroep opgenomen in het actieplan "spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag". Naast alle acties die gericht zijn naar alle schoolgaande jongeren, richt het plan zich immers ook specifiek op enkele bijzondere doelgroepen die een verhoogd risico hebben om problematisch afwezig te zijn en/of ongekwalificeerd uit te stromen. Zij vragen daarom ook om een bijzondere aanpak. Het voorbije jaar bood ik binnen dit kader - in overleg met de lokale partners (scholen, CLB, parketcriminologen, politie, CBJ) - ondersteuning bij de uitbouw van een lokaal spijbelplan voor Nederlandstalige scholen in Brussel. Een werkgroep werd hiervoor opgestart die een projectvoorstel uitwerkte en indiende. In overleg met minister-president Picqué werd een deel van het projectvoorstel goedgekeurd en als pilootproject opgestart voor het schooljaar 2011-2012. Voor de meeste scholen werd dit na een positieve evaluatie verlengd voor het schooljaar 2012-2013.

Het lijkt me inderdaad aangewezen om de andere Brusselse overheden op de verschillende bestuursniveaus (Franse Gemeenschap, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gemeenten,...) te betrekken in een gezamenlijke aanpak van de capaciteitsproblematiek.

De verschillende voorstellen die ik in het kader van het loopbaandebat gelanceerd heb zijn niet exclusief voor Vlaanderen, maar gelden uiteraard ook voor het onderwijs in Brussel.

Voor recente cijfers over het lerarentekort verwijs ik u graag naar de volgende website <http://www.ond.vlaanderen.be/wegwijs/agodi/nieuwsbrieven-rapporten/arbeidsmarkt/>

Daarop vindt u de jaarlijks gepubliceerde arbeidsmarktbarometer. Om de mogelijke evoluties op de voet te kunnen volgen, vindt u daarop ook maandelijks een stand van zaken via een nieuwsbrief.

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden vraag en aanbod met elkaar vergeleken op basis van statistische gegevens uit de Actiris databanken. Hierdoor kan er enkel een overzicht geven van het algemene onderwijzend personeel. De nieuwsbrief wordt opgesplitst in 2 luiken:

- *Het eerste luik betreft de vraag naar leerkrachten. Hiervoor bekijken we de cijfers van de openstaande vacatures.*
- *Een tweede luik behandelt het aanbod van leerkrachten. We gaan het aantal niet werkende werkzoekende leerkrachten na. Onder werkzoekende leerkracht wordt in dit geval verstaan: de niet-werkende werkzoekende leerkracht die onderwijs als eerste beroep heeft opgegeven. Ook schoolverlaters maken van deze groep deel uit: het gaat dan om pas afgestudeerde leerkrachten zonder werkervaring.*

Voor Brussel is er Telenet Schoolnet enkel beschikbaar op de plaatsen waar Telenet een coax netwerk heeft. Dat is ongeveer een derde van het Brussels grondgebied. VDSL kan van zodra beschikbaar uiteraard ook in Brussel aangeboden worden.

Het overleg met de 3 gemeenschappen over het project native speakers is nog lopende. Ik kan op dit ogenblik nog niet inschatten wanneer de besprekingen zullen afgerond zijn.

CLIL wordt decretaal geregeld via Onderwijsdecreet XXIII zodat scholen in Vlaanderen en in Brussel ermee van start kunnen gaan vanaf het schooljaar 2013-2014.

De Brede School 2012 is een samenwerking tussen Vlaamse Gemeenschap (Coördinatie Brussel, 750.000 euro) en Vlaamse Gemeenschapscommissie (250.000 euro) die de regierol heeft.

De VGC heeft via een gesloten oproep de organisaties en gemeenten die in aanmerking kwamen voor een subsidie aangeschreven. De voorwaarden waren vastgelegd in een kader subsidie brede school goedgekeurd door het VGC college. De voorwaarden waren onder andere, reeds een Brede School zijn, een Brede School proces hebben opgestart of het engagement zijn aangegaan in het kader van de capaciteitsuitbreiding. De gemeenten moesten erkend zijn in het lokaal cultuurbeleid.

Indien de organisaties en gemeenten interesse toonden, konden ze een dossier indienen. Een jury (VG + VGC) heeft uit de ingediende dossiers 22 projecten geselecteerd op inhoudelijke criteria.

De 22 Brede School projecten zijn concreet van start gegaan in september 2012 en de eerste resultaten zullen in 2013 zichtbaar worden (zie ook de beleidsbrief Brussel 2013). De lopende projecten worden geëvalueerd door de VGC.

In de begroting 2013 zou opnieuw 750.000 euro voorzien zijn voor Brede School projecten (onder voorbehoud van goedkeuring). De modaliteiten en criteria voor de toekenning van middelen dienen echter nog met de VGC overeengekomen te worden.

Vanuit de administratie onderwijs wordt niet onderzocht om de kosteloosheid NT2 voor alle cursisten in Brussel te financieren vanuit onderwijsmiddelen. Vanuit de bevoegdheid Onderwijs zou een dergelijke financiering immers aanleiding kunnen geven tot discussie over een ongelijke behandeling tegenover de rest van Vlaanderen.

- **Is de ambtelijke ‘Taskforce Brussel’ veel samen geweest? Is ze samen geweest in 2012? Het is belangrijk dat hier constructief rond de tafel wordt gezeten om het capaciteitsprobleem weg te werken. Wanneer wordt de conceptnota verwacht? Wanneer wordt het politieke kerntakendebat opgestart? Wil u het VP op de hoogte houden van de vorderingen? Wat bedoelt u met de ‘fusiebeweging naar een nieuwe ondernemingsstructuur voor Brussel op vlak van onderwijs in de meertalige context? Graag wat uitleg. (Vera Celis en Goedele Vermeiren)**

Ik veronderstel dat uw vraag betrekking heeft op de ambtelijke ‘taskforce Brussel’ waarin de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie samenwerken om het politieke kerntakendebat voor Brussel voor te bereiden en die betrekking heeft op alle gemeenschapsmateries (en dus niet enkel op onderwijs). Deze task force is ook in de loop van 2012 nog intensief samengekomen om het kerntakendebat voor te bereiden. Ik bereid

momenteel een conceptnota voor en zal zo snel als mogelijk het politieke kerntakendebat opstarten.

De capaciteitstask force is niet meer bijeen geweest tot mijn grote spijt.

In mijn beleidsbrief heb ik het over een ‘ondersteuningsstructuur’ en niet over een ‘ondernemingsstructuur’ zoals u in uw vraag aangeeft. Dit heeft betrekking op de stroomlijning van de diverse ondersteuningsinitiatieven die er bestaan voor het Brussels Nederlandstalig onderwijs (VBB, BROSO), zoals aangekondigd in mijn conceptnota ‘Samen taalgrenzen verleggen’.

In het kader van ODXXII wordt een decretale basis voorbereid waarin de werking, de opdracht en de subsidiëring van deze gestroomlijnde ondersteuningsstructuur is opgenomen, overeenkomstig de bepalingen van de talennota. De inwerkingtreding is voorzien voor 1 januari 2013.

- Op welke manier wordt de capaciteit in Brussel gemeten, gezien de grote anderstalige (anders dan Nederlands of Frans) bevolking? (Sabine Poleyn)

Het aantal weigeringen, namelijk wanneer ouders hun kinderen niet kunnen inschrijven in de school van hun keuze, zijn een goede indicator om na te gaan in welke mate er zich in het Brussels hoofdstedelijk gewest een capaciteitsprobleem stelt.

Onderstaande tabel geeft voor de inschrijvingen in het basisonderwijs in het schooljaar 2011-2012 het aantal unieke aanmeldingen per leerjaar en vergelijkt die met de vrije plaatsen per leerjaar. Zo blijkt er al initieel een plaatstekort te dreigen voor de onthaalklas, de eerste tweede en derde kleuterklas en het eerste leerjaar. (Deze cijfers zijn evenwel nog de ruwe gegevens. We kunnen hierin niet aflezen welke van deze kinderen reeds ingeschreven waren in een andere school en welke echt nog geen plaats hadden.)

Vergelijking van de aanmeldingen van leerlingen op www.inschrijveninbrussel.be met de vrije plaatsen in scholen na de inschrijving van broers en zussen (stand van zaken na februari 2011)

Leerjaar	Aanmeldingen	Vrije plaatsen	Verschil
Onthaalklas	1775	1375	-400
K1	952	172	-780
K2	382	203	-179
K3	305	197	-108
L1	388	239	-149
L2	149	147	-2
L3	139	233	94
L4	92	397	305

L5	78	420	342
L6	50	504	454
Totaal	4310	3887	-423

OD 6.7 De internationale dimensie van het onderwijs(beleid) verder vorm geven

- De bestaande **twinnings tussen Vlaamse en Marokkaanse scholen** worden uitgebreid met instellingen voor deeltijds kunstonderwijs, hoger beroepsonderwijs en volwassenenonderwijs. U ging in het najaar 2012 komen tot een kaderakkoord met Marokko. Wat is de stand van zaken? Kunt u meer informatie geven over de thema's die opgenomen zullen worden in het akkoord? (Fatma Pehlivan)

Wegens een overvolle agenda dit najaar is mijn bezoek aan Marokko uitgesteld naar de periode maart – april 2013. De bedoeling van het kaderakkoord is enerzijds vooral om deuren verder te openen tot samenwerking en uitwisseling tussen onderwijsinstellingen van het Hoger onderwijs. We baseren ons op bestaande samenwerkingsinitiatieven met instellingen die hier ervaring mee hebben. Ik wil ook ruimte geven aan initiatieven in het kader van de academische diplomatie die tot doelstelling hebben Vlaanderen in de wereld te profileren als dynamische kennisregio. Anderzijds wil ik met het kaderakkoord ook de bestaande schoolpartnerschappen in het kader van het Twinningproject met Marokko stimuleren en verder uitbouwen. Het is de bedoeling om het kaderakkoord dynamisch in te vullen en jaarlijks samen met de Marokkaanse counterpart de thema's te bepalen waarrond we willen samenwerken.

- Zijn de bestaande twinnings al geëvalueerd? Wat was het resultaat? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Uit een analyse van de evaluatiedocumenten van de twinningprojecten van de voorbije 10 jaar blijkt dat de grote meerderheid van scholen – directies, leerkrachten en vooral leerlingen - zeer enthousiast zijn over de schoolpartnerschappen. Het meeste voldoening wordt duidelijk gehaald uit de wederzijdse bezoeken. Leerlingen en leerkrachten stellen hun visie op Marokko en de Marokkaanse cultuur bij – vooral na een bezoek ter plaatse. Daarbij speelt de Marokkaanse gastvrijheid een doorslaggevende rol. Grootste knelpunten zijn de hindernissen die opduiken bij de logistiek en organisatie van zo'n partnerschap en/of bezoek aan de partnerschool. Vooral het identificeren van een school in Marokko bij de opstart is niet evident, evenmin het verkrijgen van de nodige papieren voor de participanten bij een bezoek uit Marokko aan Vlaanderen. Ten slotte vraagt zo'n partnerschap veel tijd en inspanningen van de leerkrachten die zich hiervoor engageren.

- Bent u van plan om initiatieven zoals **internationalisation@home** te stimuleren? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Internationalisation@home is een belangrijk gegeven aangezien het, ondanks onze benchmarks voor mobiliteit, nooit mogelijk zal zijn om al onze studenten een buitenlandse studie-ervaring aan te bieden.

Het is daarom belangrijk dat de internationalisering ook op onze campussen zelf plaatsvindt. Dit zal in de eerste plaats gebeuren door de interactie van buitenlandse en Vlaamse studenten en door de aanstelling van buitenlandse gastdocenten aan onze universiteiten en hogescholen. Daarnaast is gezamenlijke curriculumontwikkeling waarbij Vlaamse en buitenlandse instellingen samen overleggen over de opbouw van een studieprogramma een belangrijk instrument, dat bovendien de eventuele internationale mobiliteitservaring die eraan gekoppeld kan zijn kwalitatief opkrikt.

- U zegt dat u het initiatief heeft genomen om alvast binnen de **Benelux** te starten met de automatische erkenning van hogeronderwijsdiploma's. Wat verstaat u precies hieronder? Wat is er al gerealiseerd? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Op 7 november 2012 heeft het secretariaat-generaal van de Benelux op mijn vraag een overleg laten plaatsvinden tussen afgevaardigden van de 5 onderwijsministers van de Benelux (3 Gemeenschappen van België, Nederland en Luxemburg).

Aanleiding is mijn reactie op de vraag van de Benelux om input te geven bij de opstart van een Groenboek van de Benelux voor een nieuw gemeenschappelijk werkprogramma 2013-2016, namelijk om op Benelux-niveau alvast te starten met automatische erkenning van diploma's hoger onderwijs.

Voortgaande op wat tijdens de ministeriële conferentie in Boekarest werd afgesproken rond automatische erkenning en de oprichting van een pathfinder group van landen die dit thema wensen te informeren, wil Vlaanderen via de Benelux al het goede voorbeeld geven door elkaars diploma's automatisch te erkennen.

De bedoeling is te komen tot een generische "niveau"-erkenning van bachelor-, master- en doctoraatsdiploma's. Het gaat nog niet om erkenning van specifieke (discipline-gerelateerde) diploma's hoger onderwijs. Op lange termijn kan dit nog verder uitgebreid worden naar automatische aanvaarding van de erkenningen binnen de Benelux. Dit zou impliceren dat wanneer een niet-in-een-Benelux-land afgeleverd diploma wordt erkend in een Benelux-land, deze erkenning automatisch zou gelden in alle Benelux landen.

Bij de meeste deelnemers van het Benelux-overleg bestaat een grote wenselijkheid om dergelijk akkoord uit te werken in Benelux-verband. Het secretariaat-generaal van de Benelux vraagt aan de Vlaamse delegatie om op korte termijn (rond 15 december 2012) een gepreciseerd voorstel voor opdrachtschrijving en voorstel voor samenwerking op te stellen. Op basis hiervan en op basis van grondige informatie-uitwisselingen over elkaars hoger onderwijssystemen tijdens workshops in februari 2013 kunnen de andere delegaties reageren en kan het voorstel gefinaliseerd worden voor augustus 2013. De Vlaamse delegatie zal dit dus uitwerken.

Bovendien kan het nieuwe NVAO verdrag ook voor Nederland een goede opstap zijn om de samenwerking uit te breiden naar alle Benelux partners

OD 6.8 Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's sneller erkennen

- Erkenningsproblematiek buitenlandse diploma's buiten de Benelux. Is dat nog voor deze legislatuur? Het overleg met de leden van de commissie moet nog plaatsvinden. Komt dit er? (Fientje Moerman)

Verder bereid ik momenteel twee uitvoeringsbesluiten voor, één dat betrekking heeft op het hoger onderwijs en één dat betrekking heeft op de overige onderwijsniveaus (basisonderwijs secundair onderwijs en volwassenenonderwijs dat niet tot het hoger onderwijs behoort) waarin de voorwaarden en de procedure voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen wordt geregeld.

In het ontwerp van regelgeving wordt de minister bevoegd voor Onderwijs gemachtigd, na advies van de erkenningsautoriteit, de algemene gelijkwaardigheid vast te leggen van buitenlandse studiebewijzen. De algemene gelijkwaardigheid stelt de gelijkwaardigheid vast van een buitenlands studiebewijs met een Vlaams studiebewijs voor alle houders van het desbetreffende buitenlands studiebewijs. Dit wil zeggen dat een buitenlands studiebewijs op globaal niveau (dus niet per individueel geval) gelijkwaardig wordt verklaard met een Vlaams studiebewijs. De gelijkwaardigheid is van toepassing op elke houder van het desbetreffende studiebewijs. Ook laat deze procedure toe de studiebewijzen uitgereikt door een bepaalde buitenlandse onderwijsinstelling in één beweging gelijkwaardig te verklaren.

- Is de financiële vergoeding die de minister wil vragen een retributie, dan wel een willekeurig vastgestelde bijdrage die een ontradend effect beoogt? (Fientje Moerman)

De erkenningsautoriteit genereert hiermee middelen die voor de volgende doelen zullen aangewend worden:

- *Door het inschakelen van individuele experts voor het verlenen van advies, zoals voorzien wordt in het ontwerp van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en procedure tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het basisonderwijs en secundair onderwijs, en sommige Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het volwassenenonderwijs, worden de erkenningsbeslissingen kwalitatief ondersteund. De experts zullen door de erkenningsautoriteit worden aangestuurd op kwaliteit. Dat impliceert dat er geïnvesteerd wordt in de selectie van experts en het opbouwen van expertise op het vlak van gelijkwaardigheid van diploma's.*
- *Om de kwaliteit én de snelheid van de huidige adviezen voor diploma's van het hoger onderwijs te verbeteren kunnen individuele experts of commissies van experts ingeschakeld worden. De experts zullen door de erkenningsautoriteit worden aangestuurd op kwaliteit. Dat impliceert dat er geïnvesteerd wordt in de selectie van experts en het opbouwen van expertise op het vlak van gelijkwaardigheid van diploma's.*
- *Voor buitenlandse diploma's die toegang kunnen geven tot het gereguleerd beroep van verpleegkundige/verzorgende heeft de erkenningsinstantie een Expertencommissie "Gezondheidszorg" opgericht. Het aantal leden van de commissie varieert naar gelang van de te behandelen dossiers tussen 5 à 10 leden en vergadert jaarlijks een tiental keer. De leden van deze commissie ontvangen een financiële bijdrage.*
- *Indien naar de toekomst toe de competenties van artsen en verpleegkundigen met een buitenlands diploma niet louter op een "papier dossier", maar ook via toetsen zouden gemeten worden, dan zal hier ook een kostprijs aan verbonden zijn.*

- *Met het oog op fraude-detectie zal er specifieke apparatuur aangekocht worden en vorming voorzien worden om deze apparatuur efficiënt te gebruiken. Hier moet ook financiering voorzien worden.*
- *Diploma-erkenning is een complexe materie. Om de doelgroep (aanvragers en andere betrokkenen te bereiken moet de communicatie (o.a.. website, brochures, training van intermediaire organisaties zoals onder meer onthaalbureaus en de VDAB) zo professioneel mogelijk uitgewerkt zijn en regelmatig geactualiseerd worden.*
- *De uitbouw van expertise over de wereldwijde onderwijssystemen zal ertoe bijdragen om tot een snellere en goed onderbouwde dossierafhandeling te komen. Het is belangrijk om de internationale tendensen permanent op te volgen o.a. door conferenties bij te wonen betreffende de problematiek van de diploma-erkenning.*

SD 7 Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden

OD 7.1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken

- **De evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten** heeft blijkbaar heel wat voeten in de aarde: na de voorbereiding van de evaluatie kan de evaluatie zelf nu opgestart worden, steunend op reeds uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek....Wanneer denkt de minister met conclusies en voorstellen tot bijsturing te komen? (Marleen Vanderpoorten)
- In het najaar 2012 start een evaluatiecommissie met de evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten. Wanneer is de finalisering voorzien? (Fatma Pehlivan)

De resultaten van de evaluatie worden verwacht op 31 maart 2014.

- Steeds opletten dat de zorg voor de interne kwaliteitszorg niet een dergelijk volume / belasting betekent dat de eigenlijke taak, kwaliteitsvol onderwijs voorzien, er onder lijdt – wat nu het geval is: planlast doodt het onderwijzen. (Katleen Martens)
- U plant een evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten. We denken dat het niet meer dan logisch is dat de mening van de leerkrachten wordt meegenomen. De pedagogische begeleidingsdiensten zouden immers toch in de eerste plaats de leerkrachten in hun dagdagelijkse klaspraktijk moeten ondersteunen. Tegen wanneer mogen we het eindrapport verwachten? Hoe zal de evaluatiecommissie precies zijn samengesteld? Op basis van welke criteria zijn de mensen die in deze commissie zetelen geselecteerd? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De resultaten van de evaluatie worden verwacht op 31 maart 2014.

De commissie is als volgt samengesteld: twee vertegenwoordigers van de academische wereld, een vertegenwoordiger van de instellingen van het officieel onderwijs, een vertegenwoordiger van de instellingen van het vrij onderwijs, twee ambtenaren van het departement Onderwijs en Vorming, twee externe leden deskundig op het vlak van kwaliteitszorg. De vertegenwoordigers van de academische wereld en de vertegenwoordigers van de instellingen werden aangeduid op voorstel van de Vlaamse Onderwijsraad. Bij de keuze voor de vertegenwoordigers van de academische wereld en van de instellingen werd zo dicht mogelijk bij het voorstel van de Vlor gebleven.

Naast een aantal algemene competenties (bijv. betrouwbaar, consequent en correct handelen, in staat zijn om analytisch en synthetisch te denken), dienen de commissieleden kennis te hebben van het onderwijsveld, van de ondersteuningsstructuren in het Vlaamse onderwijs en/of van kwaliteitszorg. Tevens dienen zij een visie te hebben op de ondersteuningsstructuren in het onderwijs. Er werd ook rekening gehouden met de mate van neutraliteit van de personen.

De commissie bestaat uit leden met een verschillende expertise en ervaring. Een aantal leden beschikken over specifieke expertise op het gebied van kwaliteitszorg, zowel in het onderwijs als in het bedrijfsleven. Ook buitenlandse expertise inzake begeleiding van onderwijsinstellingen is aanwezig in de commissie. De commissieleden vertegenwoordigen verschillende onderwijsniveaus, onderwijskoepels en het GO!, regio's en universiteiten. De samenstelling van de commissie voldoet ook aan de normen van het decreet evenwichtige participatie van mannen en vrouwen (maximaal 2/3de van hetzelfde geslacht).

De personeelsleden van de onderwijsinstellingen en de CLB's worden bij de evaluatie betrokken via een wetenschappelijke bevraging, die dit jaar werd uitgevoerd. Tevens worden leraren en directeurs doorheen het evaluatieproces geconsulteerd door de commissie, bijv. tijdens de bezoeken ter plaatse aan de te evalueren diensten.

OD 7.2 Informatierijke omgevingen ontwikkelen

- De minister wacht op de uitslag van de **peiling Frans**. Ondertussen is er al een grote Europese studie geweest, waaruit blijkt dat de kennis Frans van de Vlaamse jeugd niet zo goed is. Welke maatregelen "overweegt" de minister deze legislatuur om hieraan te remediëren? (Fientje Moerman)

De resultaten voor het Frans in de European Survey on Language Competences waren inderdaad niet schitterend. Ik wil hierbij toch benadrukken dat de Vlaamse leerlingen die de test Frans aflegden gemiddeld één tot twee jaar jonger waren dan de leerlingen uit de meeste andere landen. Dit heeft onze resultaten ongetwijfeld negatief beïnvloed, maar toch mag dit geen excuus vormen voor het feit dat, na bijna vier jaar instructie in het Frans, één leerling op vijf het niveau A1 niet bereikt. Het is dus nodig dat we hiervoor actie ondernemen.

Voorafgaand aan het formeel vreemdetalenonderwijs kunnen scholen van bij het begin van het basisonderwijs vreemdetaleninitiatie aanbieden, het Frans is hierbij prioritair, maar ook het Engels en het Duits zijn mogelijk. Via Onderwijsdecreet XXIII zal mogelijk gemaakt worden dat lagere scholen die dat wensen Frans al kunnen aanbieden vanaf de 2de graad. In het secundair onderwijs zullen scholen een CLIL-aanbod kunnen organiseren waarbij ze tot 20% van de niet-taalvakken in het Frans, Engels of Duits kunnen aanbieden. Ook dit initiatief zal decretaal geregeld worden via Onderwijsdecreet XXIII. Tot slot wil ik vermelden dat talensensibilisering verder verankerd wordt.

OD 7.3 De externe kwaliteitszorg verder uitbouwen

- Hoe zal de minister het **zorg- en GOK-beleid** van scholen in de toekomst controleren? Wanneer zal er een duidelijk kader van deze controle uitgetekend zijn zodat scholen weten wat ze kunnen verwachten en de intussen opgebouwde expertise niet verloren gaat? (Marleen Vanderpoorten)

Door de integratie van de GOK-lestijden in de reguliere omkadering en de integratie van het GOK-beleid in het schoolwerkplan (het aparte GOK-plan vervalt dus), zal er door de onderwijsinspectie ook geïntegreerd, d.w.z. tijdens de reguliere schooldoorlichtingen, gekeken worden of de school optimale leer- en ontwikkelingskansen creëert voor alle leerlingen, ook – of zelfs met extra aandacht – voor deze leerlingen die aan de SES-kenmerken beantwoorden. Indien in de toekomst zou blijken dat de huidige regelgeving op de schooldoorlichtingen onvoldoende controle daarop mogelijk maakt, dan kan het gevolg zijn dat de regelgeving op dit punt aangescherpt wordt.

- aanpassing **inspectie levensbeschouwelijke vakken** => vanwaar noodzaak? Met welk doel? (Katleen Martens)

De huidige regeling in verband met de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken is vastgelegd in het decreet van 1/12/1993. Na bijna 20 jaar is er nood aan bijsturing en actualisering. Ook de erkende instanties en vereniging van de levensbeschouwelijke vakken zijn vragende partij. Zij hebben zelf een aantal voorstellen tot bijsturing van het decreet ingediend, waarmee bij de uitwerking van voorstellen voor een toekomstige regeling zoveel mogelijk rekening wordt gehouden. Het doel bestaat erin de vele ontwikkelingen in het Vlaamse onderwijs sinds 1993, zowel op het vlak van curriculum en onderwijsaanbod enerzijds als inzake kwaliteitsbewaking in het onderwijs anderzijds te vertalen in een geactualiseerd decreet. Belangrijk hierin is een duidelijke afbakening van de verantwoordelijkheden van de verschillende betrokkenen (Vlaamse overheid, erkende instantie/vereniging, inspectie) en de opdracht van de inspecteurs-begeleiders beter te doen aansluiten bij deze van de reguliere inspectie en begeleiding.

- U wilt een helder kader schetsen voor ouders die voor **huisonderwijs** kiezen en de kwaliteit van het huisonderwijs en het leerrecht van de kinderen beter waarborgen. Daartoe zult u de toepasselijke regelgeving op een aantal punten verduidelijken en verstrengen. Welke maatregelen zijn dat concreet? In de vorige beleidsbrief stelde u: “Zo denk ik er bijvoorbeeld aan de leerplichtigen die huisonderwijs volgen, op vaste tijdstippen te verplichten aan de examens van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap deel te nemen. Ik onderzoek ook de piste waarbij leerplichtigen die via huisonderwijs les volgen en binnen één schooljaar twee keer op rij een negatief advies van de onderwijsinspectie krijgen, verplicht worden om zich gedurende 12 maanden in een school erkend, gesubsidieerd of gefinancierd door één van de drie gemeenschappen van België.” Gaat u deze pistes nu verder uitwerken? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)
- Op welke manier wil de minister de controle op het huisonderwijs versterken? Zou het niet aangewezen zijn om de piste te onderzoeken waarbij leerlingen sowieso onderworpen worden aan een schoolplicht i.p.v. een leerplicht? (Marleen Vanderpoorten)

In het kader van het onderwijsdecreet XXIII, dat momenteel wordt voorbereid, voorzie ik een aantal maatregelen waardoor de kwaliteit van het huisonderwijs en het leerrecht van de kinderen die huisonderwijs volgen beter zal worden gewaarborgd. Deze bouwen inderdaad verder op de eerder aangekondigde pistes.

Aangezien het legislatieve proces van dit decreet, met inbegrip van de verschillende consultatieprocedures, nog moet opgestart worden wil ik in het antwoord op deze vraag nog niet vooruit lopen op de concrete maatregelen. Deze zullen u in het kader van het legislatieve proces nog worden voorgelegd en uiteraard nog het voorwerp uitmaken van een bespreking.

OD 7.4 Kwaliteitszorg in het hoger onderwijs herzien

- Naast de accreditatiekaders en de kaders toets nieuwe opleiding zal de NVAO (na overleg met de VLUHR en de VVS) ook het **beoordelingskader voor de instellingsreview** uitschrijven. Deze wordt dan aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd. Kan u een idee geven van de timing van het beoordelingskader van deze instellingsreview? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Het overleg tussen de NVAO, Vluhr en VVS over het beoordelingskader van de instellingsreview is onlangs opgestart. Ik hoop dat deze kunnen worden bekrachtigd door de Vlaamse regering voor het zomerreces 2013.

OD 7.5 Wachtrijen bij de inschrijvingen oplossen

- Ondanks de nieuwe inschrijvingsregels blijkt nu al dat zich volgend schooljaar alweer grote problemen zullen voordoen in de grote steden. Scholen luiden nu reeds de alarmklok en stellen onomwonden dat in die steden de vrije schoolkeuze stilaan tot het verleden behoort. Wat zal de minister pro-actief ondernemen om de verwachte problemen tot een minimum te beperken? (Wim Van Dijck)
- Worden elke jaar “opgelost” en staan elke jaar op de agenda... Wanneer gaat men inzien dat mensen graag zelf een school kiezen die in hun ogen de beste is -en wat bovendien hun volste recht is!- in plaats van dat dat via LOP's en andere s (zoals voorkeursystemen in Antwerpen, Gent,...) het opleggen aan de mensen. (Katleen Martens)

De inschrijvingsregels bepalen dat regio's of scholen met capaciteitsproblemen kunnen werken met aanmeldingsprocedures. De gewone basisscholen in Antwerpen, Brussel en Gent zijn zelfs decretaal verplicht om een aanmeldingsprocedure in te stellen. Deze procedures moeten worden voorgelegd en goedgekeurd door de Commissie inzake Leerlingenrechten. De CLR gaat ook na of er voldoende tijd werd genomen en verschillende communicatiemiddelen werden ingezet om deze procedures te communiceren aan belanghebbenden.

Ook met aanmeldingsprocedures kiezen ouders nog steeds zelf de school voor hun kind maar er is geen garantie dat de leerling kan worden toegewezen aan de voorkeurschool. De regelgeving voorziet vele mogelijkheden zodat zo goed als mogelijk kan worden ingespeeld op de lokale situatie.

Aanmeldingsprocedures kunnen echter het capaciteitsprobleem niet oplossen, dit kan alleen met het uitbreiden van capaciteit.

OD 7.6 Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gericht in te zetten waar ze het meest nodig zijn

- Om het tekort aan (kleuter)onderwijzers te counteren heeft de minister scholen de mogelijkheid gegeven de 1300 jobs die er in het basisonderwijs bijkomen door de nieuwe omkadering, vlotter in te vullen. Hiervoor is 50 miljoen euro voorzien. Die nieuwe omkadering is van start gegaan in september 2012. Heeft dit nu al zichtbare gevolgen op het veld? Hoeveel van die 1300 jobs zijn ondertussen ingevuld? (Fatma Pehlivan)

Zie eerder

OD 7.7 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren

- De maximumfactuur: overweegt u om een gehele of gedeeltelijke maximumfactuur in te voeren in het secundair onderwijs? (Kathleen Deckx)

Zie eerder

- Op welke manier wordt de aanwending van de (extra) middelen die het gevolg zijn van de nieuwe basisomkadering thans gecontroleerd? Heeft dit reeds tot bijstellingen geleid? Heeft de nieuwe omkadering nu effectief tot gevolg dat er kleinere kleuterklassen zijn? (Irina De Knop)

Door de integratie van de GOK-lestijden in de reguliere omkadering en de integratie van het GOK-beleid in het schoolwerkplan (het aparte GOK-plan vervalt dus), zal er door de onderwijsinspectie ook geïntegreerd, d.w.z. tijdens de reguliere schooldoorlichtingen, gekeken worden of de school optimale leer- en ontwikkelingskansen creëert voor alle leerlingen, ook – of zelfs met extra aandacht – voor deze leerlingen die aan de SES-kenmerken beantwoorden. Indien in de toekomst zou blijken dat de huidige regelgeving op de schooldoorlichtingen onvoldoende controle daarop mogelijk maakt, dan kan het gevolg zijn dat de regelgeving op dit punt aangescherpt wordt. Er zijn nog geen bijstellingen gebeurd. Het lijkt me niet opportuun om beleid dat nog maar een tweetal maanden in voege is zo snel te wijzigen.

De scholen beslissen autonoom over de aanwending van de basisomkadering en de evaluatie is nu te vroeg.

OD 7.8 Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen

OD 7.9 Regelgeving vereenvoudigen en transparanter maken

- Tegen 7 april 2012 zouden de rectoren van de universiteiten laten weten op welke punten **planlastvermindering** mogelijk zou moeten zijn. Intussen zijn twee onderzoeksploegen aan de slag. Was het niet mogelijk om op basis van de voorstellen van de instellingen reeds maatregelen te nemen? Wat hielden de voorstellen van de instellingen in? Wanneer denkt de minister concrete maatregelen te kunnen voorstellen? (Marleen Vanderpoorten)

De voorstellen rond planlastvermindering van de instellingen, van de regeringscommissarissen en van het lopende onderzoek (eindrapport begin 2013) zullen moeten leiden tot een geïntegreerd voorstel met aanbevelingen.

- Er werd een **onderzoek** gevoerd naar de **implementatielasten van de flexibilisering van het hoger onderwijs**. Omvatte dit onderzoek ook een evaluatie van de flexibilisering zelf. Zo ja, wat zijn hier de resultaten? Zo nee, wordt hierover verder nagedacht, gelet op de discussies hierover op het veld.

Mei 2010 is er in uitvoering van artikel 43 van het Flexibiliseringsdecreet een evaluatie gebeurd van de wijze waarop de associaties en instellingen omgaan met de kwaliteitsborging van hun EVC-, EVK- en vrijstellingsprocedures. Naar aanleiding van deze evaluatie die vijfjaarlijks dient te gebeuren werden een aantal concrete aanbevelingen geformuleerd naar

de instellingen inzake de kwaliteitsbewaking en de verdere ontwikkeling van het systeem om het levens lang leren verder te bevorderen

Er werd in deze evaluatie aangehaald dat het nuttig zou zijn om nog verschillende aspecten van flexibilisering in de toekomst verder uit te diepen zoals: studievoortgangsbewaking, trajectbegeleiding, verschillende soorten contracten, werkdruk ten gevolge van de invoering van flexibilisering, statuut van de student, effect op studieduurverlenging, het aantal ingeschrevenen dat uiteindelijk zijn diploma haalt,...

Zoals u kunt lezen in de beleidsbrief is de bijkomende evaluatie in uitvoering van de engagementen van de overheid, gemaakt in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs (VOC), momenteel in de eindfase. In de gepubliceerde deelrapporten wordt er - zoals afgesproken in het protocol - bijzondere aandacht gegeven aan de administratieve lasten en de implementatielasten die flexibilisering heeft teweeg gebracht voor de instellingen. Concreet echter komen ook een aantal van de hoger aangehaalde inhoudelijke aspecten aanbod die een vereenvoudiging voor de instellingen kunnen realiseren zoals de examencontracten, de studievoortgangsbewaking,.... Deze rapporten omvatten ook uitgebreide kwantitatieve gegevens wat uitstroom en heroriëntering van studenten betreft. Ook de studenten worden via deze evaluatie betrokken. Zo hebben zij o.a. een concreet standpunt geformuleerd wat de examencontracten betreft.

Wat specifiek het EVC –luik betreft wijs ik op de discussienota ‘Naar een geïntegreerd EVC-beleid ‘ waar verder inhoudelijk werk wordt gemaakt van het optimaliseren van het EVC beleid mede ook in het hoger onderwijs dat op dit vlak een trekkersrol vervult. Deze nota moet uiteindelijk resulteren in een concreet decretaal kader.

Na afronding van de evaluatie in uitvoering van de engagementen van de overheid komt er een globaal rapport en mede rekening houdend met de hoger aangehaalde werkzaamheden die momenteel lopen in het kader van de Flexibilisering zal ik nagaan of er nog bijkomende inhoudelijk aspecten van de Flexibilisering moeten geanalyseerd worden en welke decretale stappen ik eventueel nog zal nemen ter vereenvoudiging.

- Zal de **codificatie HO** ook inhoudelijke vernieuwingen bevatten of houdt men het op een systematisering van de bestaande decreetgeving. Streeft men naar een substantiële reductie van de regelgeving? (Boudewijn Bouckaert)

Bij de uitwerking van de momenteel voorliggende codificatie heeft men zich - zoals voorgeschreven in de beginselen van de wetgevingstechniek - beperkt tot het integreren en hernummeren van artikelen, het brengen van eenvormigheid in de terminologie en het aanpassen van verwijzingen zonder enige inhoudelijke aanpassingen aan de bepalingen aan te brengen.

De huidige codificatie omvat een beperkte reductie van de regelgeving in die zin dat enkele bepalingen die nog relevant zijn opgenomen blijven. Bepalingen die niet meer toepasbaar zijn werden geschrapt.

Van een substantiële reductie is dus geen sprake gezien dit ook inhoudelijk implicaties zou hebben wat binnen een behoorlijke codificatieopdracht niet aan de orde is.

Dit laatste kadert eerder binnen een de werkzaamheden van de planlastvermindering. Ik sluit niet uit dat het resultaat van dit onderzoek leidt tot een verdergaande stap waarbij de

bestaande regelgeving gevoelig wordt gereduceerd ingegeven vanuit de vereenvoudigingsproblematiek.

OD 7.10 Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren

- Wat is de stavaza van het **decreet leerlingenvervoer**? (Marleen Vanderpoorten)

In het kader van de conceptnota leerlingenvervoer, werd in de periode april 2012 - september 2012 een aantal focusgroepen georganiseerd met de verschillende onderwijskoepels en het GO!, ouderkoepels en belangenverenigingen. Die focusgroepen hadden als doel alle actuele knelpunten en noden m.b.t. het leerlingenvervoer op te lijsten en te peilen naar de verwachtingen en voorstellen vanuit de verschillende koepels en verenigingen m.b.t. een decreet leerlingenvervoer. Deze insteek vormt de basis voor de verdere visieontwikkeling voor een nieuw concept voor hedendaags en kwaliteitsvol leerlingenvervoer, door het departement Onderwijs en Vorming, samen met De Lijn.

- **Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren:** In welke zin vindt de minister dat moet gesleuteld worden aan het recht op leerlingenvervoer? (Kathleen Helsen)
- is erg lange timing (conceptnota 2014) en te weinig concreet wat er zal veranderen: graag tip van de sluier! (Katleen Martens)

zie hiervoor

SD 8 Investeren in duurzame en moderne infrastructuur

OD 8.1 Scholen uitbouwen tot uitnodigende en stimulerende werken leefomgevingen

- **Scholenbouw** – ik lees niets over inspanningen die zullen geleverd worden om de verouderde scholenpatrimonium structureel aan te pakken en de wachtlijsten bij Agion weg te werken. Is er overleg met Agion om voorrangscriteria te herbekijken? Wil de minister dit volledig doorschuiven naar de volgende legislatuur? Dit is een exponentieel toenemend probleem met grote gevolgen. Hoe zit het met transparantie van de middenstromen? De minister zou daarvoor toch ook initiatieven nemen? (cfr mijn interpellatie hierover) (Elisabeth Meuleman)

AGION wordt momenteel hervormd tot een extern verzelfstandigd agentschap. In het licht daarvan zal ik in 2013 nauw samenwerken met de raad van bestuur van AGION om de problematiek van de wachtlijsten en de subsidiecriteria voor het gesubsidieerd onderwijs van naderbij te bekijken. Samen zullen we een systeem van prioritering van de wachtlijstdossiers uitwerken dat moet toelaten om de wachtlijst planmatig aan te pakken. Op basis hiervan mag u dan ook structurele maatregelen verwachten.

Ik zal daarnaast ook de nodige wetgevende initiatieven uit werken om subsidies toe te kennen aan andere gebruiksmogelijkheden van infrastructuur dan aankoop, de gehele of gedeeltelijke nieuwbouw of verbouwing.

Tot slot wil ik ook verwijzen naar het netoverschrijdend evaluatieonderzoek dat werd vermeld in mijn beleidsbrief. Ik verwacht de eindrapportering hierover op erg korte termijn te ontvangen. De resultaten van dit onderzoek, dat onder meer de prioriteiten inzake subsidiëring onder de loep nam, zal ik zeker meenemen bij het bepalen van de structurele maatregelen

Daarnaast onderzoeken we ook alternatieve vormen van financiering maar dit is omwille van de crisis niet evident.

- Door **scholen naschools open te stellen** voor zowel pedagogische activiteiten als buitenschoolse activiteiten worden echte buurtscholen, ankerpunten van het sociale leven in de buurt. Is het de bedoeling om bovenstaande initiële doelstelling ook te vertalen in een extra criterium bij het verkrijgen van subsidies voor scholenbouw via Agion? (Jan Durnez)

Met partners buiten het onderwijs zal er onderzocht worden onder welke voorwaarden zij gebouwen ter beschikking kunnen stellen van de inrichtende machten. Ik zal aan AGION de opdracht geven om samen met de koepels van het gesubsidieerd onderwijs en het GO! na te gaan in hoever de huidige eisen aan onderwijsinfrastructuur, de wenselijkheid van een multifunctioneel gebruik ervan en de stijgende bouwkost, ... stroken met de bij de subsidiëring gehanteerde normen.

In het kader van de capaciteitsuitbreidingen en de specifieke middelen die hiervoor worden vrijgemaakt, werd aan de lokale taskforces reeds gevraagd om bij de indiening van de capaciteitsuitbreidingsprojecten voor 2013 ook steeds een eventuele link met brede school te vermelden.

OD 8.2 Aandacht voor het duurzaam karakter van de schoolinfrastructuur

- Welke **structurele maatregelen** mogen we nog tijdens deze legislatuur verwachten om de wachtlijst voor de subsidiëring van scholenbouw weg te werken? (Jos De Meyer)
- Op welke manier zal de minister het beleid inzake schoolinfrastructuur en capaciteitsproblemen doen overgaan van een ad hoc aanpak (per schooljaar) naar een meer structurele aanpak, rekening houdend met de gekende budgettaire beperkingen? (Irina De Knop)

Zie antwoord onder OD 6.5.

- Komt er een **oplijsting van gebouwen die niet toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers**. (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Een specifieke oplijsting van gebouwen die niet toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers is niet voorzien. Er is een bevraging met als doel een beeld te krijgen van de meest voorkomende knelpunten en contacten te leggen voor deelnemers voor focusgesprekken en plaatsbezoeken. Deze online bevraging gebeurde midden juli 2012. Men zal dus een beeld hebben van de toegankelijkheid op basis van de respons. In de online bevraging werd wel gestipuleerd dat de input van elke respondent anoniem zal worden behandeld.

- **Inspiratiebundel en vormingsmomenten** zijn goed idee maar het blijft vrijblijvend? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De inspiratiebundel en de vormingsmomenten hebben betrekking op de integrale toegankelijkheid. Dit is ruimer dan de fysieke toegankelijkheid. Het is juist de bedoeling om een kwaliteitsvolle informering en sensibilisering op te zetten voor de bouwheren en architecten en om aan te geven wat "integrale toegankelijkheid" juist inhoudt. Tegelijk is het ook meer dan een vrijblijvende oefening, aangezien door de sensibilisering zal gewezen worden op de nu reeds bestaande verplichtingen met betrekking tot toegankelijkheid. Want als voor bepaalde werken een bouwvergunning nodig is, zal die bouwvergunning enkel maar afgeleverd worden als voldaan is aan voorwaarden met betrekking tot fysieke toegankelijkheid. Het is dus van groot belang dat er goed geïnformeerd en gesensibiliseerd wordt rond het begrip "toegankelijkheid". En dat is wat we juist van plan zijn.

Een goede toegankelijkheid houdt in dat de school bereikbaar, betreedbaar, bruikbaar en begrijpbaar is. Het zorgt voor een veilige plek om te spelen en te leren. Toegankelijkheid is dus niet enkel van belang voor rolstoelgebruikers. Ook kinderen met autisme, ADHD, slechthzienden, jongeren met een arm of been in het gips, ouders, leerkrachten... kortom iedereen heeft baat bij een toegankelijke school.

- In het najaar van 2011 namen Ovam en Agion het initiatief om een **enquête** te organiseren over de **gezonde leeromgeving** voor de kinderen. In maart van 2012 stelde de minister dat het nog te vroeg was voor de resultaten. Is het mogelijk om die resultaten nu toe te lichten? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

De enquête die in het najaar van 2011 door Ovam en AGION werd georganiseerd peilde naar de mogelijke vervuiling op schoolterreinen. De enquête was bedoeld als basisinformatie voor het opstellen van een protocol tussen Ovam en AGION. Met dat protocol willen beide agentschappen een plan van aanpak uittekenen ter sanering van vervuilde schoolterreinen.

De enquête leerde dat er 145 schoolterreinen zijn waar er al een oriënterend bodemonderzoek werd uitgevoerd en dat er bij 9,6 % van de onderwijsinstellingen een onderzoekspflichtige risico-activiteit (Vlarebo-rubriek) aanwezig is. De voornaamste risico-activiteit betreft de stockage van meer dan 20.000 l stookolie.

- In verband met de **sanering van vervuilde schoolterreinen** zal in de herfst van 2012 een **protocol** afgesloten worden tussen Agion en Ovam. Is dat al gebeurd? Zo ja, kan het bezorgd worden aan het Vlaams Parlement? (Vera Celis en Goedele Vermeiren)

Op basis van de enquête die Ovam en AGION uitvoerden met betrekking tot eventuele vervuiling op schoolterreinen werd door beide agentschappen een ontwerp van protocol opgemaakt. Dat ontwerp werd aan de beide bevoegde ministers (onderwijs en leefmilieu) ter goedkeuring voorgelegd. Ondertussen is het ontwerp overgemaakt aan de inspectie van Financiën voor advies. Op dat advies wordt nu gewacht om effectief ook uit de startblokken te schieten. De uitvoering van het Protocol moet normaal gezien in 2013 een aanvang nemen.

- **School voor de Toekomst:** graag een overzicht van de projecten die kandideerden en welke geselecteerd werden? (Sabine Poleyn)

In november 2011 ontvingen de scholen een folder met de vraag om zich kandidaat te stellen als pilootproject voor 'Een school voor de toekomst'. In totaal dienden 36 scholen een dossier: 20 secundaire scholen, 10 basisscholen en 6 Centra voor volwassenenonderwijs. De jury selecteerde na de toelichtingen en overleg volgende scholen:

- *Secundair = Koninklijk Atheneum Geel. Het project van KA Geel appelleert aan bijna alle aspecten van de school voor de toekomst. De school wil dit o.a. realiseren via een elektronische leeromgeving die voldoende aangepast en flexibel is om zo'n onderwijs te ondersteunen en te faciliteren. Het project vertrekt vanuit bestaande ELO-systemen om die aan te passen aan competentieontwikkeling en maatwerken en de ELO bovendien naadloos te laten aansluiten op de fysieke leeromgeving. Waar ELO's momenteel vaak uitsluitend gebruikt voor communicatie, als elektronisch prikbord of digitaal puntenboekje is er bij KA Geel vraag naar gepersonaliseerde leertrajecten met de bijhorende educatieve content, leerresultaten in functie van de opvolging en interactieve en innovatieve gebruiksvormen voor verschillende doelpublieken: in de eerste plaats de leerling en de leraar, maar ook ouders en schoolmanagement.*
- *Basis = Vrije Basisschool Sint Jozef Sint Janneke uit Eeklo Het project speelt in op de nood aan flexibilisering van de leeromgeving en dit op het niveau van het fysieke klaslokaal. Een onderwijs op maat van de lerende vergt een lokaal dat daarop afgestemd is. Het project gaat verder dan de bekende modulaire schuifwanden en moet een klas in een minimum aan tijd kunnen omzetten tot een lokaal dat geschikt is voor bv klassikale instructie, groepswork, evaluatie en assessment, demonstratieruimte of multimedialokaal.*
- *Volwassenen = CVO Kisp uit Mariakerke: Mobiele filmklas. De mobiele filmklas vertrekt vanuit een radicaal concept van mediagebruik voor didactische doeleinden. Op elk moment binnen het leerproces (instructie, leermiddelenvoorziening, verwerken en inoefenen van leerstof, evaluatie, enz. wordt gebruik gemaakt van digitaal filmmateriaal. Het project voorziet in een technische infrastructuur van back-end tot front-end. Dit vergt een integratie en opstelling van bestaande technieken, technologieën en leerconcepten die vandaag nog niet bestaat. Op heel de leerketen moet filmmateriaal beschikbaar worden gemaakt, gestandaardiseerd en ontsloten en dit voor een veelheid aan (own) devices. Dit is op zich een complex gegeven dat voor de end-user gebruiksvriendelijk moet kunnen verlopen zonder verlies van kwaliteit.*

BIJLAGE 3:

Bijlage bij OD 2.1: De weg naar automatische toekenning studiefinanciering

Bijlage bij OD 2.1: De weg naar automatische toekenning studiefinanciering

aanvraagjaar 2005-2006

- Bouw van een nieuwe applicatie studietoelagen voor **het hoger onderwijs**
- Interface naar de Woningendatabank voor persoonsgegevens, KI en handicap
- Interface naar de Databank Tertiair Onderwijs voor de pedagogische gegevens van het hoger onderwijs
- Interface inkomstgegevens met FOD Financiën voor de financiële voorwaarden

aanvraagjaar 2006-2007:

- Digitaal aanvraagformulier (DAF) zonder integratie back office (VIP project CORVE)

aanvraagjaar 2007-2008:

- Uitbreiding van de applicatie naar **het secundair onderwijs**
- Digitalisering van de dossiers d.m.v. scanning, 1 gezinsdossier met centrale intake in Brussel
- Interface naar de databank Instellingen en Leerlingen (AGODI) voor de pedagogische gegevens van het secundair onderwijs
- **Integratie van digitaal aanvraagformulier in de backoffice**

aanvraagjaar 2008-2009:

- Uitbreiding van de applicatie naar het **basisonderwijs en het deeltijds secundair onderwijs**
- Wijziging van de pedagogische voorwaarden in het hoger onderwijs naar aanleiding van de invoering van het leerkrediet
- Wijzigingen interface databank Hoger Onderwijs (DHO)

aanvraagjaar 2009-2010:

- Vereenvoudiging van de applicatie door de invoering van volledig **automatische dossierbehandeling van eenvoudige dossiers.**
- Automatisch afsluiten van de voorwaardenblokken die eenvoudig zijn voor manuele dossiers
- Invoering van het gezinsdossierscherm waardoor verschillende acties voor alle kandidaten tegelijk kunnen uitgevoerd worden
- Proactief ophalen van alle informatie voordat het dossier vrijkomt voor dossierbehandeling
- Interface met MAGDA voor de persoonsgegevens en uitgebreide foutafhandeling
- Interface met het Vlaams Fiscaal Platform (VFP) voor Kadastraal Inkomensgegevens(KI) en gegevens met betrekking tot handicap
- Interface met Orafin voor het inlezen van de terugvorderingen

aanvraagjaar 2010-2011:

- Verbeteringen aan het proces betalingen en terugvorderingen
- Interface met Orafin voor het inlezen van de terugbetalingen van terugvorderingen
- Vernieuwd rekeningoverzicht

- Automatische afhandeling eenvoudige herzieningen pedagogische voorwaarden en financiële voorwaarden
- **Automatische intake van eenvoudige DAF dossiers**
- **DAF voor intermediairs** waardoor intermediairs en dossierbehandelaars van de afdeling zelf dossiers kunnen indienen voor de aanvragers
- Webformulier met bijlagen en automatische e-mailafhandeling

aanvraagjaar 2011-2012:

- Automatische overname van KI
Het KI van VFP en van BCIV worden vergeleken en er wordt automatisch een beoordeling gemaakt van het KI eigen woning, beroep en vreemd gebruik. In complexe gevallen moet de dossierbehandelaar zelf de beoordeling maken
- Automatisering brievenproces
Enkele brieven die momenteel manueel buiten de toepassing studietoelagen worden aangemaakt, worden geïntegreerd in de toepassing en het proces wordt geautomatiseerd.
- Tekstuele aanpassingen brieven
De teksten van de brieven worden aangepast en de aanmaak van de brieven in de toepassing *wordt vereenvoudigd*.
- **Uitrol project voor intermediairs**

aanvraagjaar 2012-2013

- Nieuwe interface wettelijke samenwoning
Wettelijke samenwoning wordt opgevraagd in de applicatie voor de relevante dossiers. Daarvoor moest de dossierbehandelaar dit manueel opzoeken. Automatische beslissingen kunnen op basis van deze informatie genomen worden.
- Mutaties persoonsgegevens
Wijzigingen zoals een adreswijziging, een wijziging van de burgerlijke staat, een overlijden worden automatisch gemeld. Als er geen wijziging voor gedaan heeft, wordt er rekening gehouden met de informatie van het vorige jaar zodat er minder opvragingen nodig zijn.
- Uitrol project voor intermediairs

Deze vernieuwingen en aanpassingen vragen gemiddeld jaarlijks ICTinvesteringen van 1 miljoen euro.

aanvraagjaar 2013-2014

- Nieuwe interface afstamming
- Nieuwe interface recht op leefloon
- Meer gefocuste dienstverlening voor hernieuwers

BIJLAGE 4:

Bijlage bij OD 2.1: Toekenning studiefinanciering: wat na 2013-2014?

Bijlage bij OD 2.1: Toekenning studiefinanciering: Wat na 2013-2014?**Overzicht van de nieuwe gegevensuitwisselingen en de optimalisering van de bestaande gegevensuitwisselingen**

Handicap en inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap ophalen bij FOD SZ via MAGDA ('Handiflux')	Handiflux : 2014-2015
Mutaties van persoonsgegevens ophalen via MAGDA	december 2012, probleemgevallen te onderzoeken
Mutaties RR (gezinssamenstelling, afstamming, wettelijke samenwoning, wettig verblijf,...) ophalen via MAGDA	
Gegevens over wettig verblijf en wettelijke samenwoning bij het Rijksregister ophalen via MAGDA (MAGDA 2.0.)	Wettelijke samenwoning 12-13 wettig verblijf nog in te plannen- opvraagkosten!
Afstammingsgegevens bij het Rijksregister ophalen via MAGDA	13-14
Kadastrale inkomens van België bij AAPD ophalen via MAGDA	Afhankelijk van timing FODFIN, 15-16 of 16-17 Intussen verlenging verkrijgen van de bestaande machtiging
Informatie over ontvangen van leefloon (periodes) bij KSZ ophalen via MAGDA	13-14
Informatie over bedrag van leefloon bij KSZ ophalen via MAGDA	Opgestart bij de KSZ
Opvragen historiek MAGDA 2.0	Toelatingsaanvraag is nog niet in orde
Opvragen FOD FIN via MAGDA	Project lopende bij CORVE. Mogelijke opstart van KSZ project